7843

912
И-71

1910

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ
ՏՊԱՐԱՆ

ԱՌՁԵՌՆ ԱՏԼԱՍ

Ս. ՂԱԶԱՐ

912
Ա 71

Ա. ՅԱԶՃԵԱՆ
ԳՐԱՎԱՃԱՌ - ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ
Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ 11
A. YAZIDJIAN
LIBRAIRE - EDITEUR
Sultan Hamam 11 - Constantinople

ԱՌՁԵՌՆ ԱՏԼԱՍ

912
Ա-71

ԱՄԵՆԱՅՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔ ՎԵՐԱՊԱՀԵԱԼ

ԱՌՁԵՌՆ
ԱՏԼԱՍ

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

A. YAZIDJIAN
LIBRAIRE-EDITEUR
Sultan Hamam 11 - Constantinople

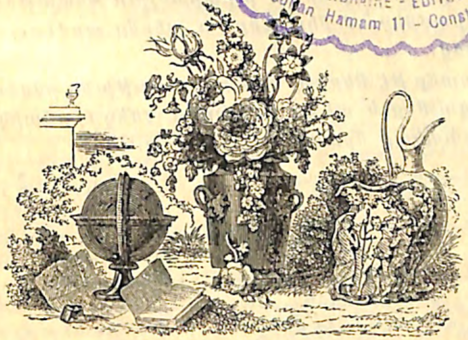

2012

ՎԵՆԵՏԻԿ — Ս. ՂԱԶԱՐ

1910

Ա Զ Դ

Ատլասիս երրորդ տպագրութիւնը կը հրատարակուի աւելի նոր ծանօթութիւններով, վիճակագրական թիւերու ճշդութեամբ և սրբագրութեամբ։ Օգտակար համարեցանք ներկայացընել Ատլասիս գործածողներուն իւրաքանչիւր պետութեան արծաթ և ոսկի դրամներուն նկարներն և անոնց արժէքը ֆրանքով և ղահեկանով։

Կը յուսանք թէ ներկայ հրատարակութիւնս ընդունելի պիտի ըլլայ Ազգայնոց և պիտի խրախուսէ զմեզ ձեռնարկելու այսօրինակ օգտակար հրատարակութեանց։

Հ. Մ. Ս.

57500-ակ
ГСС Библиотека
ZUՍՈ-Арм.ССР
Мясникяна
2004
2012
2920-Ա1

ՑԱՆԿ ՆԻՒԹՈՑ

Ա. ՋԱՓԱԲԵՐԱԿԱՆ ՄԱՍ — Էջ
Չափ երկայնութեան. – Շրջապատ և ժամ. – Ժամանակ. – Միջոց. . . . 1
Աշխարհագրական համակարգեալներ. – Տարբերութիւն ժամերու նշանաւոր քաղաքներու մէջ 2
Բ. ԲՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ
Բաժանումն ծովերու և անոնց չափերը. – Մակերեւոյթ ցամաքներու և անոնց բնակիչները 3
Մակերեւոյթ և բարձրութիւն քանի մը լճերու. – Մակերեւոյթ քանի մը թերակղզիներու 4
Երկայնութիւն գետերու և անոնց աւազաններուն մակերեւոյթը. . 5
Մակերեւոյթ քանի մը մեծ կղզիներու. – Մեծագոյն բարձրութիւն ցամաքներու և կղզիներու 6
Ցածութիւնք՝ ծովու մակերեսէն վար 7
Գ. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ
Երկայնութիւն նշանաւոր փապուղիներու. – Երկայնութիւն քանի մը նշանաւոր կամուրջներու 7
Բարձրութիւն նշանաւոր շէնքերու. – Մեծութիւն իւրաքանչիւր պետութեանց ըստ իրենց ունեցած հողային տարածութեան. 8
Իւրաքանչիւր պետութեան մեծութիւնը իրենց ժողովրդեան թուոյն համեմատ 10
Երկրիս վրայ գտնուող ժողովրդեան լեզուները 12
Երկրիս վրայ գտնուող կրօնքներ իրենց հետեւողներուն թուոյն կարգաւ. – Գլխաւոր պետութեանց հանրային պարտքերը . 14
Երկայնութիւն երկաթուղւոյ գիծերու և հեռագրաթելերու ամբողջ երկրիս վրայ. – Գլխաւոր պետութեանց երկաթուղիներուն երկայնութիւնը 15
Պետութեանց վաճառականական շարժումն. – Երկրիս ծովային վաճառականութիւն 16
Նաւային երթեւեկութիւն Սուէզի ջրանցքին մէջ. – Թղթատարական առաքումն գլխաւոր պետութեանց մէջ 17
Գլխաւոր պետութեանց զինուորական զօրութիւնը հանդերձ իրենց ծովային ուժերով 18
Տարեկան ծախք ցամաք. և ծով. զինուորութեանց. – Գալրոցք և Ուսուցումն 19
Տարեկան արտադրութիւնք հացաբոյսերու, գետնախնձորի, ոգելից ըմպելիքներու և հանքերու. 21
Երկրիս բոլորական արտադրութիւնք. 22
ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՑԵՂՔ ԵՒ ՏՈՀՄՔ
Առաջին. Հնդ-Եւրոպականք 22
Երկրորդ. Սեմականք. – Երրորդ. Քամականք. – Մոնղոլեան ցեղ. 24
Մալէզեան ցեղ. – Ամերիկայի նախկին ժողովուրդք. – Եթովպական ցեղ 25
Ժողովուրդք միջին ցեղի մը 26

ԵՒՐՈՊԱ

ԷՋ

Բարձրութիւն քանի մը լեռներու . . . 26
Եւրոպիոյ բնակիչները ցեղերու համեմատ . . . 27
Եւրոպայի նշանաւոր քաղաքներուն մէջ զանազան կրօնքներու հետեւողաց թիւերուն բաղդատութիւնը առ հարիւր . . . 28
Մեծն Բրիտանիա և Իռլանտա. — Տարածութիւն և բնակիչ Բրիտանական կայսրութեան . . . 29
Գլխաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները . . . 30
Անգլիոյ մէջ գործածական դրամներ . . . 31
Կալուածք. — Գաղթականութիւնք, Հովանաւորութիւնք և Ազդեցութեանց շրջանակ. — Կայսրութիւն Հնդկաց . . . 31
Գլխաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները. — Սէյլան . . . 32
Պելուճիստան. — Գաղթականութիւն Գլխոյ. — Նաթալ. — Թրանսվաալ . . . 33
Զանզիպար. — Սոմալիա Անգլիական. — Գանատա. — Աւստրալիա. 34
Շուէտ. — Նորվէկիա . . . 35
Տանիմարքա (Դանիք). — Պելճիա . . . 36
Հոլանտա կամ Ստորին Նահանգք . . . 37
Գաղթականութիւնք. — Լիւքսամպուրկ . . . 38
Ռուսիա. — Ա. Եւրոպական Ռուսիա. . . . 39
Բաժանումն Եւրոպիոյ Ռուսաստանի. — Եւրոպիոյ Ռուսաստանի գլխաւոր քաղաքներն և անոնց բնակիչները. . . . 40
Բ. Ասիական Ռուսիա. — Սիպերիա. — Կովկաս. — Թուրքաստան և Կեդրոնական Ասիա . . . 41
Պուխարա. — Խիվա . . . 42
Գաղղիա . . . 42
Գաղթականութիւնք և Հովանաւորութիւն. — Ալճէրի. — Թունուզ. 43
Սահարա. — Արեւմտեան Ափրիկէ. — Գաղղիական Քոնկոյ. — Սոմալիա. — Մատակասկար . . . 44
Ասիական Կալուածք. — Հնդկաստանի մէջ. — Հնդկաչին Գաղղիական. — Թոնքին. — Աննամ. — Քոչինչին. — Քամպոճ . 45
Լաօս. — Ամերիկեան Կալուածներ. — Ովկիանեան Կալուածներ. 46
Զուիցերի. . . . 46
Գերմանիա . . . 47
Գերմանական Կայսրութեան զանազան Տէրութիւններ. . . . 48
Աւստրիա–Հունգարիա. — Աւստրիա–Հունգարիոյ Նահանգները . 50
Նշանաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները . . . 51
Սպանիա . . . 51
Փորթուկալ . . . 52
Իտալիա. — Մոնաքոյ . . . 53
Սան Մարինոյ . . . 54
Ռումանիա . . . 54
Սերպիա. — Մոնթէնէկրոյ . . . 55
Պուլկարիա և Արեւելեան Ռումելի . . . 56
Օսմանեան Կայսրութիւն . . . 57
Ասիական Տաճկաստան . . . 58
Կրետէ. — Թրիփոլի կամ Թարապուլուս . . . 59
Յունաստան . . . 59

ԱՍԻԱ

Բարձրութիւն լերանց քանի մը կատարներու . . . 60
Բնակչութիւն . . . 61
Արաբիա. — Իրան . . . 62
Պարսկաստան . . . 62
Աֆղանիստան. — Հնդկաչին. — Սիամ . . . 63
Չինաստան . . . 64
Ճարոն . . . 65
Ասիական Արշիպեղագոս . . . 66

ԱՓՐԻԿԷ

Բարձրութիւն քանի մը լերանց. . . . 66
Բնակիչներ . . . 67
Եգիպտոս. . . . 67
Աբիսինիա կամ Եթովպիա. — Մարոք. — Լիպերիա. — Օրանժի Գաղթականութիւն . . . 69

ԱՄԵՐԻԿԱ

Բարձրութիւնք քանի մը լերանց . . . 70
Բաժանումն բնակչաց ցեղերու համեմատ. — Հիւսիսային Ամերիկա. — Միացեալ Նահանգք . . . 71
Միջին կամ Կեդրոնական Ամերիկա. — Մեքսիքոյ . . . 72
Կուաթեմալա. — Սալվադոր. — Նիքարակուա. — Հոնտուրաս . 73
Քոսթա Ռիքա. — Հայիթի. — Գուպա. — Հարաւային Ամերիկա. — Արճենդինա . . . 74
Պոլիվիա. — Պրազիլ. — Չիլի կամ Քիլի. . . . 75
Գոլումպիա. — Էքուատոր. — Փարակուայ . . . 76
Բերու. — Ուրակուայ. — Վենեզուելա . . . 77

ՈՎԿԻԱՆԻԱ

Նոր Զէլանտա. . . . 78

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ար. = Արեւելեան
Ամ. = Արեւմտեան
Բն. = Բնակիչ
Գ. = Գետ
Գլ. = Գլուխ
Գահակ. = Գահակալութիւն
Երկ. = Երկիր
Թերկ. = Թերակղզի
Ժ. = Ժամ
Լ. = Լեռ
Լք. = Լերինք
Խ. = Խորշ
Կ. = Կղզի
Կր. = Կրինիչ

Հզմ. = Հազարամետր
Հզմ^2 = Հազարամետր քառակուսի
Հր. = Հարաւային
Հս. = Հիւսիսային
Հրլտ. = Հարիւրալիտր
Մ. = Մետր
Ն. = Նոր
Նեղ. = Նեղուց
Նւ. = Նաւահանգիստ
Ջր. = Ջրանցք
Վ. = Վայրկեան
Ր. = Րոպէ
Տար. = Տարածութիւն
$^0/_0$. = Առ հարիւր կամ հարիւրին

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆՔ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ – ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ

Ա. ՉԱՓԱԲԵՐԱԿԱՆ ՄԱՍ

1. Չափք և կշիռք

ՉԱՓՔ ԵՐԿԱՅՆՈՒԹԵԱՆ.

1 Մետր = 3,08 ոտք բարիզեան = 3,28 ոտք անգղ. = 0,55 ֆաթըմ անգղիական = 32,05 մատ ռճկ.։
1 Հզմ (հազարամետր) = 0,22 փարսախ = 0,54 ծովային մղոն = 0,62 անգղ. մղոն = 0,13 գերմ. մղոն = 0,94 վերստ = 0,66 հռովմէական մղոն = 0,54 իտալ. մղոն։
1 Հզմ^2 (հազարամետր քառակուսի) = 0,05 քառ. փարսախ = 0,39 քառ. անգղ. մղոն = 0,018 քառ. աշխարհգ. մղոն = 0,88 քառ. վերստ։
1 Ծովային մղոն = 1,86 Հզմ.։
1 Ֆաթըմ անգղիական = 1,83 մետր։
1 Հզրգրամ = 2,24 անգղ. լիպրա = 2,44 ռուս. լիպրա = 1,79 աւստր. լիպրա։
1 Հրլիտր (հարիւրալիտր) = 22,02 անգղ. կէլըն = 81,31 ռուս. քրուշքա։

ՇՐՋԱՊԱՏ ԵՒ ԺԱՄ.

Շրջապատ = 360^0 = $21600'$ = $1296000''$։
1 Թաւալումն երկրի = 24ժմ = 360^0։
1ժմ = 15^0. 1վ = $15'$, 1ր = $15''$ (կամ ժ $\times$ 15 = աղեղ)։
1^0 = 4վ. $1'$ = 4ր. $1''$ = 0ր, 067 (կամ աղեղ. 15 = ժամ)։

ԺԱՄԱՆԱԿ.

Աստեղական կամ աստղաբաշխական տարի = 365,25636 միջին օր (365 օր, 6ժմ, 9վ, 9ր)։
Արեւադարձական կամ սովորական տարի = 365,2422 միջին օր (365օր, 5ժմ, 48վ, 46ր)։
Աստեղական օր = 23ժմ, 56վ, 4,1ր արեւային միջին ժամ։
Արեւային միջին օր = 24ժմ, 3վ, 56,6ր աստեղական ժամ։

ՄԻՋՈՑ.

Երկրիս միջին հեռաւորութիւնը Արեւէն . . . . . $148^1/_2$ միլ. հզմ.
» մեծագոյն հեռաւոր. (հեռակէտ, 2 յուլիս) . . 151 »
» փոքրագոյն հեռաւոր. (մերձակէտ, 2 յունուար). 146 »
Երկրիս պարունակը (ըստ Նիւքոմպի) . . . . . 934 »
Երկրիս միջին հեռաւորութիւնը Լուսնէն . . . . . 385 000 հզմ.

2. Աշխարհագրական հաստատեալներ

ԸՍՏ ՊԵՍՍԷԼԻ.

Երկայնութիւն հասարակածի	հզմ.	40 070
» մէկ աշխարհագրական Միջօրէականի. .	»	40 003
» մէկ բեւեռային շրջանակի (66°,32′,30″).	»	15 996
» մէկ արեւադարձի (23°,27′,30″) . . .	»	36 778
» հասարակածի մէկ աստիճանին . . .	»	111,3
» արեւադարձի մէկ աստիճանին. . . .	»	102,1
» բեւեռային շրջանակի մէկ աստիճանին .	»	44,5
Տրամագիծ հասարակածին.	»	12 754
Առանցք բեւեռներու կամ թաւալման	»	12 712
Ճնշումն բեւեռներու	»	$\frac{1}{299}$

Մակերեւոյթ երկրագնտոյ	հզմ².	509 950 714
» այրեցեալ գօտիի	»	202 240 184
» բարեխառն գօտիի	»	265 230 957
» սառուցեալ գօտիի	»	42 479 573
» երկրիս ջրային մասին (73,4%).	»	374 459 960
» » ցամաքային մասին (26,6%).	»	135 490 750
Զանգուած հողագնտոյ, խորանարդ հզմ. . .		1 082 841 315 400

---

3. Տարբերութիւն ժամերու նշանաւոր քաղաքներու մէջ

Բարիզ կէսօր կամ ժամը 12 եղած ատեն

	ժ. վ.		ժ. վ.
Լոնտրա, Բրիւքսէլ, Ամսդերտամ. . . . կըլլայ	11,51	Սիտնէյ . . . . . . »	9,35
Հռոմ, Պեռլին, Վիեննա »	0,51	Նումէա . . . . . . »	10,50
Ս. Բեդրպուրկ . . . »	1,52	Ս. Ֆրանչէսքօյ . . . »	3,41
Կ. Պոլիս . . . . . »	1,47	Մեքսիքօյ . . . . . »	5,15
Աթէնք . . . . . . »	1,25	Շիքակօյ . . . . . »	6,—
Պուքրէշ . . . . . . »	1,35	Բանամա . . . . . . »	6,32
Աղեքսանդրիա . . . . »	1,50	Պալթիմօր . . . . . »	6,44
Մոսկուա . . . . . . »	2,21	Նիւ Եօրք. . . . . . »	6,55
Կարին. . . . . . . »	2,35	Քէպէք . . . . . . »	7,06
Թեհրան . . . . . . »	3,16	Սանթիակօյ . . . . . »	7,08
Վան . . . . »	2,43	Գլուխ Հօռն . . . . . »	7,19
Տփղիս . . . . . . »	2,49	Քարաքաս. . . . . . »	7,23
Կալկաթա. . . . . . »	5,44	Պուէնօս Այրէս . . . »	7,57
Սայկօն . . . . . . »	6,57	Ռիօյ Եանէյրօյ . . . . »	8,58
Եօքօհամա . . . . . »	9,09	Լիզպօնա . . . . . . »	11,14
Բեքին . . . . »	7,36	Մատրիտ . . . . . . »	11,36

Բ. ԲՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

Ծանօթութիւնք ծովերու և ցամաքներու բնական բաժանման և բնակչութեան վրայ։

ՀԱՄԱՏԱՐԱԾ ԱՇԽԱՐՀԱՑՈՅՑ

(էջ 1–2)

1. Բաժանումն ծովերու և անոնց չափերը

Ովկիանոսներ և ծովեր	Տարած. քռ. միլ. հզմ.	Մեծագոյն խորութիւններ		
		մեդր	լայն.	երկայն.
Հս. Խաղաղական	81,7	8513	44° 55′ Հս.	152° 26′ Ար.
		9640	12 44 »	145 40 »
Ծով Պէհրինկի	2,3	5700	54 51 »	163 45 »
Հր. Խաղաղական	93,8	9427	30 28 Հր.	176 39 Ամ.
Ովկ. Արքթային.	13,3	4850	78 5 Հս.	2 30 »
Հս. Ատլանտեան	46,7	8340	19 36 »	66 26 »
Հիւսիսային ծով	1	809	58 12 »	9 20 Ար.
Պալթիկ »		427	58 42 »	18 24 »
Միջերկրական	3	4400	35 45 »	21 46 »
Սեաւ ծով		2618	42 55 »	33 18 »
Ամեր. Միջերկ. ծով . .	4,2	6269	19 — »	81 10 Ամ.
Հր. Ատլանտեան	43,4	7370	0 11 Հր.	18 15 »
Հնդ. Ովկ	74,2	6205	11 22 »	116 50 Ար.
Կարմիր ծով	0,4	2271	20 6 Հս.	38 26 »
Ովկ. Հակարքթային . . .	12,4	7320	68 34 Հր.	12 49 Ամ.
ՈՎԿԻԱՆՈՍ	365,5	խոր. մեծ. 9640 մ. միջին 3500 մ։		

---

2. Մակերեւոյթ ցամաքներու և անոնց բնակիչները

	Տարած. հզմ²	Բնակիչ	առ մի հզմ²
Եւրոպա	9 777 273	404 044 800	41
Ասիա	44 219 430	864 565 500	20
Ափրիկէ	29 847 035	145 230 000	5
Ամերիկա	38 570 234	148 912 000	4
Աւստրալիա և Ովկիանիա.	8 951 802	6 658 000	0,7
Բեւեռային երկիրներ . .	12 744 826	91 000	—
ԳՈՒՄԱՐ	144 110 600	1 569 501 300	70,7

---

3. Մակերևոյթ և բարձրութիւն քանի մը լճերու

	հզմ²	մեդր		հզմ²	մեդր
Կասպից ծով .	438 690	— 26	Վէնէռն . լիճ	6 238	134
Վերին . . լիճ	80 800	183	Թոռրէնս . . »	6 170	30
Վիկտորիա-Նիանզա . »	68 500	1 200	Մէրօյ . . »	5 250	970
Արալ . . . »	67 770	48	Պանկուէլօյ . »	5 100	1 100
Հուրոն . . »	61 640	177	Իսիք-Գուլ . »	5 100	1 795
Միչիկան. . »	58 140	177	Էյր . . . »	5 000	— 12
Չատ . . . »	39 000	240	Ազի մեծ . . »	4 690	1 344
Թանկանիքա »	35 100	840	Ալպերթ-Նիանզա . . լիճ	4 500	700
Պայքալ . . »	34 180	470	Ուրմիօյ . . »	4 400	1 559
Նիասսա . . »	26 500	480	Վանայ . . »	4 000	1 668
Էրիէ . . . »	25 800	175	Փէյփուս . . »	3 600	30
Գերեաց մեծ »	21 500	158	Լոպնոր . . »	2 200	790
Արջերու մեծ »	20 650	?	Մէլար . . »	1 686	0
Պալքաշ . . »	20 600	240	Սեւանայ . . »	1 393	1 932
Օնթարիօ . »	18 750	75	Մեռեալ ծով.	915	-394
Լատոկա . . »	18 129	5	Ընկամի . լիճ	700	940
Մարաքայպօ »	16 800	0	Պալաթոն . »	635	106
Աթապասքա . »	11 000	210	Ճինէվրայի . »	582	372
Ռոտոլֆ . . »	10 250	400	Կոստանցայի »	539	398
Օնէկա . . »	9 550	35	Կարտայի . »	370	65
Նիքարակուայ »	9 470	33	Շքոտրայի . »	350	11
Թիթիքաքա . »	8 330	3 850	Մաճճիորէ . »	212	194
Կէյրտնէր . »	7 700	110	Գոմոյի . . »	144	213

4. Մակերևոյթ քանի մը թերակղզիներու (հզմ²)

Արաբիա	2 730 000	Քաթիավար . . .	60 000
Հնդկաստան . . .	2 088 000	Սինայի	59 000
Լապրատոր. . . .	1 300 000	Յուցքցէն	49 000
Սկանտինաւիա . .	800 000	Նոր Սկովտիա . .	44 000
Իբերիա	584 000	Եութլանտ	39 500
Անատոլու	506 600	Շանթունկ	29 400
Պալքանեան . . .	468 000	Խրիմ	25 700
Քամչաթքա. . . .	264 000	Պրըդանեը	23 700
Մալակա	237 000	Մորէա	22 200
Եորքի երկիր . . .	195 000	Քուրլանտիա . . .	17 600
Քորէա	152 000	Տելավար	16 000
Իտալական. . . .	149 000	Կոածիրա	14 000
Քալիֆոռնիա . . .	143 000	Քալապրիա. . . .	14 000
Սամոյետ	133 000	Քանին	10 500
Քոլա.	120 000	Ալաշքա	6 400
Ֆլորիտա	110 000	Սալէնթինա . . .	4 500
Եուքաթան	73 000		

5. Երկայնութիւն գետերու և անոնց տաշտերուն մակերևոյթը

Գետի մը երկայնութիւնը ըսելով կ'իմանանք իրեն ակէն մինչև բերանը եղած երկայնութիւնը, հետևելով անոր դարձուածքներուն

Եւրոպա	երկայ. Հզմ.	տաշտք Հզմ²	Ասիա	երկայ. Հզմ.	տաշտք Հզմ²	Ամերիկա	երկայ. Հզմ.	տաշտք Հզմ²	Ափրիկէ	երկայ. Հզմ.	տաշտք Հզմ²
Վոլկա. .	3 690	1 460 000	Օպի . .	3 640	3 000 000	Ամազոնաց գետ . .	5 570	7 000 000	Գոնկոյ. .	4 640	3 690 000
Դանուբ .	2 860	817 000	Ենիսէյ .	5 220	2 710 000	Լաբլադա .	3 700	4 100 000	Նեղոս . .	6 000	2 800 000
Տնիէբեր .	2 150	520 000	Լենա . .	4 600	2 320 000	Միսիսիբի .	6 730	3 250 000	Նիկէր . .	4 180	2 500 000
Տոն. . .	1 860	430 000	Ամուր . .	4 480	2 000 000	Մաքէնզի .	4 000	1 660 000	Զամպէզ .	2 660	1 330 000
Տըվինա .	1 780	366 000	Եանկչէքեան	5 300	1 900 000	Ս. Լաւրենտիոս. .	3 820	1 380 000	Օրանժ . .	2 050	960 000
Բէչորա .	1 580	330 000	Հոանկօյ .	4 150	1 900 000	Նելսոն. .	2 440	1 180 000	Սենէկալ .	1 430	440 000
Ուրալ . .	1 550	250 000	Գանգէս .	3 000	1 060 000	Օրէնոք . .	2 250	960 000	Լիմփոփոյ.	1 600	400 000
Հռենոս. .	1 300	224 000	Ինդոս . .	3 180	960 000	Իւքոն . .	3 280	860 000			
Վիսդուլա.	1 125	198 000	Եփրատ .	2 780	720 000	Գոլումպիա	2 250	770 000			
Էլպա . .	1 165	144 000	Ամու Տարիա . .	2 200	450 000	Գոլորատօյ	2 700	660 000			
Լուառ . .	1 002	121 000	Իրավատտի	2 200	430 000	Ռիոյ կրանտէ տէլ Նորտէ	2 800	570 000			
Օտէր . .	905	118 600	Սիր Տարիա	2 860	280 000						
Նիէմէն. .	790	101 000	Ուրալ . .	2 379	272 000						
Ռոն. . .	810	99 000									
Տուրոյ . .	780	98 000									
Տունա . .	1 024	85 000									
Էպրոյ . .	760	85 000									
Խակոյ . .	910	82 500									
Տնիէսդեր .	1 371	81 000									
Սէն. . .	705	78 000									
Բոյ. . .	650	75 000									
Վէզէր . .	712	48 000									

6. Մակերեւոյթ քանի մը մեծ կղզիներու

	հզմ^2		հզմ^2
Կրօէնլանտիա . . .	2 169 000	Նոր Զեմլա (Հս) . .	92 000
Նոր Կուինէա . . .	786 000	Երկիր Հրոյ	48 110
Պոռնէօ	734 000	Նոր Զեմլա (Հր) . .	41 700
Մադագասկար . . .	592 000	Սփիցպէրկ	39 500
Սումադրա	420 000	Ֆորմոզա	35 000
Նիֆոն կամ Հոնտո .	226 500	Սիկիլիա	25 500
Մեծն Բրիտանիա . .	230 000	Ն. Բոմէրանիա . . .	24 900
Ձելէպեանք	178 000	Սարտենիա	23 500
Նոր Զէլանտա (Հր) .	168 000	Ն. Քալետոնիա. . .	18 000
Ճավա	126 000	Սումպաւա	13 280
Քուպա	118 500	Քոթելնոյ (Ն. Սիպերիա)	11 000
Նոր Զէլանտա (Հս) .	115 160	Սումպա	10 900
Նոր Երկիր	110 000	Եամայիքա	10 860
Իսլանտա.	104 800	Պուկէնվիլ	10 000
Մինտանաոյ	96 300	Կիպրոս	9 590
Եզոյ	92 000	Բորդորիքոյ	9 145
Իռլանտա.	83 800	Կորսիքա	8 860
Հայիթի	77 200	Կրետէ.	8 590
Սախալին	75 400	Զէլանտ	6 830
Դասմանիա	67 900	Անգլիքոսդի	6 400
Սէյլան	64 000	Մայորքա	3 500

7. Մեծագոյն բարձրութիւնք ցամաքներու և կղզիներու

Միջին բարձրութիւն ծովէն վեր = 700 մ։

	մեդր		մեդր
Ասիա, Էվերէսդ լեռ . . .	8840	Քանարեան կղզիք, Փիքոյ տէ	
Հար. Ամերիկա, Աքոնքակուա.	7040	Թէյտա	3730
Հիւս. Ամերիկա, Մըք Քինլէյ.	6240	Ճաւա, Սէմերու	3670
Ափրիկէ, Քիլիմանճարոյ. .	6000	Սիկիլիա, Էթնա	3274
Արարատ կամ Մասիս . .	5171	Ձելէպեանք, Լոմփոպաթանք.	3070
Եւրոպա, Սպիտակ լեռ . .	4810	Ասիա, Լիբանան	3000
Հաւայի, Մաունա Քէա . .	4210	Կրօէնլանտիա, Փէթէրման .	2800
Պոռնէօ, Քինապալու. . .	4175	Քորսիքա, Չինթոյ. . . .	2710
Նոր Կուինէա, Աուըն Ստանլէյ	4025	Մադագասկար, Զաֆաժավոնա	2630
		Սէյլան, Փետրոթալլէկալլա.	2540
Սումադրա, Կունունկ Քորինչի	3805	Աւստրալիա, Թաունսէնտ .	2240
Ճաբոն, Ֆուճիեամա . . .	3780	Իսլանտա, Օրէֆաեօքուլ. .	1960
Վիկթորիա Երկիր, Էրեպուս.	3770	Թասմանիա, Քրատլ . . .	1645
Նոր Զէլանտա, Քուք. . .	3760	Մեծն Բրիտանիա, Պէն Նէվիս	1340

8. Ցածութիւնք՝ ծովուն մակերեւէն վար

	մետր	հզմ^2
Յորդանանու ձորը, Պաղեստին	394	3 830
» » Մեռեալ ծովուն յատակը .	793	
Ասսալ լիճ, արեւելեան Ափրիկէ	174	80
Լիւք-Չուէն, կեդրոնական Ասիա.	130	5 000
Անապատ Քոլորատոյ, Քալիֆորնիա	90	4 460
Ովասիս Արաճի, Լիբէական անապատ . . .	75	290
Ասսալ, Ապիսինիա	60	1 940
Ֆայում, Եգիպտոս.	40	660
Լճակ Էնրիքուիլլա, Հայիթի	34	?
Ջոր մաճուան, Քալիֆորնիա.	33	250
Շոդդ, Մէլրիր, Թունուզ	32	7 130
Ուատի Ուաճիան, Լիբ. անապ.	32	390
Ովասիս Սիուա, Լիբ. անապ	29	110
Ծով Կասպից, մակերես	26	736 000
» » յատակը	772	
Լիճ Էյրէ, հարաւ. Աւստրալիա.	12	5 000

Գ. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

1. Երկաթուղիներու նշանաւոր փապուղիները

	մեդր		մեդր
Սեմփլոնէ (Զուիցերի) . .	19 730	Ռուէթրոյ (Նեապոլ) . . .	6 000
Ս. Կոդարտ (Զուիցերի) .	14 990	Թոթլէյ (Անգղիա) . . .	5 693
Մոն-Սընի (Կրէեան Ալպեանք)	12 233	Ներդ (Գաղղիա). . . .	4 620
		Պէլպոյ (Լիկուրիա). . .	4 240
Արլպէրկ (Թիրոլ) . . .	10 270	Քոխէմ (Բրուսիա-Հռենոսեան)	4 220
Լեռ Ճիովի (Լիկուրիա) .	8 270	Պլէզի (Գաղղիա). . . .	4 100
Գոլ տի Դէնտա	8 100	Սուրամ (Կովկաս) . . .	3 927
Գետ Հուսաք (Մասաչուսէթս)	7 640	Քրէճպէրկ (Օդէնվալտ) . .	3 100
Գ. Սեեռն (Անգղիա) . .	7 260	Պրանտլայտ (Թուրինկիա).	3 030
Մարիանոփոլի (Սիկիլիա).	6 480		

2. Երկաթուղիներու քանի մը նշանաւոր կամուրջները

	մեդր		մեդր
Վէնեսիոյ կամուրջը. . .	3 960	Թուրինոյ, Ռաքքէրովէյլի մօտ	1 600
Դանուբ, Չերնավոտայի մօտ.	3 850	Վոլկա, Սիզրանի. . . »	1 484
Պայա Կալվէստոն (Թէքսաս).	3 390	Վաալ, Մուէրտիքի . . »	1 478
Միսիսիպի, Նոր Օրլէանի մօտ	3 350	Վիստուլա, Ֆորտոնի. . »	1 325
Օհիոյ, Գահիրէի . . . »	3 219	Ռէնոս, Մակոնցայի . . »	1 290
Դայ, Տունտէի . . . . »	3 214	Տընիէբեր, Եքաթէրինոսլաւի . . . . . . »	1 264
Ս. Լորէնցոյ, Մոնրէալի. »	2 637		
Ֆիրթ օֆ Ֆորթ, Քուինսֆերիկ	2 466	Վիսթուլա, Կրաուտէնցի. »	1 092
Իստ Ռիվըր, Պրուքլինի մօտ	1 826	Տընիէբեր, Քիէվի . . . »	1 082
Ամու, Չարճուի . . . »	1 713		

3. Բարձրութիւն նշանաւոր շէնքերու

	մեթր		մեթր
Էյֆէլի աշտարակը, Բարիզ	300	Ս. Պետրոսի Մայր եկ. Հռոմ.	138
Հուասընի կամրջին աշտարակները, Նիւ Եորք	173	Վիեննայի Ս. Ստեփ. Մայր եկ.	137
Վոշինկթընի կոթողը, Վոշինկթըն	169	Քեփրենի բուրգը, Եգիպտոս	133
Թուրինի ազգային թանգարանը	164	Լանտսհութի Ս. Մարտինոսի եկեղեցին	132
Ֆիլատէլֆիոյ խորհրդարանը	163	Ֆրիպուրկի Մայր եկեղեցին	125
Ուլմի Մայր եկեղեցին	161	Լիւպէքի Տիրամօր եկեղեցին	122
Քոլոնիոյ Մայր եկեղեցին	156	Սալցպուրկի Մայր եկեղեցին	122
Ռուանի Մայր եկեղեցին	150	Քրէմոնայի Թորրացցոյ աշտարակը	121
Համպուրկի Ս. Նիկողայոսի զանգակատունը	147	Լոնտրայի Ս. Պօղոս եկեղ	111
Սթրազպուրկի Մայր եկեղեցին	142	Միլանոյ Մայր եկեղեցին	109
Սէվիլլիոյ Ս. Ճիրալտոյի եկ.	141	Վենետիկոյ Ս. Մարկոսի զանգակատունը	99
Կէօպսի բուրգը, Եգիպտոս	138	Այա Սոֆիա. Կ. Պոլիս	60

4. Մեծութիւն իւրաքանչիւր Պետութեան ըստ իրենց ունեցած հողային տարածութեան

Եւրոպա = 9 777 273 Հքմ²

	Հքմ²		Հքմ²
Ռուսիա	5 389 985	Փորթուկալ	92 157
Աւստրիա-Մաճառստան	675 916	Յունաստան	64 679
Աւստրիա	300 011	Սերպիա	48 303
Մաճառստան	324 877	Զուիցերի	41 346
Պոսնիա-Հէրսէք	51 028	Տանիմարքա (առանց Իսլանտիոյ)	39 780
Գերմանիա	540 743	Ստորին Նահանգք	32 536
Գաղղիա	536 464	Պելճիքա	29 456
Սպանիա	497 244	Մոնթենէկրոյ	9 080
Շուէտ	447 862	Կրետէ	8 618
Նորվէկիա	321 477	Լիւքսէմպուրկ	2 586
Մեծն Բրիտանիա	314 667	Անտորրա	452
Իտալիա	286 682	Սան Մարինոյ	61
Տաճկաստան	169 300	Մոնաքոյ	21,6
Ռումանիա	131 353		
Պուլկարիա	96 345		

Ասիա = 44 219 430 Հքմ²

	Հքմ²		Հքմ²
Ասիական Ռուսաստան		Սիամ	634 000
Սիպերիա, Թուրքաստան, Ամուրի երկիր, Քիէվ և Պուխարա	17 283 600	Աֆղանիստան	624 000
Չինաստան իր կալուածներով	11 138 880	Ճարոն	456 842
Անգղիական կալուածներ, Հնդկ. ևայլն	5 227 500	Փիլիպպեանք (Ամերիկոյ Միացեալ Նահանգաց)	296 310
Ասիական Տաճկաստան	1 767 661	Քորէա	218 650
» Տճկ. Արաբիոյ հետ	4 048 600	Օման	194 200
Պարսկաստան	1 645 000	Նէբալ և Պութան	188 000
Ստորին Նահանգաց կալուածներ	1 520 628	Եգիպտական Արաբիա (Թերակղզի Սինայի)	59 000
Գաղղիական կալուածք		Փորթուգալեան կալուածք	19 920
Աննամ, Թոնքին, Քոչինչին, Քամպոճ, Լաոս	663 800	Գերմանական »	500

Ափրիկէ = 29 847 035 Հքմ²

	Հքմ²		Հքմ²
Գաղղիական կալուածք (Սահարա և Սուտան)	10 214 745	Փորթուգալական կալուածք	2 070 000
Անգղիական կալուածք (մասն Սահարայի և Սուտանի)	6 929 370	Թարապուլուս	1 051 000
Եգիպտոս	642 000	Աբիսինիա	800 000
» Սուտանի հետ	2 677 000	Մարոք	543 500
Քոնկոյի պետութիւնը	2 382 800	Իտալական կալուածք	510 000
Գերմանական կալուածք	2 352 860	Սպանիական »	220 360
		Լիբերիա	95 400

Բեւեռային երկիր բնակելի

	Հքմ²
Դանիական կալուածք	
Իսլանտա	103 000
Կրօէնլանտիա	88 100

Աւստրալիա և Ովկիանիա = 8 951 802 Հզմ²

	հզմ²		հզմ²
Անգլիական կալուածք	8 258 000	Գաղղիական կալուածք	24 225
Ստորին Նահանգաց »	394 789	Միացեալ Նահանգաց »	17 417
Գերմանական . . »	243 820	Անկախ Ովկիանիա	13 551

Ամերիկա = 38 570 234 Հզմ² (Հս. Ամերիկա = 20 817 700)
(Հր. Ամերիկա = 17 752 534)

	հզմ²		հզմ²
Միացեալ Նահանգ (Բոր-դոյ Ռիկոյի հետ)	9 413 309	Ուրակուայ	178 700
Անգլիական կալուածք (Քանատա և այլն)	8 917 290	Ստորին Նահանգաց կալուածք	130 230
Պրազիլ	8 468 950	Նիքարակուա	128 340
Արճէնդինա	2 806 400	Հոնտուրաս	114 670
Մէքսիքոյ	1 987 200	Քուպա	114 000
Պոլիվիա	1 226 600	Կուադեմալա	113 030
Քոլոմպիա	1 206 200	Բանամա	87 480
Բերու	1 137 000	Ս. Դոմինիկի հասարակպ.	48 580
Վէնէզուէլա	942 300	Քոստարիքա	48 410
Չիլի	759 000	Հայիթի	28 685
Էքուադոր	307 240	Սալվադոր	21 160
Բարակուայ	253 100	Դանիական կալ.	359

5. Իւրաքանչիւր պետութեան մեծութիւնը իրենց ժողովրդեան թուոյն համեմատ

Եւրոպա = 404 044 800 բնակիչ

	հազար		հազար
Ռուսիա, Ֆինլանտիոյ հետ	111 300 »	Փորթուկալ	5 423 »
Գերմանիա	60 641 »	Շուէտ	5 140 »
Աւստրիա–Հունգարիա	47 143 »	Ստորին Նահանգք	5 104 »
Աւստրիա	26 151 »	Պուլղարիա	4 028 »
Հունգարիա	19 255 »	Զուիցերի	3 328 »
Պոսնիա	1 737 »	Սերպիա	2 690 »
Մեծն Բրիտանիա	42 192 »	Տանիմարքա	2 605 »
Գաղղիա	39 252 »	Յունաստան	2 434 »
Իտալիա	32 480 »	Նորվէկիա	2 240 »
Սպանիա	18 240 »	Կրետէ	310 »
Պելճիա	6 900 »	Լիւքսէմպուրկ	237 »
Տաճկաստան	6 130 »	Մոնթէնէկրոյ	228 »
Ռումանիա	5 960 »	Մոնաքոյ	15 »

Սան Մարինոյ 10 000, Լիէշդէնշդէն 9 500, Անտորա 5 300

Ասիա = 864 565 500 բնակիչ

	հազար		հազար
Չինաստան, իր կալուածներով	370 000 »	Պարսկաստան	9 000 »
Անգլիական կալուածք	301 742 »	Փիլիպպեանք (Միացեալ Նահանգաց)	7 640 »
Ճաբոն	50 040 »	Սիամ	6 320 »
Ստորին Նահանգաց կալուածք	37 474 »	Աֆղանիստան	5 000 »
Ռուսական կալուածք	25 000 »	Նէբալ և Պութան	3 200 »
Ասիական տաճկ. և Արաբիա	19 100 »	Օման	1 000 »
Գաղղիական կալուածք	18 075 »	Փորթուկալի կալ.	810 »
Քորէա	10 000 »	Գերման. կալ.	120 »
		Եգիպտ. կալ. (Սինայի Թերակղզին)	24 »

Աֆրիկէ = 145 230 000 բնակիչ

	հազար		հազար
Անգլիական կալուածք.	43 074 »	Մարոք	7 000 »
Գաղղիական »	31 522 »	Փորթուկալի կալ.	6 460 »
Քոնկոյի անկախ պետութիւն	19 000 »	Լիբերիա	2 000 »
Եգիպտոս, Սուտանի հետ	13 720 »	Թարապուլուս	1 000 »
Գերմանական կալ.	12 048 »	Իտալական կալ.	731 »
Աբիսինիա (Եթովպիա)	8 000 »	Սպանիական »	675 »

Ամերիկա = 148 912 000 բնակիչ

	հազար		հազար
Միացեալ Նահանգ (Բորդոյ Ռիկոյի հետ)	77 102 »	Հայիթի	1 295 »
Պրազիլ	17 440 »	Սալվադոր	1 007 »
Մեքսիքոյ	13 606 »	Ուրակուայ	980 »
Անգլիական կալուածք	7 560 »	Բարակուայ	636 »
Արճէնդինա	5 000 »	Հոնտուրաս	544 »
Քոլոմպիա	4 630 »	Նիքարակուա	430 »
Բերու	4 586 »	Գաղղ. կալուածք	428 »
Չիլի	3 180 »	Ս. Դոմինիկոսի հասարակապետութիւն	420 »
Վէնէզուէլա	2 590 »	Բանամա	340 »
Կուաթէմալա	1 842 »	Քոստարիքա	331 »
Պոլիվիա	1 816 »	Ստոր. Նահանգ. կալ.	145 »
Քուպա	1 573 »	Դանիական կալուածք	31 »
Էքուադոր	1 400 »		

Աւստրալիա և Ովկիանիա = 6 658 000 բնակիչ

	հազար		հազար
Անգղ. կալ.	5 683 »	Հավայի և Կուամա	169 »
Գերմ. կալ.	449 »	Գաղղ. կալ.	89 »
Ստորին Նահանգ. կալ.	240 »	Ովկիանիա անկախ	28 »

Երկրիս բովանդակ բնակչութիւնը = 1 569 501 300

---

6. Երկրիս վրայ գտնուող ժողովրդեան լեզուները

1. ՀՆԴ - ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐ = 790 միլիոն

Ա. Գերմանական լեզուներ. 224 միլիոն

	միլիոն		միլիոն
Անգղիական	124	Դանիական-Նորվեկ.	4,5
Գերմանական	80	Հոլանտական	6,3
Շուէտական	5,5	Ֆլաման	3,7

Բ. Լատինացեղ լեզուներ. 160 միլիոն

	միլիոն		միլիոն
Սպանիական	50	Փորթուգալական	20
Գաղղիական	46	Ռումանական	10
Իտալական	33,5	Հռէտո-Հռովմէական.	0,5

Գ. Սլաւական լեզուներ. 136 միլիոն

	միլիոն		միլիոն
Ռուսական և Ռութէն	93,4	Սերպ-Խրուատ	8
Լեհական	17	Պուլկար	4
Չէխք և Սլովաք	8,2	Սլովէն և Վուէնտեք	1,4
Լիթուանիական	4		

Դ. Կելտական լեզու. 2,5 միլիոն

Ե. Արդի Յունական. 5 »

Զ. Ալպանիական. 1,5 »

Է. Իրանական լեզուներ. 25 միլիոն

	միլիոն		միլիոն
Հայկական-Քիւրտ	10	Պարսկական, Ֆարսի, Աֆղան	15

Ը. Հնդկական լեզուներ. 236 միլիոն

	միլիոն		միլիոն
Հնդիկ (Հնդկաստան, Ուրտու).	110	Սինտհու, Մահրադ	23
Պէնկալական	50	Կուճշերաթ	12
Գաշմիր, Բանտշապ, Քաֆիր	30	Ասամիական	11

2. ՈՒՐԱԼ-ԱԼԴԱՅԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐ. 112 միլիոն

	միլիոն		միլիոն
Ճաբոնական	47	Սամոյէտ և Ֆիննեան-Իսթ	6,5
Թուրք-Թաթար	23,8	Քորէական	10
Մանչու և Թունկուս	12	Մոնղոլական	4
Մաճառ	8,7		

3. ՍԵՄԱԿԱՆ-ՔԱՄԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐ. 50 ՄԻԼԻՈՆ

	միլիոն		միլիոն
Արաբական-Եբրայական	24	Նուպիական-Ապիսին	6
Կալլա, Սոմալի, Սուահէլի	14	Պէրպէր, Թուարէկ	6

4. ՏՐԱՎԻՏԵԱՆՑ ԼԵԶՈՒ. 60 միլիոն

Կոնտ, Սինկալեան, Գանարեան, Թէլինկա, եայլն։

5. ՊԱՍՔԵԱՆ ԼԵԶՈՒ 0,6 միլիոն

6. ՉՈՉՈՒԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒ 10 000

7. ԼՈՒՔԱԺԻՐԵԱՆ 10 000

8. ՀՈԹԵՆԹՈԱԿԱՆ, եայլն 100 000

9. ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴՈՑ ԼԵԶՈՒ. 8 միլիոն

10. ՊԱՆԹՈՒ-ՊՈՒՆՏԱ. 25 միլիոն
(Քաֆր, Պէչուան, Զուլու, եայլն)

11. ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԱՓՐԻԿԷԻ ԼԵԶՈՒՆԵՐ. 64 միլիոն
(Ուլոֆ, Ֆուլփ, Թէտա, Ֆէլլադա, եայլն)

12. ՄԱԼԷԱԿԱՆ-ԲՈԼԻՆԷԶԱԿԱՆ. 35 միլիոն
(Մալէգեան, Թակալ, Մէլանեան, Ճավա, Բոլինէզ եայլն)

13. ԱՄԵՐԻԿՈՅ ՆԱԽԿԻՆ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ԼԵԶՈՒ. 10 միլիոն

14. ԱՒՍՏՐԱԼԻԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒ. 20 000

15. ՉԻՆԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐ. 370 *միլիոն*

(*Հաքքա, Փունթի, Հաքլոյ, Քուան-Հուա. և այլն*)

16. ԹԻՊԷԹ-ՀՆԴ-ՉԻՆԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐ. 45 *միլիոն*

	միլիոն		*միլիոն*
Աննամիդ-Գամպոճ	20	Սիամական	8
Պիրմանեան	10	Թիպէթեան	7

7. Երկրիս վրայ գտնուող կրօնքներ իրենց հետևողներուն թուոյն կարգաւ

	միլիոն		*միլիոն*
Քրիստոնեայք	560	Մահմետականք	220
Կաթողիկեայք	270	Պրահմականք	210
Բողոքականք	180	Հեթանոսք և առանց դաւանանքի	109
Յունադաւանք	110		
Պուտտայականք	460		

8. Գլխաւոր Պետութեանց հանրային պարտքերը (1907)

Երկրիս վրայ գտնուող բոլոր պետութեանց հանրային պարտքերը կը հասնին գրեթէ 195 000 միլիոն ֆրանքի, 124 ֆրք. իւրաքանչիւր բնակչի։

	միլ. ֆրք.		*միլ. ֆրք.*
Գաղղիա	30 350	Պրազիլ	3 650
Ռուսիա, որուն	23 100	Պելճիքա	3 280
Ֆինլանտիոյ մասն է	140	Չին	3 210
Գերմանիա	21 480	Հարաւ. Արճէնթինայի	3 110
Կայսրութեան պարտքն է	5 270	Տաճկաստան	2 940
Դաշնակից պետութեանց	16 210	Եգիպտոս	2 480
Մեծն Բրիտանիա	19 530	Ստորին Նահանգք	2 410
Աւստրիա-Հունգարիա	15 800	Քանատա	1 960
Աւստրիա	8 400	Ռումանիա	1 435
Հունգարիա	7 400	Մէքսիքոյ	1 190
Իտալիա	13 270	Յունաստան	900
Միացեալ Նահանգք Ամերիկոյ	12 800	Շուէտ	645
Սպանիա	9 500	Զուիցերի	517
Աւստրալիա և Ն. Զելանտա	7 760	Նորվէկիա	470
Հնդկաց կայսրութիւնը	6 270	Սերպիա	451
Ճափոն	5 750	Պուլկարիա	377
Փորթուկալ	4 440	Տանիմարքա	358
		Լիւքսէմպուրկ	12
		Մոնթէնէկրոյ	1,7

9. Երկայնութիւնն երկաթուղւոյ գիծերու և հեռագրաթելերու ամբողջ երկրիս վրայ (1907)

Երկաթուղւոյ գիծեր		Հեռագրի թելեր	
Եւրոպա	322,000 հզմ.	Եւրոպա	857 000 հզմ.
Ասիա	91 760 »	Ասիա	230 000 »
Ափրիկէ	30 920 »	Ափրիկէ	90 000 »
Ամերիկա	466 300 »	Ամերիկա	687 000 »
Աւստրալիա	28 140 »	Աւստրալիա	87 000 »
Գումար	939 120 հզմ.	Գումար	1 951 000 հզմ.

Ասկէ զատ, 390 000 հազարամետր ընդծովեայ հեռագրի գիծ

10. Գլխաւոր պետութեանց երկաթուղիներուն երկայնութիւնը (1907)

	Առաջին երկթղ. բացումն	Երկայն. Հզմ.		Առաջին երկթղ. բացումն	Երկն. Հզմ.
Միացեալ Նահանգ	1 827	349 800	Մէքսիքոյ	1 850	21 910
Ռուսիա	1 838	73 870	Արճէնթինա	1 857	20 290
Եւրոպիոյ մէջ		61 680	Իտալիա	1 839	16 640
Ասիոյ մէջ		12 190	Հար. Ափրիկէ	1 859	15 200
Գերմանիա	1 835	57 940	Սպանիա	1 848	14 810
Գաղղիա	1 828	46 920	Շուէտ	1 851	13 010
Հնդկական Բրիտանիա	1 853	46 830	Ճափոն	1 872	10 100
Աւստրիա-Հունգարիա	1 837	44 390	Չին	1 871	6 180
Աւստրիա		22 900	Տաճկաստան	1 860	5 850
Հունգարիա		20 180	Եւրոպիոյ մէջ		2 040
Բոսնիա		1 260	Ասիոյ մէջ		3 810
Մեծն Բրիտանիա	1 825	37 130	Պելճիա	1 835	4 780
Անգլիա և Կալլեսի երկիր		25 670	Զուիցերի	1 844	4 730
Սկովտիա		6 060	Ռումանիա	1 869	3 250
Իռլանտա		5 400	Տանիմարքա	1 847	3 220
Գանատա և Նոր Երկիր	1 840	34 040	Ստորին Նահանգք	1 839	3 090
Աւստրալիա և Ն. Զելանտա	1 854	28 140	Փորթուկալ	1 851	2 700
Պրազիլ	1 854	22 620	Նորվէկիա	1 854	2 560
			Պուլկարիա	1 860	1 600
			Յունաստան	1 869	1 240
			Սերպիա	1 884	620
			Լիւքսէմպուրկ	1 859	530

11. Պետութեանց վաճառականական շարժումն (1907)

	Ներածութիւն	Արտածութիւն		Ներածութիւն	Արտածութիւն
	մլն. ֆ.	մլն. ֆ.		մլն. ֆ.	մլն. ֆ.
Մեծն Բրիտանիա.	16 750	10 750	Արժէնդինա .	1 430	1 490
Գերմանիա. . .	10 800	8 460	Ճարոն . .	1 240	1 080
Միացեալ Նահանգք	5 680	9 830	Պրազիլ . .	1 020	1 370
Գաղղիա . . .	6 050	5 420	Շուէտ. . .	940	710
Ստորին Նահանգք	5 300	4 400	Սպանիա . .	928	917
Պելճիքա . . .	3 430	2 670	Տանիմարքա .	784	550
Կայսրութիւն Հնդկաց . . .	2 880	3 180	Տաճկաստան.	714	445
			Եգիպտոս. .	670	718
Իտալիա . . .	2 760	1 850	Մէքսիքոյ .	610	327
Աւստրիա–Հունգարիա . . .	2 460	2 446	Նորվէկիա .	434	300
			Ռումանիա .	422	491
Ռուսիա Եւրոպիոյ	1 820	2 650	Փորթուգալ .	343	174
» Ֆինլանտիոյ.	380	265	Յունաստան .	143	118
Չին	1 710	983	Պուլկարիա .	109	114
Զուիցերի . . .	1 562	1 158	Սերպիա . .	44	72
Գանատա . . .	1 514	1 336			

12. Երկրիս ծովային վաճառականութիւն (1907–8)

30 203 նաւք, 39 438 917 տակառաչափք. որուն 20 746 շոգենաւք, 33 969 811 տակառաչափք.

	Նաւք ընդհանուր	Շոգենաւք	Տակառաչափ
Մեծն Բրիտանիա. գաղթականութիւնք միասին	11 517	2 511	18 320 668
Միացեալ Նահանգք	3 558	1 577	4 511 929
Գերմանիա	2 094	1 713	4 110 562
Նորվէկիա	2 161	1 181	1 918 531
Գաղղիա.	1 483	809	1 761 783
Իտալիա.	1 107	397	1 219 409
Ճարոն	835	829	1 071 876
Ռուսիա	1 359	687	937 911
Շուէտ	1 538	889	877 548
Ստորին Նահանգք.	547	455	813 627
Տանիմարքա	859	501	728 590
Սպանիա	578	468	708 749
Աւստրիա–Հունգարիա. . . .	326	312	688 619
Յունաստան.	411	255	466 532
Պրազիլ	361	283	210 685
Պէլճիքա	133	131	192 715
Տաճկաստան	302	132	165 021
Արժէնդինա	243	169	133 071

13. Նաւային երթեւեկութիւն Սուէզի ջրանցքին մէջ (1906)

Ընդհանուր գումար 3 878 նաւք, 18 393 100 տակառաչափ

Անգլիա	2 294	Իտալիա	79
Գերմանիա	583	Նորվէկիա	57
Գաղղիա	251	Տաճկաստան.	44
Հոլանտա.	200	Տանիմարքա	38
Աւստրիա.	144	Սպանիա	28
Ռուսիա	103		

14. Թղթատարական առաքումն գլխաւոր պետութեանց մէջ (1905–1906)

Եւրոպա = 22 969 920 հազար թղթատարական առաքումն.

	հզր. առաք.		հզր. առաք.
Գերմանիա	7 380 000	Շուէտ	383 000
Մեծն Բրիտանիա . .	4 700 000	Տանիմարքա	246 000
Գաղղիա	2 930 000	Նորվէկիա	163 000
Աւստրիա-Հունգ-Պոսնիա	2 490 000	Ռումանիա	94 300
Ռուսիոյ կայսրութիւն .	1 370 000	Փորթուգալ.	91 000
Իտալիա	1 030 000	Յունաստան	30 600
Պելճիա	628 000	Սերպիա	39 000
Ստորին–Նահանգք . .	448 000	Տաճկաստան	38 000
Զուիցերի	432 000	Պուլկարիա	34 400
Սպանիա	432 000		

Ամերիկա = 11 062 778 հազար

	հազար		հազար
Միացեալ Նահանգք. .	9 800 000	Չիլի	68 900
Արժէնդինա	450 000	Քուպա	34 630
Գանատա	315 500	Ուրուկուայ	27 900
Մեքսիքոյ	184 000	Բերու	20 770
Պրազիլ.	164 000	Էքուադոր	9 000

Ասիա = 2 203 983 հազար

	հազար		հազար
Ճարոն	1 265 000	Հնդկա–Չին Գաղղ. . .	13 000
Հնդկաստ. անգլիական.	754 000	Փիլիփփինք	7 230
Չինաստան	85 900	Հոնկ–Քոնկ	3 640
Հնդկ. Հոլանտական. .	29 000	Պարսկաստան	2 090
Սէյլան	13 500	Սիամ	1 950

Ափրիկէ = 292 151 հազար

	հազար		հազար
Ալճէրի	64 200	Արեւ. Անգղ. Ափրիկէ . .	4 860
Գլուխ Բարեյուսոյ. . .	62 300	Մաւրիտանիա. . , . .	4 840
Նաթալ	50 100	Անկոլա.	3 120
Եգիպտոս.	29 600	Մատակասկար	3 080
Թրանսվաալ.	16 770	Արեւ. Գաղ. Ափրիկէ . .	2 710

15. Գլխաւոր պետութեանց զինուորական զօրութիւնը հանդերձ իրենց ծովային ուժերով

	Խաղաղութ. ժամանակ	Պատերազմի ատեն	Ծովային զինուոր.	Նաւեր	
				գծային նաւեր	Դրեդնօտ.
Ռուսիա. . . .	1 160 000	4 600 000	41 000	26	95
Գերմանիա. . .	660 000	3 000 000	43 000	70	121
Գաղղիա . . .	604 000	2 350 000	54 000	82	382
Աւստրիա–Հունգ .	410 000	1 900 000	16 700	20	53
Իտալիա . . .	313 000	1 100 000	28 000	34	61
Մեծն Բրիտանիա.	կմւորաց հետ	1 000 000	130 000	134	224
Եւրոպիոյ մէջ .	138 000				
Հնդկ. մէջ . .	147 000				
Ճապոն	280 000	1 000 000	41 000	42	72
Տաճկաստան . .	240 000	1 000 000	14 000	—	—
Սպանիա . . .	110 000	780 000	16 000	9	6
Շուէտ	67 000	340 000	45 000	13	33
ՄիացեալՆահանգք	117 000	250 000	40 000	66	56
Զուիցերի . . .	չունի մնայուն բանակ	250 000 կամաւորք	—	—	—
Պուլկարիա . .	54 000	190 000	—	—	—
Պելճիա. . . .	50 000	180 000	—	—	—
Փորթուգալ . . .	39 000	180 000	5 600	7	21
Ռումանիա . . .	72 000	175 000	2 250	—	—
Ստորին Նահանգք	52 000	160 000	12 000	17	35
Սերպիա . . .	27 000	160 000	—	—	—
Յունաստան . .	33 600	120 000	4 600	3	—
Նորվէկիա . . .	36 000	95 000	1 500	4	21
Տանիմարքա . .	15 000	68 000	1 400	3	10

16. Տարեկան ծախք ցամաք. և ծով. զինուորութեանց

	Տարեկան ծախք			Տարեկան ծախք	
	ընդհ. գումար	մի շնչի վրայ		ընդհ. գումար	մի շնչի վրայ
	միլ. ֆ.	միլ. ֆ.		միլ. ֆ.	միլ. ֆ.
Մեծն Բրիտանիա.	1 560	37	Տանիմարքա.	27	10,4
Գաղղիա . . .	1 090	27	Ռուսիա . .	1 240	9,8
Գերմանիա. . .	1 340	22	Պելճիա . .	64	9,5
Շուէտ	106	21	Ճապոն . .	477	9,5
Ստորին Նահանգք	96	19	Փորթուգալ .	50	9,2
Նորվէկիա . . .	37	16	Ռումանիա .	50	8,4
ՄիացեալՆահանգք	1 030	13,4	Սերպիա . .	20	7,3
Իտալիա . . .	418	12,9	Պուլկարիա .	28	7
Զուիցերի . . .	40	18,3	Տաճկաստան.	124	5
Սպանիա . . .	196	10,8			
Աւստրիա – Հունգ.	510	10,6			
Յունաստան . .	28				

17. Դպրոցք և Ուսուցումն

	Թիւ նախնական դպրոցներ.	առ 1000 բնակչու. դպրոցկ.		Թիւ դպրոցականաց
ՍտորինՆահանգք	4 800	160	Նորվէկիա. . .	343 000
Զուիցէրի . . .	5 230	154	Շուէտ	750 000
Նորվէկիա. . .	6 200	153	Գաղղիա . . .	5 550 000
Մեծն Բրիտանիա	32 180	150	Իտալիա . . .	2 730 000
Գերմանիա . .	60 000	147	Սպանիա . . .	1 960 000
Շուէտ	12 780	146	Զուիցերի . . .	512 000
Գաղղիա . . .	85 230	141	Յունաստան . .	233 000
Աւստրիա–Հունգ.	39 880	140	Պուլկարիա . .	360 000
Տանիմարքա . .	2 940	125	Տանիմարքա . .	326 000
Պէլճիա. . . .	7 090	124	Փորթուգալ. . .	247 000
Սպանիա . . .	31 840	107	Պելճիա . . .	820 000
Յունաստան . .	3 260	96	Գերմանիա . .	8 930 000
Պուլկարիա . .	4 720	89	Ստոր. Նահանգք.	820 000
Իտալիա . . .	61 780	84	Աւստրիա–Հունգ.	6 600 000
Ռումանիա. . .	4 130	50	Մեծն Բրիտանիա	6 190 000
Փորթուգալ. . .	5 680	46	Ռուսիա . . .	4 700 000
Ռուսիա . . .	86 640	42	Ռումանիա. . .	290 000
Սերպիա . . .	1 120	39	Սերպիա . . .	104 000

Դպրոցք և Ուսուցումն

Թիւ միջնակարգ դպրոցներու	Առ մի միջ. դպրոց		Թիւ համալսարաններու		կանանց faculté
	դպրոցկ.	բնակիչ			
Նորվէկիա 86	182	26 000	Անգլիա	14	վրժրն. 94
Զուիցերիա 120	107	27 700	Զուիցերիա	7	—
Իտալիա 810	91	40 000	Գաղղիա	5	75
Պէլճիա 167	190	41 300	Փորթուկալ	1	3
Սպանիա 417	81	43 700	Շուէտ	2	3
Գաղղիա 880	210	44 600	Մ. Նահանգք	4	—
Շուէտ 113	187	45 500	Իտալիա	21	—
Ստոր. Նահանգք 110	121	46 400	Սպանիա	9	2
Գերմանիա 1 120	265	54 100	Պելճիա	4	—
Յունաստան 40	140	60 800	Նորվէկիա	1	—
Աւստրիա-Հունգ. 740	270	63 700	Յունաստան	1	—
Ռումանիա 75	282	80 000	Սերպիա	1	—
Փորթուկալ 47	140	115 000	Տանիմարքա	1	—
Ռուսիա 1 100	240	120 000	Գերմանիա	22	—
Սերպիա 19	282	141 000	Ռումանիա	2	—
Պուլկարիա 25	300	161 000	Պուլկարիա	1	—
			Աւստ.-Հունգ.	11	—
			Ռուսիա	10	—

18. Տարեկան արտադրութիւնք հացաբոյսերու, գետնախնձորի, ոգելից ըմպելիքներու և հանքերու

	Ցորեն և գարի	Հաճար	Վարսակ	Եգիպտացորեն	Գետնախնձոր	Ոգելից ըմպելիք միլիոն հըլտ.		Հանք միլիոն կենդինար	
	միլ. կեն.	միլ. կեն.	միլ. կեն.	միլ. կեն.	միլ. կեն.	գինի	գարեջուր	երկաթ	հանքած.
Ռուսիա	263	259	166	18	253	2,8	6,2	27	175
Միացեալ Նահանգք	239	8,4	140	740	94	1,4	69	257	3 754
Աւստրիա-Հունգ.	106	39	36	53	193	8	20,7	15,6	441
Գաղղիա	101	15	44	6	143	51	14,3	33	342
Գերմանիա	75	96	84	—	429	3,9	73	109	1 935
Իտալիա	41	1,2	2,6	25	6,4	33	0,4	1,4	4,7
Սպանիա	38	4,4	2,7	5,4	18	17	0,4	3,8	33
Ռումանիա	38	2,2	4,6	35	1,3	0,8	0,2	—	1
Մեծն Բրիտանիա	35	0,1	28	—	73	—	56	98	2 551
Տանիմարքա	6	5	5,8	—	6,6	—	2,5	—	—
Պելճիա	5,3	5	5,4	—	25	—	16,3	13	236
Շուէտ	5,2	7	11,8	—	14	—	0,3	5,4	3
Սերպիա	5	0,4	0,7	7	0,5	0,6	0,08	—	1,2
Փորթուկալ	3,8	1,8	0,3	4	2	3,9	—	0,03	0,1
Զուիցերիա	2,8	0,5	1	—	—	1,2	2,2	0,04	—
Յունաստան	2,5	0,02	0,03	1,1	0,1	1,3	0,02	—	0,1
Ստորին Նահանգք	2,2	3,5	2,6	—	29	—	1,7	—	5
Նորվէկիա	0,9	0,3	1,8	—	6,6	—	0,4	0,5	
Տաճկաստան						1,6	0,8		

19. Երկրիս բոլորական արտադրութիւնք

	միլ. կենդ.		միլ. հրլտ.
Ցորեն	920	Գինի	150
Հաճար	460	Գարեջուր	295
Գարի	340		միլ. կենդ.
Վարսակ	600	Երկաթ	569
Եգիպտացորեն	320	Հանքածուխ	9 900
Գետնախնձոր	1 420		

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՑԵՂՔ ԵՒ ՏՈՀՄՔ

Ազգերու ընդհանուր և որոշիչ դասակարգութիւն մը իրենց յատկանիշերով տակաւին չի կայ, սակայն մեր դրած հետեւեալ դրութիւնը ամենէն աւելի ընդհանրացածն է։

Ա. Ջերքէզք կամ Միջերկրականին սահմանակից բնակող ժողովուրդներ

Եւրոպա, Արեւելեան Հնդկաստան, Հիւսիսային Ափրիկէ.

Գլուխ ձուաձեւ կամ բոլորաձեւ, գոյն ընդհանրապէս սպիտակ, սակայն նաև դեղին կամ սեւորակ, երկայն մազեր, շիտակ կամ գոււզ, խարտեաշ կամ սև, երբեք բրդային, ծամելիք ոչ ցցուած և ակռաները շիտակ։

Այս ցեղին ստորաբաժանումներն են.

Առաջին. Հնդ-Եւրոպականք կամ Արիականք (աւելի քան 790 միլիոն)

Գոյն սպիտակ, մազ ողորկ, երկայն, խարտեաշ, սեւորակ կամ սեւ և խիտ մորուք. իրենց լեզուները նոյն ծագումն ունին (Սանսքրիտ)։

Այս ստորաբաժանման մէջն են.

1. Լատինացեղը, (160 միլիոն)։

ա) Գաղղիացիք, Բրովանսացիք և Վոււալոնք, Արեւմտեան Գաղղիոյ, Զուիցերիի, Պելճիոյ, Գանատայի, Ալճերիի, ևայլն, մէջ. 46 միլ.։
բ) Իտալացիք, Իտալիոյ հարաւային, Թիրոլի, Թրիեստի, Իստրիոյ, Տալմացիոյ, Կորիցայի և Կրատիսքայի մէջ. 33,5 միլ.։
գ) Սպանիացիք և Գադալանք, հանդերձ իրենց սերունդներով սպանիական գաղթականութեանց, Կեդրոնական և Հարաւային Ամերիկայի, և Արեւմտեան Հնդկաստանի մէջ. 50 միլ.։
դ) Փորթոկալցիք, Փորթոկալի, Փորթոկալեան գաղթականութեանց և Պրազիլի մէջ. 20 միլ.։

ե) Հռետո-Հռովմենք և Լատինք, արեւելեան Զուիցերիի (Կրիզոն և Էնկատին) և հարաւային Թիրոլի մէջ. 0,1 միլ.։
զ) Ռումենք, Ռումանիոյ, Պուքովինայի, Պեսարապիոյ, Մաճառստանի և արեւելեան Սերպիոյ մէջ. 10 միլ.։
է) Ֆուրլանք, Իտալական Ֆրիուլի, Իսոնցոյի մէջ, Կորիցայի և Կրատիսքայի մօտ. 0,4 միլ.։

2. Գերմանք (218 միլիոն) որոնք են.

ա) Գերմանացիք. Գերմանիոյ, Աւստրիոյ, Զուիցերիի, Պալթիկ ծովուն ռուսական գաւառներուն, Լիւքսեմպուրկի մէջ, և ցրուած Հիւսիսային Ամերիկայի, Մաճառստանի, Ռուսաստանի ևայլն մէջ. 78 միլ.։
բ) Անգղիացիք և Սկովտիացիք (Անկլոսաքսոնք), Մեծն-Բրիտանիոյ, Հիւսիսային Ամերիկայի, Աւստրալիոյ, Հարաւային Ափրիկէի և նաև Արեւելեան Հնդկաստանի մէջ ևայլն և Անկլո-Ամերիկացիք, Հիւսիսային Ամերիկայի մէջ. 120 միլ.։
գ) Սքանտինաւեանք (Շուէտք, Դանիք, Նորվեկիացիք). 10,3 միլ.։
դ) Հոլանտացիք, Սարին-Նահանգաց, Հարաւային Ամերիկայի և գաղթականութեանց մէջ (Ճավա, Սումաթրա, Կուինէա ևայլն). 6 միլ.։
ե) Ֆլամանք, Պելճիոյ մէջ (Ֆիլանտրիոյ և Պրապանդի մէջ). 3,7 միլ.։

3. Սլավեանք (136 միլիոն)

ա) Հիւսիսային Սլավեանք (122,7 միլիոն)։

Մեծ և Փոքր-Ռուսաստան, Ռուսիոյ մէջ, և Ռութենք, արեւելեան Մաճառստանի և Կալիցիոյ մէջ. 93,4 միլ.։
Լեհք, Քասուպք, Մազուրք, ռուսական Լեհաստանի, արեւմտեան Կալիցիոյ մէջ, հարաւային և արեւելեան Սիլեզիոյ մօտ երկիրներուն՝ Բոմերանիոյ, արեւելեան և արեւմտեան Բրուսիոյ մէջ. 17 միլ.։
Չեխք, Մորավեանք և Սլովաքք, Պոհեմիոյ, Մորավիոյ, Սիլեզիոյ և հիւսիսային Մաճառստանի մէջ. 8,2 միլ.։
Լիթուանք կամ Լետք, արեւմտեան Ռուսաստանի մէջ. 4 միլ.։

բ) Հարաւային Սլավեանք (13,3 միլիոն)։

Սերպք և Խրուաթք, Սերպիոյ, Խրուաթստանի, Տալմացիոյ, Սլավոնիոյ, Պոսնիոյ, Մոնթէնէկրոյի և Հերցեկովինայի մէջ. 8 միլ.։
Սլովենք, հարաւային Սթիրիոյ, Գառնիոլայի, հարաւային Գարինթիայի և Իստրիոյ մէջ. 1,3 միլ.։
Պուլկարք, Պուլկարիոյ և Արեւելեան Ռումէլիի մէջ. 4 միլ.։

4. Արդի Յոյնք

Յունաստանի և Եւրոպական Տաճկաստանի և Ասիոյ մէջ. 5 միլ.։

5. Կելտք, ևայլն

Իրենք կամ Էրշք (Սկովտացիք) Կալլէսի Երկրին, Իռլանտիոյ, Սկովտիոյ և նաև Հիւսիսային Ամերիկայի մէջ։ Արմորիկացիք, Պրըդայնի և Նորմանտեան կղզիներուն մէջ. (1,5 միլիոն). 8,5 միլ.։

6. Ալպանիացիք

Ալպանիոյ մէջ. 1,5 միլիոն։

7. Իրանեանք

Փոքր Ասիոյ, Կովկասու մէջ եայլն (Արդի-Պարսիկք, Հայք, Քիւրտք, Օսսէտք, Վրացիք, Լէզկիք, Չէրքէզք, Աֆղանք, Տաճիկք (Tadchiques). 25 միլ.։

8. Հնդիկք, Մահրադդք եայլն

Արեւելեան Հնդկաստանի մէջ, մերձաւորապէս 236 միլ.։

Երկրորդ. Սեմականք (30 միլիոն)

Ըստ մեծի մասին թխագոյն նոյն իսկ սեւորակ, մազեր սեւ, ընդհանրապէս գանգուր, արծուենգն, շրթունք բարակ, եայլն։

1. Արաբացիք եւ Պետուինք, Հիւսիսային Ափրիկէի եւ Արաբիոյ մէջ։
2. Եբրայեցիք (Հրեայք), ցրուած ամբողջ երկրագնտին վրայ։
3. Կան նաեւ սերունդք Քաղդեացւոց, Ասորեստանեայց, Փիւնիկեցւոց, Բաբելացւոց, Ասորւոց, եայլն, Ասիոյ հարաւային արեւմըտեան կողմը։
4. Եթովպացիք եւ Նուպիացիք, Եթովպիոյ, Գեզի, Թիկրէի եւ արեւելեան Ափրիկէի մէջ։

Երրորդ. Քամականք կամ Պէրպէրք (20 միլիոն)

Ափրիկէի հիւսիսային կողմը, գոյնը թուխ՝ սեւի զարնող, մազեր եւ մօրուք սեւ, սեւամորթերու մերձաւոր գոյն, եայլն։

1. Բնիկ Պերպերք Մարոքի մէջ, Մաւրիտանացիք, Քապիլք, Տուարեք, Ղպտիք, Եգիպտոսի, Եթովպիոյ մէկ մասին մէջ. բնակիչք Տոնկոլայի, Պեճայի, Սոճոյի, եայլն։
2. Կալլասներ եւ Սոմալիներ, արեւելեան Ափրիկէի մէջ։

Բ. Մոնղոլեան ցեղ

Ա. Տոհմք Ֆիննեանք եւ Մաճառք, շատ մերձաւորք Չէրքէզներու. (15 միլիոն)

ա) Ֆինք. Լիվք, Էսթոնեանք եւ Քուրք, Եւրոպիոյ հիւսիսային կողմը։
բ). Մաճառք եւ Զեքլերք (Jzeklers), Հունգարիոյ եւ Թրանսիլվանիոյ մէջ։
գ). Զիրիենք (Zyriaines), Մորտուանք, Չերքեսք, Սամոյեդք, Լապոնացիք եայլն։ Ռուսիոյ հիւսիսային կողմը։

Բ. Մոնղոլեան ժողովուրդք, եայլն

Գոյնը գորշ-դեղին, մազեր սեւ, փայլուն եւ միացած, ցանցառ մօրուք, փոքրիկ աչքեր նշաձեւ, ծնօտք ցցուած։

1. Բնիկ Մոնղոլք ըսուածը, գրեթէ 38 միլիոն, հիւսիսային եւ հիւսիսային արեւելեան Ասիոյ մէջ. Պուրեաք, Մանչուք, Այնուք, Թունկուզք եայլն։ Դէպի Ասիոյ կեդրոնը Պուխարներ, Իւզբեք (Թուրք), Խըրկըզք, Թուրքմէնք, Թաթարք, Պաշքիրք, Չուաշք, Գարա-Քալբաք եւ այլն։
2. Հարաւային Մոնղոլք, յետոյ Չինացիք, Աննամիտք, Քոչինչինացիք, Սիամացիք, Պիրմանք, գրեթէ 400 միլիոն։

Գ. Ճարոնացիք եւ Քորէացիք, (57 միլիոն)

Դ. Թիպէտեանք, եւ ուրիշ թափառական ժողովուրդներ Հիմալայա լերանց մէջ, (7 միլիոն)

Գ. Մալէզեան ցեղ (գրեթէ 25 միլիոն)

Մոնղոլեան ցեղին կը նմանի, գոյնը դեղինի զարնող գրեթէ գորշ սեւորակ, մազեր շիտակ, կարծր, ծնօտք ցցուած, աչքեր քիչ մը նշաձեւ։

Ասոնց մէջ կը դասուին

1. Բնիկ Մալեզեանք, Մալաքքա թերակղզւոյն եւ Սումադրա կղզւին բնակիչները։
2. Թակալեանք, Փիլիպպեանց մէջ։
3. Ճավացիք, Ատչինականք, Պադդաք, Ճավայի եւ Սումադրայի մէջ. Հովաք, Մատակասկարի արեւելեան կողմը։
4. Տայաք, Ալֆուրք եւ Մաքասարք, Պոռնէոյ, Չելեպեանց եւ մօտաւոր կղզիներուն մէջ։

Դ. Ամերիկայի նախկին ժողովուրդք (8-10 միլիոն)

Հնդիկք (Ամերիկայի առաջին բնակիչները), դեղին պղնձագոյն, մազեր ցցուած կարծր եւ սեւ, քիթ արծուենգն։ Այս տոհմը մասամբ ջնջուած է կամ ջնջուելու վրայ է, կը բնակի Հիւսիսային, Կեդրոնական եւ Հարաւային Ամերիկայի մէջ։

Ե. Եթովպական կամ Սեւամորթ ցեղ

Ափրիկէի եւ Աւստրալիոյ մէջ. գոյն թուխ կամ բոլորովին սեւ, մազեր սեւ, կարծր կամ բրդային, մօրուք ցանցառ, շրթունք հաստ, քիթ լայն եւ տափկած։

Ասոր կը պատկանին.

1. Բնիկ Սեւամորթ բնաշխարհը, 64 միլիոնէն աւելի, հիւսիսային Ափրիկէի եւ կեդրոնական Ափրիկէի եւ այլն մէջ։ Նիամ-Նիամք, Տահոմէնք, Հոսսաք եայլն։
2. Պանդուշի եւ Պուշմայի ժողովուրդներ. (25 միլիոն), հարաւային Ափրիկէի մէջ. Քաֆրք, Զուլուներ, Պէչուանայք եւ այլն։

3. Բաբուաներ և Նեկրիտացիք, Նոր Կուինէայի, Նոր-Գալեդոնիոյ և մօտակայ կղզիներուն մէջ։
4. Բոլինեզեաններ, Մելանեզեաններ, Աւստրալեաններ, Միքրոնեզեաններ և Մաօրիք, Աւստրալիոյ, Նոր-Զէլանտայի մէջ, ինչպէս նաև Բոլինեզիոյ և Մելանէզիոյ մօտակայ կղզիներուն մէջ։

Դ. Ժողովուրդք միջին ցեղի մը

ա) Պասք, Գաղղիոյ և Սպանիոյ արևմտեան Պիրենեանց մէջ (600 000) հաւանօրէն հին իբերեանց սերունդներ։
բ) Տրավիտեանք, 60 միլիոն, արևելեան Հնդկաստանի մէջ, հաւանօրէն առաջին բնակիչք երկրին։
գ) Սինկալեանք, գրեթէ 2 միլիոն, Սէյլան կղզին մէջ։
դ) Ասիոյ արջային երկիրներու և Հիւսիսային Ամերիկայի բնակիչները, Գամչատկացիք, Եաքուտք, Եսքիմացիք, Չուչք, Ալեուտք են.։
ե) Հոթենթոցիք և Պօժեմանք, ցած հասակով, գորշ դեղնագոյն, մազեր բրդային, ծնօտք ցցուած, շրթունք հաստ, տափակ և փոքր քիթ, Ափրիկէի հարաւային-արևմտեան կողմը։
զ) Բոյայք (Զինկեանէ), եզական թափառաշրջիկ ցեղ մը, ցրուած ամբողջ Եւրոպիոյ, արևմտեան Ասիոյ և հիւսիսային Ափրիկէի մէջ։

ԵՒՐՈՊԱ

Տարածութիւն = 977 273 հքմ². 1,9% երկրիս ամբողջ ցամաքի մասին։
Բնակիչք . . = 404 044 800. 41 առ 1 հքմ²։
Գլխաւոր գետեր (տես էջ 5)
Գլխաւոր լիճեր (տես էջ 4)

Բարձրութիւն քանի մը լեռներու

	մեդր		մեդր
Սպիտակ լեռ (Ալպեանք) .	4 810	Ոլիմպ Տաղ (Պալքան) . .	2 673
Մուլհաշէն (Սիերրա Նեւատա)	3 480	Թաթրա (Կարպաթեանք) .	2 654
Անեծից կատար (Պիրենեանք)	3 404	Կալտոպեկ (Սկանտինաւիա)	2 520
Ետնա (Սիկիլիա).	3 270	Մոն Տոր (Գաղղիա). . .	1 886
Լիւպոթրին (Պալքանեան թերկ.).	3 050	Զեան կատար (Փիւրա). .	1 723
Կրան Սասսոյ (Ապենինեանք)	2 921	Թել-փեզ (Ուրալ). . . .	1 656

Եւրոպիոյ կրօնքները իրենց հետևողաց թուոյն համեմատ

	միլ.			
Կաթողիկեայք				
Լատինք, յոյնք, հայք, մելքիթք ևայլն	186 = 46 %	Եւրոպ. բնակ.		
Յունադաւանք	100 = 24,8%	»	»	
Բողոքականք.	100 = 24,8%	»	»	
Անգլիական եկեղեցի 23 միլիոն				
Լութերականք ևայլն 68 »				
Այլ և այլ Բողոք. 9 »				
Մահմետականք	8 = 2 %	»	»	
Հրեայք	9 = 2,2%	»	»	
Հեթանոսք, անկրօնք և այլք. . . .	1 = 0,2%	»	»	
Գումար	404 միլիոն			

Եւրոպիոյ բնակիչները ցեղերու համեմատ

Գերմանական ցեղ 131,8 միլիոն = Եւրոպիոյ բնակչութեան 32,6%

	միլ.		միլ.
Գերմանացիք	73	Ֆլամանք	3,7
Անգլիացիք և Սկովտիացիք .	40	Դանիացիք	2,4
Շուէտք.	5,6	Նորվէկիացիք	2,3
Հոլանտացիք	4,8		

Լատինական ցեղ 108,3 միլիոն = Եւրոպիոյ բնակչութեան 26,8%

	միլ.		միլ.
Գաղղիացիք	39	Յոյնք	4,4
Իտալացիք	33,5	Կեղտք.	3,2
Սպանիացիք	17,8	Հայք	0,3
Ռումէնք	10	Բոշաներ և այլք . . .	0,3
Փորթուկալցիք	5	Պասք	0,6
Վուալլոնք	2,3	Ալպանիացիք	1,5
Հռետոյ-Հռովմէականք . . .		Թուրք և Թաթարք. . . .	6,4
և Ֆորլանք	0,7	Ֆինք	7,1
	108,3	Մաճառք	8,7

Սլավեան ցեղ 131,4 միլիոն = Եւրոպիոյ բնակչութեան 37,5%

Ռուսք	84,7
Լեհացիք	17
Խռուադք և Սերպք	8,2
Չէխք և Սլովաք	8,2
Ռութէնք	3,9
Պուլկարք	4
Լիթուանիացիք	4
Սլովէնք	1,32
Վանդք	0,12
Գումար	131,4 միլ.

Եւրոպայի նշանաւոր քաղաքներուն մէջ զանազան կրօնքներու հետեւողաց թիւերուն բաղդատութիւնը առ հարիւր.

	Կաթոլիկ %	Բողոքական %	Յունադաւան %	Մահմետական %	Հրեայ %	Զանազան %	Ընդհ. բնակիչ
							հազար
Լոնտրա . . .	3,5	94,6	—	—	1,9	—	6 900
Բարիզ	96,5	2,5	—	—	1	—	3 850
Պեռլին. . . .	8,6	85,7	—	—	5	0,7	3 000
Վիեննա . . .	87	3,1	—	—	9,3	0,6	1 880
Ս. Բեդերսպուրկ.	4	9	84,6	0,4	2	—	1 440
Մոսկուա . . .	1,2	2,5	93,8	—	1	1,5	1 180
Կոստանդնուպոլիս	5	1	30	43	6	հայ.15	1 150
Համպուրկ. . .	4,3	92,5	—	—	3,2	—	800
Կլասկով . . .	10	90	—	—	—	—	760
Պուտաբէշդ . .	65	12	0,5	—	22	0,5	730
Լիվրբուլ . . .	9	91	—	—	—	—	720
Վարշաւիա . .	57	2,2	8,6	—	32	—	680
Բրուքսէլ . . .	99	1	—	—	—	—	580
Նաբոլի . . .	57	3	—	—	—	—	570
Ամսդերտամ . .	21	65	—	—	13	—	550
Մատրիտ . . .	100	—	—	—	—	—	540
Պարչելոնա . .							533
Մունիխ . . .	84	14	—	—	2	—	539
Տրեզտա . . .	8	91	—	—	1	—	517
Գոբէնհակ . . .	0,7	98	—	—	1	—	514
Հռոմ	95	5	—	—	—	—	510
Միլան							500
Լայբցիկ . . .	3,6	95,2	—	—	1,2	—	504
Մարսիլիա . .	96	3	—	—	1	—	517
Լիոն							470
Պրէսլաւ . . .	37	57	—	—	6	—	470
Գոլոնիա . . .	81,9	15,7	—	—	2,4	—	429
Բրակա. . . .	88,5	1,8	—	—	9,7	—	420
Օտէսա . . .	6	2	56,4	—	3,5	0,6	410
Տուպլին . . .	77	23	—	—	—	—	375
Լիսպոնա . . .	99	1	—	—	—	—	360
Ռոդէրտամ . .	25	71	—	—	4	—	350
Դուրին. . . .	92	8	—	—	—	—	340
Ֆրանգֆորդ . .	30	60	—	—	10	—	335
Էտիմպուրկ . .	2	98	—	—	—	—	320
Լոտց	55	10	5	—	30	—	320
Սթոքհոլմ. . .	—	100	—	—	—	—	310
Հանովր . . .	88,5	9	—	—	2,5	—	308
Նուրէմպուրկ . .	23	74	—	—	3	—	294

Թագաւորութիւն Տանիմարքայի

1 քուրոն = ֆր. 1,33

20 քուրոն = ֆր. 27,78

Թագաւորութիւն Պելճիոյ

1 ֆրանգ

20 ֆրանգ

Թագաւորութիւն Հոլանտիոյ

1 կուլտէն կամ ֆլորին = ֆր. 2,10

10 ֆլորին = ֆր. 20,83 =
98 դհկ. և 38 փր.

Միացեալ–Թագաւորութիւն Մեծին Բրիտանիոյ և Իռլանտիոյ

1. Շիլին = ֆր. 1,16

1 Սդեռլին = 20 Շիլին = 25 ֆր.
= 120 դհկ. արժամ

Թագաւորութիւն Շուետի

1 քուրոն = ֆր. 1,40

20 քրոնէր = ֆր. 27,78

Թագաւորութիւն Նորվէկիոյ

1 քուրոն = ֆր. 1,40

20 քրոնէր = ֆր. 27,78
= 132 դհկ. ար.

	Կաթոլիկ %	Բողոքական %	Յունադաւան %	Մահմետական %	Հրեայ %	Զանազան %	Բնակիչ. քմ.
Անվերսա . . .	96	3	—	—	1	—	290
Պուքրէշ . . .	10	3	75	—	12	—	285
Ռիկա . . .	6	64	18	—	12	—	285
Պորտօյ . . .	98,8	1	—	—	0,2	—	260
Տիւսէլտորֆ . .	73,2	25,8	—	—	1	—	253
Քիէվ . . .	11	1,4	77,6	—	10	—	250
Շէմնից . . .	5,2	94	—	—	0,8	—	245
Մակտէպուրկ . .	6,3	92,7	—	—	1	—	241
Ճէնովա . . .	93	6	—	—	—	1	240
Լա Հէ . . .	30	60	—	—	—	10	230

ՄԵԾՆ ԲՐԻՏԱՆԻԱ

ԵՒ

ԻՌԼԱՆՏԱ

(էջ 5-6)

Կայսրութիւն՝ ձեւացած Միացեալ–Թագաւորութեամբ Մեծին Բրիտանիոյ և Իռլանտիոյ, հանդերձ գաղթականութիւններով և Հնդկային կայսրութեամբ։

Վարչութիւն. — Սահմանադրական Միապետութիւն և ժառանգական նոյն իսկ իգական ճիւղին մէջ. թագաւորն է՝ Գէորգ Ե. ծն. 1865, *գահակ.* 1910. *թագաժառանգն է՝ Եդուարդ, Կալլէսի Իշխանը ծն.* 1894։

Տարածութիւն և բնակիչ Բրիտանական կայսրութեան

	Տարած. հքմ²	Բնակչութիւն
Միացեալ թագաւորութիւն. . .	314 339	45 562 000 (1909)
Կայսրութիւն Հնդկաց	4 826 100	295 213 000 (1901)
Գաղթականութիւնք և հովանաւորութիւնք	24 855 900	55 852 000
Բրիտանական կայսրութիւն .	29 996 300	396 591 000

Մեծն Բրիտանիա և Իռլանդա

	Տարած. հզմ²	Բնակչութիւն	առ 1 հզմ²
Անգլիա և Կալլէսի երկիր . .	151 015	34 525 716	216
Սկովտիա	78 748	4 462 374	57
Իռլանդա	83 792	4 456 516	53
Մէն կղզին	588	54 752	93
Նորմանդեան կղզիք	196	95 618	489
Գումար . . .	314 339	43 594 976	

Կրօնք, բողոքական (անգլիական եկեղեցի). — Լեզու, անգլիարէն. — Մայրաքաղաք, Լոնտրա, բն. 4 649 088, իր արուարձաններով՝ 6 907 756. — Վաճառականութիւն, արտածումն 517 977 167, ներածումն 645 807 942 ստեռլին (1907). — Երկաթուղի, Հեռագիր, Բանակ, Նաւատորմիղ պատկերագրականը (տես էջ 15, 16,18). — Եկամուտք 203 025 963. — Հանրային պարտք (տես էջ 14)։

Բերք և արտադրութիւնք. — Բրդէ, բամպակէ և կտաւէ կերպասներ, աղ, երկաթ, հանքածուխ, պղինձ, զէնք, ապակեղէնք, գարեջուր, պողպատ, մեքենայք, քիմիական արտադրութիւնք, թուղթ, ձի, շոգենաւք և այլն։

Գլխաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Կլասկոյ	760	Սալֆըրտ.	226
Լիվրբուլ.	720	Փորթսմութ	195
Մէնչըսթըր	550	Քարտիֆ	176
Պիրմինկեմ	530	Պոլթըն	173
Լիտս	440	Տընտի	165
Շէֆիլտ	380.	Սընտըրլէնտ.	146
Տպլին.	375	Էպըրտին.	145
Պէլֆասթ.	350	Քրոյտըն	141
Պրիսթըլ.	340	Օլտհըմ	141
Էտինպուրկ	320	Պլէքպըրն	135
Պրէտֆորթ	285	Փրէսթըն	115
Ուէսթհէմ.	280	Նորինչ	115
Նոթինկէմ	250	Տէրպի.	115
Հըլլ	250	Բլիմութ	110
Նիւքասլ	226	Հէլիֆաքս	105

Անգղիոյ մէջ գործածական

Դրամներ. — 1 Լիվր ստեռլին ոսկի = 20 շիլլին = 25,22 ֆրգ.
$^1/_2$ » » » = 10 շիլլին = 12,61 »
1 Գուրոն արծաթ = 5 շիլլին = 5,81 »
$^1/_2$ » » = = 2,91 »
1 Ֆլորէն » = 2 շիլլին = 2,32 »
1 Շիլլին » = 12 բէնս = 1,16 »
$^1/_2$ Շիլլին » = 6 բէնս = 0,58 »

Չափեր. — 1 Եարտ = 3 ոտք = 0,91 մեդր.
1 Մղոն = 1760 եարտ = 1609 մեդր.
1 Ք. Եարտ = 9 Ք. ոտք = 0,836 Ք. մեդր.
1 Կէլլըն = 4 քարդ = 4,5436 լիտր.

Կշիռք. — 1 Ունկի = 16 տրամ = 28,35 գրամ.
1 Էվէրտիւբոյզ բաունդ = 16 ունկի = 453,59 գրամ.
1 Քուորդըր = 25 բաունդ = 11,34 հգրգ.
1 Քուինդէլ = 4 քուորդըր = 45,36 հգրգ.

Կալուածք. — Գաղթականութիւնք, Հովանաւորութիւնք և ազդեցութեանց շրջանակ

Ա. Միջերկրականին մէջ ունի Ճիպրալդար, 27 000 բն., Մալդա կղզին 212 880 բն., Կոծծոյ և Գոմինոյ, Կիպրոս. 256 430 բն.։

Բ. Ասիոյ մէջ. 5 227 500 հզմ². տարածութիւն. 301 742 000 բնկ.

ԿԱՅՍՐՈՒԹԻՒՆ ՀՆԴԿԱՑ

Վարչութիւն, ինքնօրէն կառավարութիւն, որուն ընդհանուր վարիչն է Փոխ-Արքայն՝ Կոմս Մինդոյի, ծն. 1845, գահակ. 1905։

Բնակչութիւն. 294 361 000, միասին հաշուելով հարկատու իշխանութիւնները՝ Ադէն, և Անտաման և Նիքոպար կղզիները։

Մայրաքաղաք, Կալկաթա 972 790 բն. — Վաճառականութիւն. արտածութիւն 123 099 219, ներածութիւն 102 155 469 ստեռլին. — Երկաթուղի 46826 հզմ. – Հեռագիր, 104173 հզմ. – Մուտք 1 297 427 000 ելք 1 284 315 000 ռուբի (15 ռուբի = 1 ստեռլին)։

Բերք, բրինձ, ցորեն, խահուէ, թէյ, բամբակ, մետաքս, կաշի, լեղակ, ռետին, իւղեր, ափիոն, շաքար, համեմք, ծխախոտ, աղ, շալ, գորգ, խէժ, փղոսկր, գոհարեղէնք։

Գլխաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Պոմպայ	850	Մէնտելա	185
Մատրաս	510	Ալլահապատ	176
Հայտարապատ	450	Վիկթորիա (Հոնկոնք)	170
Լուքնօ	265	Ամրիցէր	165
Ռանկուն	230	Ճէյփուր	163
Պէնարէս	210	Պանկալոր	160
Տըլհի	210	Գոլոմպոյ	160
Լահոռ	205	Հաուրահ	160
Քէյնփոր	200	Փունա	155
Ահմետապատ	190	Պարէլի	135
Ակրա	190	Փաղնա	135
Սինկաբոր	185	Նագփուր	130

Ուղղակի կալուածք. 2 866 650 հզմ² տարծ. 231 900 000 բնակիչ.

Պէնկալա	74 745	հզր. բն.
Պոմպայ	18 516	» »
Ասսամ.	6 126	» »
Պառմա.	10 490	» »
Բրիտան. Պէլուճիստան	308	» »

Հովանաւորութեան ներքև. 1 993 340 հզմ² տարած, 63 430 000 բնակիչ.

Պէլուճիստան.	1 050	հզր. բն.
Ռէյբուդանա	9 842	» »
Հայտարապատ	11 140	» »
Միզոր	5 450	» »
Գաշըմիր	2 906	» »

Ատէն, Սիխիմ, Մանիփուր ևայլն։

Ասիոյ մէջ ուրիշ երկիրներ. 367 510 հզմ² տար. 6 430 000 բն.։

Սէյլան	3 580	հզր. բն.
Սինկաբուր և գաւառները	572	» »
Պորնէօ հիւսիսային	180	» »
Պրունէի և Սերավանք	370	» »

Հոնկոնք, Փէրաք, Մալտիվեանք ևայլն։

Սէյլան

Մայրաքաղաք, Գոլոմպոյ 157 220 բն. Երկաթուղի 478 հզմ. Հեռագիր 1868 հզմ. գիծ. բերք, թէյ, խահուէ, պտուղներ, մարգարիտ, գոհարեղէնք։

Պելուճիստան

Վարչութիւն, Բացարձակ Միապետութիւն, Անգղիոյ հովանաւորութեան ներքև, խան՝ Միր Մեհեմմէտ ծն?, գահակ. 1893. Մայրաքաղաք, Քէլադ։

Գ. Ափրիկէի մէջ. 6 929 370 հզմ² տարած, 43 074 000 բն.։

1. Հարաւային Ափրիկէի մէջ 3 080 370 հզմ.² տար. 8 054 000 բն.։

Գլուխ բարեյուսոյ	2 410	հզր. բն.
Նաթալ	1 109	» »
Թրանսվաալ-Գաղթակ	1 202	» »
Օրանժ-Ռիվէր- Գաղթակ	387	» »
Ռոտէզիա	1 486	» »

2. Արևելեան Ափրիկէի մէջ 2 091 960 հզմ². տար. 9 000 000 բն.։
3. Արևմտեան Ափրիկէի մէջ 1 757 040 հզմ² տար. 26 020 000 բն.։

Գաղթականութիւն Գլխոյ

Տարածութիւն 756 800 հզմ². բնակիչ 2 410 000, որուն 510 500 սպիտակամորթք. - Քաղաքներ, Քիմպէրլէյ 28 178 բն. Գլուխ, 51 231 բն. — Բերք, Ոսկի, ադամանդ (14 միլիոն լիրա) բուրդ, ջայլամի փետուրք, մորթեր, պղինձ, ածուխ. —- Երկաթուղիք 4 147 հզմ. — Հեռագիր, 11 845 հզմ. գիծ։

Նաթալ

Տարածութիւն, 70 890 հզմ². բնակիչ 1 109 000, որուն 65 000 սպիտակամորթ. — Մայրաքաղաք, Բիեթեր Մարիցպուրկ, 25 500 բն. Բորդոյ Նաթալ 39 230 բն. — Բերք, Բուրդ, շաքար, մորթեր, թէյ, արմտիք. — Երկաթուղի, 1 185 հզմ. — Հեռագիր, 1 993 հզմ. գիծ։

Թրանսվաալ

Տարածութիւն, 308 070 հզմ²։
Բնակիչ, 387 313։
Կլիմայ, բարեխառն, չոր և առողջարար։
Երկրագործութիւն, արջառներու և ջայլամներու մշակութիւն, արմտիք, պտուղ, ծխախոտ։
Արտադրութիւն, հարուստ հանքեր ոսկիի, պղինձի, կապարի և հանքածուխի։
Վաճառականութիւն, ներածումն 400 միլիոն, արտածումն 550 միլիոն։
Երկաթուղի, 2 880 հզմ.
Հեռագիր, 4 000 հզմ, գիծ։
Գլխաւոր քաղաքներ, Բրեդորիա (մայրաքաղաք) 21 161 բնակիչ սպիտակամորթ. Յովհաննէսպուրկ 158 580։

Զանզիպար

Վարչութիւն, Բացարձակ Միապետութիւն, անգլիոյ հովանաւորութեան ներքև. Սուլդան՝ Սայիտ Ալի Պին Համուտ. ծն. 1884, գահակ. 1902. — Կրօնք, Մահմետական. — Լեզու, Արաբական և սուահելի. — Տարածութիւն, 2 640 հզմ². — Բնակիչ, 210 000. — Գլխաւոր քաղաք, Զանզիպար, 60 000 բն. — Բերք արտածութեան, փղոսկր, մեխակ, խէժ, ձգական խէժ, մորթեր ևայլն։

Սոմալիս Անգլիական

Տարածութիւն, 176 000 հզմ². — Բնակիչ, 153 800. – Մայրաքաղաք, Պէրպերա, 30 000 բն. Զէյլա, 15 000 բն.։

Դ. Ամերիկայի մէջ, 8 967 290 հզմ². տարած. 7 560 000 բնկ.։

1. Գանատա, Նոր Երկրի և Լապրատորի հետ. 5 600 000 բն.։
2. Արեւմտեան Հնդկաց կղզիները, Բրիտանական Կուիյանա և Հոնտուրաս, Պէրմուդեանք, Պահամա և ուրիշ կղզիներ, 1 960 000 բն.։

Գանատա

Վարչութիւն, Սահմանադրական ինքնօրէն կառավարութիւն, անգլիոյ բարձր գերիշխանութեան և քննութեան ներքև։

Ընդհանուր կառավարիչ, Էրլ Կրէյ։
Բնակիչ, 5 372 000։
Տարածութիւն, 9 589 700 հզմ²։
Մայրաքաղաք, Օթթավա 59 923 բն.։
Արտածութիւն, 203 316 872, ներածութիւն 261 911 435։
Երկաթուղի, 36 147 հզմ. Հեռագիր, 60 319 հզմ.։

Ե. Աւստրալիոյ և Ովկիանիայի մէջ, 8 258 000 հզմ². տարած. 5 683 000 բնակիչ։

Աւստրալիա

Դաշնակցութիւն Բրիտանական վեց գաղթականութեանց։
Վարչութիւն, Ընդհանուր կառավարիչ Էրլ օֆ Տուտլէյ.
Բնակիչ, 4 530 000. — Մայրաքաղաք Պոմպէլա, 6 000 բն. — Ներածումն, 44 729 506, արտածումն 69 737 763 ստեռլին (1906). — Երկաթուղի 24 763 հզմ. — Հեռագիր 75 439 հզմ. — Ելմուտք. մուտք 13 745 200, ելք 13 747 282 ստեռլին։
Գլխաւոր քաղաքներ, Մելպուռն 515 300 բն. Սիտնէյ 481 800 բն. Ատէլայտ 173 200։

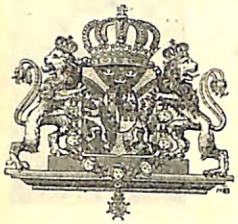

ՇՈՒԷՏ

(Էջ 7)

Վարչութիւն, Սահմանադրական Միապետութիւն, թագաւոր՝ Կուստավ Ե. ծն. 1858. գահակ. 1907. — Տարած. 447 862 հզմ². — Բնակիչ, 5 140 000. — Կրօնք, Բողոքական, լուտերական. — Մայրաքաղաք, Ստոքհոլմ, 337 000 բն. — Արտածումն, ներածումն, երկաթուղի, հեռագիր, բանակ, նաւատորմիղ՝ տես էջ. 14, 15, 16. — Ելմուտք, 216 932 000 զուրոն։

Բերք. փայտ, կարագ, հանածոյ երկաթ, թուղթ, վարսակ, ձուկն, երկաթ և պողպատ, լուցկի. — Չափք եւ կշիռք, մեդրական դրութիւն։

Գլխաւոր քաղաքներ և անոնց բնակչութիւնը

	հազար		հազար
Կոդէնպուրկ	135	Քարլսքրոնա	26
Մալմէ	67	Ուբսալա	24
Նորքէօփինկ	43	Ենքեօփինկ	23
Կէլֆ	31	Լունտ	18
Հէլսինկպորկ	26		

ՆՈՐՎԷԿԻԱ

Վարչութիւն, Սահմանադրական Միապետութիւն, թագաւոր՝ Հաաքոն ծն. 1872, գահակ. 1905. — Կրօնք, Լուտերական. — Տարածութիւն 321 477 հզմ². – բն. 2 231 395. – Կղզիներ, 22 000 հզմ². միայն 2 500 հզմ² մշակուած երկիր ունի. — Լեզու, Նորվեկիական. — Մայրաքաղաք, Քրիստիանիա 230 000 բն. --- Ելմուտք, 114 200 200 զուրոն։

Բերք, փայտեղէնք, ձուկն, պալենայի և ուրիշ ձկներու իւղ, թուղթ, մուշտակ, հանք, ճարպ ևայլն։

Գլխաւոր քաղաքներ. Պէրկէն, 72 000 բն. Տրոնդհայմ, 39 000 բն. Ստավանկեր, 31 000 բն. Տրամմէն, 23 000 բն.։

ՏԱՆԻՄԱՐՔԱ

(ԴԱՆԻՔ)

(էջ 7)

Վարչութիւն, Սահմանադրական Միապետութիւն, թագաւոր՝ Փրեդերիկոս Ը, ծն. 1843, գահակ. 1906։ – Տարած. 39 780 հզմ^{2}. – Բնակիչ, 2 605 000. — Կրօնք. Բողոքական. — Լեզու, դանիական — Մայրաքաղաք, Գոբենհակ. 514 000 բն. — Գլխաւոր քաղաքներ, Աարուս, 55 000 բն. Օտէնզէ, 41 000 բն. Ալպուրկ. 32 000 բն. Հորսեն, 22 000. Հելսինկէօր, 14 000։

Բերք, Մորթ, ցորեն, կարագ, շաքար, ծխախոտ, արջառ. սաթ, ճարպ։ Կրէօնլանտիոյ մէջ մուշտակ, մորիս ձկան իւղ, փետուրք եայլն։

Կալուածք Գաղթականութեանց. 191 549 հզմ^{2}. բնակիչ 121 000։

Իսլանտա.	103 000	հզմ^{2}	տարած.	78 000 բն.
Կրօէնլանտիա . . .	88 100	»	»	12 000 »
Ամերիկայի մէջ, Ս. Խաչ Ս. Թովմաս կղզիներն եայլն.	359	»	»	31 000 »

ՊԵԼՃԻԱ

(էջ 8)

Վարչութիւն, Սահմանադրական Միապետութիւն, թագաւոր՝ Ալպեր Լէօփոլտ ծն. 1875. գահակ, 1910. — Տարած. 29 456 հզմ^{2}. Բնակիչ, 6 900 000. — Կրօնք, Կաթողիկէ. — Լեզու, գաղղիարէն. — Մայրաքաղաք, Պրիւքսէլ, 200 000 բն. — Ելումուտք, մուտք 621 404 924, ելք 621 185 705 ֆրգ.։

Բերք, Հանքածուխ, երկաթ, պողպատ, մեքենայք, զէնք. Նիքել, ապակեղէնք, զէնք. չուխայ, հիւսուածք, շաքար, ծխախոտ, գարեջուր, թուղթ եայլն։

Գլխաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Անվերսա	290	Վերվիէր	52
Լիէժ.	170	Լուվէն	43
Կանտ	165	Օստանտ.	40
Մալին	56	Դուռնէ	37
Պրիւժ.	55	Նամուր	32

Գաղութականութիւն

Պելճիական Քոնկօ. — Բնակիչ, 19 000 000. — Տարածութիւն 2 382 000. — Մայրաքաղաք, Պոմա, 120 000 բն. — Վաճառականութիւն, ներածումն 33 437 000, արտածումն 77 540 000 ֆրգ. — Երկաթուղի, 688 հզմ. — Գլխաւոր քաղաքներն Լէօբոլտվիլ. Պանանա։

Բերք, Փղոսկր. ձգական խէժ, արմաւի իւղ, խահուէ, քաքոյ։

ՀՈԼԱՆՏԱ

ԿԱՄ

ՍՏՈՐԻՆՆԱՀԱՆԳՔ

(էջ 8)

Վարչութիւն, Սահմանադրական Միապետութիւն, ժառանգական Օրանժ-Նասաու արական ճիւղին մէջ, երբ արական ճիւղը կը հատնի, կրնայ իգական ճիւղին անցնիլ. Ներկայ թագուհին է՝ Վիլհելմինա ծն. 1880, գահակ. 1890։

Տարածութիւն, 33 000 հզմ^{2}։

Բնակիչ, 5 591 701. — Կրօնք, Բողոքական 55%. Մնացածը կաթողիկէ և հրեայ. — Լեզու, հոլանտական. — Մայրաքաղաք, Ամստերտամ, 550 000 բն.։

Գլխաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Ռոտտերտամ	350	Նայմէկէն	52
Լա Հէ	230	Թիլպուրկ	48
Ուդրէխդ.	110	Տորտրէխթ	45
Կրէօնինկէն	70	Մաաթրիխթ	37
Հարլէմ	68	Լէօվարտէն.	35
Առնհէյմ	60	Պուա–լը–տիւք	34
Լէյտա	55	Տէլֆթ	33

Գաղթականութիւնք

Ասիոյ մէջ. — Արևելեան Հնդիկք. (Ճաւա, Սումաթրա, Պորնէօ, Ցելեպեանք. ևայլն). – Տարած. 1 520 628 հքմ². – Բնակիչ 37 494 000։

Ամերիկայի մէջ. – Սուրինամ, տարած 130 230 հքմ². – բն. 145 000։

Աւստրալիոյ մէջ. – Նոր Կուինէա արևմտեան, Բարուեան կղզիք. – Տարած. 394 789 հքմ². բն. 240 000։

Բերք. – Եւրոպայի մէջ, եզն, կարագ, պանիր, ձուկն, շաքար, ոգելից ըմպելիք, թուղթ ևայլն։

— Ասիոյ մէջ. շաքար, խաչուէ, ծխախոտ, համեմք, լեղակ։

— Ամերիկայի մէջ, շաքար, խաչուէ, բամբակ, քաքաօ։

Ելումուտք, մուտք 184 728 000, ելք 200 576 000 ֆիորին (1909)։

ԼՈՒՔՍԵՄՊՈՒՐԿ

(Էջ 8)

Վարչութիւն, Մեծ դքսութիւն, Սահմանադրական Կառավարութիւն. Մեծ Դուքս՝ Գուլիէլմոս. ծն. 1852. գահակ. 1905։

Տարածութիւն, 2586 հքմ². — Բնակիչ, 246 000։

Մայրաքաղաք, Լիւքսեմպուրկ 21 000 բն. — Կրօնք, կաթոլիկէ։

Լեզու, գերմաներէն. — Երկաթուղի, 525 հքմ. — Հեռագիր, 1099 հքմ.։

Ելումուտք, մուտք 15 649 000, ելք 16 247 000 ֆրգ. (1907)։

Բերք. Կանեփ, հանածոյ երկաթ, փայտ, կաշի, պանիր։

ՌՈՒՍԻԱ

(Էջ 9–10)

Վարչութիւն, Սահմանադրական Միապետութիւն, Ցարին ինքնակալութեան ներքև. Կայսրը կամ Ցարն է՝ Նիկողոս Բ. ծն. 1868. գահակ. 1894. ժառանգական արական ճիւղին մէջ. և երբ արական ճիւղը պակսի՝ կանցնի իգական ճիւղին։

Ռուսիա երկու մեծ բաժանումն ունի, Եւրոպական Ռուսիա և Ասիական Ռուսիա։

Ա. Եւրոպական Ռուսիա

	Տարած. հքմ²	Բնակչութիւն	առ 1 հքմ²
Յատուկ Ռուսաստան	4 889 062	94 215 415	19
Թագաւորութիւն Լեհաստանի .	127 319	9 455 943	74
Մեծ դքսութիւն Ֆինլանտիոյ .	373 612	2 637 190	7
Գումար Եւրոպական Ռուսիոյ .	5 427 600	106 508 488	20

Կրօնք, Պետութեան կրօնքն է յունադաւան, սակայն ունի բազմաթիւ կաթոլիկեայք (լեհացիք և այլք), բողոքականք, հայք. մահմետականք, հրեայք ևայլն։

Լեզու, Ռուսերէն, լեհերէն, գերմաներէն, հայերէն ևայլն։

Բերք. Արմտիք, կտաւ, կանեփ, արջառ, ձուկն, անտառներ, ձկնկիթ, ցորեն, ալիւր, մուշտակ, կաշի, մորթ, շաքար, երկաթ, պղինձ, քարիւղ ևայլն։

Մայրաքաղաք, Ս. Փեդրպուրկ, 1 440 000 (1905)։

Ելումուտք, մուտք և ելք 2 312 251 000 րուպլի։

Չափք և կշիռք,	1 Բուդ = 40 ֆունտ = 16,38 հգրգ.։
	1 Վերստ = 500 սաժէն = 1,066 հքմ.։
	1 Չէդվերդ = 2 ոսմին = 2,097 հլտ.։
	1 Կառնեց = 3,277 լիտր.։

Բաժանումն Եւրոպիոյ Ռուսաստանի

Կառավարութիւն	Հզմ²	Բնակիչք
	հազար	հազար
Մեծն Ռուսիա	2 320	33 300
Փոքրն Ռուսիա (Իւքրէն)	208	11 650
Հարաւային Ռուսիա	243	8 570
Արեւելեան Ռուսիա	1 544	23 450
Սպիտակ Ռուսիա	421	17 160
Պալթիկեան գաւառք և Ինկերմանլանտ	148	4 680
Լեհաստան	127	9 780
Ֆինլանտիա	374	2 710

Եւրոպիոյ Ռուսաստանի գլխաւոր քաղաքները և անոնց բնակիչները

	Բնակիչ		Բնակիչ
	հազար		հազար
Մոսքուա	1 360	Օրէնպուրկ	73
Վարշավիա	760	Եարոսլաւ	72
Օտեսսա	410	Քովնօ	72
Լոտց	320	Տունապուրկ	70
Ռիկա	285	Քերսոն	70
Քիէւ	250	Օրէլ	70
Խարքով	174	Պիէլոսթոք	66
Վիլնա	160	Ժիթոմիր	60
Սարատով	140	Լիպաւ	65
Խազան	130	Ռէվել	65
Ռոստով Տոնի վրայ	120	Ելիզաւեթկրատ	62
Աստրախան	113	Քրոնշտատ	60
Եքաթերինոսլաւ	113	Փենզա	60
Քիշնև	110	Քրեմենչուկ	59
Թուլա	110	Ցարիցին	55
Նիքոլայեւ	92	Եքաթերինպուրկ	56
Մինսք	91	Բոլդավա	54
Նիժնի-Նովկորոտ	90	Սեվաստոպոլ	54
Սամարա	90	Թըվեր	54
Վորոնէժ	81		

Ֆինլանտիա. Մեծ Դքսութիւն միացած Ռուսիոյ կայսրութեան հետ ներքին վարչութեամբ. — Բնակիչները բողոքական են, 29 336 000. —

Գլխաւոր քաղաք, Հելսինկֆոր, 93 217 բն. — Բերք, փայտ, արջառ, թուղթ, ձուկն, երկաթ ևայլն. — Երկաթուղիք 3 336 հզմ. — Լեզու, Շուէտական և ֆիննական. — Ներածումն 313 900 000, արտածումն 280 100 000 մարք ոսկի։

Բ. Ասիական Ռուսիա

ՍԻՊԵՐԻԱ

Տարածութիւն, 12 518 489 հզմ²։
Բնակչութիւն, 6 568 000։
Կլիմայ, ձմեռը սաստիկ ցուրտ, ամառը տաք։
Մշակութիւն, արջառ։
Արտադրութիւն, Ոսկիի, արծաթի, պղինձի, երկաթի հանքեր։
Գլխաւոր քաղաքներ, Թոմսք, 63 530 բն. Իրքութսք, 51 470 բն. Օմսք, 37 760 բն.։

ԿՈՎԿԱՍ

Տարածութիւն, 472 554 հզմ²։
Բնակչութիւն, 10 259 600։
Կլիմայ, բարեխառն՝ դաշտի մէջ։
Մշակութիւն, Գինի, բամբակենի, թթենի, պտղի ծառեր։
Արտադրութիւն, Քարիւղ (Պաթում)։
Գլխաւոր քաղաքներ, Պաքու, 179 130 բն. Տփխիս 159 590 բն.։

Թուրքաստան և Կեդրոնական Ասիա

Տարածութիւն, 3 505 000 հզմ²։
Բնակչութիւն, 8 751 000։
Կլիմայ, Ցամաքային, ամառ առեն սաստիկ տաք։
Մշակութիւն, Արջառ, բամբակենի, թթենի, պտղի ծառեր։
Գլխաւոր քաղաքներ, Թաշքենտ, 155 670 բն. Խոքան 81 350 բն. Նամանկան 62 010 բն. Սըմրգանտ 58 190 բն.։

Մի քանի նշանաւոր քաղաքներ

	հազար		հազար
Եկատերինոտար	66	Վլատիվոսթոք	30
Վլատիկաւկաս	44	Երեւան	29
Ալեքսանդրապոլ	33	Պաթում	29
Եղիսաբեթուպոլիս	34	Բեդրոբավլոսքի	18
Քութայիս	32	Նիքոլայէվսք	15

1824էն մինչև 1899 թուականը 1 288 000 անձինք աքսորուած են Սիպերիա։

Երկարուղի, Կովկասի մէջ 2 140 հզմ. Անդրսիպերեան գիծ, շինութեան մէջ 7 800 հզմ. գործածութեան մէջ 6 028 հզմ.։ Թուրքաստանի մէջ 2525 հզմ. գիծ։

ՊՈՒԽԱՐԱ

Վարչութիւն, Բացարձակ Միապետութիւն, Ռուսիոյ ճորտութեան ներքև. Էմիր՝ Ապտիւլ–Ախատ, ծն. 1859. — Բնակիչ 1 250 000. — Կրօնք, Մահմետական. — Տարածութիւն 205 000 հզմ^2. — Մայրաքաղաք, Պուխարա, 70 000 բն. — Բանակ՝ խաղաղութեան ատեն 11 000։

ԽԻՎԱ

Վարչութիւն, Բացարձակ Միապետութիւն, Ռուսիոյ ճորտութեան ներքև, խան՝ Մեհեմմէտ Ռաքիմ Պահատուր. ծն. 1845. — Բնակիչ 300 000. — Կրօնք, Մահմետական. — Տարածութիւն 60 000 հզմ^2. — Մայրաքաղաք՝ Խիվա, 30 000 բն.։

ԳԱՂՂԻԱ

(Էջ 11–12)

Վարչութիւն, Հասարակապետութիւն, Նախագահ Արման Ֆալլիէր. ծն. 1841, ընտրեալ 1906 (7 տարւոյ տևողութեամբ). — Բնակիչ, 39 252 000. — Կրօնք՝ Կաթողիկէ. — Լեզու՝ գաղղիարէն. — Տարածութիւն 536 464 000 հզմ^2. — Մայրաքաղաք, Բարիզ, 2 763 000։

Մշակութիւն, Ցորեն, հաճար, գարի, գետնախնձոր, ծխախոտ, արջառ ևայլն։

Արտադրութիւն, Հանքածուխ, երկաթ և պողպատ, աղ, գինի, նորաձևութեան առարկաներ, մետաքսի, կտաւի, բամբակի մանածք, կահք, ևայլն ևայլն։

Կայսրութիւն Ռուսիոյ

1 Րուպլի = Ֆր. 2,67

10 Րուպլի = Ֆր. 26,66
= 126 Դհ. 17 Փր.

ՖԻՆԼԱՆՏԻԱ. – 1 Մարքա = Ֆր. 1

Հասարակապետութիւն Գաղղիոյ

1 Ֆր. = 4 Դհկ. 30 Փր.

20 Ֆր. = 95 Դհկ. արծ.

Հասարակապետութիւն Զուիցերիոյ

1 Ֆր. = 4 Դհ. 30 Փր.

20 Ֆր. = 95 Դհկ. արծ.

Կայսրութիւն Գերմանիոյ

1 Մարք = Ֆր. 1,11

20 Մարք = Ֆր. 24,69

Կայսրութիւն Աւստրիա-Հունգարիոյ

1 Քուրոն = Ֆր. 1,05

20 Քուրոն = Ֆր. 21

Թագաւորութիւն Սպանիոյ

1 Բէզէդաս = Ֆր. 0,93

20 Բէզէդաս = Ֆր. 20

Նշանաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հզր.		հզր.		հզր.
Մարսիլիա . .	517	Ռուան . . .	118	Մոնբէլիէ . .	77
Լիոն	470	Նանսի . . .	110	Ռէն	76
Պորտոյ . . .	260	Ռէնս . . .	110	Տիժոն. . . .	74
Լիլ	210	Թուլոն . . .	104	Կրընոպլը . .	73
Թուլուզ . . .	150	Ամիէն . . .	91	Օրլէան . . .	69
Ս. Էթիէն . .	147	Լիմոժ . . .	89	Թուր	68
Նանդ	134	Պրէստ . . .	85	Քալէ	67
Նիս	134	Անժէր . . .	83	Լը Ման . . .	65
Լը Հաւր. . .	130	Թուրքուէն . .	82	Սէն-Տընի . .	65
Ռուպէ . . .	121	Նիմ	80	Պըզանսոն . .	56

Գաղթականութիւնք եւ Հովանաւորութիւն

Գաղղիական երկիրներ Ափրիկէ մէջ

ԱԼՃԷՐԻ

Տարածութիւն, 890 000 հզմ²։
Բնակչութիւն, 5 231 850, գաղղիացի 358 147։
Մշակութիւն, Արմտիք, գինի, ձիթապտուղ, ծխախոտ, բամբակ, արջառ, կտաւ, պտուղներ եայլն։
Արտադրութիւն, իւղեր, ալքոհլ, երկաթի հանքեր, սնկենի եայլն։
Վաճառականութիւն, ներածում 383 887 000, արտածում 228 763 000։
Երկաթուղի, 3 124 հզմ.։
Հեռագիր, 11 935 հզմ. գիծ։
Գլխաւոր քաղաքներ, Ալճէրի 138 240 բն. Օրան, 100 490. Կոստանդինա, 46 800. Մուսթաֆա, 37 187. Պոն, 36 000. Թլէմսէն, 24 000, Մոսթականեմ, 19 500, Մասքարա 18 900։

ԹՈՒՆՈՒԶ

Տարածութիւն, 167 000 հզմ²։
Բնակչութիւն, 1 900 000։
Վաճառականութիւն, ներածում 90 954 600. արտածում, 58 276 200։
Երկաթուղի, 962 հզմ.։
Հեռագիր, 3872 հզմ.։
Գլխաւոր քաղաք, Թունուզ, 250 000 բն. (40 000 Եւրոպացիք)։

ՍԱՀԱՐԱ

Տարածութիւն, 5 000 000 հզմ²:
Բնակչութիւն, 800 000:

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԱՓՐԻԿԷ

Սենեկալ, Գաղղիական Կուինէա, Փղոսկրի Ափունք, Տահոմէյ, Բարձր Սենեկալ, և Նիկեր:

Տարածութիւն, 1 737 000 հզմ²:
Բնակչութիւն, 13 107 000:
Կլիմայ, այրեցեալ գօտի:
Մշակութիւն, խէժ, քաուչու, փղոսկր, արմաւ:
Վաճառականութիւն, ներածումն 96 867 400, արտածումն 56 207 918 ֆր.:
Երկաթուղի, 837 հզմ.:

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ՔՈՆԿՈՅ

Տարածութիւն, 3 000 000 հզմ² գրեթէ:
Բնակչութիւն, 10 000 000:
Կլիմայ, այրեցեալ գօտի:
Մշակութիւն; խահուէ, արմաւենի, բամբակ, քաքաոյ:
Արտադրութիւն, Եպենոս, քաուչու, արմաւի իւղ, փղոսկր, փայտ:
Վաճառականութիւն, ներածութիւն 10 379 000 ֆր. արտածութիւն 13 932 000 ֆր.:
Գլխաւոր քաղաք, Լիպրըվիլ, Պրացցավիլ:

ՍՈՄԱԼԻԱ (Գաղղիական մասը)

Տարածութիւն, 120 000 հզմ²:
Բնակչութիւն, 200 000:
Վաճառականութիւն, խահուէ, խէժ, փղոսկր, մորթեր:
Գլխաւոր քաղաք, Ճիպութի 15 000 բն.:

ՄԱՏԱԿԱՍԿԱՐ

Տարածութիւն, 592 000 հզմ²:
Բնակչութիւն, 2 505 000:
Կլիմայ, այրեցեալ գօտի:
Մշակութիւն, Բրինձ, բամբակ, ծխախոտ, արջառ եայլն:
Արտադրութիւն, Մետաքս, մորթեր, հանքեր:
Վաճառականութիւն, ներածումն 36 527 600, արտածումն 28 138 000 ֆր.:
Գլխաւոր քաղաքներ, Թանանարիվ, 70 000 բն. Թամաթաւ, 7000 բն.: Ունի դարձեալ Ռէունիոն, Մայոթթա, Քոմոռն:

Ասիական Կալուածք

Հնդկաստանի մէջ

(Բոնտիշէրի, Զանտէրնակոր, Քարիքալ, Մահէ, Եանաոն)

Տարածութիւն, 500 հզմ²:
Բնակչութիւն, 275 384:
Երկաթուղի, 11 հզմ:

Հնդկաչինի Գաղղիական

(Թոնքին, Աննամ, Քոչինչին, Քամպոճ, Լաօս)

ԹՈՆՔԻՆ

Տարածութիւն, 135 000 հզմ²:
Բնակչութիւն, 6 124 000:
Մշակութիւն, Բրինձ, շաքարի եղէգ, թթենի, բամբակ, ծխախոտ, են.:
Արտադրութիւն, Հանք (պղինձ, հանքածուխ, երկաթ), մետաքս, կերպասներ, շաքար, թուղթ եայլն:
Գլխաւոր քաղաքներ, Հանոյի 103 200 բն. Հայֆոնկ, 40 000 բն.:

ԱՆՆԱՄ

Տարածութիւն, 135 000 հզմ²:
Բնակչութիւն, 6 124 000:
Մշակութիւն, Բամբակ, թթենի, շաքարի եղէգ, կինամոն. թէյ եայլն:
Գլխաւոր քաղաքներ, Հուէ, 50 000 բն. Պինհ-Տինհ 15 000 բն.:

ՔՈՉԻՆՉԻՆ

Տարածութիւն, 56 900 հզմ²:
Բնակչութիւն, 2 968 500:
Մշակութիւն, բրինձ, շաքարի եղէգ, թթենի, բամբակ եայլն:
Գլխաւոր քաղաք, Սայկոն 50 870 բն.:

ՔԱՄՊՈՃ

Տարածութիւն, 96 900 հզմ²:
Բնակչութիւն, 1 500 000:
Մշակութիւն, Բրինձ, արջառ, բամբակ, լեղակ եայլն:
Գլխաւոր քաղաք, Բնոմ-Բէնհ:

ԼԱՕՍ

Տարածութիւն, 255 000 քմ²։
Բնակչութիւն, 650 000։
Մշակութիւն, Բրինձ, բամբակ, լեղակ, ծխախոտ, պտուղներ։
Արտադրութիւն, Ոսկի, կապար, գոհարեղէնք։
Գլխաւոր քաղաք, Լուանկ-Բրապանկ, 40 000 բն.։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐ

Սուրբ-Պետրոս, Միքըլոն, Կուատալուբ, Մարդինիք, Կուիանա։
Տարածութիւն, 82 000 քմ²։
Բնակիչք, 449 350։

ՈՎԿԻԱՆԵԱՆ ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐ

Նոր-Գալետոնեա, Ընկերութեան կղզիներ։
Տարածութիւն, 27 639 քմ²։
Բնակիչք, 89 000։

ԶՈՒԻՑԵՐԻ

(Էջ 12)

Վարչութիւն, Հասարակապետութիւն 22 դաշնակից նահանգներով, որուն նախագահը ամէն տարի նոր կ'ընտրուի։

Տարածութիւն, 41 346 քմ². — Բնակիչ 3 463 000. — Կրօնք, Բողոքական (59 %) և կաթոլիկէ (41 %). — Լեզու, Գերմաներէն 13 նահանգներու մէջ. գաղղիարէն 5 նահանգներու մէջ. իտալերէն 2 նահանգներու մէջ. – Մայրաքաղաք, Պեռնա, 74 650 բն.։

Վաճառականութիւն, ներածումն 1 736 172 491, արտածումն 1 118 980 000 ֆրգ.։

Երկաթուղի, 4 693 քմ. — Հեռագիր, 5 883 քմ.։

Մշակութիւն, Այգի, արջառ, մետաքս։

Արտադրութիւն, ժամացոյց, գոհարեղէնք, կերպասներ, պանիր ևն.։

Գլխաւոր քաղաքներ, Ցուրիք 180 հազար բն. Պալ 127 հազար. Ժընեւա 114 հազար, Լոզան 57 հզր. Լուչեռնա 32 հզր. Նէօշադել 22 հզր. Ֆրիպուրկ 17 հզր. Շաֆֆուզ 16 հզր. ևայլն։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

(Էջ 13-14)

Վարչութիւն, Սահմանադրական կայսրութիւն, 26 դաշնակից մասերէ կազմուած, գլխաւոր մասն է Բրուսիա, կայսրն է՝ Գուլիէլմոս Բ. ծն. 1859, գահակ. 1888. թագաժառանգ՝ իշխան Ֆրեդերիկոս Գուլիէլմոս, ծն. 1882։

Տարածութիւն, 540 510 քմ²։

Բնակիչ, 61 697 270. — Կրօնք, Բողոքական (62,5 %), կաթոլիկէ (36,1 %), հրեայ և այլք. — Լեզու, Գերմաներէն։

Մշակութիւն, Արմտիք, գետնախնձոր, գինի, ճակնդեղ, ևայլն։

Արտադրութիւն, Հանքածուխ, կապար, զէնք, մեքենայք, բամբակեղէն և մետաքսեղէն գործուածներ, թուղթ ևայլն։

Քաղաքական բաժանումն, 4 թագաւորութիւնք (Բրուսիա, Պաւերա, Սաքսոնիա և Վիւրդեմպերկ). 6 մեծ-դքսութիւն (Պատեն, Հեսսէ, Մեքլեմպուրկ Շվերին, Սաքս Վայմար, Մեքլեմպուրկ-Ստրելից, Օլտեմպուրկ). 5 դքսութիւն (Պրունսվիք, Սաքս-Մէյնինկէն, Սաքս-Ալտենպուրկ, Սաքս-Գոպուր-Կոթա, Անհալդ). 7 իշխանութիւնք. 3 ազատ քաղաքներ և 1 երկիր կայսրութեան (Ալսաս-Լորէն)։

Նշանաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները (1905)

	հազար		հազար
Պեռլին (մայրաքաղաք)	2 100	Տեսսաւ	55
Համպուրկ	800	Կերա	47
Միւնիխ	539	Շվերին	42
Տրէզտա	517	Ալտէնպուրկ	39
Լայբցիկ	504	Կոթա	37
Շդուդկարտ	250	Վայմար	31
Պրէմա	215	Օլտեմպուրկ	29
Ստրասպուրկ	168	Կրէյց	23
Պրունսվիկ	136	Գոպուրկ	22
Քարլսրուհէ	111	Մէյնինկէն	16
Լիւպէք	92	Տեդմոլտ	13
Տարմշտադ	83	Պուքէնպուրկ	6

Գերմանական կայսրութեան զանազան Տէրութիւններ

	Տարած. քլմ²	Գլուխ Տէրութեան	Բնակիչ	Կրօնք	Գլխաւոր քաղաք
Ալզաս-Լորէն կայսր. գաւառ	14518	Հերման. իշխ. Հոհենլոհէ-Լանգենբուրգ	հազար 1815	կաթոլիկէ	Ստրասպուրկ
Անհալդ դքսութիւն	2299	Փրետեր. Բ	328	Բողոք.	Տեսաու
Բրուսիա թագաւորութ.	348702	Գուլիէլմոս Բ	37293	Բողոք. 2/3 կաթոլ. 1/3	Պեռլին
Լիբբէ իշխանութիւն	1215	Լէոբոլտ Դ.	146		Տէդմոլտ
Լիւպէք ազատ քաղաք	298	Տր. Էշէնպուրկ ատենակալ	106		Լիւպէք
Մեքլենպուրկ-Շուէրին մեծ-դքսութ.	13127	Փրեդերիկ Փրանկիսկոս Դ.	625		Շուէրին
Մեքլենպուրկ-Ստրելից մեծ-դքսութ.	2930	Ադոլֆ-Փրեդերիկ	103		Ստրէլից
Համպուրկ ազատ քաղաք	414	Տր. Ադամման ատենակալ	875		Համպուրկ
Հեսսէ մեծ-դքսութ.	7689	Էռնէստ-Լուդովիկ	1209	Բողոքական	Տարմշդատ
Պատէն մեծ-դքսութ.	15068	Փրեդերիկոս Բ	2011	կաթոլիկէ 2/3	Գարլսրուհէ
Պաւիէրա թագաւորութ.	75870	Լէոբոլտ խնամակալ. (Օթոն Ա. Թագաւոր)	6526	կաթոլիկէ 8/10	Միւնիխ
Պրէմա ազատ քաղաք	256	Տր. Վ. Մարկուս ատենակալ	263		Պրէմա
Պրունզուիք դքսութիւն	3672	Յոհ. Ալպրէխդ	486	Բողոքակ.	Պրունզուիք
Ռայս-Կրայց իշխանութիւն	316	Հենրիկոս Բ	71		Կրայց
Ռայս-Շլայց իշխանութիւն	827	Հենրիկոս ԺԴ.	145		Կերա
Սաքսոնիա թագաւորութ.	14993	Փրեդ. Օգոստոս Գ.	4509	կաթոլ. և Բողոքակ.	Տրէզտա
Սաքս-Ալտէնպուրկ դքսութիւն	1324	Էռնէստ	206		Ալտէնպուրկ
Սաքս-Գոպուրկ Կոթա դքսութիւն	1977	Կարոլ. Եդուարդ	242		Կոթա և Գոպուրկ
Սաքս-Մայնինկէն դքսութիւն	2648	Գէորգ Բ	269		Մայնինկէն
Սաքս-Վայմար մեծ-դքսութ.	3611	Գուլիէլ. Էռնէստ	388		Վայմար
Վիւրդէմպերկ թագաւորութ.	19512	Գուլիէլմոս Բ	2302	Բողոք. 2/3 կաթ. 1/3	Շթութկարտ
Օլտէնպուրկ մեծ-դքսութ.	6428	Փրեդ. Օգոստոս	439		Օլտէնպուրկ

Շաումպուրկ-Լիբբէ, Շվարցպուրկ-Ռուտոլշդատ, Շվարցպուրկ-Սոնտէրսհաուզէն։

ԱՒՍՏՐԻԱ
ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

(Էջ 15–16)

Վարչութիւն, Սահմանադրական Միապետութիւն, կայսրն և Թագաւորը՝ Փրանկիսկոս Յովսէփ Ա. ծն. 1830, գահակ. 1848. Թագաժառանգ, Փրանկիսկոս Փերտինանտ, ծն. 1863։

Կրօնք, կաթոլիկէ, յունադաւան. բողոքական, հրեայ։

Լեզու, Գերմաներէն, մաճառերէն, պոհեմերէն, լեհերէն, խռուատերէն, իտալերէն։

Մշակութիւն, Արմտիք, արջառ, գինի, գարեջուր։

Արտադրութիւն, Հանքածուխ, ապակեղէնք, շաքար, հանքային ջուրեր, աղ, ծխախոտ ևայլն։

Մայրաքաղաք, Վիեննա, 2 000 000 բն.։

Աւստրիոյ–Հունգարիոյ Նահանգները

	Բնակիչ հազար	Տարածութիւն քմ²		Բնակիչ հազար	Տարածութիւն քմ²
Ա. Աւստրիա .	26 151	300 011	Սիլէզիա. . .	680	5 147
Ստորին Աւստ.	3 100	19 824	Ստիրիա . . .	1 357	22 426
Բոհեմիա . .	6 319	51 948	Դրիեստ . . .	180	95
Բուքովինա . .	730	10 441	Թիրոլ և Վորարլպերկ .	982	29 285
Գառնիոլա . .	508	9 955	Բ. Հունգարիա.	19 255	324 877
Գարինթիա . .	367	10 324	Խռուաթք և Սկլավոնիա.	2 416	42 540
Տալմացիա . .	594	12 835	Հունգարիա՝ Թրանսիլվանիոյ և Ֆիումէի հետ.	16 839	282 337
Կալիցիա . .	7 316	78 496	Գ. Բոսնիա եւ Հերցեկովինա .	1 737	51 028
Կորիցիա և Կրատիսքա . .	231	2 918			
Վերին Աւստրիա	810	11 984			
Իստրիա . . .	346	4 955			
Մորավիա . .	2 438	22 222			
Սալցպուրկ . .	193	7 153			

Նշանաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

ԱՒՍՏՐԻԱ	հազար		հազար	ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ	հազար
Վիեննա. . .	2 000	Ռայխենպերկ. .	34	Պուտապէշթ . .	730
Փրակա . . .	210	Լայպախ . . .	37	Զեքետին . . .	103
Դրիեստ . . .	180	Քոլոմէա . . .	34	Փրեսպուրկ . .	66
Լէմպերկ. . .	160	Պուտվայս. . .	39	Վաշարհելի . .	61
Կրաց. . . .	138	Թրոփփաւ. . .	27	Ակրամ. . . .	61
Պրիւն . . .	110	Զարա	33	Քէչքեմէթ . . .	58
Քրաքովիա . .	91	Թառնով . . .	32	Արատ	56
Չեռնովից . .	68	Թառնոփոլ . .	30	Թըմըշվար. . .	53
Փիլզէն . . .	68	Սալցպուրկ . .	33	Քլաուզէնպուրկ .	49
Լինց	72	Վիեներ-Նայշթատ	29	Շթուլվայսենպուրկ	32
Փոլա. . . .	36			Զէնդա	29
Ինսպրուք . .	42			Ֆիումէ. . . .	39

Բոսնիա. — Սարայեւոյ. . 42 հազար բնակիչ

Մոսթար . . 17 » »

ՍՊԱՆԻԱ

(Էջ 17–18)

Վարչութիւն. — Սահմանադրական Միապետութիւն, թագ. Ալփոնսոս ԺԳ, ծն. 1886. թգ. 1902. — Թագաժառանգ Ալփոնսոս, ծն. 1907։ Տարած, 497 244 հզմ². — բն. 18 240 000. — Կրօնք, կաթոլիկէ. — Լեզու, սպանիական և գաղալանա. — Մայրաքաղ. Մատրիտ, 539 830 բն. — Բերք, Գինի, մետաղներ, մետաքս, սունկ, պտուղներ, խաղող, սնդիկ։ Ափրիկէի մէջ՝ փղոսկր, ոսկեբեր աւազ։

Նշանաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար		հազար
Մադրիտ . . .	540	Գարթագենա . .	100	Ճերէզ	64
Պարսելլոնա . .	533	Պիլպաօ . . .	83	Գորտովա . . .	60
Վալենսիա . .	214	Կրանադա . . .	78	Լաս Բալմաս. .	45
Սեվիլիա . . .	148	Լորքա	70	Ս. Քրուզ . . .	38
Մալակա . . .	130	Գատիչէ . . .	70	Ջէուդա. . . .	13
Մուրչիա . . .	112	Վալիատոլիտ .	69		
Սարակոսա . .	100	Բալմա. . . .	64		

Կալուածք Ափրիկէի մէջ. — Գանարեան կղզիք, տարած. 7 624 հքմ². — Բն. 360 000. Ռիօ տէ Օրօ, տարած. 185 000 հքմ². — Բն. 130 000. Ֆերնանտօյ-Բօ, տարած. 2 000 հքմ². — 25 000. Սպանիական Կուինէա, տարած. 27 000 հքմ². — բն. 161 000։

ՓՈՐԹՈԿԱԼ

(Էջ 17)

Վարչութիւն. — Սահմանադրական Միապետութիւն, Թգ. Մանուէլ Բ. ծն. 1889, թգ. 1908, Թագաժառանգ. Իշխան Ալֆոնսօս ծն. 1865։ Տարած. 92 157 հքմ². — Բն. 5 423 000. — Մայրաքաղաք, Լիզպոնա, 360 000 բն. – Կրօնք. կաթողիկէ. – Լեզու. փորթուկալական. – Բերք. Գինի, հարաւային պտուղներ, սունկն, ձկնեղէնք, պղինձ եայլն։ Ասիոյ մէջ, բամբակ, շաքար, բրինձ։ Ափրիկէի մէջ, խահուէ, մոմ, փըղոսկր, խէժ։

Նշանաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Բորդոյ	172	Մաքաօ	64
Պրակա	24	Ս. Պօղոս Լօանտայի . .	20
Ֆունքալ	21	Մոզամպիք	8

Թագաւորութիւն Փորթուկալի

5 դեսդոն (500 րէյս) = ֆր. 2,80 = 13 դհկ. 12 փր. Արծ.

Թագաւորութիւն Իտալիոյ

1 Լիրա = 1 ֆր.

20 Լիրա = 20 ֆր.

Թագաւորութիւն Ռումանիոյ

1 Լէյ = 1 ֆր.

20 Լէյ = 20 ֆր.

Թագաւորութիւն Սերպիոյ

Տինար = 1 ֆր.

20 Տինար = 20 ֆր.

Թագաւորութիւն Պուլկարիոյ

1 Լէվա = ֆր. 0,93

20 Լէվա = ֆր. 20

Օսմանեան Կայսրութիւն

1 դահեկան = ֆր. 0,22

1 Լիրա Օսմանեան = ֆր. 22,78

Թագաւորութիւն Յունաստանի

1 Տրահմի = 1 ֆր.

20 Տրահմի = 20 ֆր.

Կալուածք գաղթականութեանց. Տարած. 2 089 920 հքմ². — Բն. 7 270 000։

Ասիոյ մէջ. Մաքաօ, Կօա եայլն. բն. 810 000։

Աֆրիկէի մէջ. Կղզիք Գալարի Գվինոյ, Մօզամպիք, Անկոլա եայլն. բն. 6 460 000. — տարած. 2 070 000։

ԻՏԱԼԻԱ

(Էջ 19-20)

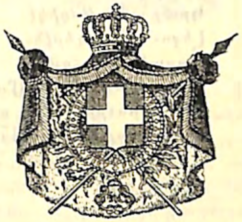

Վարչութիւն. — Սահմանադրական Միապետութիւն. Թագ. Վիկտոր Էմմանուէլ Գ. ծն. 1869, գահակ. 1900. Թագաժառանգ. իշխան Ումպերդոյ ծն. 1904։ - Բն. 33 909 700 (1908). - Կրօնք, կաթողիկէ. - Լեզու իտալերէն. — Տարած. 286 682 հքմ². — Մայրաքաղաք Հռոմ, 462 783 բն. (1901). — Ելումուտք. մուտք 2,094,499,000 ելք, 2 051 113 707 ֆրգ. — Բերք. Մետաքս, ձէթ, գինի, հարաւային պտուղներ, ծծումբ, մարմար, փայտ, երկաթ, ապակի, յախճապակի, մեղր, ոսկերչի գործեր եայլն։

Նշանաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար		հազար
Նափոլի . . .	570	Վենետիկ . .	155	Բատուա . . .	83
Միլան . . .	500	Պոլոնիա . . .	155	Պարի	78
Թուրին . . .	340	Մեսինա. . .	150	Վերոնա . . .	73
Բալերմոյ . .	310	Գադանիա . .	150	Լուքքա . . .	73
Ճենովա . . .	240	Լիվոռնոյ. . .	100	Աղէքսանդրիա .	72
Ֆլորենցա . .	210	Ֆերրարա . .	88	Պրէշիա . . .	71

Կալուածք գաղթականութեան եւ հովանաւորութեան Աֆրիկէի մէջ. Տարած. 510 000 հքմ². — բն. 731 000։ Էրիթրէա և Սոմալիա։

ՄՈՆԱՔՈՅ

Վարչութիւն — Բացարձակ իշխանութիւն. գաղղիոյ պաշտպանութեան ներքև. իշխան Ալպերտ Ա. ծն. 1848, գահակ. 1889, Տարած.

21,5 հզմ². — Բն. 15 180. — Մայրաքաղ. Մոնաքոյ, 3 000 բն. Կրօնք. կաթոլիկէ. — Լեզու, գաղղիարէն. — Ունի 4 պաշտօնակալք և 82 ոստիկան զինուորք։ Մուտք 1 277 545, ելք 1 252 137։ Քաղաքներ. Մոնդէ Գարլօ, 4 000 բն. Գոնտամին 6 000 բն.։

ՍԱՆ ՄԱՐԻՆՈՅ

Վարչութիւն. — Հասարակապետութիւն Սան Մարինոյի. երկու իշխանաց վարչութեան ներքև, որ ամէն վեց ամիս կը նորոգուին։

Բնակիչ. 11 000։
Կրօնք. Կաթոլիկէ։
Լեզու. իտալերէն։
Տարած. 61 հզմ²։
Մայրաքաղ. Սան-Մարինոյ, բն. 1 600։
Զինուորութիւն. 38 զօրագլուխ և 950 զինուոր։
Ելևմուտք. ելք. 347 204, մուտք 374 977 ֆրգ.։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

(էջ 21)

Վարչութիւն. — Սահմանադրական Միապետութիւն. Թագ. Կարոլոս Ա. ծն. 1839 գահակ. 1866. — Տարած. 131 357 հզմ². — Բնակիչ. 6 684 000. — Մայրաք. Պուքրէշ. 285 000 բն. — Կրօնք. Յունադաւան. — Լեզու. Ռումէն. — Ներածութիւն 422 114 000, արտածութիւն 491 360 000 Լէյ կամ ֆրգ. — Երկաթուղի 3204 հզմ. (1907). — Հեռագիր, 7 284 հզմ. (1906). — Բանակ. պատերազմի ատեն 285 250. խաղաղութեան ատեն 69 478. — Ելևմուտք 411 011 038 (1908). — Բերք. ցորեն, արջառ, խոզ, կտաւ, կաշի ևայլն։

Գլխաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Եաշ	79	Պոդոշանի	33
Կալաց	65	Պէրլատ	24
Պրայիլա	59	Ֆոքշան	24
Փլոյէշթի	47	Պուզէօ	22
Գրայովա	46	Սինայիա	15

ՍԵՐՊԻԱ

(էջ 21)

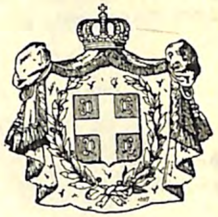

Վարչութիւն. — Սահմանադրական Միապետութիւն, Պետրոս Ա. ծն. 1844. գահակ. 1903. — Տարած. 48 303 հզմ². — Բնակիչ. 2 735 000. — Կրօնք. Յունադաւան. — Լեզու. Սերպ. — Մայրաքաղաք, Պելկրատ, 80 747 բն. — Ներածութիւն, 70 583 000, արտածութիւն, 81 491 000 տինար կամ ֆրանգ. — Երկաթուղի, 625 հզմ. (1907). — Հեռագիր, 3439 հզմ. (1906). — Բանակ. խաղաղութեան ժամանակ 27 412, պատերազմի՝ 353 100. — Ելևմուտք. մուտք 95 239 038, ելք 95 091 253 տինար (1908)։ — Բերք, Ցորեն, խոզ, կաշի. պտուղ։

Նշանաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Նիշ	22	Պոժարէվաց	12
Քրակուեվաց	16	Շապաց	12
Լեսքովաց	14		

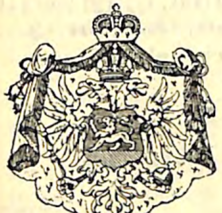

ՄՈՆԹԷՆԷԿՐՈՅ

(էջ 21)

Վարչութիւն. — Սահմանադրական Միապետութիւն. Իշխան, Նիկողայոս Ա. ծն. 1841 գահակ. 1860. — Տարած. 9080 հզմ². — Բն. 228 000. — Կրօնք, Յունադաւան. — Լեզու. Սերպ. — Մայրաքաղաք. Զէդինեէ, 4 355 բն. — Ներածութիւն 5 203 700, արտածութիւն

1 705 000 աւստրիակ. քուրոն (1906). — Երկաթուղի 43 հքմ. — Հեռագիր, 850 հքմ. (1905). — Ելեւմուտք. մուտք, 2 980 000, ելք 2 888 800 աւստր. քուրոն (1907). — Բերք. — Արջառ, կաշի։

Նշանաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Փոտկորիցցա . .	10	Նիքշիք . . .	4
Տուլչինեօյ . . .	5	Անդիվարի . . .	2

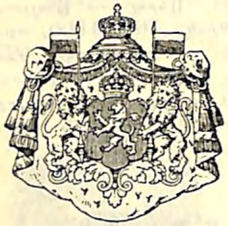

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ ԵՒ ԱՐԵՒԵԱՆ ՌՈՒՄԷԼԻ

(էջ 21)

Վարչութիւն. — Սահմանադրական միապետութիւն, անկախ հռչակուած 1908 հոկտ. 5. — Թագ. Ֆերտինանտ Ա. Զար պուլկարներուն. ծն. 1861. գահակ. 1908. — Տարածութիւն 96 345 հքմ² որուն Արեւել. Ռումելիի մասն է 32 594 հքմ². — բն. 4 035 000. Ռումելիին, 1 175 000. — Կրօնք, Յունադաւան. — Լեզու, պուլկար. — Մայրաքաղաք Սոֆիա, 82 621 բն. — Ներածութիւն 124 638 000, արտածութիւն 125 595 000 ֆրգ. — Երկաթուղի 1601 հքմ. — Հեռագիր 6 855 հքմ. (1907). — Բանակ, պատերազմի. 190 450, խաղաղութեան ատեն 61 978 (1907). — Ելեւմուտք, մուտք 121 983 000, ելք 121 989 441 ֆրգ. (1907)։ Բերք, Հանքածուխ, երկաթ, ցորեն, մարացորեն, վարդի իւղ և ուրիշ բնական արտադրութիւնք, փայտ, պանիր, կարագ։

Նշանաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Ֆիլիպպէ	46	Շումլա	22
Վառնա	37	Ստարա-Զակորա . .	21
Ռուսճուք	34	Բլէվնա	21
Սլիվնոյ	25	Թաթար-Պազարճիք . .	18

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹԻՒՆ

(էջ 21-22)

Վարչութիւն. — Սահմանադրական Միապետութիւն հռչակուեցաւ 1908 Յուլիս 10/23. Կայսրն կամ Սուլտանն՝ Մէհէմմէտ Ե. ծն. 1844. գահակ. 1909 Ապրիլ 27. — Թագաժառանգ. Եուսուֆ Իզզէտտին։

Տարածութիւն. Անմիջական իշխանութեան ներքև,	2 987 100 հքմ²։
Եւրոպիոյ մէջ,	169 300
Ասիոյ մէջ,	1 766 800
Ափրիկէի մէջ,	1 051 000
Բնակիչ. — Անմիջական իշխանութեան ներքև,	24 030 000
Եւրոպիոյ մէջ,	6 130 000
Ասիոյ մէջ,	16 900 000
Ափրիկէի մէջ,	1 000 000

Հարկատու Պետութիւնք.

Սամոս կղ. Տարծ. 468 հքմ². — բն. 51 000
Եգիպտոս. Տարծ. 701 000 » — բն. 11 206 000

Օտար պետութեանց հովանաւորութեան ներքեւ. Կիպրոս, Տարծ. 9601 հքմ². — բնակիչ 237 000։

Տաճկաստանի ազդեցութեան ներքեւ.

Արաբիոյ ինքնագլուխ երկիրներ, տարած. 2 281 332 հքմ². — բն. 2 146 000։

Կրօնք. Մահմետական, յունադաւան, հայկական եայլն. — Լեզու, Տաճկերէն, յունարէն, հայերէն, արաբերէն եայլն եայլն. — Մայրաքաղաք, Կոստանդնուպոլիս. 1 150 000 բն. – Ներածութիւն 31 366 020, արտածութիւն, 19 672 360 Լիրա Օսմ. — Երկաթուղի, Եւրոպիոյ մէջ 1994 հքմ. Ասիոյ մէջ 3 595 (1906). – Հեռագիր 42 924 հքմ. (1905). Բանակ. պատերազմի 1 677 000, խաղաղութեան ատեն 360 000. — Ելեւմուտք. մուտք 18 511 322, ելք 18 429 411 Լիրա Օսմանեան։ — Բերք, Ցորեն, մետաքս, գինի, հարաւային պտուղներ, գորգեր, վարդի իւղ, կաշի, ոսկեթել ասեղնագործութիւն, ձկնք, ծխախոտ, մոմ, բուրդ, ձէթ։

Եւրոպիոյ մէջ ունի նշանաւոր քաղաքներ

	հազար		հազար		հազար
Սելանիկ . . .	150	Կելիպոլու . .	30	Իսկիւտարի . .	20
Ադրիանուպոլիս .	80	Եանինա . . .	30	Ռոտոսդօ . . .	20
Մանասդըր . .	50	Սերէզ	25	Բրեվէզա . . .	10
Բրիզրէնտ. . .	44	Իուսքիւպ . . .	20	Քավալա . . .	10

Ասիական Տաճկաստան

Ասիոյ Տաճկաստանի գլխաւոր մասերն են. փոքր Ասիա, Հայաստան, Միջագետք, Ասորիք։

փոքր Ասիա, 531 000 հզմ². տարած, 9 172 000 բն.։
Հայաստան և Քիւրտիստան, 231 000 հզմ². տարած, 2 457 400 բն.։
Միջագետք, 200 000 հզմ². տարած. 1 350 000 բն.։
Ասորիք, 298 000 հզմ². տարած. 2 677 000 բն.։

Ազգք, Թուրք, հայք, յոյնք, քիւրտք, արաբք, չէրքէզք. և այլն։
Կրօնք, կան 9 միլիոն մահմետականք, 1,1 միլիոն հայք, 1,2 միլիոն յունադաւանք և կաթողիկէ։
Բերքեր, պտուղ, արմաւ, գինի, բամբակ, սպունգ, խաշուէ, խէժ։
Երկաթուղիք, Ասորիք, 345 հզմ. փոքր Ասիա. 2323 հզմ.։

Գլխաւոր քաղաքներ, և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար		հազար
Զմիւռնիա . .	230	Մէքքէ	60	Դարապուլուս .	35
Դամասկոս . .	160	Ուրֆա. . . .	55	Էնկիւրիւ . . .	35
Պաղտատ . . .	145	Մարաշ	52	Քէօթահիա . .	34
Հալէպ. . . .	130	Ատանա	45	Իզմիտ. . . .	25
Պէյրութ . . .	120	Ղոնիա	44	Սեբաստիա . .	43
Սկիւտարի . .	100	Երուսաղէմ . .	51	Խարբերդ . . .	20
Պրուսա . . .	76	Էրզերում . . .	40	Վան	30
Ղայսերի . . .	72	Մակնեսիա . .	35	Այտըն . . .	36
Մուսուլ . . .	61	Տրապիզոն . .	35		

Տաճկաստանի մէջ գործածուած չափերն են

Արշըն Ճարտ = 24 մատ = 0,76 մեդր
Արշըն Չուհաճը = 8 րուպ = 0,685 մեդր
Էնտազէ = 8 րուպ = 0,64 մեդր
Տէօնիւմ = 1 600 քռ. ճարտ. Արշըն = 919,30 մ²
Օքքա = 400 տիրէմ = 1 282,9 գրամ
Չէքի փայտի և քարի = 176 օքքա = 225, 8 հգր։

ԿՐԵՏԷ

Վարչութիւն. — Սահմանադրական ինքնօրէն կառավարութիւն, Եւրոպիոյ Պետութեանց պաշտպանութեան ներքև և Թուրքիոյ գերիշխանութեան տակ։
(Կրետէի խորհրդարանը, 1908 հոկտ. 11 հռչակեց կղզին միացած Յունաստանի հետ և առժամեայ վարչութիւն մը հաստատեց)։

Բնակիչ, 310 056 (1900)։
Կրօնք, Յունադաւան։
Տարած, 8 531 հզմ²։
Մայրաքաղաք, Գանիա, 21 000 բն.։
Ներածութիւն, 15 185 000, արտածութիւն 11 224 000 տրահմ. (1905)։
Հեռագիր, 368 հզմ.։
Մուտք, 4 341 667, ելք 4 026 736 ֆրգ.։

Թրիփոլի կամ Թարապուլուս

Տարածութիւն, 1 033 000 հզմ². — Բնակիչ 1 միլիոն. — Գլխաւոր քաղաքներ, Թարապուլուս 30 000 բն. Պենղազի 25 000 բն. Մուրզուք, Կատամէս։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

(Էջ 22)

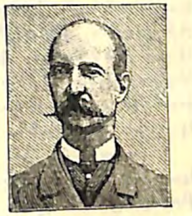

Վարչութիւն, Միապետութիւն Սահմանադրական, թագաւոր՝ Գէորգ Ա. ծն. 1845, գահակ. 1863. Թագաժառանգ՝ Կոստանդիանոս, ծն. 1864։
Տարածութիւն, 64 679 հզմ². — բն. 2 632,000 (1907)։
Մայրաքաղաք, Աթէնք, 167 000 բն. — Կրօնք, Յունադաւան։
Լեզու, յունարէն (ռումէքա)։
Ներածութիւն, 137 000 000, արտածութիւն 90 500 000 ֆրգ։
Երկաթուղի, 1241 հզմ. (1906). — Հեռագիր, 7642 հզմ. (1905)։
Եկամուտք, մուտք 130 002 900, ելք 127 464 525 ֆրգ.։
Բերք եւ արտադրութիւն, խաղող Կորնթոսի, գինի, թուզ, ձէթ, ծխախոտ, մեղր, մետաքս, մոմ, բամբակ, հանք եայլն։

Նշանաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար		հազար
Պիրէօն	68	Գորֆու	19	Լարիսա	15
Բադրաս	38	Հերմուպոլիս (Շիրա)	19	Բիւրկոս	13
Գանէա	25	Վոլոյ	17	Միսոլոնկի	12
Դրհալա	21	Զանդա	15	Արկոս	10

ԱՍԻԱ

ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆ = 44 219 430 հզմ². 8,7% երկրիս ցամաքի մասին։
ԲՆԱԿԻՉ = 864 565 500. 20 առ 1 հզմ²։
ԼԻՃ, ԹԵՐԱԿՂԶԻ, ԳԵՏ, ԿՂԶԻ. (Տես էջ 4,5,6)։

Բարձրութիւն լերանց քանի մը կատարներու

	մեդր		մեդր
Էվերէստ, Հիմալայա	8840	Գազպէք, Կովկաս	5040
Կոտվին, Քարաքորում	8620	Քլիւչև, Քամչաթքա	4800
Քանչընկինկա. Հիմալայա	8580	Պճէլուքա, Ալդայի	4540
Տավալակիրի, Հիմալայա	8180	Քինապալու, Պոռնէօ	4175
Տիւփլէյքս, Թիպէթ	8000	Նիիթաքայամա, Ֆորմոզա	4145
Մուս-թակ-աթա, Փամիր	7860	Ռինճանի, Լոմպոք	3870
Թիրաք-Միր. Հինտուքուշ	7740	Քորինճի, Սումաթրա	3805
Խան-Թէնկրի, Թեան-շան	7320	Ֆուշի-Եամա, Ճափոն	3780
Կատար Քոֆման, Թրանսալայ	7000	Սեմէրու, Ճավա	3670
Կատար Պապա, Ալայ	6000	Այտոս տաղ, Տաւրոս Կիլիկիոյ	3550
Քրէմլ, Քուէն-Լուն	6000	Մունկոյ-Սարտան, Ալդայի	3490
Էլպրուզ, Կովկաս	5630	Թաշ-ի Սուլէյման	3440
Զիմթարկա, Լերինք Սարաֆշան	5600	Տահար-էտ-Տուպալ. Լիբանան	3070
Տէմավէնտ, Էլպուր	5500	Լոմբոպադդակ, Զելէպեանք	3070
Տիչդաու, Կովկաս	5200	Ճէպէլ Ջէպէր, Սինայի	2830
Հիւմպոլդ լեռ. Նանշան	5180	Ափոյ, Մինտանաօ	2690
Քիւհ-ի-Տէնա. Քամարօս–Քուհ	5180	Անամուտի, Տէքքան	2690
Արարատ, Հայաստան	5160	Դրուտոս, Կիպրոս	1950

Բնակչութիւն

Մոնղոլեան տոհմը կը բնակի Հնդկաչին, Չին, Ճափոն, Սիպերիա, Դուրան և փոքր Ասիոյ մէջ։

Մալեզեան ցեղը կը բնակի Մալեզեան Թերակղզին և Ինտոնէզիա։

Արիական ցեղը (Հնդեւրոպական) կը բնակի Հնդկաստան, Իրան, Միջագետք, Հայաստան, Կովկաս և Արաբիա։

Տրավիտեանք կը բնակին Հնդկաստանի հարաւ-արեւելեան և կեդրոնական Սէյլանի մէջ։

Նեկրիթոսք և փափուանք ցրուած են Փիլիպպեան, Ֆլորէս և Թիմոր կղզիներուն մէջ։

Քրիստոնեայք 20 միլիոն, Մահմետականք 165 միլիոն, Հրեայք 260 հազար. Պրահմականք 210 միլիոն, Պուտտայականք, սինդոյեանք, դաոյեանք 460 միլիոն, կռապաշտք 14 միլիոն։

Կալուածք Եւրոպական Պետութեանց

	Տարած. հզմ²	Բնակիչ հազար
Մեծն Բրիտանիա	5 227 500	301 742
Հոլանտա	1 520 628	37 494
Ռուսիա	17 283 600	25 000
Օսմանեան Կայսրութիւն	1 766 800	16 900
Գաղղիա	665 800	16 132
Միացեալ Նահանգք	296 300	7 000
Փորթուկալ	19 920	810
Գերման. Կայսրութիւն	500	120

Արեւմտեան Ասիա

	Տարած. հզմ²	Բնակիչ	առ 1 հզմ²
Ասիոյ Տաճկաստան	1 768 800	17 097 800	10
Սամոս (Իշխան հարկատու)	468	54 830	118
Կիպրոս (Անգղ. կառավարութիւն)	9 600	225 700	24
Արաբիա անկախ	2 473 000	1 950 000	0,8
Արաբիա անգղիական	41 000	252 000	6

ԱՐԱԲԻԱ

Տարածութիւն եւ Բնակիչ. — Օսմանեան կալուածք 530 000 հզմ². 1 200 000 բն. — Անգղիական կալուածք 20 000 հզմ². 111 000 բն. — Ինքնագլուխ և անապատ երկիրներ 2 485 000 հզմ². 2 100 000 բն.:

Մշակութիւն, բամբակ, ծխախոտ, արմաւ, խահուէ. — Ուղտք, ձի:

Գլխաւոր քաղաքներ, Մէքքէ, 45 000 բն. Մըհէմահ 40 000 բն. Մաշկաթ. 30 000 բն.:

Ի Ր Ա Ն

	Տարած. հզմ²	Բնակիչ	առ 1 հզմ²	Մայրաքաղաք
Պարսկաստան.	1 645 000	9 097 800	5	Թեհրան. 280 000
Աֆղանիստան.	624 000	5 000 000	8	Քապուլ. 60 000
Պելուճիստան Անգղիական.	224 100	1 050 000	5	

Պ Ա Ր Ս Կ Ա Ս Տ Ա Ն

Կառավարութիւն, Միապետութիւն սահմանադրական, Շահ Ահմետ Միրզա, ծն. 1898, գահակ. 1909:

Բնակիչ, 9 000 000 (որուն 2 500 000 թափառական են). — Կրօնք, մահմետական:

Լեզու, Պարսկերէն. — Մայրաքաղաք, Թեհրան 280 000 բն.:

Ներածութիւն, 431 040 000, արտածումն 353 377 000 քրան:

Երկաթուղի, 13 հզմ. — Հեռագիր, 10 395 հզմ.:

Ելումուտք, մուտք և ելք 65 միլիոն քրան:

Բերք, ցորեն, ափիոն, բրինձ, բամբակ և բուրդ, ծխախոտ, պտուղներ, վարդի իւղ, խէժ, գորգ, ազնիւ քարեր, մարգարիտ, սատափ են.:

Գլխաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Դավրէժ	200	Եէզտ	45
Ասպահան	70	Րէշտ	40
Մէշէհէտ	60	Ուրմիա	40
Քերման	60	Շիրազ	32
Պալֆրուշ	50	Շուխդէր	27

Կայսրութիւն Հնդկաց

1 ռուբի = 2,38 = 11 դռկ. 12 փր.

Սէյլան

25 ջէնդ

Կայսրութիւն Պարսկաստանի

1 քրան = 45 ճարիւրեակ

1 թուման = 22 քրան,

Աննամ

2 քուան = ֆր. 2,10

Քոչինչին Գաղղիական

20 չարիւրեակ

Թագաւորութիւն Սիամի

1 թիքալ = ֆր. 1,57

Կայսրութիւն Չինական

20 հայլքուան-թաէլ

1 հայլքուան-թաէլ = ֆր. 3,80

Կայսրութիւն Ճաբոնի

50 սէն = 1/2 իէն = ֆր. 1,29

10 իէն

ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆ

Վարչութիւն, Բռնակալ իշխանութիւն. Էմիր՝ Մէհէմմէտ, Հապիպ Ուլլահ, ծն. 1872, գահակ. 1901. — Կրօնք, Մահմետական։

Մայրաքաղաք, Քապուլ, 60 հզր. բն. — Բանակ, պատերազմի ատեն 75 հզր. խաղաղութիւն ատեն 60 հզր.։

Քաղաքներ, Մէմէն, 60 հզր. բն. Քանտահար 30 հզր. Հէրադ 30 հզր.։

Բերք, Ցորեն, ծխախոտ, շալ, բուրդ, պտուղ, լեղակ, մուշտակ։

ՀՆԴԿԱՉԻՆ

	Տարած. հզմ²	Բնակիչ	առ 1 հզմ²
Սիամ	634 000	6 320 000	10
Մալաքքա անգղիական . . .	92 100	1 426 000	15
Հնդկաչին գաղղիական . . .	663 000	15 590 000	23

ՍԻԱՄ

Վարչութիւն, Միապետութիւն բացարձակ, Թագաւոր՝ Չուլալոնկքոռն, ծն. 1853, գահակ. 1868։

Կրօնք, Պուտտայական. — Լեզու, Սիամական։

Մայրաքաղաք, Պանկքոք, 300 000 բն.։

Երկաթուղի, 882 հզմ. — Հեռագիր, 11 355 հզմ.։

Բանակ, խաղաղութեան ատեն 26 200, պատերազմի ատեն 30 000։

Ելումուտք, մուտք 55 470 020, ելք 54 430 444 դիքալ. (դիքալ = 1,40 ֆր.)։

Բերք, Պղինձ, բրինձ, փայտ, արջառ, համեմք, ձուկն։

Վաճառականութիւն, ներածումն 76 005 000, արտածումն 110 601 000 դիքալ։

ՉԻՆԱՍՏԱՆ

(Էջ 25–26)

	Տարած. հզմ²	Բնակիչ	առ 1 հզմ²
Չինաստան	5 303 000	320 500 000	60
Յարակից երկիրներ	5 836 000	9 630 000	1,8
Հոնկքոնկ (անգղ.)	1 079	359 310	333
Մաքաօ (փորթուկ.)	12	78 627	—
Քուանկ–Չունկ (ռուս.) . . .	3 170	250 000	80
Վէյհայվէյ (բրիտ.)	700	118 000	168
Քիու–Չիու (գերմ.)	500	84 000	168
Քորէա	218 200	9 670 000	44

ՉԻՆԱԿԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹԻՒՆ

Վարչութիւն, Միապետութիւն Բացարձակ, կայսրն՝ Բու–Ժի. ծն. 1906, գահակ. 1908. ներկայ իշխողն է իր հայրը Չայ–Ֆունկ իշխան Չիուէն։

Բնակիչ, 330 500 000. միասին հաշուելով Մանչուրիա, Մոնղոլիա, Թիպէդ և Թուրքաստան։

Կրօնք, մեծագոյն մասը կոնփուկեան, յետոյ պուտտայական, դաոյական, մահմետական, կաթողիկէ և բողոքական։

Լեզու, Չիներէն. — *Տարած.* 11 138 830 հզմ²։

Մայրաքաղաք, Բէքին, 1 650 000 բն.։

Վաճառականութիւն, ներածութիւն 429 072 000, արտածութիւն 264 381 000 դոլէր. (դոլէր = 3,78 ֆր.)։

Երկաթուղի, 8 729 հզմ. — *Հեռագիր.* 37 792 հզմ.։

Բանակ, խաղաղութեան ատեն 106 500, պատերազմի ատեն 1 038 000։

Նաւատորմիղ պատերազմական, 22 նաւ, նաև զանազան թնդանօթակիրք և զորբիլանաւք։

Արտադրութիւն են Բերք, Մետաքս, բրինձ, թէյ, բամբակ, շաքար թուղթ, յախճապակի, ներկ և այլն։

Գլխաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Գանդոն	900	Սու–չէու.	500
Հանքհու.	900	Ուչանկ	500
Թիէն–չին	720	Հանկ–չէու	310
Չունկ–քինկ.	700	Նանքին	270
Ֆու–չէու.	650	Նինկբօ	260
Շանկ–հայ	650	Մուքտէն.	170

ՃԱՊՈՆ

(Էջ 25–26)

Վարչութիւն, Միապետութիւն սահմանադրական. կայսրն՝ (Միքատօ) Մուցուտ–Հիդօյ, ծն. 1852, գահակ. 1867։

Տարածութիւն, Բուն Ճարոն՝ 382 416 հզմ², Կղզիաձք. Ֆորմոզա՝ 34 996 հզմ². Բորդ–Արդուր՝ 3 162 հզմ². և մասն Սախալինի 32 348 հզմ²,

Բնակիչ, ամբողջը 50 199 000. — *Կրօնք*, պուտտայական և այլն. — *Լեզու*, Ճարոներէն,

Մայրաքաղաք, Թոքիոյ, 1 820 000 բն.։

Վաճառականութիւն, ներածումն 1 240 միլիոն, արտածումն 1 080 միլիոն փրգ.,

Երկաթուղի, 10 100 հզմ. — *Հեռագիր*, 31 146 հզմ։

Բանակ, խաղաղութեան ատեն 230 000, պատերազմի ատեն 1 500 000։

Նաւատորմիղ պատերազմական, 126 նաւ և 68 զորբիլանաւք։

Եղումուտք 619 797 671 իեն։

Բերք եւ արտադրութիւնք, մետաքս, թէյ, բրինձ, պղինձ, ածուխ, թուղթ և թղթեղէնք։

Գլխաւոր քաղաքներ և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Օսաքա	820	Հիոկոյ	220
Քիոդոյ	355	Եոքոհամա	195
Նակոյա	245	Հերոշիմա	125

ԱՍԻԱԿԱՆ ԱՐՇԻՊԵՂԱԳՈՍ

Տարածութիւն, 3 808 037 *հզմ²*։
Բնակիչ, 75 *միլիոն*։
Կլիմայ. այրեցեալ գօտի։
Գլխաւոր կղզիներ

ՊՈՌՆԷՕ, 745 955 *հզմ²*. — 1 737 000 *բն.*։
ՍՈՒՄԱԴՐԱ, 433 795 *հզմ²*. — 3 542 000 *բն.*։
ՃԱՒԱ, 125 622 *հզմ²*. — 24 000 000 *բն.*։
ՓՈՔՐ ԿՂԶԻՔ ՍՈՆՏԻ ԱՐՇԻՊԵՂԱԳՈՍԻՆ, 92 586 *հզմ²*. — 2 100 000 *բն.*։
ՁԵԼԵՊԵԱՆՔ ԵՒ ՄՕՏԱՒՈՐ ԿՂԶԻՆԵՐ, 201 957 *հզմ²*. — 1 500 000 *բն.*։
ՓԻԼԻՊՊԵԱՆՔ, 296 310 *հզմ²*. — 7 635 426 *բն.*։
ՄՈԼՈՒՔԵԱՆՔ, 55 741 *հզմ²*. — 375 000 *բն.*։

Գլխաւոր քաղաքներ. — *Մանիլլա*, 219 941 *բն.* — *Պադաւիա*, 115 887։

ԱՓՐԻԿԷ

(Էջ 23–24)

Տարածութիւն. — 29 847 035 *հզմ²*։
Բնակիչ. — 145 230 000։
Կղզիներուն տարածութիւնը. — 625 950 *հզմ²*. 2,1 %։
Անապատներ. — 10 659 100 *հզմ²*. 36,4 %։
Լիճեր. — 208 300 *հզմ²*. 0,7 %։

Բարձրութիւն քանի մը լեռանց

Միջին բարձրութիւն = 650 *մ.*։

	մեդր.		*մեդր.*
Քիլիմանճարոյ (Ար. Ափրիկէ)	6 000	*Կատար Դէյտի (Դէնէրիֆֆա)*	3 760
Ռուենսորօ (Կեդր. Ափրիկէ)	5 800	*Մոն օ Սուրս*	3 400
Քէնիա (Ար. Ափրիկէ)	5 520	*Փիթոն տէ Նէյժ*	3·150
Ռաս Տաշան (Աբիսինիա)	4 620	*Միլանճի*	2 950
Այաշի (Մարոք)	4 500	*Քլարէնս Փիք*	2 850
Ֆաքօ (Քամերուն)	4 000	*Ջաֆաժավոնա (Մատակասկար)*	2 630
Մֆումպիրոյ (Կեդր. Ափրիկ.)	4 000	*Կատար Ս. Թովմայի*	2 140

Փոխ-Արքայութիւն Եգիպտոսի

1 Լիրա եգիպտական = ֆր. 25,63

5 ղաճեկան = ֆր. 1,28

Կայսրութիւն Ապիսինիոյ

1 Մենելիք-Տոլար = ֆր. 2,47

Արևելեան Ափրիկէ Անգղիական

1 Րուբի = ֆր. 1,68

Արևելեան Ափրիկէ Գերմանական

1 Րուբի = ֆր. 1,68

Էրիդրէա (Իտալ. Գաղթակ.)

5 Լիրա = ֆր. 5

1 Լիրա = ֆր. 1

Մարոքի Կայսրութիւն

½ Տոլլար = ֆր. 2,50

Թունուզ (Գաղղ. Հովանաւոր.)

20 Ֆրանգ

Բնակիչներ

Ափրիկէի բնիկ ժողովուրդներն են. Քամականք՝ Միջերկրական Ափրիկէի մէջ. Սեաւք՝ Ափրիկէի այրեցեալ գօտիի և հարաւային մասին մէջ. Թզուկք (Գաճաճք, Հոթենթացիք) ցրուած սեաւներուն մէջ: — Գաղթական ժողովուրդք. Հնդեւրոպականք (Պոէրք, Պանիանք), Սեմականք (Եթովպացիք, Արաբներ, Հրեայք). Մալայեցիք (Հովա՝ Մադակասկարի մէջ):

Կրօնք. — Քրիստոնեայք 6 միլիոն (1,4 միլ. կաթողիկեայք, 1,5 միլ. բողոքականք, 3 միլ. Ղպտիք). Մահմետականք 42 միլիոն:

Կալուածք Եւրոպական Պետութեանց

	Տարած. հքմ²	Բնակիչ	առ 1 հքմ²
Մեծն Բրիտանիա.	4 761 200	37 650 000	8
Գաղղիա.	8 000 000	28 000 000	3,5
Պելճիա (Քոնկոյի Տէրութ.) .	2 252 800	14 000 000	6
Փորթուկալ	2 126 900	7 790 000	4
Օսմանեան կայսրութիւն . .	2 027 700	10 827 000	5
Գերմանիա	2 352 900	11 700 000	4
Իտալիա.	369 800	690 000	2
Սպանիա	223 500	462 000	—

ԵԳԻՊՏՈՍ

(էջ 23-24)

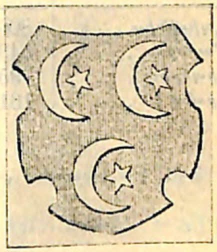

Տարածութիւն. — 994 300 հքմ². — Բնակիչ, 11 189 978:

Ազգք, Եգիպտացիք, Յոյնք, Իտալացիք, Անգղիացիք, Գաղղիացիք Հայք, Հրեայք ևայլն:

Վարչութիւն, Միապետութիւն Բացարձակ, հարկատու Օսմանեան կայսրութեան, Անգղիոյ հակակշռին ներքև. Խտիվն է՝ Աբբաս Բ. Հիլմի. ծն. 1874, գահակ. 1892:

Կրօնք, Մահմետականք 10 269 445, Քրիստոնեայք 881 692, Հրեայք 38 635։

Մայրաքաղաք, Գահիրէ 640 000 բն. (1907)։

Վաճառականութիւն, Ներածումն 24 011 000, արտածումն 24 877 000 եգիպտական լիրա (1906)։

Երկաթուղի, 5 204 հզմ. — Հեռագիր, 4034 հզմ։

Բանակ, խաղաղութեան ատեն 18 364։

Ելոյմուտք, մուտք 14 740 000, ելք 14 240 000 եգիպտ. լիրա։

Մշակութիւն, Արմտիք, բամբակ, շաքարի եղէգ, բրինձ, արմաւ։

Գլխաւոր քաղաքներ եւ անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Աղեքսանդրիա	370	Մանսուրահ	36
Թանթահ	37	Ֆայում	33
Սիութ	42	Տամիաթ	32
Բորդ Սայիտ	42	Սուէզ	17

Անկախ Տէրութիւնք

Տարածութիւն եւ Բնակիչ

	Տարած. հզմ²	Բնակիչ	առ 1 հզմ²	Մայրաքաղաք
Աբիսինիա . .	800 000	8 000 000	10	Ատիս Ապապա
Մարոք	543 500	7 000 000	13	Ֆէս
Լիպերիա . . .	95 400	5 000 000	40	Մոնրովիա
Օրանժ	131 070	387 000	—	Պլուէմֆոնթէյն

ԱԲԻՍԻՆԻԱ

ԿԱՄ

ԵԹՈՎՊԻԱ

(Էջ 23–24)

Վարչութիւն, Կայսրութիւն ինքնիշխան, ներկայ կայսրն է՝ Լիճ Եաասու, ծն. ? գահակ. 1910։

Կրօնք, Մեծագոյն մասը ղպտի քրիստոնեայք են, կան նաև 30 000 հրեայք։

Մշակութիւն, խահուէ, արմաւենի, ցորեն, բամբակ։

Արտադրութիւն, խէժ, փղոսկր, ոսկիի փոշի, կաշի եայլն։

Հեռագիր, 400 հզմ.։

Մայրաքաղաքն, Ատիս Ապապա 80 000 բն։

Գլխաւոր քաղաքներն, Հարար 35 հզր. Անքոպէր 7 հզր. Կոնտար 5 հզր։ Ատուա 3 հզր։

ՄԱՐՈՔ

Վարչութիւն, Բացարձակ Միապետութիւն, Սուլդանն է՝ Մուլայ Հաֆիտ, ծն. 1872, գահակ. 1908։ — Մայրաքաղաք, Ֆէս 150 000 բն.։

Գլխաւոր քաղաքներ, Մարոք 50 հզր. Մէքին 25 հզր. Գանճէր 20 հզր. Մոկատոր 20 հզր. Թէզուան 20 հզր.։

Բերք, Մարացորեն, բանջարեղէնք, արմաւ, զորգ, կաշի եայլն։

ԼԻՊԵՐԻԱ

Վարչութիւն, Հասարակապետութիւն, ներկայ նախագահն է՝ Արթուր Պարքլէյ։

Մշակութիւն, Արմաւենի, խահուէ, շաքարի եղէգ, քաքաօ եայլն։

Գլխաւոր քաղաքն է՝ Մոնրովիա 8 000 բն.։

ՕՐԱՆԺԻ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կլիմայ, Բարեխառն, չոր և առողջարար։

Մշակութիւն, Արջառ և ջայլամ. — Արտադրութիւն, Ադամանդ (տարին 7 միլ. ֆրզ.)։

Վաճառականութիւն, Ներածումն 100 միլիոն, արտածումն 75 միլիոն ֆրք.։

Երկաթուղի, 1 300 հզմ. — Հեռագիր 2 000 հզմ. գիծ։ — Գլխաւոր քաղաք, Պլոէմֆոնդէյն 33 800 բն.։

ԱՄԵՐԻԿԱ

(Էջ 28-30)

Տարածութիւն և Բնակիչ

	Տարածութիւն հզմ²	Բնակիչ	առ 1 հզմ²
Ամերիկա Հիւսիսային .	20 817 700	106 332 000	4
Ամերիկա Հարաւային. .	17 752 534	42 580 000	2
Գումար. . . .	38 570 234	148 912 000	6

Թերակղզիք . . . 2 200 000 հզմ². 6 %
Կղզիք . . . . . 4 224 000 հզմ². 10 %

Բարձրութիւնք քանի մը լերանց

Միջին բարձրութիւն Հիւսիս. Ամերիկոյ 700 մեթր.
» » Հարաւ. Ամերիկոյ 610 »

	մեթր
Աքոնքակուա (Արճէնդինա).	7 040
Սորաթա (Պոլիվիա). . .	6 620
Իլլիմանի » . . .	6 570
Չիմպորազոյ (Էքուատոր) .	6 250
Մք. Քինլէյ Լեռ (Ալասքա).	6 240
Լլուլայիլաքոյ (Չիլի) . .	6 170
Միսթի (Բերու)	6 100
Ֆամաթինա (Արճէնդինա) .	6 020
Քոթոփաքսի (Էքուատոր) .	5 960
Լոկան Լեռ (Ծովեզերք Ալպեայք)	5 950
Հուիլա (Գոլոմպիա). . .	5 700
Օրիզապայի կատր. (Մեքսիքոյ).	5 560
Եղիա Լեռ (Ծովեզր. Ալպեայք)	5 520
Փոփոքաթէփէլ (Մեքսիքոյ) .	5 380
Վրանկել Լեռ (Ալասքա) .	5 350
Սիէրրա Նեւատա	5 300
Կատար Վիթնէյ (Քալիֆ.)	4 540
Կատար Պլանքա (Ապառաժ լռք.)	4 390
Ֆուէկոյ (Կուաթէմալայ) .	4 260
Ֆորպէս Լեռ (Բրիտ. Գոլոմպիա)	3 960

Հասարակապետութիւն կեդրոնական և հարաւային Ամերիկոյ

Չիլի. 1 փեզոյ նուէվօ = ֆր. 1,90

Վենեցուելա. 1 պոլիւար = ֆր. 1

Դրամ միութեան. փեզոյ (Տոլլար) = 100 ջենդաւոս (10 ռէալ) = ֆր. 5

Նէրկայ յարգը = ֆր. 2,28

Հասարակապետութիւն Պրազիլիոյ

1 Միլրէյս = ֆր. 2,30

Ներկայ յարգը = ֆր. 1,24

10 Միլրէյս = ֆր. 28,30

Հասարակապետութիւն Մեքսիքոյի

1 Տոլար, փեզոյ (Դաճեկան մեքսիքական) = ֆր. 2,60

Միացեալ Նահանգք Ամերիկոյ

1 Տոլլար = ֆր. 5,18

$2^1/_2$ Տոլլար

Բաժանումն բնակչաց ցեղերու համեմատ

Սպիտակ,	83 միլիոն,	Սեւամորթ, Խառնածին	29 միլիոն
Ամերիկեան,	35 »	Մոնղոլեան, Չինացի	
		Եսքիմացի	0,4 »

Կրօնք. — 61,5 միլ. Կաթոլիկեայք, 73 միլ. Բողոքականք, 12 միլ. Կռապաշտք, 0,5 միլ. Հրեայք։

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ՆԱՀԱՆԳՔ

(էջ 29-30)

Տարած, 9 420 670 $հքմ^2$. — բն. 82 000 000։

Կառավարութիւն, Դաշնակից Հասարակապետութիւն, ձեւացած 47 պետութիւններէ, 1 շրջանակէ, և 3 գաւառներէ։ Ներկայ Նախագահն է Ուիլիէմ Հովարդ Թաֆդ. ծն. 1857, գահակ. 1908։

Ազգք, 55 միլիոն Սպիտակ. 6,3 միլ. Խափշիկ. 1,1 միլ. Խառնածին. 0,1 միլ. Մոնկոլեանք. 386 000 Հնդիկք։ — Գաղթականք, 1821 մինչև 1900 տարի, 19,5 միլ. որոնք են, Գերմանացիք, Իռլանտացիք, Անգլիացիք, Շուէտք և Նորվեկիացիք, Աւստրիացիք, Իտալացիք, Ռուսք, Գաղղիացիք, Չինացիք, Հայք եայլն։

Մշակութիւն, Արմտիք, բամբակ, ծխախոտ, գետնախնձոր, շաքար, այգիք, անասուն եայլն։

Արտադրութիւն, Ջեռագործք, հանք, (ոսկի, արծաթ, հանքածուխ, երկաթ, պղպատ, կապար, պղինձ, աղ, քարիւղ եայլն)։

Վաճառականութիւն, Ներածումն 6 133 միլ. արտածումն 8 719 միլ. (1906)։

Երկաթուղի, 350 000 հքմ. (1905)։

Հեռագիր, 326 000 հքմ. գիծ (1906)։

Գլխաւոր քաղաքները և անոնց բնակիչները

	հազար		հազար
Նիւ-Եորք	4 110	Փիթսպուրկ	322
Շիքակօ	1 880	Նոր Օրլէան	290
Ֆիլատելֆիա	1 370	Տեդրոյտ	290
Ս. Լուի	580	Միլվաքի	290
Պոսթըն	560	Վաշինկթոն	280
Պալթիմոր	510	Նիւարք	246
Քլիվլէնտ	385	Լուիզվիլ	236
Պուֆալօ	354	Ս. Փօղոս	216
Ս. Ֆրանչէսկօ	345	Ժերսի Սիդի	210
Ջինչինաթի	326	Մինէապօլիս	203

Ինտիանապոլիս 200 հազար

Կալուածք Միացեալ Նահանգաց. – Փուէրդօ Ռիքօ, տարած. 9 339 հզմ². բն. 953 հզր.։

Փիլիպպեանք, տարած. 296 310 հզմ². բն. 7 640 հզր.։

Կուամ և Թութուիլա, տարած. 717 հզմ². բն. 113 հզր.։

ՄԻՋԻՆ ԿԱՄ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱ

ՄԵՔՍԻՔՕՅ

Վարչութիւն, Դաշնակից հասարակապետութիւն, ընդհանուր նախագահն է Բորֆիրիօ Տիազ, ծն. 1830, ընտր. 1904։

Տարածութիւն, 1 987 200 հզմ². — Բնակիչ, 13 606 000։

Մշակութիւն, խահուէ, շաքարի եղէգ, բամբակ, լեղակ, քաքաօ, բրինձ, ծխախոտ, ներկարարութեան փայտ և եղենագործութիւն։

Արտադրութիւն, Թանկագին մետաղներ, մարմարիոն, գոհարեղէնք ևայլն։

Վաճառականութիւն, ներածում 1103 միլ. արտածում 1355 միլ.։

Երկաթուղի, 21 763 հզմ.։

Հեռագիր, 57 000 հզմ. գիծ.։

Ազգք, 19 % սպիտակ, 58 % հնդիկ, 45 % խառնածին։

Գլխաւոր քաղաքները, Մեքսիքօ, 343 000 բն.։ Կուատալախարա 101 հզր. Բուէպլա 95 հզր. Լէոն 64 հզր. Մոնդըրէյ 63 հզր. Սան Լուիզ Բոդոսի 61 հզր. Մերիտա 44 հզր. Վերա-Գրուզ 29 հզր.։

ԿՈՒԱԹԵՄԱԼԱ

Վարչութիւն, Հասարակապետութիւն, ներկայ նախագահն է Մանուէլ Էսդրատա Գապրերա. ծն. 1857, ընտր. 1905։

Տարածութիւն, 125 100 հզմ². բնակիչ, 1 842 000։

Մշակութիւն, խահուէ, շաքարի եղէգ, քաքաօ, բամբակ, քաուչու, ևայլն։

Վաճառականութիւն, ներածում 34 միլ. արտած. 41 միլ.։

Երկաթուղի, 644 հզմ. — Հեռագիր, 5474 հզմ. գիծ։

Գլխաւոր քաղաք, Կուաթեմալա 97 հզր. բն.։

ՍԱԼՎԱԴՈՐ

Վարչութիւն, Հասարակապետութիւն, ընդհանուր նախագահն է. Ֆերնանտօյ Ֆիկուերոա, ընտր. 1908։

Տարածութիւն, 21 060 հզմ². — Բն. 1 007 000։

Մշակութիւն, խահուէ, լեղակ, շաքարի եղէգ։

Արտադրութիւն, արծաթի հանքեր։

Վաճառականութիւն, ներածում 22 միլ. արտած. 28 միլ.։

Երկաթուղի, 160 հզմ. — Հեռագիր 3 000 հզմ. թել։

Գլխաւոր քաղաքներ, Սան Սալվադոր, 60 000 բն. Սանդա Աննա 50 000 բն.։

ՆԻՔԱՐԱԿՈՒԱ

Վարչութիւն, Հասարակապետութիւն, ընդհանուր նախագահ՝ Ժօզէ Սանդոս Ծելայա. ծն. 1853, ընտր. 1906։

Տարածութիւն, 128 340 հզմ². — Բն. 500 000։

Մշակութիւն, խահուէ, քաուչու, քաքաօ, շաքարի եղէգ, ևայլն։

Արտադրութիւն, Հանքեր։

Վաճառականութիւն, Ներածում 16 միլ. արտածում 20 միլ.։

Երկաթուղի, 300 հզմ. — Հեռագիր, 5 000 հզմ.։

Գլխաւոր քաղաք, Մանակուա 35 000 բն.։

ՀՈՆՏՈՒՐԱՍ

Վարչութիւն, Հասարակապետութիւն, ընդհ. նախագահն է Մանուէլ Ռ. Տավիլա, ընտր. 1907։

Տարածութիւն, 114 670 հզմ². — Բն. 544 000։

Մշակութիւն, Պանան, խահուէ, քաուչու, խէժ, ծխախոտ, փայտ։

Վաճառականութիւն, ներածում 12,5 միլիոն, արտած. 14 միլիոն։

Երկաթուղի, 110 հզմ. — Հեռագիր, 6 100 հզմ.։

Գլխաւոր քաղաք, Թեկուչիկալբա, 35 000 բն.։

ՔՈՍԹԱ ՌԻՔԱ

Վարչութիւն, Հանրապետութիւն, նախագահն է՝ Գ. Կոնզալէզ *Վիքուէզ ընտր.* 1906։
Տարածութիւն, 48 000 *քմ²*. — Բնակիչ 334 000։
Մշակութիւն, խահուէ, պանան, արջառ եայլն։
Վաճառականութիւն, Ներածումն 26 *միլ. արտածումն* 40 *միլ.։*
Երկաթուղի, 473 *քմ. հեռագիր* 1510 *քմ. թել։*
Գլխաւոր քաղաք, Սան Խօզէ. 25 000 *բնակիչ։*

ՀԱՅԻԹԻ

Վարչութիւն, Հանրապետութիւն, ընդհ. նախագահ Ալեքսիս *Նորտ. ընտր.* 1903։
Տարածութիւն, 28 686 *քմ²*. — Բնակիչ 1 295 000։
Մշակութիւն, խահուէ, քաքաոյ, ծխախոտ, բամբակ եայլն։
Գլխաւոր քաղաքներ, Բորդ-Օ-Բրէնս, 70 000 *բն.։*
Գար-Հայիթիական 30 000 *բնակիչ։*

ԳՈՒՊԱ

Վարչութիւն, Հանրապետութիւն, կառավարիչն է Շառլը Մա-*գուն, անուանուած* 1907։
Տարածութիւն, 118 833 *քմ²*. — Բն. 1 573 000։
Մշակութիւն, Շաքարի եղէգ (1/4 *բոլոր աշխարհիս հունձքին) ծխախոտ, խահուէ, բամբակ, մեղր, ձի։*
Արտադրութիւն, Զտարան շաքարի, գործատունք ծխախոտի։
Վաճառականութիւն, Ներածումն 516 *միլ. արտած.* 561 *միլ.։*
Երկաթուղի, 2 380 *քմ.* — *Հեռագիր* 3 195 *քմ.։*
Գլխաւոր քաղաքներ, Հաւանա 260 000 *բն.* Սանդիակոյ *տէ* Գուպա 460 000 *բն.* Մադանզաս, 45 000։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱ

ԱՐՃԵՆԴԻՆԱ

Վարչութիւն, Հանրապետութիւն, նախագահն է՝ Տր. Խօզէ Ֆի-*գուէ* Ալքորդա, *ընտր.* 1906։
Տարածութիւն, 2 950 520 *քմ²*. — Բնակիչ, 5 000 000։
Ազգք, 1906 *գաղթականք եկած են* 252 536. *և են* Իտալացիք, Սպանիացիք *և* Ռուսք։

Մշակութիւն, Արմտիք, *արօտավայրք, այգի, կանեփ, բրինձ, շաքար, խահուէ, ձիթապտուղ և այլն։*
Արտադրութիւն, կաշի, ճարպ, աղած միս եայլն։
Երկաթուղի, 19 750 *քմ.* — *Հեռագիր,* 48 000 *քմ. գիծ։*
Բանակ. 18 160 *զինուոր, պատերազմի ատեն* 500 000։
Գլխաւոր քաղաքներ, Պուէնոս-Այրէս, 1 100 000 *բն.* Ռոզարիոյ 135 000. Լա Բլադա 80 000. Թէքուման 55 000, Գորտովա 53 000։

ՊՈԼԻՎԻԱ

Վարչութիւն, Հանրապետութիւն, նախագահն է՝ Ֆերնանտօ *Գուազէ, ընտր.* 1907։
Տարածութիւն, 1 334 200 *քմ²*. — Բնակիչ 2 267 000։
Մշակութիւն, Շաքար, բամպակ, բրինձ, եայլն։
Արտադրութիւն, Հանք արծաթի, պղինձի, ոսկիի, անագի։
Վաճառականութիւն, ներածումն 40 *միլ. արտածումն* 60 *միլ.։*
Երկաթուղի, 618 *քմ.* — *Հեռագիր* 4 645 *քմ.։*
Գլխաւոր քաղաքներ, Լա-Բազ 67 000 *բն.* Գոչապամպա 25 000, Սուգրը 23 000, Բոդոզի 23 000։

ՊՐԱԶԻԼ

Վարչութիւն, Դաշնակից հանրապետութիւն, նախագահն է՝ Տր. Ալֆոնսօ Ա. Մորէյրա Բեննա. *ընտր.* 1906։
Տարածութիւն, 8 468 900 *քմ²*. — Բնակիչ, 17 440 000։
Մշակութիւն, խահուէ, շաքարի եղէգ, բամբակ, բրինձ, ծխախոտ, լէժ, քաքաոյ, վանիլլիա, քաուչու, արջառ, ամէն տեսակ ծառեր, այգի եայլն։
Արտադրութիւն, Ադամանդ, *ոսկի, երկաթ եայլն։*
Վաճառականութիւն, ներածումն 810 *միլ. արտածումն* 1 116 *միլ.։*
Երկաթուղի, 16 746 *քմ.* — *Հեռագիր* 24 925 *քմ. գիծ։*
Բանակ, խաղաղութեան *ատեն* 28 800 *զինուոր։*
Գլխաւոր քաղաքներ, Ռիօ-տէ-Ժանէյրօ. 830 000 *բն.* Սան-Բաւլօ 332 000 *բն.* Պահիա 230 000 *բն.* Բեռնամպուքոյ 120 000 *բն.* Պէլէմ 100 000 *բն.* Բորդոյ Ալլեկրէ 80 000 *բն.։*

ՉԻԼԻ ԿԱՄ ՔԻԼԻ

Վարչութիւն, Հանրապետութիւն, նախագահն է՝ Բետրօ Մոնթթ. *ընտր.* 1906։
Տարածութիւն, 759 000 *քմ²*. — Բնակիչ 3 400 000։
Մշակութիւն, Արմտիք, *այգի, արօտք, անտառք։*
Արտադրութիւն, Նատրոն, *պղինձ, արծաթ, ոսկի, հանքածուխ եայլն։*

Վաճառականութիւն, Ներածումն 339 միլիոն, արտածումն 447 միլ.։
Երկաթուղի, 4 737 հզմ. — Հեռագիր 17 828 հզմ.։
Գլխաւոր քաղաքներ, Սանդիակոյ 330 հզր. բն. Վալբարաիզոյ 150 հզր. Գոնսեփսիոն 55 հզր. Դալկայ 44 հզր.։

ԳՈԼՈՒՄՊԻԱ

Վարչութիւն, Հասարակապետութիւն, ընդհանուր նախագահն է Ռափայէլ Ռէյէս ընտր. 1904։
Տարածութիւն, 1 206 300 հզմ². — Բնակիչ, 3 920 000։
Մշակութիւն, խահուէ, ծխախոտ, քաքաոյ, քաուչու, խէժ, փայտ ներկարարութեան. եւայլն։
Արտադրութիւն, Մետաղներ (ոսկի, արծաթ, լնոսկի, պղինձ, կապար), զմրուխտ։
Երկաթուղի, 661 հզմ. — Հեռագիր 10 410 հզմ.։
Գլխաւոր քաղաքներ, Պոկոդա 120 հզր. Մետելլին 53 հզր. Գարդաճինա 25 հզր.։

ԷՔՈՒԱԴՈՐ

Վարչութիւն, Հասարակապետութիւն, ընդհանուր նախագահն է՝ Էլոյ Ալֆարօ, ընտր. 1906։
Տարածութիւն, 307 240 հզմ². — Բնակիչ 1 400 000։
Մշակութիւն, Քաքաոյ, խէժ, քաուչու, վանիլլիա, ծխախոտ։
Արտադրութիւն, Ոսկի, արծաթ, լնոսկի, հանքածուխ եւայլն։
Երկաթուղի, 96 հզմ. — Հեռագիր, 2 125 հզմ.։
Գլխաւոր քաղաքներ, Քուիդոյ 80 000 բն. Կուայագուիլ 51 000 բն. Գուէնգա 30 000 բն.։

ՓԱՐԱԿՈՒԱՅ

Վարչութիւն, Հասարակապետութիւն, ընդհանուր նախագահն է Պէնինեոյ Ֆերէյրա ընտր. 1906։
Տարածութիւն, 2 531 000 հզմ². — Բնակիչ 656 000։
Մշակութիւն, Ծխախոտ, խահուէ, պտուղ, փայտ, բրինձ, արջառ են.։
Վաճառականութիւն, Ներածումն 23 միլ. արտածումն 26 միլ.։
Երկաթուղի. 251 հզմ. — Հեռագիր 2 000 հզմ. գիծ։
Գլխաւոր քաղաքներ, Ասունսիոն 60 000 բն. Վիլլարիգա 25 000 բնակիչ։

ԲԵՐՈՒ

Վարչութիւն, Հասարակապետութիւն, նախագահն է՝ Տր. Ժոզէ Բարտոյ ի Պարրետա. ծն. 1864. ընտր. 1904։
Տարածութիւն, 1 137 000 հզմ². — Բնակիչ, 4 586 000։
Մշակութիւն, Շաքար, բամբակ, բրինձ, քինքինա, կուանոյ։
Արտադրութիւն, Ոսկի, արծաթ, աղի, բորակի հանքեր, բուրդ՝ վիկոյնի, ալբաքի, լամայի։
Վաճառականութիւն, Ներածումն 108 միլիոն, արտածումն 144 միլ.։
Երկաթուղի, 1844 հզմ. — Հեռագիր 6 018 հզմ. գիծ։
Գլխաւոր քաղաքներ, Լիմա 130 000 բն. Գալլաոյ 48 000 բն. Արեքիբա 35 000 բն. Գուզքօ 30 000 բն.։

ՈՒՐԱԿՈՒԱՅ

Վարչութիւն, Հասարակապետութիւն, ընդհանուր նախագահն է՝ Տր. Գլաուտիոյ Վիլիման, ընտր. 1907։
Տարածութիւն, 178 700 հզմ². — Բնակիչ 980 000։
Մշակութիւն, Խահուէ, շաքարի եղէգ, արջառ։
Արտադրութիւն, Կաշի, բուրդ, ճարպ եւայլն։
Երկաթուղի, 1 944 հզմ. — Հեռագիր 7 910 հզմ.։
Գլխաւոր քաղաքներ, Մոնդէվիտէոյ 260 000 բն. Սալդոյ 5 000 բն.։

ՎԵՆԵՑՈՒԷԼԱ

Վարչութիւն, Դաշնակից հասարակապետութիւն, ընդհանուր նախագահն է՝ Ջիբրիանոյ Գասդրոյ, ընտր. 1905։
Տարածութիւն, 942 300 հզմ². — Բնակիչ 2 590 000։
Մշակութիւն, Խահուէ, քաքաոյ, քինքինա, խէժ, քաուչու, վանիլլիա եւայլն։
Արտադրութիւն, Մետաղներ (ոսկի, պղինձ) քարիւղ, ասֆալդ, աղ։
Վաճառականութիւն, Ներածումն 48 միլ. արտածումն 73 միլ.։
Երկաթուղի, 869 հզմ. — Հեռագիր 6 700 հզմ։
Գլխաւոր քաղաքներ, Գարագաս 75 000 բն. Վալենսիա 40 000 բն. Մարագայիպօ 34 000։

ՈՎԿԻԱՆԻԱ

(Էջ 31–32)

ԱՐՇԻՊԵՂԱԳՈՍ ԱՍԻՈՅ, 2 000 000 *քմ²*. — 40 000 000 *բնակիչ*։
ԱՒՍՏՐԱԼԻԱ, 7 633 052 *քմ²*. — 3 871 772 *բն.*։
ԴԱՍՄԱՆԻԱ, 67 914 *քմ²*. — 181 106 *բն.*։
ՄԷԼԱՆԷԶԻԱ, (*Նոր Կալէտոնիա*), 1 000 000 *քմ²*. — 1 500 000 *բն.*։
ՆՈՐ ԶԷԼԱՆՏԱ, (*Շրջակայ զաւառներով*) 271 305 *քմ²*. — 888 578 *բն.*։

ՄԻՔՐՈՆԷԶԻԱ, 540 *քմ²*. — 95 000 *բն.*։
ՀԱՒԱՅԻ, 16 700 *քմ²*. — 154 000 *բն.*։
ՊՈԼԻՆԷԶԻԱ, 17 500 *քմ²*. — 5 600 *բն.*։

ՆՈՐ ԶԷԼԱՆՏԱ

Տարածութիւն, 271 305 *քմ²*. — *Բնակիչ*, 888 578 (3 *առ քմ²*)։
Կլիմայ, *Առողջարար*, *բարեխառն*։
Մշակութիւն, *Արջառ*, *արմտիք*։
Արտադրութիւն, *Հանք ոսկւոյ*, *կտաւ և այլն*։
Վաճառականութիւն, *Ներածում* 321 *միլիոն*, *արտածում* 392 *միլ.*։
Երկաթուղի, 4 055 *քմ.* — *Հեռագիր* 13 445 *քմ. գիծ*։
Գլխաւոր քաղաքներ, *Օքլէնտ* 82 011, *Ուէլլինկթըն* 63 807։

ՑԱՆԿ ԱՆՈՒԱՆՑ

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ

Հետևեալ ցանկի անուանց դիմաց դրուած թուանշանները կը ցուցնեն աշխարհացոյց տախտակաց էջերը, իսկ երկու տառերը կը յայտնեն իւրաքանչիւր անուան ո՛ր քառակուսւոյն մէջ գտնուիլն։ Օրինակի համար, եթէ ուզենք գտնել «**Տըպլին** 6 Գ ե» քաղաքի դիրքն, բաւական է որ բանանք աշխարհացոյց տախտակաց 6 էջն և նայինք Գ ու ե գրերուն դիմացը գտնուող քառակուսւոյն մէջ, իսկոյն մեր դիմացը կ'ելլէ փնտռուած անունը։

ՑԱՆԿ ԱՆՈՒԱՆՑ

Ա

Աալպորկ 7 Բ գ։
Աալսթ 8 Բ գ։
Աար Գ. 12 Ը գ։
Աարհուս 7 Բ գ։
Ադ Լ. 27 Զ գ։
Ադշէհիր 27 Բ գ։
Ադուէրայ 27 Գ գ։
Ադ Տաղ 27 Բ գ։
Ադ Տաղ 27 Գ գ։
Ադրիական ծով 19–20։
Ադրիանուպոլիս 21 Զ գ։
Ազախու ծով 10 Դ գ։
Ազինարա Կ. 20 Ա գ։
Ազինարայի ծոց 20 Բ գ։
Ազոլա 19 Գ ը։
Աթ 8 Բ գ։
Աթաքամայ անապատ 28 Բ գ։
Աթապասքա Գ. 29 Դ գ։
Աթապասքա լիճ 29 Դ գ։
Աթէնք 22 Դ գ։
Աթինա 27 Դ ը։
Աժան 11 Ե գ։
Աժտերխան 10 Ե գ։
Ալ Կ. 31 Զ գ։
Ալա Լ. 27 Ե գ։
Ալականիք 29 Բ. ը։
Ալակէօզ 27 Ե ը։
Ալանսոն 11 Դ ը։
Ալանտ Կ. 7 Դ գ։
Ալաշէհիր 22 Է գ։
Ալասքա 29 Բ ը։
Ալասքա թերկ. 29 Ա գ։
Ալասքայի Լք. 29 Բ ը։
Ալա Տաղ 27 Բ ը։
Ալաւա 18 Ե ա։
Ալեսիոյ 21 Բ գ։
Ալեքսանդրապոլ 27 Ե ը։
Ալեքսանդրեակ 27 Գ գ։
Ալեքսանդրեկի ծոց 27 Գ գ։
Ալեքսանդրովսք 10 Ե գ։
Ալեքսանդրովսք 10 Դ գ։
Ալեքսանտրովսքայա 27 Ե ը։
Ալեքսինաչ 21 Գ ը։
Ալէութեան Կք. 29 Ա գ։
Ալթամուրա 20 Զ գ։
Ալթենպուրկ 13 Զ գ։
Ալթէն Գ. 7 Ե ը։
Ալթոնա 13 Ե ը։
Ալթվաթեր 15 Ե ա։
Ալիէ 12 Զ գ։
Ալիէ Գ. 12 Զ գ։
Ալիչէ Գլ. 20 Զ ե։
Ալիս Գ. 27 Գ. գ։
Ալիքանթէ 18 Զ գ։
Ալլահապատ 25 Դ գ։
Ալլենշթայն 14 Ի ը։
Ալլէկանի Լք. 30 Ե գ։
Ալկարվա 17 Բ գ։
Ալկերոյ 20 Ա գ։
Ալղասիրազ 17 Դ գ։
Ալճէր 18 Ը գ։
Ալմակրոյ 17 Դ գ։
Ալմանսա 18 Զ գ։
Ալմատէն 17 Գ գ։
Ալմելոյ 8 Ե ը։
Ալմէյտա 17 Գ ը։
Ալմէրիա 18 Ե գ։
Ալութա Գ. 21 Ե ա։
Ալուփա Գլ. 22 Զ ե։
Ալպանի 31 Բ է։
Ալպանի 30 Ե գ։
Ալպանի Գ. 30 Ե գ։
Ալպանոյ 19 Դ գ։
Ալպեայք Բարձր 12 Է գ։
Ալպեայք Թրանսիլվանիոյ 16 Ը Թ գ։
Ալպեայք Ծովային 12 Ը ե։
Ալպեայք Ստորին 12 Է Ը գ ե։
Ալպեայք Տինարեան 15 Դ Ե գ ե։
Ալպեանք 15 Բ գ։
Ալպենկա 19 Ա ը։
Ալպերթ լիճ 24 Դ գ։
Ալպի 12 Ե ե։
Ալպիստան 27 Գ գ։
Ալպորան Կ. 18 Ե ե։
Ալպուրքերք 17 Գ գ։
Ալսաս 12 Դ գ։
Ալվասեթէ 18 Ե գ։

Ալվարասին 18 Զ բ։
Ալվէշթատ 7 Գ. գ։
Ալվոյ Լ. 20 Բ գ։
Ալտան 26 Ի բ։
Ալտորֆ 12 Թ գ։
Ալքալա լա Ռէալ 17 Գ. գ։
Ալքալա տէ Հենարէս 17 Ե բ։
Ալքածար տէ Ս. Խուան 17 Դ գ։
Ալքամոյ 20 Դ գ։
Ալքանթարա 17 Գ գ։
Ալքմար 8 Գ բ։
Ալքոյի 18 Զ գ։
Ալքուտիա 18 Ը գ։
Ալֆարոյ 18 Ե ա։
Ախալցխա 27 Ե բ։
Ախալքալաք 27 Ե բ։
Ախեն 13 Դ գ։
Ախթեփոլ 21 Զ բ։
Ախթիրքա 10 Դ գ։
Ակառնանիա 22 Գ գ։
Ակն 27 Դ գ։
Ակոմսքա Կ. 30 Ե գ։
Ակուիլաս 18 Զ գ։
Ակուխա Գլ. 28 Ա բ։
Ակրամ 15 Դ գ։
Ակրիկան Կ. 31 Ե բ։
Ահակկարի 23 Դ բ։
Աղատէմ 23 Գ գ։
Աղատէս 23 Գ գ։
Աղեքսանդրիա 19 Բ բ։
Աղեքսանդրիա 24 Գ բ։
Աղի անապատ 27 Գ գ։
Աղճէր 23 Գ բ։
Աղուանք 27 Ե բ։
Աղուեսուց Կղ. 29 Ա գ։
Ամաղէոս լիճ 31 Գ ե։
Ամազոնաց Գ. 28 Բ բ։
Ամասիա 27 Գ բ։
Ամելանտ 8 Գ ա։
Ամերիկա հարաւային 28։
Ամերսֆուրթ 8 Ե բ։
Ամիաթա Լ. 19 Գ գ։
Ամիէն 12 Զ բ։
Ամիրանթէս Կղ. 24 Ե գ։
Ամղիտ 23 Գ բ։
Ամոյ 26 Զ գ։
Ամորկոս 22 Ե ե։
Ամուիչ 6 Գ ե։
Ամուր 26 Ի գ։
Ամպաքա 23 Գ գ։
Ամպոյնա 31 Գ գ։
Ամպրա Գլ. 24 Ե գ։
Ամպրիզ 23 Գ գ։
Ամսթերտամ 8 Գ բ։
Ամրում 13 Ե ա։
Այամոնթէ 17 Գ գ։
Այաչչիոյ 12 Թ գ։
Այգենախ 13 Ե գ։
Այիր 23 Գ գ։
Այկոն 26 Ի գ։
Այնթապ 27 Դ գ։
Այնսա 18 Զ ա։
Այնահոֆէն 8 Դ գ։
Այվալըգ 22 Զ գ։
Անանիէվ 10 Գ գ։
Անապատ Լիբիոյ 24 Դ բ։
Անատիր 26 Թ գ։
Անատիրայ ծոց 26 Թ գ։
Անաֆի 22 Ե ե։
Անգլիա 5–6։
Անդրէաս 30 Զ գ։
Անդրէասեան Կղ. 29 Ա գ։
Անդրկասպեան Երկիր 10 Զ գ։
Անթիլեանց ծով 30 Ե Գ ե։
Անթիլեանք (Մեծ) 30 Զ ե։
Անթիլեանք (Փոքր) 28 Բ ա։
Անթիոքիա 28 Բ ա։
Անթիպ 12 Ը ե։
Անթիվարի 21 Բ բ։
Անթիփարոս 22 Ե ե։
Անթիքոսթի Կ. 30 Զ գ։
Անթոֆակոսթա 28 Բ գ։
Անժէ 11 Դ գ։
Անժու Կղ։ 26 Ի բ։
Անիծից Լ. 18 Ի ա։
Անկարա 26 Ե գ։
Անկէրմաննա 7 Գ գ։
Անկիւրիա 27 Գ գ։
Անկոլ 28 Բ գ։
Անկոլա 23 Գ գ։
Անկոխա 24 Դ գ։
Անկուլէմ 11 Դ գ։
Անկրա Փեքուէնա 23 Գ ե։
Անհալթ–Պեռնպուրկ 13 Զ գ։
Անհալթ–Տեսաու 13 Զ գ։
Աննամ 26 Զ ե։
Աննէսի 12 Ի գ։
Աննոպոն Կ. 23 Գ գ։
Անսպախ 13 Զ գ։
Անվերսա 8 Գ գ։
Անտալուսիա 17 Գ Դ Ե գ։
Անտաման Կ. 26 Ե ե։
Անտէօն 7 Գ բ։
Անտեոք 27 Գ գ։
Անտի Տորոս 27 Գ գ։
Անտուխար 17 Դ գ։
Անտրոս 22 Ե ե։
Անտրիէվոքի 29 Ա բ։
Անտրիա 20 Ե գ։
Անցիոյի Նւ. 19 Դ գ։
Անքլամ 14 Ի բ։
Անքոնա 19 Դ գ։
Անքոպէր 24 Դ գ։
Աշէմ 26 Ե ե։
Աուըն Սթէնլի Լ. 31 Ե գ։
Ասթա 19 Ա բ։
Աուսթին լիճ 31 Բ գ։
Աչիրէալէ 20 Ե գ։
Ապառաժ Լք 29 Գ Դ գ։
Ապաքոյ Կ. 30 Ե գ։
Ապենինեան Լք. 19 Բ Գ Դ բ գ գ։
Ապէշհր 24 Գ գ։
Ապէքութա 23 Գ գ։
Ապըվիլ 12 Ե ա։
Ապիսինիա 24 Դ գ։
Ապողոնիոյ լիճ 21 Ի գ։
Ապոմէյ 23 Բ գ։
Ապոյ 9 Բ բ։
Ապու Համմէտ 24 Դ բ։
Ապուքէմալ 27 Դ գ։
Ապրանթէս 17 Բ գ։
Ապսուցք և Մոլիզէ 19 Դ գ։
Առնաուտ 27 Բ գ։
Առնհէմ 8 Դ գ։
Առնտորֆ 14 Ը գ։
Առտէն 12 Ե Զ բ։
Ասթի 19 Ա բ։
Ասթորկա 17 Գ ա։
Ասիա 25–26։
Ասղանց Գլ. 24 Գ ե։
Ասորեան Կղ. 23 Ա բ։
Ասորիք 27 Գ գ։
Ասորւոց անապատ 24 Դ Ե բ։
Ասուան 24 Դ բ։
Ասունսիոն 28 Բ գ։
Ասսէն 8 Ե ա։
Ասսիր 24 Դ բ գ։
Աստուրիա 17 Գ ա։
Ասվանիփի լիճ 30 Զ գ։
Ասքոլի Փիչէնոյ 19 Դ գ։

Ավէյրոյ 17 Բ բ։
Ավիլա 17 Դ բ։
Ավրէթհիսար 21 Դ գ։
Ատալիա 27 Բ գ։
Ատալիոյ ծոց 27 Բ գ։
Ատամաւա 23 Գ գ։
Ատանա 27 Գ գ։
Ատապազար 27 Բ բ։
Ատելայիտէ 31 Դ է։
Ատելսպէրկ 15 Գ գ։
Ատէն 24 Դ գ։
Ատէնի ծոց 24 Ե գ։
Ատիճէ Գ. 15 Բ գ։
Ատլանտա 30 Ե գ։
Ատլանտեան Ովկիանոս 23։
Ատլաս Մեծ 23 Բ բ։
Ատղաղի Բարձր. 23 Բ բ։
Ատուր Գ. 11 Դ ե։
Ատրիկէ 22 Դ գ։
Ատրար 23 Բ բ։
Արաբիա 24 Դ Ե բ գ։
Արաբկիր 27 Դ բ։
Արագած 27 Ե բ։
Արալ ծով 25 Գ գ։
Արակոն Գ. 18 Զ ա։
Արանխուէս 17 Ե բ։
Արանտա 17 Դ բ։
Արաս 12 Զ ա։
Արատ 16 Ի գ։
Արարատ Լ. 37 Ե գ։
Արաւ 12 Ը գ։
Արաւան 23 Բ գ։
Արաքայու 28 Դ բ։
Արգէոս Լ. 27 Գ գ։
Արգողոս 22 Դ ե։
Արգոս 22 Դ ե։
Արենապուրկ 9 Բ գ։
Արեցցոյ 19 Գ գ։
Արեւել. Ափրիկէ Անգլիոյ 24 Դ գ։
Արեւել. Ափրիկէ Գերմանիոյ 24 Դ գ։
Արեւելեան Գլ. 26 Թ բ։
Արեւմտեան ծոց 7 Գ բ։
Արեւմտից Գլ. 32 Ի բ։
Արեքիփա 28 Բ բ։
Արզամաս 9 Ե բ։
Արզիէրոյ 19 Գ բ։
Արէն 5 Դ գ։
Արէնսալ 7 Բ գ։
Արթա 22 Գ գ։

Արթաքի 21 Ջ գ։
Արժանթան 11 Դ բ։
Արժանթոն 12 Ե գ։
Արժէլէս 11 Դ ե։
Արիքա 28 Բ բ։
Արլը 12 Է ե։
Արլոն 8 Դ ե։
Արխանկէլ 9 Դ բ։
Արկադիա 22 Գ ե։
Արկադիոյ ծոց 22 Գ ե։
Արկանտա 17 Ե բ։
Արկիրոքասթրոյ 21 Բ գ։
Արկոսթոլի 32 Գ գ։
Արկուին ծոց 23 Բ բ։
Արճենթինա 28 Բ գ։
Արճիշ 21 Ե ա։
Արմաշ 6 Գ գ։
Արնսպերկ 13 Գ գ։
Արշիպեղագոս 22 Գ Ե գ։
Արոլսէն 13 Ե գ։
Արու կղ. 31 Դ գ։
Արուշուիմի 24 Դ գ։
Արպրոթշ 5 Ե գ։
Արտաթով 9 Ե գ։
Արտահան 27 Դ բ։
Արտէշ 12 Ջ Է գ։
Արքանսաս գ. 29 Դ գ։
Արքաշոնի Ա. 11 Դ գ։
Արքլոյ 6 Գ ե։
Արքուլէ 19 Գ բ։
Արքունի Ընկերութեան կղ. (Ա.) 32 Ե թ։
Աւազակոյտ Իղիոլի 23 Բ բ։
Աւագի Գլ. 30 Ե գ։
Աւամօրի 26 Ը գ։
Աւելլինոյ 20 Ե գ։
Աւյեռոն 12 Ջ գ։
Աւեյրոն գ. 12 Ե գ։
Աւերգա 20 Դ գ։
Աւիլէս 17 Գ ա։
Աւիննոն 12 Է ե։
Աւլոնա 21 Բ գ։
Աւկսպորկ 13 Ջ գ։
Աւկուսթա 31 Բ է։
Աւկուսթա 30 Ջ գ
Աւկուսթա Ն. 31 Դ է։
Աւճէլան 24 Գ բ։
Աւշվից 14 Ժ գ։
Աւսթերլից 15 Ե բ։
Աւսթին 29 Դ գ։
Աւստրալիա Արեւմտեան 31 Բ Գ գ։
Աւստրալիա Հարաւոյ 31 Գ Դ գ։
Աւստրիա 15–16։
Աւստրիա Ստորին 15 Դ բ։
Աւստրիա Վերին 15 Գ բ։
Աւրանշ 11 Դ բ։
Աւրիխ 13 Դ բ։
Ափիա կղ. 32 Ը գ։
Ափշերոն թերակղզի 27 Ջ բ։
Ափոլոպամպայի Լ. 28 Բ բ։
Ափունք Գերեաց 23 Գ գ։
Ափունք Հարաւոյ 23 Բ գ։
Ափունք Ոսկւոյ 23 Բ գ։
Ափունք Ցորենոյ 23 Բ գ։
Ափունք Փղոսկրի 23 Բ գ։
Ափունք Փրեզրիկ Ջ. 30 Է բ։
Ափրիկէ 23–24։
Ափփենցէլ 12 Թ գ։
Ափփինկեստամ 8 Ե ա։
Աքայա 22 Գ գ։
Աքասսա 23 Գ գ։
Աքեապ 26 Ե գ։
Աքերման 10 Գ գ։
Աքէն 7 Բ գ։
Աք-Հիսար 22 Ջ գ։
Աքմոլինսք 26 Դ գ։
Աքոնքակուա 28 Բ գ
Աքուիլա 19 Դ գ։
Աքտար Լք. 24 Ե բ։
Աֆիոն Գարահիսար 27 Բ գ։
Աֆղանիստան 25 Դ գ։

Բ

Բազու 27 Ջ բ։
Բաբերդ Տ. Պայպուրթ։
Բաթում Տ. Պաթում։
Բաղէշ 10 Դ գ։
Բարեյուսոյ Գլ. 23 Գ ե։
Բէովախիա 22 Դ գ։
Բնագետի Գլ. 31 Բ է։
Բոտոյ ծով 31 Ե ե։
Բրիտանական կղ. 5–6։
Բրիտանիա Նոր 31 Ե գ։

Գ

Գազանճըգ 21 Ե բ։
Գահիրէ 24 Դ բ։
Գաղղիա 11-12։
Գաղղիոյ կ. 24 Ե գ։
Գամպայայ ծոց 25 Դ ե։
Գանգէս գ. 26 Ե գ։
Գանձակ 27 Ե բ։
Գանտահար 25 Դ գ։
Գասթէմունի 27 Գ բ։
Գասպար Ռիքոյ կ. 32 Է բ։
Գատիչէ 17 Գ գ։
Գատիչէի ծոց 17 Գ գ։
Գարաման 27 Գ գ։
Գարասու 21 Դ գ։
Գարասու 27 Դ գ։
Գեղամայ լիճ 27 Ե բ։
Գեղեցիկ Կղզւոյ Նեղ, 30 Է գ։
Գերմանիա 13–14։
Գէորգիա կ. 28 Դ գ։
Գըզըլ Աղաճ ծոց. 27 Ջ գ։
Գըզըլըրմաք 27 Գ բ։
Գըրգաղաճ 27 Բ գ։
Գլխոյ Գաղթ. 24 Գ Դ ե։
Գլ. տէ լա նաօ 18 Ջ գ։
Գլ. տէ Թրէօ Փունթաս 28 Բ գ։
Գ. տէ Փալոս 18 Ջ գ։
Գուէն-Լուն 26 Ե գ։
Գուլիէլմ արքայի երկ. 28 Բ գ։
Գուլիէլմ արքայի երկ. 30 Ը ա։
Գուշլար Լ. 21 Ե գ։
Գուրու Պուրուն 21 Ջ գ։

Դ

Դալարի Գլ. 23 Բ գ։
Դալարի Գլխոյ կղ. 23 Ա գ։
Դաղմատիա 15 Դ Ե ե։
Դամասկոս 24 Դ բ։
Դանէկա կ. 26 Ի գ։
Դանուբ գ. 16 Է գ։
Դավրէժ 27 Ե գ։
Դարբանդ 27 Ջ բ։
Դաւիթ Ս. 6 Դ գ։
Դեղին ծով 26 Է գ։
Դեղփիս 22 Դ գ։
Դեղփիս Լ. 22 Դ գ։
Դոմինիկէ կ. 30 Ջ ե։

Ե

Եազ Պերենի 6 Ջ գ։
Եալթա 10 Դ գ։
Եալմա Թերկդ. 9 Է բ։
Եա-Լոնկ 26 Ե գ։
Եալուիթ կ. 32 Է գ։
Եակոտինա 21 Գ բ։
Եամայքա 30 Ջ ե։
Եամպոլի 21 Ջ բ։
Եամուքոյ 26 Ը գ։
Եայլա 10 Դ գ։
Եանաոն 26 Ե ե։
Եանինա 22 Գ գ։
Եապլոնովիյ խրեպեթ 26 Ջ գ։
Եասլոյ 16 Է բ։
Եավորով 16 Ը բ։
Եարէնսք 9 Ե բ։
Եարմութ 6 Է ե։
Եարոսլաւ 9 Դ գ։
Եարքէնտ 25 Դ գ։
Եափ կ. 31 Դ բ։
Եաքոպա 23 Գ գ։
Եաքութսք 26 Է բ։
Եգեան ծով 22 Ե ե։
Եգինէ 22 Դ ե։
Եգիպտոս 24 Դ բ։
Եգեսիա 27 Դ գ։
Եգուարդ իշխ. կ. 30 Ջ գ։
Եէյլիք 10 Դ գ։
Եէնա 13 Ջ գ։
Եիւթերպորկ 14 Է բ։
Ելէց 10 Դ գ։
Ելիզավեթկրատ 10 Գ գ։
Ելլ 5 Ջ ա։
Ելփինկ Ներ 9 Ջ բ։
Եկատեան կ. 20 Գ գ։
Եղեւնեաց կ. 32 Է գ։
Եղիա Ս. Լ. 29 Բ բ։
Եղիս 22 Գ ե։
Եղիսաբեթպոլ 27 Ե բ։
Եղջերուի լիճ 20 Դ գ։
Եմէն 24 Ե գ։
Եմպենսքոյ Նիժ. 10 Ջ գ։
Ենիպազար 21 Ջ բ։
Ենիսէյ 26 Ե բ։
Ենիսէյսք 26 Ե գ։
Ենոթայեւսք 10 Ե գ։
Ենքեօփինկ 27 Գ գ։
Եշիլըրմաք 27 Գ բ։
Եոզղատ 27 Գ գ։
Եոլա 23 Գ գ։
Եոխըլ 6 Բ գ։
Եոհանիսպուրկ 14 Ի բ։
Եորք 6 Ջ ե։

Եորք Գլ. 13 Գ ե։
Եորքի Թերակղզի 3 Գ Ե ե։
Եուզոն Գ. 29 Գ բ։
Եութաչի բարձր. 29 Գ գ։
Եութլանտ 7 Բ գ։
Եուկ 9 Ե բ։
Եումա 29 Գ գ։
Եուր Գ. 6 Ե Զ գ։
Եուրա Կ. 5 Գ գ։
Եուրէքա 29 Գ գ։
*Եուրուա 28 Բ բ։
Եուքաթան 30 Ե ե։
Եուքաթանի Նեղ. 30 Ե գ։
Եոքոհամա 26 Է գ։
Եոքուլգա 7 Թ գ։
Եսթոնիա 9 Գ գ։
Եսոյ Կ. 26 Ը գ։
Ետնա Լ. 20 Ե գ։
Ետոլիա 22 Գ գ։
Երասխ Գ. 27 Զ գ։
Երեւան 27 Ե բ։
Երզնկա 27 Գ գ։
Երկաթի Կ. 23 Բ բ։
Երկիր Հիւսիսոյ 31 Գ ե։
Երկիր Տամփիէրի 31 Բ ե։
Երուսաղէմ 24 Գ բ։
Երրորդութիւն 30 Է գ։
Երրորդութիւն 28 Բ ա։
Եւբէա 22 Գ գ։
Եւդոկիա 27 Գ բ։
Եւրոպա 3–4։
Եւրոպիոյ սար 17 Գ ա։
Եփրատ Արեւել. 27 Գ գ։
Եփրատ Արեւմտ. 27 Գ գ։
Եփրատ Գ. 27 Գ գ։
Եքաթերինոտար 10 Գ գ։
Եքաթերինոսլավ 10 Գ գ։
Եքաթերինպուրկ 9 Զ գ։
Եօն 12 Զ գ։
Եօքուլ 7 Թ է։

Զ

Զամպէզէ Գ. 24 Գ գ։
Զամորա 17 Գ բ։
Զայչար 21 Գ բ։
Զանզիպար 24 Գ գ։
Զանթա 22 Գ ե։
Զարա 15 Գ գ։
Զաքաթալի 27 Ե բ։
Զաքաթէքաս 29 Գ գ։
Զաքարիա Գ. 27 Բ բ գ։
Զաֆրանպօլու 27 Գ բ։
Զելանտիա Նոր 32 Ը է։
Զեմլին 16 Է գ։
Զենթա 16 Զ գ։
Զենոբիա 27 Գ գ։
Զէա 22 Ե ե։
Զէլանտ 7 Բ գ։
Զէյթուն 22 Գ գ։
Զէյթուն 27 Գ գ։
Զէյիլա 24 Գ գ։
Զէնկ 15 Գ գ։
Զիլէ 27 Գ բ։
Զիկոս Լ. 22 Գ գ։
Զլաթուց 9 Զ գ։
Զլոչով 16 Թ բ։
Զմիռնա 21 Զ ա։
Զմիւռնիա 22 Զ գ։
Զոկնէ ծոց 7 Ա գ։
Զոհապ 27 Ե գ։
Զուանոյ Գլ. 22 Ե գ։
Զուիտէրզէ 8 Գ Գ բ։
Զուիցերի 12։
Զուկտիտի 27 Գ բ։
Զունտովալլ 7 Գ գ։
Զպարաշ 16 Թ բ։
Զվոնիք 21 Բ ա։

Է

Էգլի Կ. 5 Գ գ։
Էգնը 12 Զ բ։
Էգնը Գ. 12 Զ բ։
Էթէնրի 6 Բ ե։
Էթըն 6 Զ գ։
Էթոլիքոյ 22 Գ գ։
Էխոքէլէն 5 Գ գ։
Էլ Արայիշ 17 Գ ե։
Էլ Թոպոզոյ 17 Ե գ։
Էլի 6 Զ ե։
Էլիսապէթ Նւ. 24 Գ ե։
Էլլէսմիրի երկ. 30 Ե ա։
Էլլիս Կղ. 32 Ը գ։
Էլկին 5 Ե գ։
Էլ Ճուֆ 23 Բ բ։
Էլ Ճուֆ 24 Գ բ։

Էլ Հոֆհուֆ 24 Ե բ։
Էլմալու 27 Բ գ։
Էլ Ուէնտա 24 Ե գ։
Էլչէ 18 Զ գ։
Էլպա 13 Զ բ։
Էլպա Կ. 19 Բ գ։
Էլպերֆէլտ 13 Գ գ։
Էլպինկ 14 Ժ ա։
Էլպրուզ 27 Զ գ։
Էլպրուս 27 Ե բ։
Էլվանկէն 13 Ե գ։
Էլվաս 17 Գ գ։
Էլ Փազոյ տէլ Նորթ 29 Գ գ։
Էլ Քարճէհ 24 Գ բ։
Էկայի 23 Գ գ։
Էկերտիր 27 Բ գ։
Էկէր 15 Գ ա։
Էկէրսունտ 7 Ա գ։
Էկին 27 Գ գ։
Էմիլիա 19 Բ Գ բ։
Էմինէ Գլ. 21 Զ բ։
Էմպա 10 Զ գ։
Էմս 13 Գ գ։
Էմս Գ. 13 Գ բ։
Էմտէն 13 Գ բ։
Էյա ծոց 7 Ը գ։
Էյկ 5 Գ գ։
Էյր լիճ 31 Գ գ։
Էյքհամս 24 Գ ե։
Էն 12 Է գ։
Էն Գ. 12 Է գ։
Էնարա լիճ 9 Գ բ։
Էնիէտ 16 Ը գ։
Էնիս 6 Բ ե։
Էնկիւրիւ 27 Գ գ։
Էնոս 21 Ե գ։
Էնս Գ. 15 Գ գ։
Էնտըրպըրի Կ. 32 Թ գ։
Էնտրը 11 Ե գ։
Էնտրը եւ Լուար 11 Ե գ։
Էնքհույզէն 8 Գ բ։
Էուքլա 31 Գ է։
Էչիուքէ 31 Ե է։
Էպերիէշ 16 Է բ։
Էպէրիսթուիթհ 6 Գ ե։
Էպըրտին 5 Ե գ։
Էպրոյ Գ. 17 Ե ա։
Էսէք 16 Զ գ։
Էսթէ 19 Գ բ։
Էսթինկս 6 Է գ։
Էսթրելեա Լռ. 7 Բ բ։
Էսթրեմատուրա 17 Բ գ։
Էսթրեմատուրա 17 Գ գ։
Էսթրօլէյպի ծոց 31 Ե գ։
Էսիխա 17 Գ գ։
Էսկիշէհիր 27 Բ գ։
Էսսէքս 6 Զ ե գ։
Էսինկթոն 29 Գ գ։
Էսքիպապա 21 Զ գ։
Էսքոյ Գ. 8 Բ գ։
Էվորա 17 Բ գ։
Էվրէօ 11 Ե բ։
Էտամ 8 Գ բ։
Էտիմպուրկ 5 Ե գ։
Էտտիսթըն Աշտ. 6 Գ գ։
Էտրէմիտ 22 Զ գ։
Էր 5 Ե գ։
Էրեկլի 27 Բ բ։
Էրզեպեթվարոշ 16 Թ գ։
Էրզինկեան 10 Գ գ։
Էրզիրում 27 Գ բ։
Էրէյն Կղ. 6 Բ ե։
Էրէքլի 21 Զ գ։
Էրէօէ 13 Ե ա։
Էրիէ 30 Ե գ։
Էրիէ լիճ 30 Ե գ։
Էրիթրէա 24 Գ գ։
Էրլանկէն 13 Զ գ։
Էրլաւ 16 Է գ։
Էրկասթերիա 22 Գ ե։
Էրպիլ 27 Ե գ։
Էրց Լռ. 15 Գ ա։
Էրֆուրթ 13 Զ գ։
Էփըլպի 5 Ե գ։

Էփինալ 12 Ը բ։
Էփիտաւրոս 22 Դ ե։
Էքիլլ Կ. 6 Ա ե։
Էքուաթոր 28 Ա Բ բ։
Էքս 12 Է ե։
Էքսըթըր 6 Ե գ։
Էօ 11 Ե ա։
Էօզէլ 9 Բ գ։
Էօլանտ 7 Գ գ։
Էօլս 14 Թ գ։
Էօմենայ ծով 24 Ե գ։
Էօմենայ ծոց 24 Ե բ։
Էօմէն 24 Ե բ։
Էօռ 11 Ե բ։
Էօռ և Լուար 11 Ե բ։
Էօտէմիշ 22 Զ գ։
Էօտէմպուրկ 15 Ե գ։
Էօրէպրոյ 7 Գ գ։

Ը

Ըլըճա 22 Է գ։
Ըլսթըր 5 Գ գ։
Ընըսթ 5 Զ ա։
Ընկերութեան Կք. 32 Ի ե։

Թ

Թագաւորութիւն Պարոյէից 24 Դ գ.
Թաթար Պազարճըգ 21 Ե բ։
Թաթրա 16 Զ բ։
Թալլահասի 30 Ե գ։
Թալքա 28 Բ գ։
Թականրոք 10 Դ գ։
Թակոյ Գ. 17 Բ գ։
Թամաթաւա 24 Ե գ։
Թամմերփորս 9 Գ բ։
Թամպով 10 Դ գ։
Թամփա 30 Ե գ։
Թայ- Եուան 26 Զ գ։
Թայիթի Կ. 32 Ի ե։
Թայիմըթհ 5 Զ գ։
Թայ-Վ ան 26 Է գ։
Թանա 24 Դ գ։
Թանա լիճ 24 Դ գ։
Թանանարիվա 24 Ե գ։
Թանկանիքա լիճ 24 Դ գ։
Թանկերմինաէ 13 Զ բ։
Թանկուզքա 26 Ե բ։
Թանճէր 17 Գ ե։
Թաննա Կ. 32 Ը ե։
Թաշքէնտ 25 Դ գ։
Թաոյ 23 Գ գ։
Թաորմինա 20 Ե գ։
Թաունսվիլ 31 Ե ե։
Թաուտէնի 23 Բ բ։
Թապաթինկա 28 Բ բ։
Թապոր 15 Դ բ։
Թապորա 24 Դ գ։
Թառն 12 Ե ե։
Թառն Գ. 12 Զ գ։
Թառն և Կարոն 11 Ե գ։
Թառնոփոլ 16 Թ բ։
Թասիլի 23 Գ բ։
Թասխուտոն 26 Ե գ։
Թասմանիա 31 Ե բ։
Թասոս 21 Ե գ։
Թավասթէհուս 9 Գ բ։
Թարակոնա 18 Է բ։
Թարապուլուս 23 Գ բ։
Թարթմուր 6 Դ գ։
Թարթուս 27 Գ գ։
Թարիֆա 17 Դ գ։
Թարնով 16 Է ա։
Թարնոփոլ 10 Գ գ։
Թարպ 11 Դ ե։
Թարսոյ Լ. 24 Դ բ։
Թարֆայիա 23 Բ բ։
Թաամոր 27 Դ գ։
Թաւայ 26 Ե ե։
Թաւիրա 17 Գ գ։
Թաւնթըն 6 Ե գ։
Թափախոզ Գ. 28 Բ բ։
Թաքսաս 24 Դ գ։
Թաֆալեա 18 Ե ա։
Թերէ 22 Դ գ։
Թելաւ 27 Ե բ։
Թել փեզ 9 Զ բ։
Թեհրան 24 Ե բ։
Թեմեշվար 16 Է գ։
Թեմես Գ. 16 Է գ։
Թեմիր-Խան-Շուրա 27 Ե բ։
Թեմրիուք 10 Դ գ։
Թեմփլին 14 Է բ։
Թենասերիմ 26 Ե ե։
Թեներիֆա 23 Բ բ։
Թենէս 18 Է գ։
Թենտայի ծր. 19 Ա բ։
Թեշէն 16 Զ բ։
Թեչէն 15 Գ ա։
Թեսաղոնիկէ 21 Դ գ։
Թերա 22 Ե ե։
Թերամոյ 19 Դ գ։
Թերեզիէնշթատ 16 Զ գ։
Թերեզինա 28 Գ բ։
Թերէք Գ. 27 Ե բ։
Թերլիցցի 28 Զ գ։
Թերմիա 22 Ե ե։
Թերմինի 20 Դ ե։
Թերմոնաէ 8 Բ գ։
Թերուէլ 18 Զ բ։
Թերչէյրա 23 Ա բ։
Թերրանովայ Գլ. 28 Բ գ։
Թեքուչ 21 Զ ա։
Թեքսել 8 Գ ա։
Թէանոյ 20 Դ գ։
Թէթէ 24 Դ գ։
Թէթուան 17 Դ ե։
Թէլէմսէն 18 Զ ե։
Թէհուանթփէքի պարանոց 30 Ե ե.
Թէմասինի 23 Գ բ։
Թէմզ Գ. 6 Է գ։
Թէմփիոյ 30 Բ գ։
Թէյ Գ. 5 Ե գ։
Թէյմէ 24 Դ բ։
Թէնտուֆ 23 Բ բ։
Թէոդոսիա 27 Գ գ։
Թէուլատա Գլ. 20 Բ ե։
Թէվիսթաք 6 Դ գ։
Թէրիմ 24 Ե գ։
Թէրնաթ 31 Գ գ։
Թէրշելլինկ 8 Գ ա։
Թէփիր 29 Դ գ։
Թէփլից 15 Գ ա։
Թէօնինկ 13 Ե ա։
Թէօվիշ 16 Ը գ։
Թէֆֆէ 28 Բ բ։
Թըլլէմոր 6 Գ ե։
Թըրսոյ 5 Ե բ։
Թըքսըն 29 Դ գ։
Թիան- Շան 26 Դ Ե գ։
Թիան-ցինք 26 Զ գ։
Թիէլ 8 Դ գ.
Թիէլթ 8 Ա գ։
Թիթիքաքա լիճ 28 Բ բ։
Թիլզիթ 14 Ի ա։
Թիլոս 22 Զ ե.
Թիլպուրկ 8 Գ գ։
Թիլսիթիլ ծոց 7 Թ գ։
Թիկիլաք 26 Ը գ։
Թիմոր 31 Գ գ։
Թիմոր Լաութ 31 Գ գ։
Թիմորի ծով 31 Գ ե։
Թիմպուքթու 23 Բ գ։
Թինոս 22 Ե ե։
Թինա Ֆիալլս 7 Ը է։
Թիոնվիլ 13 Գ գ։
Թիումէն 25 Դ գ։
Թիպեսթի 24 Գ. գ։
Թիպէթ 26 Ե գ։
Թիստ Գ. 16 Զ գ։
Թիսթէա 7 Բ գ։
Թիրանա 21 Բ գ։
Թիրասփոլ 10 Գ գ։
Թիրեպոլու 27 Դ բ։
Թիրլըմոն 8 Գ գ։
Թիրկուշիլ 21 Դ ա՝
Թիրնովս 21 Ե բ։
Թիրոլ 15 Բ գ։
Թիրրի 5 Գ բ։
Թիւլ 11 Ե գ։
Թիւրա 22 Զ գ։
Թիփըրերի 6 Բ ե։
Թիքորեցքայիա 10 Դ գ։
Թիֆլիս 27 Ե բ։
Թլեմսէն 23 Բ բ։
Թոգաթ 27 Գ բ։
Թոթմա 9 Ե բ։
Թոլետոյ 30 Ե գ։
Թոլետոյ 17 Դ գ։
Թոլետոսի Լք. 17 Դ գ։
Թոլիմա 28 Բ ա։
Թոլոսա 18 Ե ա։
Թոկոյ 23 Բ գ։
Թոմասթաւն 6 Գ ե։
Թոյրան 21 Դ գ։
Թոնկա Կք. 32 Թ գ։
Թոնկաթապու Կ. 32 Ը գ։
Թոնկրը 8 Դ գ։
Թոնքին 26 Զ գ ե։
Թոնքինի ծոց 26 Զ գ ե։
Թոպակոյ 28 Բ ա։
Թոպոլսք 25 Դ գ։
Թոռն 14 Ժ բ։
Թոսեա 27 Գ բ։
Թոսքանա 19 Գ գ։
Թորթոսա 18 Է բ։

Թորժոք 9 Գ գ։
Թորինանա Գլ. 17 Բ ա։
Թորկաւ 14 Ի գ։
Թորմէս Գ. 17 Գ բ։
Թորնէա 7 Ե բ։
Թորնէա Գ. 7 Ե բ։
Թորոյ 17 Գ բ։
Թորոնթոյ 30 Ե գ։
Թորրէլաւեկա 17 Գ ա։
Թորրէս Նւ. 30 Բ գ։
Թորրէնս լիճ 3 Գ է։
Թորրէս Նեղ. 31 Գ գ։
Թորրէս Վետրաս 17 Բ գ։
Թորրէ Վիեխոյ 18 Զ գ։
Թորքի 6 Ե գ։
Թուզլա լիճ 27 Գ գ։
Թուէմ 6 Բ ե։
Թուլա 9 Գ գ։
Թուլոն 12 Ի ե։
Թուլուզ 11 Ե ե։
Թուլչա 21 Ի ա։
Թուկայ 25 Գ գ։
Թուղուրթ 23 Գ բ։
Թումմոյ 23 Գ բ։
Թումուք Հումաք 28 Գ ա։
Թույ 17 Բ ա.
Թուն 12 Ը գ։
Թունուզ 23 Գ բ։
Թուպուայի Արշ. 32 Ժ ե։
Թուսթ 23 Բ բ։
Թուտելա 18 Ե ա։
Թուր 11 Ե գ։
Թուրան 26 Զ ե։
Թուրին 19 Ա բ։
Թուրհութ 8 Գ գ։
Թուրղայի գաւառ 10 Զ գ։
Թուրնու 21 Ե բ.
Թուրքա 16 Ը բ։
Թուրքաստան 25 Գ գ։
Թուրքիա 21–22։
Թուքուման 28 Բ գ։
Թոփ լիճ 9 Գ բ։
Թոքանթին 28 Գ բ։
Թոքիոյ 26 Ի գ։
Թոքոփիլլա 28 Բ գ։
Թվեր 9 Գ գ։
Թրանզուալ 24 Գ ե։
Թրանի 19 Զ գ։
Թրանսիլվանիա 16 Ը Թ գ։
Թրաս–օս–Մոնթէս 17 Գ բ։
Թրաունիք 15 Ե գ։
Թրաուշթայն 14 Ի ե։
Թրափանի 20 Գ ե։
Թրաֆալկար Գլ. 17 Գ գ։
Թրելլի 6 Ա ե։
Թրեմիթի Կ. 19 Ե գ։
Թրենթոյ 15 Բ գ։
Թրեպլինեէ 15 Ե ե։
Թրեվիզոյ 19 Գ բ։
Թրէս Մոնթէս թերկ. 28 Բ գ։
Թրիեստ 15 Գ գ։
Թրիեստի ծոց 19 Գ բ.
Թրիլեաք 12 Զ գ։
Թրիմ 6 Գ ե։
Թրինզոմալի 26 Գ ե։
Թրիփոլիցա 22 Գ ե։
Թրիքալա 22 Գ գ։
Թրիքերի 22 Գ գ։
Թրոմսէ 7 Գ բ։
Թրոյիցքա 9 Զ գ։
Թրուա 12 Զ բ։
Թրուխիլեոյ 17 Գ գ։
Թրուխիլլոյ 28 Ա բ։
Թրուվիլ 11 Գ բ։
Թրուք Կ. 31 Ե գ։
Թրոփփաւ 15 Ե բ։

Ժ

Ժանմափ 8 Բ գ։
Ժանպլու 8 Գ գ։
Ժերսէ Կ. 11 Գ բ։
Ժէր 11 Դ Ե ե։
Ժիէն 12 Զ գ։
Ժիթոմիր 10 Գ գ։
Ժիլպէր Կք. 32 Ը գ։
Ժիվէ 8 Գ գ։
Ժիրոնտ 11 Գ գ։
Ժիրոնտ Գ. 11 Գ գ։
Ժիւրա 12 Ի գ։
Ժիւրա Լք. 12 Ի գ։
Ժիւրա Սուապիոյ 13 Ե գ։
Ժիւրա Ֆրանքոնիոյ 13 Զ գ։
Ժոլքիէվ 16 Ը ա։

Ի

Իզապէլ Կ. 32 Զ գ։
Իզար Գ. 13 Զ գ։
*Իզերնիա 19 Գ գ։
Իզէր 12 Ի գ։
Իզէր Գ. 12 Ի գ։
Իզմիտի ծոց 21 Ի գ։
Իզնիմիա 27 Բ բ։
Իէր 12 Ի ե։
Իէր Կք. 12 Ի ե։
Իթաթիայա Լ. 28 Գ գ։
Իթակա 22 Գ գ։
Իլ եւ Մայէն 11 Գ բ։
Իլեք Գ. 10 Զ գ։
Իլիմանի Լ. 28 Բ բ։
Իլոյ 28 Բ բ։
Իլոքու 23 Գ գ։
Իլպեսան 21 Բ գ։
Իլտպուրկհաուզէն 13 Զ գ։
Իլ տը Ռէ 11 Գ գ։
Իլֆրեքըմպ 6 Գ գ։
Իկլաւ 15 Գ բ։
Իղլի 23 Բ բ։
Իմանտրա լիճ 9 Գ բ։
Իմէս 7 Բ գ։
Իմոլա 19 Գ բ։
Իյնէկէօլ 27 Բ գ։
Իյոն Գ. 12 Զ բ։
Ինակ Մեծ 30 Զ գ։
Ին Գ. 12 Թ գ։
Ինեաթի 24 Գ գ։
Ինէպօլու 27 Գ բ։
Ինկոլշթատ 13 Զ գ։
Ինհամպան 24 Գ ե։
Ինճէ Գլ. 27 Գ բ։
Ինշան 26 Զ գ։
Ինշան լերինք 26 Զ գ գ։
Ինովրացլաւ 14 Թ բ։
Ինսալա 23 Բ բ։
Ինսթերպուրկ 14 Ի ա։
Ինսպրուք 15 Բ գ։
Ինվէրքարճիլ 32 Ի բ։
Ինվըրնըս 5 Գ գ։
Ինվըրերի 5 Գ գ։
Ինտալս Գ. 7 Գ գ։
Ինտիժիրքա 26 Ը գ։
Ինտվիկ ծոց 7 Ա գ։
Իշխան Ալպերթի երկ. 29 Գ բ։
Իշխան Կալլէսի Գլ. 29 Ա բ։
Իշխան Կալլէսի Կք. 27 Գ գ։
Իշխան Պատրիկի Կ. 29 Գ բ։
Իշխան Վիլլիէմի խորշ 29 Բ բ։
Իշխանի Կ. 23 Գ գ։
Իշխանի Նւ. 30 Զ ե։
Իպատան 23 Գ գ։

Իպոլիշակ 16 Զ բ։
Իպոյ 24 Գ գ։
Իռլանտիա 5–6։
Իռլանտիոյ ծով 6 Գ ե։
Իսաքչա 21 Ի ա։
Իսթէնկլիա 6 Ի ե։
Իսլանտա Կ. 7։
Իսկենտերուն 27 Գ գ։
Իսմայիլ 10 Գ գ։
Իսպահան 24 Ե բ։
Իստրիա 15 Գ գ։
Իսփարթա 27 Բ գ։
Իսքէր 22 Գ բ։
Իսքիա 20 Գ գ։
Իվանիցա 21 Բ բ։
Իվանկորոտ 10 Բ գ։
Իվթոյ 11 Ե բ։
Իվիցա 18 Ի գ։
Իվիցա Կ. 18 Ի գ։
Իվրէա 19 Ա բ։
Իտա Լ. 22 Ե գ։
Իտալիա 19–20։
Իտելէս 23 Գ բ։
Իրեմէլ Լ. 9 Զ գ։
Իրիզէ 27 Գ բ։
Իրլանտա Նոր 31 Զ գ։
Իրաւատի 26 Ե ե։
Իրոյ լիճ 24 Գ գ։
Իրուն 18 Ե ա։
Իրպիթ 9 Ի գ։
Իւսկիւտար 21 Ի գ։
Իւսքիւպ 21 Գ բ։
Իփեռն 8 Ա գ։
Իփիալէս 28 Ա ա։
Իփսալա 21 Զ գ։
Իփսիչ 6 Ի ե։
Իքիքէ 28 Բ գ։

Լ

Լաթաքիա 27 Գ գ։
Լալանտ 7 Բ ե։
Լակոնեկրոյ 20 Ե գ։
Լակոնիա 22 Գ ե։
Լակոս 23 Գ գ։
Լահոռ 25 Գ գ։
Լամիա 22 Գ գ։
Լամիսոյ 27 Գ գ։
Լամփետուզա Կ. 20 Գ է։
Լայերտ Գ. 29 Գ. գ։

Լայթմերից 15 Գ ա։
Լայտէն 8 Գ բ։
Լայփցիկ 14 Է գ։
Լայքերպ Կք 32 Է բ։
Լան 12 Զ բ։
Լանկանս Գլ. 7 Թ գ։
Լանկէ Ֆիէլտ 7 Բ դ։
Լակոայի խորշ 24 Դ ե։
Լակոսթա 15 Ե ե։
Լա Մոնթանա 28 Բ բ.
Լանկրը 12 Է դ։
Լան- չէու 26 Զ դ։
Լանտ 11 Դ դ։
Լանտէք 15 Բ դ։
Լանտի Կ. 6 Դ գ։
Լանտսհութ 13 Զ դ։
Լանտսպերկ 14 Ը բ։
Լաուրեա 20 Ե դ.
Լապիաւ 14 Ի ա։
Լապուշէր Լ. 31 Բ գ։
Լապրատոր 30 Զ դ.
Լառնաքա 27 Գ դ։
Լա Ռոշ 8 Դ դ։
Լա Ռոշ 11 Դ գ։
Լա Ռոշէլ 11 Դ գ։
Լա Ռոտա 18 Ե գ։
Լա Սակրա 18 Ե դ։
Լա Սէրէնա 28 Բ գ։
Լասիթի Լք. 22 Ե գ։
Լաս Կորի 24 Ե գ։
Լասսա 26 Ե դ։
Լավալեթթա 20 Ե է։
Լավերդէ 8 Դ ա։
Լատոյ 24 Դ գ։
Լատոկա 9 Գ գ։
Լատոկա լիճ 9 Գ բ։
Լարիսայ 22 Դ դ։
Լաւազ 11 Դ բ.
Լաւէնպուրկ 13 Զ բ.
Լաւէնպուրկ 14 Թ ա։
Լաւնսեսթըն 31 Ե բ։
Լաւոդիկէ 27 Գ գ։
Լաւրվիկ 7 Բ դ։
Լացաթա 22 Զ դ։
Լա Փազ 28 Բ բ։
Լա Փլաթա 28 Բ գ.
Լափոնիա 9 Գ բ։
Լա Փուէպլա 18 Ը գ։
Լափսիսթա 21 Գ գ։
Լաքէն 8 Բ դ։
Լաքէտիվեան Կք. 25 Դ ե։
Լաքոնէս 22 Բ դ։
Լաքոնիա 22 Զ գ։
Լա Ֆէր 12 Զ բ։
Լեաքով Կք. 26 Է բ։
Լեանէս 17 Դ ա։
Լեանոս Ամազոնաց 28 Բ բ.
*Լեանոս Ափոլոպամպայի 28 Բ բ։
Լեանոս Մանզոյի 28 Բ գ։
Լեանոս Չիքիթոսի 28 Բ բ։
Լեանոս Օրենոքի 28 Բ ա։
Լեզինա 15 Ե ե
Լեթնիցա 21 Ե բ։
Լեհաստան 10 Բ գ։
Լեման Լիճ 12 Ը գ։
Լեմմէր 8 Դ բ։
Լեմպէրկ 16 Ը բ։
Լենա 26 Է ե։
Լենարք 5 Դ դ։
Լենքսթըր 6 Ե ե։
Լենքորա 27 Զ գ։
Լեշնիցա 21 Բ ա։
Լեչչէ 20 Զ դ։
Լեվիս 5 Գ 1։
Լերիտա 18 Է բ։
Լերիք 5 Զ ա։
Լերոս 22 Զ ե.
Լեւկադէ 22 Դ դ։
Լեփանթոյ 22 Գ դ։
Լեփանթոյ ծոց 22 Գ դ։
Լեքսատ 7 Գ գ։
Լեքքոյ 19 Ա ա։
Լէյնսթըր 6 Բ Գ ե։
Լէյրիա 17 Բ գ։
Լէնսինկ 30 Ե գ։
Լէնտս-Էնտ 11 Ա ա։
Լէնքէսթըրի Նեղ. 30 Ե բ։
Լէոն 17 Դ ա։
Լէոն 30 Ե ե։
Լէոնէ 17 Գ բ։
Լէոփոլտ Բի լիճ 24 Գ դ։
Լէոփոլտվիլ 23 Գ դ։
Լէսթըր 6 Զ ե։
Լէսսէօ Կ. 7 Բ դ։
Լէսփոլտ 8 Գ գ։
Լէօպաւ 14 Ժ բ։
Լէօպէն 15 Դ գ։
Լէօվարտէն 8 Դ ա։
Լէօցէն 14 Ի բ։
Լէ Հաւր 11 Դ բ։

Լը Ման 11 Դ բ։
Լընտընտէրի 5 Գ դ։
Լընտընտըրի Գլ. 31 Գ ե։
Լը Փիւյ 12 Զ դ։
Լիալուի 24 Դ դ։
Լիզարտ Գլ. 6 Դ է։
Լիզպոնա 17 Բ գ։
Լիէժ 8 Դ դ։
Լիէնց 15 Գ գ։
Լիէր 8 Գ գ.
Լիթ 5 Ե դ։
Լիթինոս Գլ. 22 Ե գ։
Լիթլ Ռոք 30 Ե դ։
Լիթովսքի 10 Գ գ։
Լիթուանիա 9 Գ գ։
Լիլ 12 Զ ա։
Լիլլէհամմէր 7 Բ գ։
Լիկնից 14 Ը դ։
Լիկուրեան ծոց 19 Ա Բ գ։
Լիկուրիա 19 Ա Բ բ։
Լիմա 28 Բ բ։
Լիմայ ծոց 7 Բ դ։
Լիմոժ 11 Ե դ։
Լիմպուրկ 8 Գ Դ գ դ։
Լիմրիք 6 Բ ե։
Լիմփոփօ Գ. 24 Դ ե։
Լին Ռեճիս 6 Ի ե։
Լինաս Լ. 20 Բ ե։
Լինեանթի 24 Դ դ։
Լինկայէն 31 Բ բ։
Լինոզա Կ. 20 Դ է։
Լինտէսնազ Գլ. 7 Ա դ։
Լինտի 24 Դ դ։
Լինց 15 Դ բ։
Լինքօփինկ 7 Գ դ։
Լինքոլն 6 Զ ե։
Լիոն 12 Է դ։
Լիպարեան Կք. 20 Ե ե։
Լիպարի 20 Ե ե։
Լիպաւ 9 Բ գ։
Լիպերիա 23 Բ գ։
Լիպոնթա 24 Գ դ։
Լիպուրն 11 Դ դ։
Լիպրըվիյլ 23 Գ գ։
Լիսսա 14 Թ գ։
Լիսսա 15 Դ ե։
Լիսքոյ 16 Ը բ։
Լիվըրփուլ 6 Ե ե։
Լիվինկսթոնիա 24 Գ դ։
Լիճի 10 Դ գ։
Լիվոնիա 9 Գ գ։
Լիվորնոյ 19 Բ գ։
Լիտս 6 Զ ե։
Լիրիա 18 Զ գ։
Լիւնեպուրկ 13 Զ բ։
Լիւպէն 14 Է գ։
Լիւպէք 13 Զ բ։
Լիւրիկիա 14 Գ Դ գ դ։
Լիփէզ 28 Բ դ։
Լիփինի Լ. 19 Դ դ։
Լիփիփէ 13 Ե բ։
Լիքաթա 20 Դ գ։
Լիքոզա Գլ. 20 Ե դ։
Լիքսուրի 22 Գ դ։
Լիֆըրտ 5 Բ դ։
Լոանկոա Գ. 24 Դ դ։
Լոանկոյ 23 Գ դ։
Լոանտա 23 Գ դ։
Լոզաննա 12 Ը գ։
Լոզէն 12 Զ դ.
Լոխա 17 Դ դ։
Լոկրոնեոյ 18 Ե ա։
Լոմամի 24 Դ դ։
Լոմզա 9 Բ գ։
Լոմոնտ լիճ 5 Դ գ։
Լոմպարտիա 19 Բ բ։
Լոմպոք 31 Բ դ։
Լոմ փալանքա 21 Դ բ։
Լոյ 11 Ե դ։
Լոյ Գ. 11 Ե դ։
Լոյ եւ Կարոն 11 Դ Ե դ։
Լոն-լը-Սոնիէ 12 Է դ։
Լոնկի Կք. 26 Ը բ։
Լոնկոյ 21 Դ գ։
Լոնտոն 6 Զ գ։
Լոնտոն 24 Դ ե։
Լոնֆըրտ 6 Բ ե։
Լոպոս Կք. 28 Ա բ։
Լոս Անճէլէս 29 Գ դ։
Լոս Սանթոս 17 Գ գ։
Լովաճ 21 Ե բ։
Լոտի 19 Բ բ։
Լոտց 10 Բ գ։
Լորեթոյ 19 Դ գ։
Լորենցոյ Մարքէզ 24 Դ ե։
Լորիան 11 Գ գ։
Լորնի ծոց 5 Գ գ։
Լորքա 18 Ե դ։
Լուաթ 23 Գ բ։
Լուայոթէ Կք. 32 Է գ։

Լուառ 12 Զ գ։
Լուառ Բարձր 12 Զ գ։
Լուառ Գ. 11 Դ գ։
Լուառ եւ Շէր 11 Ե գ։
Լուառէ 12 Ե բ։
Լուառ Սարին 11 Գ գ.
Լուէպոյ 24 Գ գ։
Լուիզիանա 30 Ե գ։
Լուիզիատայ Արշ. 31 Ե ե։
Լուիզվիլ 30 Ե գ։
Լուլէա 7 Ե բ։
Լուլէա 7 Դ բ։
Լուլուապուրկ 24 Դ գ։
Լուկա 9 Գ գ։
Լուկանոյ 12 Թ գ։
Լուկէն Գ. 7 Բ գ։
Լուկոյ 17 Գ ա։
Լուկոշ 16 Է գ։
Լունա 7 Գ գ։
Լունատ 24 Գ գ։
Լուչենա 12 Ը գ։
Լուչէրա 19 Ե գ։
Լուշու 21 Զ ա։
Լուպլին 10 Բ գ։
Լուսենա 17 Դ գ։
Լուսին 15 Դ գ։
Լուսոն 31 Բ բ։
Լուվէն 8 Գ գ։
Լուտվիկսլուսթ 13 Զ բ։
Լուրտ 11 Դ ե։
Լուցք 10 Գ գ.
Լուքայեան Կք. 30 Զ գ։
Լուքնոյ 26 Դ գ։
Լուքսեմպուրկ 8 Գ Դ գ ե։
Լուքքա 19 Գ գ։
Լուքքաւ 14 Է գ։
Լոփէզ Գլ. 23 Գ գ։
Լոքինկա Լք. 24 Դ գ։
Լոֆոտէն Կք. 7 Գ բ։
Լօրէն 13 Գ գ։

Խ

Խազան 9 Ե գ։
Խաէն 17 Դ գ։
Խաղաղական Ովկիանոս 32։
Խաղաղութեան Գ. 29 Դ գ։
Խայ-Ֆունկ 26 Զ գ։
Խանքայա Սթավքա 10 Ե գ։
Խաչի Կ. 11 Գ գ։
Խապարովքա 26 Է գ։
Խասքէօյ 21 Ե գ։
Խարբերդ 27 Դ գ։
Խարթում 24 Դ գ։
Խարքով 10 Դ գ։
Խաքա 18 Զ ա։
Խաքին 27 Ե գ։
Խելմ 10 Գ գ։
Խենֆից 14 Ի գ։
Խերէս 17 Գ գ։
Խերոնա 18 Ը ա։
Խըտրէլէս 21 Է ա։
Խինկան փոքր 26 Է գ։
Խիվա 25 Գ գ։
Խոթին 16 Ժ բ։
Խոլմոկորի 9 Դ բ։
Խոյ 27 Ե գ։
Խուխույ 28 Բ գ։
Խուխունոր լիճ 26 Ե գ։
Խուքար 18 Ե գ։
Խրիմ 10 Դ գ։
Խրուաթք 15 Դ գ։
Խօճա Պալքան 21 Ե բ։

Ծ

Ծաֆրա 17 Գ գ։
Ծիրքնից 15 Դ գ։
Ծնունդ Կ. 32 Ի գ։
Ծոմպոր 16 Է բ։
Ծովակալի Կք. 31 Ե գ։

Կ

Կաղմոս 27 Գ գ։
Կաթ Արեւելեան 25 Դ ե։
Կաթ Արեւմտեան 25 Դ ե։
Կաթա Գլ. 27 Գ գ։
Կաթայ Գլ. 28 Ե գ։
Կալաց 21 Զ ա։
Կալիցիա 16 Ի Ը Թ բ։
Կալիցիա 17 Բ ա։
Կալիփոլի 21 Զ գ։
Կալլա 24 Դ գ։
Կալլէս իշխ. երկ. 29 Դ բ։
Կալլէսի Նւ. 26 Դ ե։
Կալլիփոլի 20 Զ գ։
Կալլոյ Գլ. 20 Դ ե։
Կալկաթա 26 Ե. գ։
Կալվէսթոն 30 Ե Դ։
Կաղզուան 27 Ե բ։
Կամբրեան Լք. 6 Դ ե։
Կամենից 10 Գ գ։
Կամպիա 23 Բ գ։
Կանէթա 20 Դ գ։
Կանթապրեան Լք. 17 Գ Դ ա։
Կանտիա 18 Զ գ։
Կանտոյ 23 Գ գ։
Կաչինա 9 Գ գ։
Կապոն 24 Գ գ։
Կապոյտ Լք. 31 Ե է։
Կապրիէլ Գ. 18 Զ գ։
Կառ 12 Զ գ։
Կասպից ծով 4։
Կասքոնիոյ ծոց 11 Դ գ։
Կատիխ 18 Ե գ։
Կարթոք 26 Դ գ։
Կարին 27 Դ գ։
Կարկանոյ Լ. 19 Ե գ։
Կարմիր Գ. 29 Դ գ։
Կարմիր ծով 24 Դ բ գ։
Կարոլոս Լուդովիկոս Լ. 31 Դ գ։
Կարոն Բարձր 11 Ե ե։
Կարոն Գ. 11 Դ գ։
Կարպաթեան Լք. 16 Ը բ։
Կարս 27 Ե բ։
Կարտա լիճ 19 Գ բ։
Կարրի լիճ 29 Դ բ։
Կաւտա 8 Գ գ։
Կաւտոյ Կ. 22 Դ գ։
Կափ 12 Է գ։
Կելտեոն 8 Դ բ։
Կեռնսի Կ. 11 Գ բ։
Կեսարիա 27 Գ գ։
Կետից գետ 30 Զ գ։
Կերա 13 Զ գ։
Կերչ 10 Դ գ։
Կեֆլէ 7 Գ գ։
Կէմլիք 21 Է գ։
Կէմինտէն 13 Ե գ։
Կէյզէր 7 Ը է։
Կէյվզէնտ 6 Զ գ։
Կէյրտնէր լիճ 31 Դ է։
*Կէորկեւսք 27 Ե բ։
Կէրէ 12 Ե գ։
Կէօթինկէն 13 Ե գ։
Կէօնկէօ 16 Զ գ։
Կէօնտէր 24 Դ գ։
Կէօրլից 14 Ը գ։
Կիարմաթ 16 Զ բ։
Կիթերա 22 Դ ե։
Կիլիկեան Սելեւկիա 27 Գ գ։
Կիլֆըրտ 6 Զ գ։
Կիմոլոս 22 Ե ե։
Կիյոն 17 Գ ա։
Կիպսընի անապատ 31 Գ գ։
Կիպրոս 27 Գ գ գ։
Կիսսէն 13 Ե գ։
Կիւզկիւնիւ 21 Զ ա։
Կիւթա 15 Ե գ։
Կիւլա 16 Է գ։
Կիւկլադայք 22 Ե. ե։
Կիւմիւշխանէ 27 Դ բ։
Կիւմիւրճինա 21 Ե գ։
Կիւնս 15 Ե գ։
Կլազով 9 Զ գ։
Կլասքոյ 5 Դ գ։
Կլաց 14 Թ գ։
Կլիւքշթատ 13 Ե բ։
Կլոկաւ 14 Ը գ։
Կլոմմէն Գ. 7 Բ գ։
Կլոսթըր 6 Ե գ։
Կնեզէն 14 Թ բ։
Կոախիրա թերկ. 28 Բ ա։
Կոթա 13 Ե գ։
Կոթապ 30 Է բ։
Կոթէպուրկ 7 Գ գ։
Կոթլանտ 7 Գ գ։
Կոթլանտ 7 Դ գ։
Կոլնով 14 Ը բ։
Կոլուէյ 6 Բ ե։
Կոլուէյի ծոց 6 Բ ե։
Կոլտափ 14 Ի ա։
Կոծծոյ Կ. 20 Դ գ։
Կոմէլ 10 Գ գ։
Կոյազ 29 Գ բ։
Կոյս Կք. 30 Զ ե։
Կոապայիս լիճ 22 Դ գ։
Կոպի անապատ 26 Ե Զ գ։
Կոռնի Լոմ 21 Դ բ։
Կոստանդիա 12 Թ գ։
Կոստանդինա 23 Գ բ։
Կոստանդիոյ լիճ 12 Թ գ։
Կոստանդնուպոլիս 11 Է գ։
Կոսփիչ 15 Դ գ։
Կովկաս 27։
Կորի 27 Ե բ։
Կորիցա 21 Գ գ։
Կորիցիա 15 Գ գ։
Կորկոնա 12 Թ ե։

Կորնթոս 22 Դ ե։
Կորուսեալ Լք. 18 Ձ ա։
Կուաթէմալա 30 Ե ե։
Կուամ Կ. 31 Ե բ։
Կուայաքիլ 28 Ա բ։
Կուայաքիլի ծոց 28 Ա բ։
Կուայրա 28 Բ ա։
Կուանախուաթոյ 29 Դ գ։
Կուատալախարա 18 Ե բ։
Կուատալախարա 29 Դ գ։
Կուատալավիար 18 Ձ բ։
Կուատալիմար 17 Ե գ։
Կուատալուփա 30 Ձ ե։
Կուատալքանալ 17 Գ գ։
Կուատխանա Գ. 17 Գ գ։
Կուատալքուիվիր 17 Դ բ։
Կուարտա 17 Գ բ։
Կուարտաֆուի Գլ. 24 Ե գ։
Կուինէա Նոր 31 Դ գ։
Կուինէայի ծոց 23 Գ գ։
Կուինէա Փոքր 23 Բ գ։
Կումպինէն 14 Ի ա։
Կույանա Անգղիական 28 Բ ա։
Կույանա Գաղղիական 28 Գ ա։
Կույանա Հոլանտական 28 Գ ա։
Կուպէն 14 Ը գ։
Կուպուլու Վայոյ 24 Դ ե։
Կուս 8 Բ գ։
Կուտերետէ 8 Բ գ։
Կուր Գ. 27 Ձ բ։
Կուրաւ 14 Թ գ։
Կուրիէվ 10 Ձ գ։
Կուրքֆէլտ 15 Դ գ։
Կրաչամսթաուն 24 Դ ե։
Կրան 16 Ձ գ։
Կրանատա 17 Ե գ։
Կրանատա 28 Բ ա։
Կրան Գ. 16 Ձ բ։
Կրանթի երկ. 30 Ե ա։
Կրանվիլ 11 Դ բ։
Կրայց 13 Ձ գ։
Կրայֆենպուրկ 14 Ը բ։
Կրայֆսվալտ 14 Է ա։
Կրատիսքա 16 Ը ա։
Կրատիսքա Ն. 15 Ե գ։
Կրաց 15 Դ գ։
Կրացիաս-ա-Տիոս Գլ. 30 Ե ե։
Կրաֆ Ռէյնէթ 24 Գ ե։
Կրաւտէնց 14 Ժ բ։
Կրեթնա Կրին 5 Ե գ։
Կրետէ 22 Ե գ։
Կրէմվիլըն 5 Դ գ։
Կրէյ 12 Է գ։
Կրէնթէմ 6 Ձ ե։
Կրէտըլ Լ. 31 Է ը։
Կրէց 14 Թ բ։
Կրէքոյ Գլ. 27 Գ գ։
Կրէֆթըն 31 Ձ գ։
Կրընիչ 6 Ձ գ։
Կրընոպլը 12 Է գ։
Կրիմսէյ 7 Ը գ։
Կրիմսպի Մեծ 6 Ձ ե։
Կրինլոյ 5 Ե գ։
Կրիննէլի երկ. 30 Ե ա։
Կրիք Թաուն 23 Գ գ։
Կրիքուալթաուն 24 Դ ե։
Կրոզնիի 27 Ե բ։
Կրոէնլանտիա 30 Է բ։
Կրոնինկէն 8 Ե ա։
Կրոսսա 15 Դ ե։
Կրոսեթթոյ 19 Գ գ։
Կրոսենհայն 14 Է գ։
Կրոսվարտայն 16 Է գ։
Կրոտեք 16 Ը բ։
Կօա 25 Դ ե։

Հ

Հաակ 8 Գ բ։
Հաթթէրաս Գլ. 30 Ձ գ։
Հալ 8 Բ գ։
Հալէպ 27 Դ գ։
Հալթերն 13 Դ գ։
Հալիֆաքս 30 Ձ գ։
Հալլէ 13 Ձ գ։
Հալմշթատ 7 Գ գ։
Հալպերշթատ 13 Ձ գ։
Հակ Գլ. 11 Գ բ։
Հակոտնեայք Կղ. (Ա.) 32 Ը ը։
Հանաւ 13 Ե գ։
Հաճի օղլու Պազարճիք 21 Ձ բ։
Համ 13 Դ գ։
Համա 27 Գ գ։
Համբարձման Կ. 23 Բ գ։
Համէր 7 Բ գ։
Համմերֆէսթ 7 Ե ա։
Համպուրկ 13 Ե բ։
Հայիթի 30 Ձ ե։
Հայիլ 24 Ե բ։
Հայլընտ Լք. 5 Դ գ։
Հայլընտ Լք. Հիւսիս. 5 Դ գ։
*Հայլպրոն 13 Ե գ։
Հայլսպերկ 14 Ի ա։
Հայնան Կ. 26 Ձ ե։
Հայտելպերկ 13 Ե գ։
Հայտէրապատ 25 Դ ե։
Հանկոյ 9 Բ գ։
Հաննովէր 13 Ե բ։
Հաննովէր 13 Դ բ։
Հաննովէր Կ. 28 Բ բ։
Հանոյի 26 Ձ գ։
Հանչէու 26 Է գ։
*Հանց=Հարց 13 Ձ գ։
Հան-քու 26 Ձ գ։
Հաուլէնտ Կ. 32 Թ գ։
Հասսա 24 Ե բ։
Հասսալթ 8 Գ գ։
Հավայի Կ. 32 Ի բ։
Հարվարտ Լ. 29 Դ գ։
Հատրամաւթ 24 Ե գ։
Հարաւ Արեւելեան Գլ. 31 Ե ը։
Հարաւ Արեւմտ. Աֆրիկէ 23 Գ գ
ե։
Հարաւոյ Գլ. 31 Ե ե։
Հարաւոյ Գլ. 32 Է ը։
Հարաւոյ Կ. 32 Է ը։
Հարթլէնտ Գլ. 6 Դ գ։
Հարլէմ 8 Գ բ։
Հարլինկէն 8 Դ ա։
Հարտանկէր ծոց 7 Ա գ։
Հաւանա 30 Ե գ։
Հաւելպերկ 13 Ձ բ։
Հաւսա 23 Գ գ։
Հափարանտա 7 Ե բ։
Հաֆուն Գլ. 24 Ե գ։
Հերրիտեան Կղ. 5 Բ գ։
Հերրիտեանք Նոր 32 Է ե։
Հելէնա 29 Դ գ։
Հելկոլանտ Տ. Հելիկոլանտ։
Հելմսթետ 13 Ձ բ։

Հելսինկպորկ 7 Գ գ։
Հելսինկֆորս 9 Գ բ։
Հելտէր 8 Գ բ։
Հենարէս Գ. 18 Ե բ։
Հենկէլոյ 8 Ե բ։
Հեննիկաւ 8 Բ գ։
Հենրիկոս Կ. 31 Դ գ։
Հեսսեն 13 Ե գ։
Հեսսեն-Նասաւ 13 Ե Դ գ։
Հետինկթըն 5 Ե գ։
Հերակլէա 20 Ձ գ։
Հերատսֆլոյ 7 Թ գ։
Հերենթալս 8 Գ գ։
Հերթլըփուլ 5 Ձ գ։
Հերթֆըրտ 6 Ձ գ։
Հերմանլը 21 Ե գ։
Հերմանշթատ 16 Ը գ։
Հերմուպոլիս 22 Ե ե։
Հերնոզանտ 7 Դ գ։
Հերոյ 12 Ձ ե։
Հերսֆէլտ 13 Ե գ։
Հերցեկովինա 15 Ե ե։
Հեքլա Լ. 7 Ը է։
Հերֆարտ 6 Ե գ։
Հէէրէնվէն 8 Դ բ։
Հէլիկոլանտ 7 Բ ե։
Հէլիֆէքս 6 Ե ե։
Հէլմոնտ 8 Դ գ։
Հէճազ 24 Դ բ։
Հէմիլթընի խորշ 30 Է գ։
Հէմս 27 Գ գ։
Հէյեսի երկ. 30 Ձ բ։
Հէվըն Ն. 30 Ձ գ։
Հէվըրֆորտուէսթ 6 Դ գ։
Հէրաթ 25 Դ գ։
Հէրիս 5 Գ բ։
Հըլլ 6 Ձ ե։
Հըկէնտն 31 Ե գ։
Հըմպըր Գ. 6 Ձ ե։
Հըրշովա 21 Ձ ա։
Հիլտեսհայմ 13 Ե բ։
Հիմալայա Լք. 26 Ե գ։
Հինտէօն 7 Գ բ։

Հիտրա 22 Դ ե։
Հիրշպէրկ 14 Ը գ։
Հիւյ 8 Դ գ։
Հիւսիսային Պրապանթ 8 Դ գ։
Հիւսիսոյ ափունք 11 Դ բ։
Հիւսիսոյ Գլ. 7 Ե ա։
Հիւսիսոյ Գլ. 32 Ը է։
Հիւսիսոյ երկ. 31 Դ Դ ե գ։
Հիւսիսոյ Կ. 32 Ը է։
Հիւրմիւզի Նեղ. 24 Ե բ։
Հնդկաչին 26 Ե ե։
Հնդկապոլիս 30 Ե գ։
Հնդկաստան 25–26 Դ Ե գ ե։
Հնդկաց Ովկիանոս 25–26։
Հոլանտա 8։
Հոլանտա Հարաւ. 8 Դ բ գ։
Հոլանտա Հիւս. 8 Դ բ։
Հոլար 7 Ը գ։
Հոլիհէտ 6 Դ ե։
Հոլլում 8 Դ ա։
Հոլշթայն 13 Ե ա։
Հոհենցոլլեռն 13 Ե գ։
Հողմային Կք. 28 Բ ա։
Հողմոյ Կք. 28 Բ ա։
Հոնդիկթըն 6 Զ ե։
*Հոնկքոնկ 26 Զ գ։
Հոնոլուլու 32 Ժ ա։
Հոնտուրաս 30 Ե ե։
Հոնտուրաս Անգղ. 30 Ե ե։
Հոնտուրաս ծոց 30 Ե ե։
Հոպարթ 31 Ե բ։
Հոռն 15 Դ բ։
Հովաչ 24 Ե ե։
Հով Գլ. 31 Ե է։
Հորն Գլ. 28 Բ գ։
Հուան–Հօ 26 Զ գ։
Հուասքանի կար. 28 Ա բ։
Հուաւր 28 Ա բ։
Հուեսքա 18 Զ ա։
Հուէ 26 Զ ե։
Հուիլլա 23 Դ գ։
Հուլսթ 8 Բ գ։
Հուկեֆէն 8 Ե բ։
Հունաֆլոյ 7 Ը գ։
Հունգարիա 15–16։
Հուոն Կ. 32 Ի ե։
Հուռն 8 Դ բ։
Հուտսընի երկ. 30 Ը ա։
Հուտսընի ծոց 30 Ե բ գ։
Հուտսընի նեղ. 30 Զ բ։
Հուրապ 24 Դ ե։
Հուրոն լիճ 30 Ե գ։
Հուրուր 24 Դ գ։
Հռենոս Գ. 12 Թ գ։
Հռենոսեան գաւառ 12 Դ գ։
Հռոդոս 22 Զ ե։
Հռոն 12 Է գ։
Հռովմ 19 Դ գ։
Հրոյ երկ. 28 Բ գ։
Հօլի երկ. 30 Է ա։
Հօյ 5 Ե բ։
Հօֆ 13 Զ գ։

Ղ

Ղաթ 23 Դ բ։
Ղատամէ 23 Դ բ։
Ղզլար 27 Ե բ։
Ղոնիա 27 Դ գ։

Ճ

Ճալոն 23 Բ գ։
Ճարապուպ 24 Դ բ։
Ճաւա 31 Ա գ։
Ճաւայի ծով 31 Ա գ։
Ճափոնի ծով 26 Է դ գ։
Ճափոնի Պետութիւն 26 Է Ը դ գ։
Ճաքսըն 30 Ե գ։
Ճենարճենթուփ Լ. 20 Բ գ։
Ճեսպէորի 5 Ե գ։
Ճէզայիր 23 Դ բ։
Ճէնսան 26 Է գ։
Ճէպ. Նեֆուզա 23 Դ բ։
Ճէպատոյ 23 Դ բ։
Ճէօրճթաուն 31 Ե ը։
Ճէֆֆէրսըն Լ. 29 Դ գ։
Ճէֆֆըրսըն 30 Ե գ։
Ճեմոնա 19 Դ ա։
Ճենովա 19 Բ բ։
Ճենովայի ծոց 19 Բ բ։
Ճիլեոյ Կ. 19 Դ գ։
Ճիլոլոյ 31 Դ գ։
Ճիլոնկ 31 Ի է։
Ճինեւրա 12 Ի գ։
Ճիպրալթա 17 Դ գ։
Ճիպրալթարի Նեղ. 17 Դ ե։
Ճիտտէ 24 Դ բ։
Ճիրճենթի 20 Դ գ։
Ճիւրճեւոյ 21 Ե բ։
Ճորճթաուն 28 Բ ա։
Ճորոխ 27 Դ բ։
Ճուպ Գ. 24 Ե գ։
Ճօֆ 24 Դ բ։

Մ

Մաասթրիխթ 8 Դ գ։
Մադիան 24 Դ գ։
Մաթափան Գլ. 22 Դ ե։
Մաթերա 20 Զ գ։
Մաթէպէլէ 24 Դ գ։
Մաթթոյ Կրոսսոյ 28 Բ բ։
Մալաթիա 27 Դ գ։
Մալակա 17 Դ գ։
Մալայիթա Կ. 32 Զ գ։
Մալաքքա 26 Զ ե։
Մալաքքա թերակղզի 26 Ե ե։
Մալաքքայի Նեղ. 26 Ե ե։
Մալեզիա 31 Բ գ։
Մալեւոյ Լք. 22 Դ ե։
Մալէա Գլ. 22 Դ ե։
Մալթա Կ. 20 Դ է։
Մալին 8 Դ գ։
Մալիքոլլոյ Կ. 32 Ի ե։
Մալլոյ 6 Բ ե։
Մալմէօ 7 Դ գ։
Մալուինեան Կք. 28 Բ գ։
Մալաէն Կ. 32 Ի գ։
Մալփէլոյ Կ. 28 Ա ա։
Մակասքսոյ 24 Ե գ։
Մակեդոնիա 21 Դ գ։
Մակէլլանի Նեղ. 28 Բ գ։
Մակուրա 16 Զ բ։
Մակտեպուրկ 13 Զ բ։
Մահէ 25 Դ ե։
Մահէ Կ. 24 Ե գ։
Մահոն Նւ. 18 Թ գ։
Մաճառստան Տ. Հունգարիա։
Մամպիճ 27 Դ գ։
Մայէն Գ. 11 Դ գ։
Մայի–Մոնէնէ 24 Դ գ։
Մայն արեւ. 30 Զ գ։
Մայն Գ. 13 Զ գ։
Մայնինկէն 13 Զ գ։
Մայնց 13 Դ գ։
Մայոթթոյ 24 Ե գ։
Մայորքա Կ. 18 Ը գ։
Մայսաէն 44 Ն գ։
Մայքոփ 27 Դ բ։
Մանակուա 30 Ե ե։
Մանաոս 28 Բ բ։
Մանասթըր 21 Դ գ։
Մանասթիր 21 Զ բ։
Մանասիր 24 Ե բ։
Մանաքոր 18 Ը գ։
Մանթ 11 Ե բ։
Մանթարայ 24 Ե ե։
Մանթովա 19 Դ բ։
Մանիթոպա լիճ 29 Դ գ։
Մանիլլա 31 Բ բ։
Մանիչ արեւել. 27 Ե ա։
Մանիսա 22 Զ գ։
Մանծանարէս 17 Ե գ։
Մանկալիա 21 Է բ։
Մանհայմ 13 Ե գ։
Մանմութ 6 Ե գ։
Մանշ 11 Դ բ։
Մանոլատա 22 Դ գ։
Մանտ 12 Զ գ։
Մանտալ 7 Բ գ։
Ման տէլ փլաթա 28 Բ գ։
Մանտինկացիք 23 Բ գ։
Մանտրեցարա 24 Ե գ։
Մանրեսա 18 Է բ։
Մանֆրետոնիա 19 Ե գ։
Մանֆրետոնիոյ ծոց 19 Ե գ։
Մաշկաթ 24 Ե բ։
Մաշոնա 24 Դ գ։
Մաունա Քէա Հրբ. 32 Ի բ։
Մաչերաթա 19 Դ գ։
Մառնը 12 Զ բ։
Մառնը Բարձր 12 Է բ։
Մառնը Գ. 12 Զ բ։
Մասինա 23 Բ գ։
Մասինիա 23 Դ գ։
Մասիս Լ. 27 Ե Գ։
Մասիրէ Կ. 24 Ե բ։
Մասլուի 8 Բ գ։

Մասսա 19 Բ բ։
Մասսավա 24 Դ գ։
Մասքարինեան կղ. 24 Ե ե։
Մատակասկար 24 Ե դ ե։
Մատէյրա 23 Բ բ։
Մատէյրա 28 Բ բ։
Մատրաս 25 Դ ե։
Մատրին Նւ. 28 Բ գ։
Մատրիտ 17 Դ բ։
Մարաթոնիզի ծոց 22 Դ ե։
Մարախոյ կ. 28 Գ բ։
Մարաղա 27 Ե գ։
Մարանոն գ. 28 Բ բ։
Մարաշ 27 Գ գ։
Մարասս կ. 28 Գ ա։
Մարաքայիպոյ 28 Բ ա։
Մարաքայիպոյ լիճ 28 Բ ա։
Մարաքի կղ. 32 Ը գ։
Մարգարիտ 28 Բ ա։
Մարթինիկէ 30 Զ ե։
Մարթոս 17 Դ գ։
Մարիամփոլ 16 Թ բ։
Մարիանեան կղ. 31 Ե բ։
Մարիէնպուրկ 14 Ժ ա։
Մարինա կրանտէ 17 Բ գ։
Մարինեանոյ 19 Բ բ։
Մարիցա գ. 21 Ե գ։
Մարմարա ծով 21 Զ գ։
Մարմարա կ. 21 Զ գ։
Մարիէնպատ 15 Գ բ։
Մարիէնվերտեր 14 Ժ բ։
Մարիուփոլ 10 Դ գ։
Մարշ 8 Դ գ։
Մարշալ կղ. 32 Է գ։
Մարոշ գ. 16 Է գ։
Մարոշ-Վաշարհելի 16 Թ գ։
Մարոք 23 Բ բ։
Մարպուրկ 13 Ե գ։
Մարպուրկ 15 Դ գ։
Մարսալա 20 Դ գ։
Մարսիլիա 12 Է ե։
Մարսուան 27 Գ բ։
Մարքէ 19 Դ գ։
Մարքէն կ. 8 Գ բ։
Մացէյօ 28 Դ բ։
Մաւի կ. 31 Ի ա։
Մաւրիտիոս կ. 24 Ե գ։
Մափիմբի անապատ 29 Դ գ։
Մաքասար 31 Բ գ։
Մաքասարայ Նեղ. 31 Բ գ։
Մաքարսքայ 21 Ա բ։
Մաքաօ 26 Զ գ։
Մաքէնզի գ. 29 Գ բ։
Մազենզիի ծոց 29 Գ բ։
Մաքին կղ. 32 Ը գ։
Մաքոյ 16 Է գ։
Մաքոն 12 Է գ։
Մաք Քլինթոքի Ջր. 29 Դ բ։
Մաֆիա 24 Դ գ։
Մեզերից 14 Ը բ։
Մեզէն 9 Ե բ։
Մեզէն գ. 9 Ե բ։
Մեզէն ծոց 9 Ե բ։
Մեզիէր 12 Է բ։
Մեզուլէ 24 Դ գ։
Մեթոն 22 Գ ե։
Միջին Ամերիկա 30 Ե ե։
Մեթքովիչ 15 Ե ե։
Մելանեզիա 31 Դ գ։
Մելարն լիճ 7 Գ գ։
Մելետա 15 Ե ե։
Մելնիք 21 Դ գ։
Մելվիլ Թերակղզի 30 Ե բ։
Մելֆի 20 Ե գ։
Մեծ Ազի լիճ 29 Դ գ։
Մեծ անապատ 23-24 Գ բ։
Մեծ անապատ 24 Ե բ։
Մեծ Արջ լիճ 29 Գ բ։
Մեծ աւազուտ անապատ 31 Բ գ։
Մեծ Թէթըն 29 Դ գ։
Մեծ լիճ 19 Բ բ։
Մեծ լիճ Գերեայ 29 Դ բ։
Մեծ Պասամ 23 Բ գ։
Մեմինկէն 13 Ե ե։
Մեմել 14 Ի ա։
Մենաելլիա 22 Զ ե։
Մեռեալ ծով 24 Դ բ։
Մեռեալ ծոց 10 Զ գ։
Մեսթրէ 19 Գ բ։
Մեսարա խորշ 22 Դ գ։
Մեսսենիա 22 Գ ե։
Մեսինա 20 Ե ե։
Մեսինայի Նեղ. 20 Ե ե։
Մետիլինէ 22 Ե Զ գ։
Մետինասելի 18 Ե բ։
Մետինա Սիտոնիա 7 Գ գ։
Մետինա տէլ Ռիոյ Սեքքոյ 17 Գ բ։
Մետինա տէլ Քամփոյ 17 Ե բ։
Մետիսըն 30 Ե գ։

Մետվետիցա 10 Ե գ։
Մերան 15 Բ գ։
Մերզեպուրկ 13 Զ գ։
Մերիպըրը 6 Գ ե։
Մերիտա 28 Բ ա։ 17 Գ գ։
Մերի փորթ 5 Ե գ։
Մերձաւոր կղ. 29 Ա գ։
Մերսիա 6 Զ ե։
Մերսին 27 Գ գ։
Մերտին 27 Դ գ։
Մեփփէլ 8 Դ բ։
Մեփփէն 13 Դ բ։
Մեքլենպուրկ 13 Զ բ։
Մեքսիքոյ 29 Դ ե։
Մեքսիքոյի ծոց 30 Ե գ։
Մէլիլեա 18 Ե ե։
Մէլին Գլ. 5 Գ գ։
Մէլպըռն 31 Ե է։
Մէլվիլ կ. 29 Դ բ։
Մէլվիլ կ. 31 Գ ե։
Մէյնլընտ 5 Ե բ։
Մէնամալ 24 Ե բ։
Մէն և Լուար 11 Դ գ։
Մէնիհիքի կղ. 32 Ժ գ։
Մէն կ. 6 Դ գ։
Մէնշիքով կղ. 32 Է գ։
Մէնչըսթըր 6 Ե ե։
Մէնսֆիլտ կղ. 30 Ե բ։
Մէնտոզա 28 Բ գ։
Մէնտոչին Գլ. 29 Գ գ։
Մէս 13 Գ գ։
Մէսսիքէս 24 Դ գ։
Մէտէլլին 28 Բ ա։
Մետինէ 24 Դ բ։
Մէտսթոն 6 Է գ։
Մէրիտա 30 Ե գ։
Մէրկէն 26 Է գ։
Մէքքէ 24 Դ բ։
Մէօզ 12 Է բ։
Մէօզ գ. 12 Է բ։
Մէօն կ. 7 Գ գ։
Մէօրթ և Մոզէլ 12 Է բ։
Մըլէօն 12 Զ բ։
Մըլլինկէր 6 Գ ե։
Մըկֆորտ Գլ. 30 Զ գ։
Մընտէլի 26 Ե գ։
Մընսթըր 6 Բ ե։
Մըրթըր Թիտուիլ 6 Ե գ։
Մըրի ծոց 5 Գ գ։
Մըրչիսըն Գլ. 30 Զ բ։
Մըրրէյ 31 Ե է։
Միաբանութիւն կ. 24 Ե ե։
Միացեալ Նահանգք 29-30 Գ գ։
Միթաւ 9 Գ գ։
Միթրովից 16 Զ գ։
Միթրովիցա 21 Գ բ։
Միլան 19 Բ բ։
Միլանովաչ 21 Գ ա.
Միլացցոյ 20 Ե ե։
Միլոյ 22 Ե ե։
Միլվաքի 30 Ե գ։
Միյանէ 27 Զ գ։
Մինաո տէ Ռիոյ Թինթօ 17 Գ գ։
Մինհոյ 17 Բ բ։
Միննիէպոլիս 30 Ե գ։
Մինորքա կ. 18 Ը բ։
Մինչ Մեծ 5 Գ բ։
Մինչ փոքր 5 Գ գ։
Մինսք 9 Գ գ։
Մինտանաօ 32 Գ գ։
Մինտէն 13 Ե բ։
Մինտըլպըրի 5 Զ գ։
Մինտորոյ կ. 31 Բ բ։
Միշիկան լիճ 30 Ե գ։
Միշքոլց 16 Է բ։
Միութեան կղ. 32 Թ գ։
Միջագետք 27 Դ գ։
Միջերկրական ծով 3-4։
Միջին Ամերիկա 30 Ե ե։
Միսթասինի լիճ 30 Զ գ։
Միսիսիփի 30 Ե գ։
Միսոլոնկի 22 Դ գ։
Միսուրի 30 Ե գ։
Միտիա 21 Զ գ։
Միտուլանտ 8 Գ ա։
Միտտելպուրկ 8 Բ գ։
Միրանտա 18 Ե ա։
Միրանտոլա 19 Գ բ։
Միրապելլա խորշ 22 Ե գ։
Միրպաթ 24 Ե գ։
Միւլկրաւ կղ. 32 Է գ։
Միւլհաւզէն 13 Զ գ։
Միւլհաւզէն 13 Դ ե։
Միւնխեն 13 Զ գ։
Միւնսթեր 13 Դ բ։
Միւրից լիճ 14 Է բ։
Միքոնոս 22 Ե ե։
Միքրոնեզիա 31-32 Դ գ։
Մկանց կղ. 29 Ա գ։
Մոզամպիք 24 Դ ե գ։

Մոզել Գ. 13 Դ դ:
Մոզառք 27 Ե բ:
Մոէրոյ լիճ 24 Դ գ:
Մոթրիլ 17 Ե դ:
Մոլոկա Գ. 9 Դ գ:
Մոլուքեան կղ. 31 Գ դ:
Մոլուքեանց Նեղ. 31 Դ գ:
Մոլա 6 Ե ե:
Մոլտաւ Գ. 15 Գ բ:
Մոլֆեթթա 20 Զ դ:
Մոհիլեվ 9 Գ գ:
Մողոլք 26 Ե գ:
Մոմպազա 24 Դ դ:
Մոյապամպա 18 Բ բ:
Մոյիրա 17 Գ գ:
Մոյքովաց 21 Բ բ:
Մոնաքոյ 12 Ը ե:
Մոնեկըն 6 Գ գ:
Մոնեմվասիա 22 Դ ե:
Մոնթէլիմար 12 Է դ:
*Մոնթէմորոյ Նովոյ 17 Բ բ:
Մոնթէմուրոյ 17 Բ բ:
Մոնթէնեկրոյ 21:
Մոնթէ Ս. Անճէլոյ 19 Ե դ:
Մոնթէվիտոյ 28 Գ գ:
Մոնթոպան 11 Ե դ:
Մոնթրէյ 29 Դ դ:
Մոնթրէօյլ 11 Ե ա:
Մոնթրոզ 5 Ե դ:
Մոնլիւսոն 12 Զ գ:
Մոնկոմէրի 6 Ե ե:
Մոնկոմէրի 30 Ե դ:
Մոնմետի 12 Է բ:
Մոնոփոլի 20 Զ դ:
Մոն Ջենիս 19 Ա ա:
Մոն Պլան 12 Ը դ:
Մոն Ռոզա 12 Ը դ:
Մոնս 8 Բ գ:
Մոնսերրաթ 18 Է բ:
Մոն Սընի Տ. Մոն Ջենիս:
Մոնտեկոյ Գ. 17 Բ բ:
Մոն տը Մարսան 11 Դ ե:
Մոնտոնետոյ 17 Գ ա:
Մոնտովի 19 Ա բ:
Մոնրեալ 30 Զ գ:
Մոնրովիա 23 Բ գ:
Մոնցա 19 Բ բ:
Մոնփէյլիէ 12 Զ ե:
Մոնփելիէ 30 Զ գ:
Մոնքաչ 16 Ը բ:
Մոնֆորթէ Գ. 17 ա:
Մոռանոյ 20 Ե ե:
Մոռէա 22 Գ ե:
Մոսթար 15 Ե ե:
Մոսկուա 9 Դ գ:
Մոսսամետէս 23 Դ դ:
Մոսսի 23 Բ գ:
Մոսքիթեանց ծոց 30 Ե ե:
Մոտենա 19 Գ բ:
Մոտիքա 20 Ե գ:
Մորավիա 15 Դ Ե բ:
Մորաւա Գ. 21 Գ ա:
Մորաւիոյ բլուրք 15 Դ բ:
Մորեսպի Նւ. 31 Ե ե:
Մորէլիա 29 Դ ե:
Մորլէ 11 Բ բ:
Մորշանսք 10 Դ գ:
Մորոն 17 Դ դ:
Մորպիհան 11 Գ գ:
Մուզանկայ 24 Ե դ:
Մուլէն 12 Զ գ:
Մուխաճար Լք. 10 Զ դ:
Մուղլա 22 Է ե:
Մուշ 27 Դ դ:
Մուսարտու 23 Բ գ:
Մուսքաւ 14 Ը դ:
Մուսուն 27 Ե դ:
Մուտանիա 21 Է գ:
Մուր Գ. 15 Ե դ:
Մուրատ Գ. 27 Դ գ:
Մուրզուք 23 Գ բ:
Մուրոմ 9 Դ գ:
Մորվիէտրոյ 18 Զ գ:
Մուրցիա 18 Ե գ:
Մուրցիա 18 Զ գ:
Մուքտէն 26 Է գ:
Մպոմոյ 24 Դ գ:
Մօլմէյն 26 Ե ե:
Մֆումպիրոյ Լ. 24 Դ դ.

Յ

Յոնիական ծով 20:
Յոնիական կղ. 22 Բ Գ դ ե:
Յովհ. Ֆէռնանտէզ կղ. 28 Ա դ:
Յունաստան 22:

Ն

Նազըր 22 Զ ե:

Նաէս 6 Գ ե:
Նաթալ 28 Դ բ:
Նաթալ Նւ. 24 Դ ե:
Նաթունա կղ. 32 Ա դ:
Նալչիք 27 Ե բ:
Նախախնամութիւն 24 Ե դ:
Նախիջեւան 10 Ե գ:
Նակի Պանիա 16 Ը դ:
Նակի Սէօլէօշ 16 Ը բ:
Նագփուր 25 Դ դ:
Նամափուա 23 Գ ե:
Նամոնուիթոյ Կ. 31 Ե դ:
Նամուր 8 Գ գ:
Նայգլտէլ 15 Ե գ:
Նայգլտէլ լիճ 15 Ե գ:
Նայթիչայն 15 Եբ:
Նայթրա 15 Ե բ:
Նայթրա Լք. 15 Ե բ:
Նայմարք 16 Զ բ:
Նայմեկէն 8 Դ գ:
Նայշթատ 15 Դ գ:
Նայշթատ 13 Զ ա:
Նայշթատի ծոց 13 Զ ա:
Նայսսա 16 Զ գ:
Նայսոլ 16 Զ բ:
Նայսսէ 14 Թ գ:
Նայսսէ Գ. 13 Ը գ:
Նանթ 11 Դ գ:
Նանկասաքի 26 Է դ:
Նան-չէու 26 Զ դ:
Նանսի 12 Է բ:
Նանքին 26 Զ դ:
Նան-Քինկ 26 Զ դ.
Նաուրիի կատար 23 Բ գ:
Նասեէօ 7 Գ դ:
Նատաշա 16 Զ բ:
Նարպոն 12 Զ ե:
Նարվա 9 Գ գ:
*Նաւարրա 18 Ե ա:
Նաւիա 17 Գ ա:
Նաւորդաց գիւղ 23 Գ ե:
Նաւորդաց կղ. 32 Թ ե:
Նափլիա 22 Դ ե:
Նափլիոյ ծոց 22 Դ ե:
Նափոլի 20 Դ դ:
Նափոլիի ծոց 20 Դ դ:
Նաքսոս 22 Ե ե:
Նեասսի լիճ 24 Դ դ:
Նեթ Եու 9 Է բ:
Նեժին 10 Գ գ:
Նելսըն 32 Ը բ:
Նելսըն Գ. 30 Ե գ:
Նեկոթին 21 Դ ա:
Նեկրոս 32 Բ դ:
Նեղոս Գ. 24 Դ բ:
Նեղուց 30 Ե գ:
Նեղ. Դւփին 29 Գ բ:
Նեցէ Գ. 14 Թ բ:
Նեփիյր 32 Ը է:
Նէէրվէլթ 8 Դ գ:
Նէճէա 24 Ե բ:
Նէյսթատ 9 Բ բ:
Նէշվիլ 30 Ե դ:
Նէվշէհիր 27 Գ գ:
Նէփալ 26 Ե դ:
Նէօզէն 8 Բ գ:
Նէօշաթէլ 12 Ը գ:
Նէօշաթոյ 8 Դ ե:
Նըվէր 12 Զ գ:
Նիամ-Նիամ 24 Դ դ:
Նիանզա 24 Դ դ:
Նիանկուէ 24 Դ դ.
Նիենպուրկ 13 Ե բ:
Նիեվրը 12 Զ գ:
Նիժնիյ Նովկորոտ 9 Ե գ:
Նիկէր Գ. 23 Բ գ:
Նիկ լիճ 5 Գ դ:
Նիկոմիդիա 27 Բ բ:
Նիհիկաթա 26 Է դ:
Նիմ 12 Է ե:
Նիմուր 18 Ե ե:
Նիյիրէկիհազ 16 Է գ:
Նին-փոյ 26 Է դ:
Նիոս 22 Ե ե:
Նիոր 11 Դ գ:
Նիորոյ 23 Բ գ:
Նիսսա 21 Գ բ:
Նիվէլ 8 Գ դ:
Նիցցա 12 Ը ե:
Նիւ-Եորք 30 Զ դ:
Նիւշթատ 13 Դ դ:
Նիւռնպերկ 13 Զ դ:
Նիւ Փլիմութհ 32 Ը է:
Նիւփորթ 6 Ե գ:
Նիւփորթ 29 Գ գ:
Նիւքասլ 5 Զ դ:
Նիւքէսլ 31 Ե է:
Նիփիկոն լիճ 30 Ե գ:
Նիքարակուա 30 Ե ե:
Նիքարակուա լիճ 30 Ե ե:

Նիքէօփինկ 7 Գ գ։
Նիքոլայէվ 10 Գ գ։
Նիքոլայշթատ 9 Բ բ։
Նիքոլաք 9 Ե գ։
Նիքոյա Թերկ. 30 Ե ե։
Նիքոպար Կղ. 26 Ե ե։
Նիֆոն Կ. 26 Է գ։
Նկամի լիճ 24 Դ ե։
Նկայունտէրէ 23 Գ գ։
Նոթոյ 20 Ե գ։
Նոթինկէմ 6 Զ ե։
Նոլինաք 9 Ե գ։
Նոլլոհ Նւ. 23 Գ ե։
Նովարա 19 Բ բ։
Նովառոսիսք 10 Դ գ։
Նովիպազար 21 Գ բ։
Նովկորոտ 9 Գ գ։
Նովոյ Զէրքասք 10 Դ գ։
Նոր 12 Զ ա։
Նոր երկիր 30 Է գ։
Նոր Զեմլեա 25 Գ բ։
Նորթըն ծոց 29 Ա բ։
Նորթհեմփթըն 6 Զ ե։
Նորթհըմպըրլընտ 5 Ե գ։
Նորթումպըրլէնտ Կղ. 31 Ե գ։
Նորթ Ուէսթ 5 Գ գ։
Նորիչ 6 Է ե։
Նոր Կալլէս Հարաւոյ 31 Ե է։
Նոր Կ. 32 Ժ գ։
Նորմանտեան Կղ. 11 Գ բ։
Նոր Պայազիտ 27 Ե բ։
Նոր Սկովտիա 30 Զ գ։
Ներվէկիա 7։
Նորտերնէյ 8 Ե ա։
Նորտէն 13 Դ բ։
Նորտլանտ 7 Գ բ։
Նորտլանտ 7 Գ գ։
Նորտլինկէն 13 Ե գ։
Նորտհաուզէն 13 Զ գ։
Նորքեօփինկ 7 Գ գ։
Նորտ Քրին Գլ. 7 Զ ա։
Նոր Օրլէան 30 Ե գ։
Նորֆոլք 32 Է գ։
Նուարմութիէ Կ. 11 Գ գ։
Նուխի 27 Ե բ։
Նումէա 32 Է գ։
Նունիվաք Կ. 29 Ա գ։
Նուորոյ 20 Բ գ։
Նուպիա 24 Դ բ։
Նուրրի 20 Բ ե։
Նաորումա 24 Դ գ։

Շ

Շաթորու 11 Ե գ։
Շալոն 12 Է ե։
Շալոն 12 Է գ։
Շամախի 27 Զ բ։
Շամպէրի 12 Է գ։
Շապաչ 21 Բ ա։
Շապին Գարահիսար 27 Դ բ։
Շապիան Լ. 21 Ե գ։
Շաւանթ 11 Դ գ։
Շաւանթ Գ. 11 Դ գ։
Շասթա Լ. 29 Գ գ։
Շավէս 17 Գ բ։
Շավլի 9 Գ գ։
Շարթըր 11 Ե բ։
Շարի Գ. 23 Գ գ։
Շարլըրուայ 8 Գ գ։
Շարլոթթայի Կ. 29 Գ գ։
Շաւմպուրկ-Լիփփէ 13 Ե բ։
Շաֆհուզ 12 Թ գ։
Շեկեշվար 16 Թ գ։
Շենքուրսք 9 Ե բ։
Շերմոննիքոր 8 Դ ա։
Շերպուր 11 Դ բ։
Շեֆենինկէն 8 Գ բ։
Շեֆիլտ 6 Զ ե։
Շէթլընտ Կղ. 5 Զ ա։
Շէնըն 6 Ա ե։
Շէր 12 Ե Զ գ։
Շէր Գ. 12 Ե գ։
Շէքքա 24 Դ գ։
Շթաթլանտ 7 Ա գ։
Շթայէր 15 Դ բ։
Շթայն 15 Դ գ։
Շթայնամանկէր 15 Ե գ։
Շթարկարտ 14 Ը բ։
Շթաւպինկ 14 Է գ։
Շթեթթին 14 Ը բ։
Շթեթթին Ն. 14 Թ բ։
Շթեռնպէրկ 15 Ե բ։
Շթոլփէ 14 Թ ա։
Շթութկարթ 13 Ե գ։
Շթուլվայսսենպուրկ 16 Զ գ։
Շթրալզունտ 14 Է ա։
Շթրելից 14 Է բ։
Շիրազ 24 Ե բ։
Շիաքքա 20 Դ գ։

Շիէտամ 8 Գ գ։
Շիլ Գ. 21 Դ ա։
Շիլտպէրկ 14 Թ գ։
Շիլտս Հիւս. 5 Զ գ։
Շինդէթի 23 Բ բ։
Շիւթ Կ. 15 Ե բ։
Շիքակոյ 30 Ե գ։
Շլեզիա 14 Թ գ։
Շլեզվիկ 13 Ե ա։
Շնայտէմիւհլ 14 Թ բ։
Շոշոնկ 24 Դ ե։
Շուազէօլ Կ. 32 Զ գ։
Շուետ 7։
Շութէն Կղ. 31 Դ գ։
Շումակին Կղ. 29 Ա գ։
Շումլա 21 Զ բ։
Շուշի 27 Ե գ։
Շուվէն 8 Բ գ։
Շվայնֆուրթ 13 Ե գ։
Շվայտնից 14 Թ գ։
Շվարցպուրկ-Ռուտոլշթատ 13 Զ գ։
Շվարցպուրկ-Սոնտերսհաուզէն 13 Զ գ։
Շվերին 13 Զ բ։
Շվերին 14 Ը բ։
Շվից 12 Թ գ։
Շրիմ 14 Թ բ։
Շրուզպըրի 6 Ե ե։
Շփայէր 13 Դ գ։
Շփանտաու 14 Է բ։
Շփիթթալ 15 Գ գ։
Շփոլա 10 Գ գ։
Շփրէ, Գ. 14 Է բ։
Շքլով 9 Գ գ։
Շքոտրա 21 Բ բ։
Շքոտրայի լիճ. 21 Բ բ։
Շօա 24 Դ գ։
Շոմոն 12 Է բ։

Ո

Որկադեան Կղ. 5 Ե բ։
Ողիմպոս Լ. 27 Գ գ։
Ոսկի Ափունք 12 Է գ։
Ոստիա 19 Գ գ.
Ուազ 12 Ե Զ բ։
Ուազ Գ. 12 Զ բ։
Ուալաթա 23 Բ գ։
Ուալան Կ. 32 Է գ։
Ուակատուկու 23 Բ գ։
Ուահու Կ. 31 Ժ ա։
Ուայթ Կ. 6 Զ գ։
Ուայթհէվըն 5 Ե գ։
Ուանիանկա 24 Դ գ։
Ուատայի 24 Գ գ։
Ուատէլհայի 24 Դ գ։
Ուելլէ Մաքուա 24 Գ գ։
Ուեպի 24 Ե գ։
Ուեսան Կ. 11 Բ բ։
Ուզուն Ատա 10 Զ ե։
Ուզուրկեթի 27 Դ բ։
Ուէլիմիտէն 23 Գ գ։
Ուէլս 6 Է ե։
Ուէլսի երկիր 6։
Ուէլվա 17 Գ գ։
Ուէլցէն 13 Զ բ։
Ուէյմութ 6 Ե գ։
Ուէյք Կղ. 32 Է բ։
Ուէյքֆիլտ 6 Զ ե։
Ուէսքար 18 Ե գ։
Ուէսէքս 6 Ե գ։
Ուէքսֆըրտ 6 Գ ե։
Ուէսթփըրթ 6 Բ ե։
Ութիէլ 18 Զ գ։
Ութրերա 17 Գ գ։
Ութրէխթ 8 Գ բ։
Ուժիցա 21 Բ բ։
Ուիլէա Կ. 31 Ե գ։
Ուիթըն 5 Դ գ։
Ուինչըսթըր 6 Զ գ։
Ուինտսըր 6 Զ գ։
Ուիք 5 Ե բ։
Ուիքլոյ 6 Գ ե։
Ուլասթայ 26 Ե գ։
Ուլեա Գ. 17 Բ ա։
Ուլէապորկ 9 Բ բ։
Ուլմ 13 Ե գ։
Ուլվէրհէմփթըն 6 Ե ե։
Ուլութի Կ. 31 Դ բ։
Ումանաք 30 Է բ։
Ումէա 7 Դ գ։
Ումպրիա 19 Գ Դ ե։
Ույլ 10 Զ գ։
Ույհելի 16 Է բ։
Ունկվար 16 Ը բ։
Ուշէ 14 Թ բ։
Ուոշ 6 Զ ե։
Ուորիք 6 Ե ե։
Ու-Ջանկ 26 Զ գ։
Ուպ 21 Բ ա։
Ուպանկի 24 Գ գ։

Ուռհա 27 Դ գ։
Ուսա Գ. 9 Զ բ։
Ումբըր 6 Ե ե։
Ումբըրֆըրա 6 Գ ե։
Ումբիքա Կ. 20 Դ ե։
Ումբ Սխոլոք 9 Ե բ։
Ումբրէյ 5 Ե բ։
Ուաննարաէն 8 Բ գ։
Ուաինէ 19 Դ ա։
Ուավարհելի 16 Թ գ։
Ուրալայ գաւառ 10 Ե Զ գ։
Ուրալ Գ. 11 Զ գ։
Ուրալ հարաւ. 10 Զ գ։
Ուրալ հիւսիս. 9 Զ բ։
Ուրալ Միջին 9 Զ գ։
Ուրալուք 9 Է գ։
Ուրէս 29 Դ գ։
Ուրժում 9 Ե գ։
Ուրիքէ 17 Բ գ։
Ուրղա 26 Զ գ։
Ուրմիա 27 Ե գ։
Ուրմիոյ լիճ 27 Ե գ։
Ուրուկուայ 28 Գ գ։
Ուրուկուայանա 28 Գ գ։
Ուրպինոյ 19 Դ գ։
Ուրֆա Տ. Ուռհա։
Ուրփեննիվլիք 30 Է բ։
Ուրփինկթոնիա 23 Գ գ։
Ուփսալա 7 Դ գ։
Ուփսթոյ 24 Գ գ։
Ուֆա 9 Զ գ։

Ջ

Ջաթալճա 21 Զ գ։
Ջայէն 29 Դ գ։
Ջանաք Գալէսի 21 Զ գ։
Ջանդըրը 27 Գ բ։
Ջան-չէու 26 Զ գ։
Ջանտէրնակոր 26 Ե գ։
Ջաչաք 21 Բ բ։
Ջապա 16 Է գ։
Ջատ լիճ 23 Գ գ։
Ջարլըվիլ 6 Բ ե։
Ջար Լ. 21 Գ բ։
Ջարլսթըն 30 Ե գ։
Ջափ 16 Է բ։
Ջաքոյ Մեծ 28 Բ գ։
Ջափաժավոնա Լ. 24 Ե գ։
Ջեզենա 19 Գ բ։
Ջեթինեէ 21 Բ բ։
Ջելանոյ 19 Դ գ։
Ջելեպեանց ծով 32 Բ Գ գ։
Ջելեպեանք 31 Բ գ։
Ջելեապինոք 9 Զ գ։
Ջելմսֆըրտ 6 Է գ։
Ջեչինա 19 Գ գ։
Ջեռնա կորա 21 Ե բ։
Ջեռնավոտա 21 Զ ա։
Ջեռնիկով 10 Գ գ։
Ջեռնոյ Եար 10 Ե գ։
Ջեռնովա 21 Դ գ։
Ջեռնովից 16 Թ բ։
Ջեսթէրֆիլտայ Մուա 29 Դ բ։
Ջեսթոխովա 10 Բ գ։
Ջեսքայա ծոց 9 Ե բ։
Ջերնեմպլ 15 Դ գ։
Ջերինեոլա 20 Ե գ։
Ջերվիա 19 Դ բ։
Ջերտին 9 Զ բ։
Ջերքասսի 10 Գ գ։
Ջէթէմ կք. (Ա.) 32 Թ բ։
Ջէթըմ 6 Է գ։
Ջէլթնէմ 6 Ե գ։
*Ջէշմէ 22 Զ գ։
Ջէու-ֆու 26 Զ գ։
Ջէչէն կ. 27 Զ բ։
Ջէսթէրֆիլտ կք. 32 Զ ե։
Ջէսթըր 6 Ե ե։
Ջէֆալու 20 Դ ե։
Ջըրչիլ Գ. 29 Դ գ։
Ջըրչիլ Գւ. 31 Ե գ։
Ջըրփան 21 Ե բ։
Ջիարլըվիլ 31 Է գ։
Ջիէնֆուէկոս 30 Ե գ։
Ջիգափիք խորշ 30 Զ գ։
Ջիըլայոյ 28 Ա բ։
Ջիթամպօ 24 Դ գ։
Ջիթակոնկ 26 Ե գ։
Ջիթայ 26 Զ գ։
Ջիլեան 28 Բ գ։
Ջիլլի 15 Դ գ։
Ջիլոէ կ. 28 Բ գ։
Ջիհուահուա 29 Դ գ։
Ջիմպորալզոյ Լ. 28 Ա բ։
Ջինաստան 26 Ե Զ Է գ գ։
Ջինաց ծոց Արեւել. 26 Է գ։
Ջինաց ծով Հարաւային 26 Զ ե։
Ջիչըսթըր 6 Զ գ։
Ջինթոյ Լ. 12 Թ ե։
Ջինչիլեա 18 Ե գ։
Ջինչիննաթի 30 Ե գ։
Ջիվիըտա Լք. 5 Ե գ։
Ջիվիթա Վէքքիա 19 Գ գ։
Ջիվելքոյ 28 Բ գ։
Ջիվիտաւէ 19 Դ ա։
Ջիտլի Գւ. 30 Զ բ։
Ջիրչէի Հր. 20 Դ գ։
Ջիսթոփոլ 9 Ե գ։
Ջոնոս արշիպ. 28 Բ գ։
Ջորթքով 16 Թ բ։
Ջորլու 21 Զ գ։
Ջորում 27 Գ բ։
Ջունկ–Ջինկ 26 Զ գ։
Ջուպար 25 Դ գ։
Ջուսովայիա 9 Զ գ։
Ջոքա կ. 26 Ը գ։
Ջոքայի Անցք 26 Ը գ։

Պ

Պազիլէա 12 Ը գ։
Պազիլիքաթա 20 Ե գ։
Պաթալփաշինսքայա 27 Դ բ։
Պաթասեք 16 Զ գ։
Պաթաւիա 31 Ա գ։
Պաթհ 6 Ե գ։
Պաթհըրսթ 31 Ե է։
Պաթոն Ռուժ 30 Ե գ։
Պաթում 27 Դ բ։
Պաթուրթ Գւ. 29 Գ բ։
Պաթուրթս 23 Բ գ։
Պալաթոն լիճ 5 Ե գ։
Պալակէր 18 Է բ։
Պալաշա 15 Զ բ։
Պալթա 10 Գ գ։
Պալթիկ ծով 7 Դ գ։
Պալթիմոր 30 Զ գ։
Պալթրում 8 Ե ա։
Պալի 31 Բ գ։
Պալիաշ 16 Է գ։
Պալիքէսրի 27 Բ գ։
Պալլորաթ 31 Ե է։
Պալմիրա 27 Դ գ։
Պալչըդ 21 Զ բ։
Պալքան 21 Ե բ։
Պալքաննեան թերակղզի 21–22։
Պալքաշի լիճ 25 Դ գ։
Պախթեկեան լիճ 24 Ե բ։
Պահամա 30 Զ գ։
Պահամայի Ջրանցք 30 Զ գ։
Պահիա 28 Գ բ։
Պահիայի կք. 30 Ե բ։
Պահր–Էլ Ճէպէլ 24 Դ գ։
Պ. Իւլ Ապիատ 24 Գ գ։
Պ. Իւլ Արապ 24 Դ գ։
Պ. Իւլ Ղազալէ 24 Գ գ։
Պաձա 18 Ե գ։
Պաղիրմի 24 Գ գ։
Պաղտատ 24 Ե բ։
Պամանկաթոյ 24 Դ ե։
Պամպերկ 13 Զ գ։
Պայա 16 Զ գ։
*Պայրայթ 13 Զ գ։
Պայատոր Գւ. 23 Բ բ։
Պայէօ 11 Դ բ.
Պայիա Պլանքա 28 Բ գ։
Պայպուրթ 27 Դ բ։
Պայրըն կ. 32 Ը գ։
Պայլօթ կ. 30 Զ բ։
Պանանա 23 Գ գ։
Պաննէր 11 Դ ե։
Պանիա 21 Դ բ։
Պանիալուքա 15 Ե գ։
Պանկալա 24 Գ գ։
Պանկուսաս 24 Դ գ։
Պանճէրմասին 31 Բ դ։
Պանքա կ. 31 Ա գ։
Պանքօք 26 Ե ե։
Պանֆի Հունիատ 16 Ը գ։
Պաշգալէ 27 Ե գ։
Պաւնցէն 14 Ը գ։
Պաուէն 31 Ե գ։
Պաունք 31 Ե է։
Պաչ 16 Զ գ։
Պապա 24 Ե բ։
Պապա Լ. 22 Է ե։
Պապա Գալէ 22 Ե գ։
Պապիւլ Մանտէպայ Նեղուց 24 Ե գ։
Պասէյն 26 Ե ե։
Պասթիա 12 Թ ե։
Պասի Նեղ. 31 Ե է։
Պասսանոյ 19 Գ բ։
Պասքք 18 Ե ա։
Պատախոծ 17 Գ գ։
Պատանէս կք. 31 Բ ա։
Պատաւիոն Տ. Փատուա։
Պատերպորն 13 Ե գ։
Պատէն 13 Դ Ե գ։

Պատէն 15 Դ գ։
*Պատմոս 22 Զ ե։
Պանտայի ծով 31 Գ գ։
Պարթին 27 Բ բ։
Պարի 20 Զ գ։
Պարիզ Տ. Փարիզ։
Պարլեթթա 19 Ե գ։
Պար-լը-Տիւք 8 Գ գ։
Պար-լը-Տիւք 12 Է բ։
Պարմէն 13 Դ գ։
Պարոտա 25 Դ գ։
Պարուա 23 Գ գ։
Պարպատոս 28 Բ ա։
Պարպըր Կ. 32 Թ գ։
Պարսից ծոց 24 Ե բ։
Պարսկաստան 24 Ե բ։
Պարվաթրոյ 18 Զ ա։
Պարտէրա 24 Ե գ։
Պարրէյ Կք. 5 Գ գ։
Պարրէյրոյ 17 Բ գ։
Պարցէլոնա 18 Է բ։
Պարցէլոնա 28 Բ ա։
Պարքա 24 Գ բ։
Պաւիէրա 13 Զ Է գ։
Պաւնթի Կք. (Ա.) 32 Ը դ։
Պաքոնեան անտառք 15 Ե գ։
Պաքու Տ. Բագու։
Պաֆուլապէ 23 Բ գ։
Պաֆրա 27 Գ բ։
Պաֆֆինայ երկիր 30 Զ բ։
Պաֆֆինայ ծոց 30 Զ բ։
Պեալիսթոք 9 Բ գ։
Պեզիէր 12 Զ ե։
Պեթանի 23 Գ ե։
Պեհերլանդ 8 Գ գ։
Պելայա 9 Զ գ։
Պելինըւլոյ 6 Բ ե։
Պելիշէնըն 5 Բ գ։
Պելլինծոնա 12 Թ գ։
Պելլունոյ 19 Գ ա։
Պելկարտ 14 Ը դ։
Պելկորոտ 10 Դ գ։
Պելկրայիքա 21 Դ բ։
Պելկրատ 21 Գ ա։
Պելճիա 8։
Պելմեզ 17 Դ գ։
Պելովա 21 Դ բ։
Պելովա 21 Դ բ։
Պելովար 15 Ե գ։
Պելոփուլոյ 22 Դ ե։
Պելուճիստան 25 Գ. Դ. գ։
Պելօզերսք 9 Դ բ։
Պելօ լիճ 9 Դ բ։
Պելֆոր 12 Ը գ։
Պեհրինկայ ծով 29 Ա գ։
Պեհրինկայ Նեղ. 29 Ա բ։
Պեղլոն 22 Դ գ։
Պեղոպոնէս 22 Գ ե։
Պենարէս 26 Ե գ։
Պենեշաւ 15 Դ բ։
Պենեվենթոյ 20 Ե գ։
Պենիքարլոյ 18 Է բ։
Պենկալայի ծոց 26 Ե ե։
Պենկուելա 23 Գ գ։
Պենչեն 14 Ը բ։
Պենտէր 10 Գ գ։
Պենտցին 14 Ժ գ։
Պեպրա 13 Ե գ։
Պեռնա 12 Ը գ։
Պեռնպուրկ 13 Զ գ։
Պեռնսթեվըլ 6 Դ գ։
Պեսսարապիա 10 Գ գ։
Պետէց Ապպասի 24 Ե բ։
Պետուէթեանց Կ. 28 Բ գ։
Պետր 24 Դ գ։
Պետֆըրտ 6 Զ ե։
Պերաթ 21 Բ գ։
Պերթրի 8 Գ ե։
Պերլինկա Կ. 17 Բ գ։
Պերլին 14 Է բ։
Պերկամոյ 19 Բ բ։
Պերկէն 8 Բ գ։
Պերկէն 14 Է ա։
Պերմուտեան Կք. 30 Զ գ։
Պերտիանսք 10 Դ գ։
Պերտիչեւ 19 Գ գ։
Պերրիք 5 Ե գ։
Պեօրնեպորկ 9 Բ բ։
Պէիրա 17 Բ բ։
Պէլէմ (Փարա) 28 Գ բ։
Պէլթիմոր 6 Բ գ։
Պէլիւ 11 Գ գ։
Պէլֆասթ 5 Գ գ։
Պէյա 17 Բ գ։
Պէյշէհիր 27 Բ գ։
Պէյրութ 24 Դ բ։
Պէնթրի 6 Բ գ։
Պէնթրիի ծոց 6 Ա գ։
Պէնին 23 Գ գ։
Պէնղազի 24 Գ բ։

Պէն-Նէվիս 5 Դ գ։
Պէնքայ երկիր 29 Գ բ։
Պէնֆ 5 Ե գ։
Պէշավէր 25 Դ գ։
Պէսի 6 Ե ե։
Պէրէյամ 24 Ե բ։
Պէրի 6 Է ե։
Պէրկէն 7 Ա գ։
Պէրնաուլ 26 Ե գ։
Պէրնոլի 6 Զ ե։
Պէրպէր 24 Դ գ։
Պէրպէրա 24 Ե գ։
Պէրրէլոին 31 Ե գ։
Պէրրօ 6 Ե գ։
Պէրրօ Գլ. 29 Բ բ։
Պէօմէր Վալտ 15 Գ բ։
Պըզանսոն 12 Է գ։
Պիզմարք 29 Դ գ։
Պիէլ 12 Ը գ։
Պիէլլա 19 Ա բ։
Պիէլֆէլտ 13 Ե բ։
Պիթլիզ 27 Դ գ։
Պիլմայի սասխ 23 Գ գ։
Պիլմինկէմ 6 Ե ե։
Պիլպաօ 18 Ե ա։
Պիթոնթոյ 20 Զ գ։
Պիղա 21 Զ գ։
Պիճար 27 Զ գ։
Պինկէօլ Լ. 27 Դ գ։
Պիշ 13 Դ գ։
Պիպերախ 13 Ե գ։
Պիռնպաում 14 Ը բ։
Պիսակոս Կք. 23 Բ գ։
Պիսթրից 16 Թ գ։
Պիտա 23 Գ գ։
Պիտֆըրտ 6 Դ գ։
Պիրէոն 22 Դ ե։
Պիրման 26 Ե գ։
Պիրքէնհէտ 6 Ե ե։
Պիւթով 14 Թ ա։
Պիւռեննեանք 18 Զ ա։
Պիւսթեր Օրթ 14 Ժ ա։
Պիւրեննեայք արեւել. 12 Ե Զ ե։
Պիւրեննեայք Բարձր 11 Դ ե։
Պիւրեննեայք Ստորին 11 Դ ե։
Պիւքեպուրկ 13 Ե բ։
Պիքինի Կք. 32 Է բ։
Պլակոտաթ 9 Զ գ։
Պլակոտառնուփ 27 Ե ա։
Պլանէս 18 Ը բ։
Պլանքա 28 Բ գ։
Պլաքէնպերկէ 8 Ա գ։
Պլէ 11 Դ գ։
Պլէքպըրն 6 Ե ե։
Պլէք Տօմ 30 Ե գ։
Պլէօմֆօնթայն 24 Դ ե։
Պլուա 11 Ե գ։
Պոզա 20 Բ գ։
Պոթնեան ծոց 9 Բ բ։
Պոլթըն 6 Ե ե։
Պոլիվար 28 Բ ա։
Պոլիվիա 28 Բ բ։
Պոլխով 10 Դ գ։
Պոլոնիա 19 Գ բ։
Պոլսեննայ լիճ 19 Գ գ։
Պոլսվարտ 8 Դ ա։
Պոլցանոյ 15 Բ գ։
Պոկոթա 28 Բ ա։
Պոհեմիա 15 Գ Դ բ։
Պոմա 23 Գ գ։
Պոմորիս 6 Դ ե։
Պոմպայ 25 Դ ե։
Պոմպայի ծոց 24 Դ բ։
Պոյալըզ 21 Զ բ։
Պոյատոր Գլ. 31 Բ բ։
Պոն 13 Դ գ։
Պոնա 23 Գ բ։
Պոնիֆաչիոյ 12 Թ գ։
Պոնիֆաչիոյի Նեղ. 20 Բ գ։
Պոնկոն 32 Բ գ։
Պոնճերիք Կք. 32 Է բ։
Պոշվիլատ 8 Ե ա։
Պոպրոյսք 10 Գ գ։
Պոռնհոլմ Կ. 7 Գ գ։
Պոռնու 23 Գ գ։
Պոսթըն 6 Զ ե։
Պոսթըն 30 Զ գ։
Պոսնա Սէրայ 16 Զ ե։
Պոսնիա 15 Ե գ։
Պովէ 12 Ե բ։
Պոտէլէ 24 Գ գ։
Պոտէօ 7 Գ բ։
Պոտմին 6 Դ գ։
Պորկա 9 Գ բ։
Պորկու 24 Գ գ։
Պորմիոյ 19 Բ ա։
Պորնէոյ 32 Բ գ։
Պորոշ Սեպիս 16 Է գ։
Պորովան 21 Դ բ։
Պորովիչ 9 Դ գ։

Պորտոյ 11 Դ գ։
Պորքում 8 Ե ա։
Պուազէ Սիթի 29 Դ գ։
Պուէնավիսթա 23 Ա գ։
Պուէնոս Այրես 28 Բ գ։
Պութիայի ծոց 30 Ե ր։
Պութիա Ֆելիքս 30 Դ ր։
Պութոն Կ. 31 Գ գ։
Պուլամ 23 Բ գ։
Պուլկարիա 21։
Պուլոյ Գլ. 22 Դ գ։
Պուլոնեը 11 Ե ա։
Պուխարա 25 Դ գ։
Պուկ Գ. 10 Գ գ։
Պուկէնվիլ Կ. 31 Ջ գ։
Պուճա 22 Ջ գ։
Պույիլեոն 8 Գ ե։
Պունքէյիա 24 Դ գ։
Պուշէիր 24 Ե ր։
Պուսէոյ 21 Ջ ա։
Պուսք 26 Թ ր։
Պուտափէշթ 16 Ջ գ։
Պուտուլշթատ 13 Ջ գ։
Պուտվայս 15 Դ ր։
Պուտրուն 22 Ջ ե։
Պուրժ 12 Ջ գ։
Պուրկ 8 Գ ա։
Պուրկ 12 Է գ։
Պուրկազ 21 Ջ ր։
Պուրկոս 17 Դ ա։
Պուրպոն Կ. 24 Ե ե։
Պուրու Կ. 31 Գ գ։
Պուք 12 Է ե։
Պուք 14 Թ ր։
Պուքովինա 16 Թ ր։
Պուքրէշթ 21 Ե ա։
Պուֆֆալոյ 30 Ե գ։
Պոքինկէմ 6 Ջ գ։
Պրա 19 Ա ր։
Պրազիլ 28 Բ Գ ր գ։
Պրածծա 15 Ե ե։
Պրակա 17 Բ ր։
Պրականցա 17 Գ ր։
Պրահեսթատ 9 Գ ր։
Պրահմաբուտրա 26 Ե գ։
Պրայթըն 6 Ջ գ։
Պրայսախ Ն. 13 Դ գ։
Պրանտենպուրկ 14 Է ր։
Պրաչքա 16 Ջ գ։
Պրապանթ 8 Բ Գ գ։
Պրաձվիլ 30 Ե գ։
Պրացցավիյլ 23 Գ գ։
Պրաւա 24 Ե գ։
Պրաւնաւ 15 Գ ր։
Պրաւն Լ. 29 Գ գ։
Պրաւն Կք. 32 Ջ ր։
Պրաւնշվայկ 13 Ջ ր։
Պրաւնսպէրկ 14 Ժ ա։
Պրեզլաւ 14 Թ գ։
Պրեկէնց 13 Ե ե։
Պրեմէն 13 Ե ր։
Պրեններ 15 Բ գ։
Պրեսթ 10 Գ գ։
Պրեսթըն 6 Ե ե։
Պրեստա 8 Գ գ։
Պրէթոնի Գլ. 30 Է գ։
Պրէյ 6 Գ ե։
Պրէյաէ ծոց 7 Ը գ։
Պրէշիա 19 Բ ր։
Պրէսթ 11 Բ ր։
Պրէտֆըրթ 6 Ե ե։
Պրըսիւյիւր 11 Դ գ։
Պրժենժան 16 Թ ր։
Պրիանսոն 12 Է գ։
Պրիանսք 10 Դ գ։
Պրիանսքոյ 27 Ե ր։
Պրիէլ 8 Բ գ։
Պրիկ 14 Թ գ։
Պրինտիզի 20 Ջ գ։
Պրիուտ 12 Ջ գ։
Պրիսթըլ 6 Ե գ։
Պրիսթըլի ծոց 29 Ա գ։
Պրիսթըլի ջրանցք 6 Դ Ե գ։
Պրիսպէն 31 Ջ գ։
Պրիւկկէ 8 Ա գ։
Պրիւկկէ 8 Ա գ։
Պրիւն 15 Ե ր։
Պրիւնէր 15 Բ գ։
Պրիւսսէլ 8 Գ գ։
Պրիւքսէն 15 Բ գ։
Պրոմպերկ 14 Թ ր։
Պրոտ 15 Ե գ։
Պրոտի 16 Թ ա։
Պրուսա 27 Բ գ։
Պրուսիա արեւելեան 14 Ի ա։
Պրուսիա արեւմտ. 14 Թ ա ր։
Պրուք 15 Դ գ։
Պրոքէն 13 Ջ գ։
Պուլտուր 27 Բ գ։

Ջ

Ջրանցք Հիւսիսոյ 5 Գ գ։
Ջրանցք Ս. Գէորգայ 6 Գ զ ե։

Ռ

Ռաապ 15 Ե գ։
Ռաապ Գ. 15 Ե գ։
Ռաթիպոր 14 Թ գ։
Ռալէյ 30 Ե գ։
Ռալկրատ 21 Ջ ր։
Ռակուզա 20 Ե գ։
Ռակուզա 21 Ա ր։
Ռահովա 21 Դ ր։
Ռայաթէա Կ. 32 Ի ե։
Ռայթլինկէն 13 Ե գ։
Ռայխենպախ 14 Թ գ։
Ռանտսֆեորտ 7 Բ գ։
Ռատովա 21 Ջ ա։
Ռաս Տայան 24 Դ գ։
Ռատատուց 16 Թ գ։
Ռատոմ 10 Բ գ։
Ռատոմի 21 Դ ր։
Ռաւա–Ռուսքա 16 Ը ա։
Ռաւեննա 19 Գ ր։
Ռաւէնսպուրկ 13 Ե ե։
Ռեժիյա 10 Գ գ։
Ռեկենսպուրկ 13 Ջ գ։
Ռեճճիոյ 19 Գ ր։
Ռեճճիոյ 20 Ե ե։
Ռենտսպուրկ 13 Ե ա։
Ռեսնա 21 Գ գ։
Ռեվել 9 Գ գ։
Ռետինկ 6 Ջ գ։
Ռեւիլլա Ձիճէյտոյ Կք։ 29 Դ ե։
Ռեքանաթի 19 Դ գ։
Ռէմսկէյթ 6 Է գ։
Ռէյնիըր Լ. 29 Գ գ։
Ռէյնոսա 17 Դ ա։
Ռէյքեանես Գլ. 7 Ը է։
Ռէյքեւիկ 7 Ը է։
Ռէն 11 Դ ր։
Ռէնս 12 Ջ ր։
Ռէուս 18 Է ր։
Ռէվանտըզ 27 Ե գ։
Ռէօս 13 Ջ գ։
Ռէօրոս 7 Բ գ։
Ռըմ 5 Գ գ։
Ռըաոն 11 Գ գ։
Ռժեշով 16 Է ր։
Ռժեվ 9 Դ գ։
Ռիազան 9 Դ գ։
Ռիզէն Լք. 15 Դ ա։
Ռիզոլիւշն Կ. 30 Ջ ր։
Ռիէթի 19 Դ գ։
Ռի լիճ 6 Բ ե։
Ռիլոյ Լ. 21 Դ ր։
Ռիկա 9 Գ գ։
Ռիկայի ծոց 9 Գ գ։
Ռիմա Սոմպաթ 16 Ջ ր։
Ռիմինի 19 Դ ր։
Ռիմնիք 21 Դ ա։
Ռիմնիք 21 Ջ ա։
Ռինկալատէս 22 Բ գ։
Ռինկսվատսէօ 7 Դ ր։
Ռինկքեօպինկ 7 Բ գ։
Ռիոյ Ժանէյրոյ 28 Գ գ։
Ռ. Կրանտէ 28 Գ ր։
Ռ. Կրանտէ տէլ Նորթ 29 Դ գ։
Ռ. Նեկրոյ 28 Բ ր։
Ռ. տէ լա Փլաթա 28 Բ գ։
Ռ. տէ Օրոյ 23 Բ ր։
Ռիոյ Փէքոս 29 Դ գ։
Ռիչմենտ 30 Ջ գ։
Ռիպէ 7 Բ գ։
Ռիպի 21 Ա ր։
Ռիպինսք 9 Դ գ։
Ռիվատէոյ 17 Գ ա։
Ռիվատէսելլա 17 Դ ա։
Ռիցցաթոյ Գլ. 20 Ջ ե։
Ռիւկէն 14 Է ա։
Ռիքուա լիճ 24 Դ գ։
Ռիօխա 28 Բ գ։
Ռիֆսթանկի 7 Թ գ։
Ռոզարիոյ 28 Բ գ։
Ռոզենհայմ 13 Ջ ե։
Ռոթ Գլ. 5 Դ ր։
Ռոթա 31 Ե ր։
Ռոթենպուկ 14 Ը գ։
Ռոթթոմերոկ 8 Ե ա։
Ռոթթերտամ 8 Գ գ։
Ռոթումա Կ. 32 Ը ե։
Ռոթվէյլ 13 Ե գ։
Ռոկաուէն 14 Թ ր։
Ռոմստալի ծոց 7 Ա գ։
Ռոնայ բերանք 12 Է ե։
Ռոն Գ. 12 Ի գ։
Ռոնտա 17 Դ գ։

Ռոնտինոյ ծոց 21 Դ գ։
Ռոշփոր 8 Գ գ։
Ռոշփոր 11 Դ գ։
Ռոչելլա 20 Ե ե։
Ռոչըսթըր 6 Է գ։
Ռոչտէլ 6 Ե ե։
Ռոպերթսըն 24 Գ ե։
Ռոսաս 18 Ը ա
Ռոսթով 10 Դ գ։
Ռոսթոք 13 Զ ա։
Ռոսսանոյ 20 Զ ե։
Ռոսքոմըն 6 Բ ե։
Ռովերետոյ 15 Բ գ։
Ռովիկոյ 19 Գ բ։
Ռովինեոյ 15 Գ գ։
Ռովումա 24 Դ գ։
Ռոտէս 12 Զ գ։
Ռոտոլֆ լիճ 24 Դ գ։
Ռոտոնի Գլ. 21 Բ գ։
Ռոտոսթոյ 21 Զ գ։
Ռորայիմա Լ. 28 Բ ա։
Ռուայեան 11 Դ գ։
Ռուան 11 Ե բ։
Ռումանիա 21։
Ռումէլի Արեւելեան 21 Ե բ։
Ռումիանցէվ Կղ. 32 Է գ։
Ռուույէնզորի Լ. 24 Դ գ։
Ռուսելերէ 8 Ա գ։
Ռուսիա 9–10։
Ռուսչուք 21 Ե բ։
Ռուտնիք 21 Գ ա։
Ռուրմոնտ 8 Դ գ։
Ռուվերթ 30 Ե գ։
Ռուֆիճի 24 Դ գ։
Ռոքրուա 12 Է բ։

Ս

Սաանտամ 8 Բ բ։
Սազենոյ Կ. 21 Բ գ։
Սաթմար 16 Ը գ։
Սալա 7 Գ գ։
Սալա Էկերսէկ 15 Ե գ։
Սալամաթ Գ. 24 Գ գ։
Սալամանքա 17 Գ բ։
Սալեռնոյ 20 Ե գ։
Սալէմ 29 Գ գ։
Սալթա 28 Բ գ։
Սալթիլլոյ 29 Դ գ։
Սալիան 27 Զ գ։
Սալիզպըրի 24 Դ գ։
Սալինա 20 Ե ե։
Սալոնա 22 Դ գ։
Սալոնիկ 21 Դ գ։
Սալոնիկի ծոց 21 Դ գ։
Սալոր Գ. 17 Գ գ։
Սալուցցոյ 19 Ա բ։
Սալսպըրի 6 Ե գ։
Սալվատոր 30 Ե ե։
Սալցպերկէն 13 Դ բ։
Սալցպուրկ 15 Գ գ։
*Սալցվետէլ 13 Զ բ։
Սական 14 Ը գ։
Սակենայ Գ. 30 Զ գ։
Սակրէս 17 Բ գ։
Սահանա 27 Ե գ։
Սահարա 23 Բ բ։
Սաղալա 23 Բ գ։
Սաղամինա 22 Դ ե։
Սաղարա Հին 21 Ե բ։
Սաղարա Ն. 21 Ե բ։
Սամավանկ 31 Ա գ։
Սամար 31 Գ բ։
Սամարա 10 Ե գ։
Սամարինա 22 Գ գ։
Սամոա Կղ. 32 Թ ե։
Սամոթրակէ 27 Ա բ։
Սամոյետք 9 Ե Զ բ։
Սամոս 22 Զ ե։
Սամպոր 16 Ը բ։
Սամսոն 27 Գ բ։
Սամփեր տէ Քալենտէ 18 Զ բ։
Սայի 23 Գ գ։
*Սայիտ Նւ. 24 Դ բ։
Սայլթ 13 Դ ա։
Սայկոն 26 Զ ե։
Սայմա լիճ 9 Գ բ։
Սայփան Կ։ 31 Ե բ։
Սան 12 Զ բ։
Սանա 24 Ե գ։
Սանթանտէր 17 Դ ա։
Սանթա Ռոզա ծոց 28 Գ ա։
Սանթա Ռոզա Կ. 29 Գ գ։
Սանթարէմ 17 Բ գ։
Սանթարէմ 28 Գ բ։
Սանթա Քրուզ 28 Բ գ։
Սանթա Քրուզ Կղ. 32 Է ե։
Սանթա Ֆէ 29 Դ գ։ 28 Բ գ։
Սանթիակոյ 17 Բ ա։
Սանթիակոյ 23 Ա գ։
Սանթիակոյ 28 Գ գ։
Սանթիակոյ 30 Զ ե։
Սանթոս 28 Գ գ։
*Սանլուքար 17 Գ գ։
Սանկա 23 Գ գ։
Սան Մարթինոյ 17 Բ գ։
Սան Մարինոյ 19 Դ գ։
Ս. Մինիաթոյ 19 Գ գ։
Ս. Ռեմոյ 19 Ա բ։
Ս. Սալվատոր 23 Գ գ։
Ս. Սալվատոր 28 Գ բ։
Ս. Սալվատոր 30 Ե ե։
Ս. Սեվերոյ 19 Ե գ։
Սանտինքէն 7 Գ գ։
Սանտհըրսթ 31 Ե է։
Սան փաւլոյ 28 Գ գ։
Սանքուրու 24 Գ գ։
Ս. Ֆրանչեսքոյ Գլ. 28 Ա ա։
Սաութհէմփթըն 6 Զ գ։
Սաութ Ուէսթ 5 Գ գ։
Սապատքա 16 Զ գ։
Սապինի Լ. 19 Դ գ։
Սապլը տ Օլոն 11 Գ գ։
Սապլիա 9 Զ բ։
Սառն Բարձր 12 Է գ։
Սառն Գ. 12 Է գ։
Սառն և Լուառ 12 Զ Է գ։
Սառուցեալ Ովկիանոս 9։
Սաս Ռեկէն 16 Թ գ։
Սասսարի 20 Բ գ։
Սասսոյ տ Իթալիա 19 Դ գ։
Սավոյա 12 Ը գ։
Սավոյա Բարձր 12 Ը գ։
Սատովա 15 Դ ա։
Սարաթով 10 Ե գ։
Սարակոսա 18 Զ բ։
Սարայ 21 Զ գ։
Սարայքէօյ 22 Է ե։
Սարանսք 9 Ե գ։
Սարավաք 32 Ա գ։
Սարափուլ 9 Զ գ։
Սարթ 11 Դ Ե բ գ։
Սարթէնէ 12 Թ գ։
Սարլուի 13 Դ գ։
Սարնէն 12 Ը գ։
Սարոսի ծոց 21 Զ գ։
Սարտենիա 20 Ա գ։
Սաց 15 Գ ա։
Սաւալան 27 Զ գ։
Սաւաննա 30 Ե գ։

Սաւոնա 19 Բ բ։
Սափիենցա Կ. 22 Գ ե։
Սափփորոյ 26 Ը գ։
Սաքա 24 Դ գ։
Սաքաթու 23 Գ գ։
Սաքս 13 Զ բ։
Սաքսոնիա 14 Է գ։
Սաքրամէնթոյ 29 Գ գ։
Սեարա (Ֆորթալէզա) 28 Գ բ։
Սեւ անտառ 13 Ե գ։
Սեւ ծով 4։
Սերաստիա 27 Գ գ։
Սեթուպալ 17 Բ գ։
Սելիմնոյ 21 Զ բ։
Սելիպ 27 Դ գ։
Սելվի 21 Ե բ։
Սելքիրք 5 Ե գ։
Սելֆիճէ 21 Գ գ։
Սեկ լիճ 9 Դ բ։
Սեկոյ 23 Բ գ։
Սեկովիա 17 Դ բ։
Սեկուրա 18 Ե գ։
Սեկսարտ 16 Զ գ։
Սեկրոյ Գ. 18 Է բ։
Սեմերու 31 Ա գ։
Սեմիփալաթինսքայա 26 Դ գ։
Սենա 24 Դ գ։
Սենեավին Կղ. 31 Զ գ։
Սենեկալ 23 Բ գ։
Սենեկալիա 19 Դ գ։
Սեննաար 24 Դ գ։
Սենտայի 26 Է գ։
Սեշելեան Կղ. 24 Ե գ։
Սեպաձեւ սար 31 Բ գ։
Սեպենիքոյ 15 Դ ե։
Սեպպահ 23 Գ բ։
Սեվերին 21 Դ ա։
Սեվիլիա 17 Գ գ։
Սեվիլիա 17 Գ Դ գ։
Սերգիեվսքիյ 9 Դ գ։
Սերէնկ 8 Դ գ։
Սերէս 21 Դ գ։
Սերիֆոյ Կ. 22 Ե ե։
Սերպիա 21։
Սերփա 17 Գ գ։
Սերփէտոի Լ. 20 Բ ե։
Սերփուխով 9 Դ գ։
Սեւաստոպոլ 10 Ե գ։
Սեւեննեան Լք. 12 Զ գ։
Սեւերոյ Լ. 20 Բ ե։

Սեքետին 16 Զ գ։
Սէքէլանտ 8 Բ գ։
Սէթ 12 Զ ե։
Սէթլէճ 25 Դ գ։
Սէմենտրիա 21 Գ ա։
Սէմէրէնկ Կ. 32 Ժ գ։
Սէյլան 25 Դ ե։
Սէն Գ. 11 Ե բ։
Սէնեն 7 Գ բ։
Սէն և Մառնը 12 Զ բ։
Սէն և Ուազ 12 Ե բ։
Սէնթ Էթիէն 12 Է գ։
Սէնթ Օմէր 12 Ե ա։
Սէն Ժերմէն 12 Զ գ։
Սէնի ծոց 11 Դ բ։
Սէն Լօյ 11 Դ բ։
Ս. Լուի 30 Ե գ։
Ս. Լուիզ 28 Գ բ։
Ս. Կալլէն 12 Թ գ։
Սէն Կ. 11 Բ բ։
Ս. Հէլիէր 11 Գ բ։
Ս. Մալօյ 11 Գ բ։
Ս. Միքլօշ 16 Զ բ։
Ս. Նազէր 11 Գ գ։
Ս. Պրիէօ 11 Գ բ։
Սէն Սորին 11 Ե բ։
Սէն Վալըրի 11 Ե ա։
Սէն Տընի 12 Զ բ։
Սէնտուիչ Կղ. 32 Ի բ։
Սէուլթա 17 Դ ե։
Սէուլ 26 Է գ։
Սէվր Գ. 11 Դ գ։
Սէվրք Կրկնակ 11 Դ գ։
Սէրամ 31 Գ գ։
Սըմըրղանտ 25 Դ գ։
Սըմըրսէնտ 31 Ե ե։
*Սընտըրլէնտ 5 Զ գ։
Սըսէքս 6 Զ գ։
Սըվազ 27 Գ գ։
Սըտան 12 Է բ։
*Սթաթինա 21 Ե ա։
Սթամփալիա 22 Ե ե։
Սթանիսլաւ 16 Թ բ։
Սթանլի Ֆալս 24 Դ գ։
Սթանովոյի Խրեպեթ 26 Է գ բ։
Սթավրոյ 21 Դ գ։
Սթատէ 13 Ե բ։
Սթարոտուպ 10 Գ գ։
Սթարպըք Կ. 32 Ի գ։
Սթաւանկէր 7 Ա գ։
Սթաւրոփոլ 10 Դ գ։
Սթաֆորէն 8 Դ բ։
Սթենտալ 13 Զ բ։
Սթերլին 5 Դ գ։
Սթեֆըրթ 6 Ե ե։
Սթիրիա 15 Դ գ։
Սթոլաչ 21 Ա բ։
Սթոնհավըն 5 Ե գ։
Սթորնուէյ 5 Գ բ։
Սթուարթ Կ. 32 Է բ։
Սթուրա 22 Դ գ։
Սթոք 6 Ե ե։
Սթոքթըն 5 Զ գ։
Սթոքհոլմ 7 Դ գ։
Սթոքփորթ 6 Ե ե.
Սթրանճա Լ. 21 Զ գ։
Սթրիյ 26 Ը բ։
Սթրիպէ 21 Զ ա։
Սթրիվալի Կղ. 22 Գ ե։
Սթրոմպոլի 20 Ե ե։
Սիամ 26 Ե Զ ե։
Սի-ան 26 Զ գ։
Սիան-Թան 26 Զ գ։
Սիեալց 10 Բ գ։
Սիերիքաէ 8 Բ գ։
Սիզրան 10 Ե գ։
Սիզեպոլու 21 Զ բ։
Սիէնա 19 Գ գ։
Սիէրրա Լէոնա 23 Բ գ։
Ս. Կաթա 17 Գ բ։
Ս. Կուատարամա 17 Դ բ։
Ս. Կրետոս 17 Գ Դ բ։
Ս. Մանթիքույրա 28 Գ գ։
Ս. Մատրէ 29 Դ գ։
Ս. Մոնքայիոյ 18 Ե բ։
Ս. Մորենա 17 Գ գ։
Ս. Նեւատա 17 Ե գ։
Ս. Նեւատա 28 Բ ա։
Ս. Նեւատա 29 Գ գ։
Ս. Ս. Ցուստ 18 Զ բ։
Ս. տէ Թոլոքս 17 Դ գ։
Ս. տէ Կուարա 18 Զ ա։
Ս. տո Էսփինեասոյ 28 Գ բ։
Ս. տո Թապաթինկ 28 Գ բ։
Ս. տո Մար 28 Գ գ։
Ս. տոս Փիրէնէոս 28 Գ բ։
Սիթանտա 28 Դ գ։
Սիթքա 29 Գ գ։
Սիլա 20 Զ ե։
Սիլեան լիճ 7 Գ գ։

Սիլիսթրիա 21 Զ ա։
Սիլհէթ 26 Ե գ։
Սիխոթա Ալին 26 Է գ։
Սիկէթ 16 Ը գ։
Սիկիլիա 20 Դ գ։
Սիկինոս 22 Ե ե։
Սիկմարինկէն 13 Ե գ։
Սիկուիրի 23 Բ գ։
Սիհնա 27 Ե գ։
Սիմլա 25 Դ գ։
Սիմի 22 Զ ե։
Սիմպիրսք 9 Ե գ։
Սինա Լ. 24 Դ բ։
Սինէս 17 Բ գ։
Սինկափուր 26 Զ ե։
Սինկու Գ. 28 Գ բ։
Սինճար 27 Դ գ։
Սինոպ 27 Գ բ։
Սինտէր 23 Բ գ։
Սինքա Գ 18 Զ բ։
Սինֆերոպոլ 10 Դ գ։
Սիոն 12 Ը գ։
Սիուահ 24 Դ բ։
Սիութ 24 Դ բ։
Սիուք Ֆօլս 30 Ե գ։
Սիպերիա 26։
Սիս 27 Գ գ։
Սիսէք 15 Ե գ։
Սիսթովա 21 Ե բ.
Սիվեռն Գ. 30 Ե գ։
Սիվրիհիսար 27 Բ գ։
Սիտերոյ Գլ. 22 Ե գ։
Սիտնի 31 Ե է։
Սիրա 22 Ե ե։
Սիրակուսա 20 Ե գ։
Սիւէզ 24 Դ բ։
Սիւտէթ Լք. 15 Դ ա։
Սիւրթայ ծոց 24 Գ բ.
Սիւքր 28 Բ բ։
Սիփան Լ. 27 Ե գ։
Սիփնոս 22 Ե ե։
Սիփուսքոս 18 Ե ա։
Սիքազոյ 23 Բ գ։
Սիքեանկ 25 Զ գ։
Սիքոքֆ Կ. 26 Է գ։
Սլակոյ 6 Բ գ։
Սլավոնիա 15 Ե գ։
Սլոնիմ 10 Գ գ։
Սլուիս 8 Բ գ։
Սկովտիա 5։
Սհիուտատ Ռէալ 17 Դ գ։
Սհիուտատ Ռոտրիկոյ 17 Գ բ։
*Սղնախ (Սիկնախ) 27 Ե բ։
Սմիթ Կղ. 32 Թ բ։
Սմիցի անցք 30 Զ բ։
Սմոլենսք 9 Գ գ։
Սմոլէն 7 Բ գ։
Սնէհէթթան 7 Բ գ։
Սնէք 8 Դ ա։
Սնէք Գ. 29 Դ գ։
Սնիաթին 16 Թ բ։
Սնոյնոյ 20 Բ գ։
Սնոտոն 6 Դ ե։
Սոլէօր 12 Ը գ։
Սոլիքամսք 9 Զ գ։
Սոլլէսթէա 7 Դ գ։
Սոլկալիչ 9 Ե գ։
Սոլմոնա 19 Դ գ։
Սոլնոք 16 Զ գ։
Սոլովեցքոյ Կղ. 9 Դ բ։
Սոլուէյ 5 Ե գ։
Սոլվիչեկոտքս 9 Ե բ։
Սոլտին 14 Ը բ։
Սողոմոնի Կղ. 32 Զ գ։
Սոմ 12 Ե ա։
Սոմա 22 Զ գ։
Սոմ Գ. 12 Զ բ։
Սոմալի 24 Ե գ։
Սոմիւր 11 Դ գ։
*Սոմմայ 19 Բ բ։
*Սոմոյ Սիերրա Լ. 17 Դ բ։
Սոնտերհաուզէն 13 Զ գ։
Սոնտրիոյ 19 Բ ա։
Սորաթա Լ. 28 Բ բ։
Սորէօ Կ. 7 Դ ա։
Սորիա 18 Ե բ։
Սորլէնկ Կղ. 6 Գ է։
Սորրենթոյ 20 Ե գ։
Սուազք 24 Դ ե։
Սուանսի 6 Դ գ։
Սուապիա 13 Ե Զ գ։
Սուասոն 12 Զ։
Սուաքիմ 24 Դ գ։
Սուէլանտ 7 Գ գ։
Սուիֆթ Քըրրէնթ 28 Դ գ։
Սուլ 13 Զ գ։
Սուլա 31 Գ գ։
Սուլէյմանիէ 27 Ե գ։
Սուլինէ 21 Է ա։
Սուլու ծով 32 Բ գ։

Սուլու կր։ 32 Բ գ։
Սուխնա 23 Գ բ։
Սուխում Գալէ 27 Դ բ։
Սումատրա 26 Ե Զ ե գ։
Սումի 10 Դ գ։
Սումպա 31 Բ գ։
Սումպաւա 31 Բ գ։
Սունտ 7 Գ գ։
Սունտայ Նեղ 31 Ա գ։
Սուչաւա 16 Թ գ։
Սուվալքի 9 Գ գ։
Սուտան 23–24 Բ Գ Դ գ։
Սուտան Գաղղ. 23 Բ գ։
Սուտէրհամն 7 Դ գ։
Սուտհամփթոն Կ. 30 Ե բ։
Սուր 24 Ե բ։
Սուրապայ 31 Բ գ։
Սուրբ Ամբրոսիոս Կ. 28 Բ գ։
Ս. Անդրէաս Գլ. 24 Ե գ։
Ս. Անդրէաս Գլ. 27 Գ գ։
Ս. Անտիոքոյ Կ. 20 Ա ե։
Ս. Անտոն 18 Է գ։
Ս. Անտոն 23 Ա գ։
Ս. Անտոն 28 Բ բ։
Ս. Անտոն Գլ. 28 Գ գ։
Ս. Գէորգայ ծոց 28 Բ գ։
Ս. Դիոնեսիոս 24 Ե ե։
Ս. Դոմինիկոս 17 Գ գ։
Ս. Դոմինիկոս 30 Զ ե։
Ս. Եւփիմեայ ծոց 20 Ե ե։
Ս. Եօղէ 30 Ե ե։
Ս. Թովմաս Գլ. 28 Գ գ։
Ս. Թովմաս Կ. 23 Գ գ։
Ս. Լաւրենտիոս Լ. 17 Դ ա։
Ս. Լաւրենտիոս ծոց 30 Զ գ։
Ս. Լարենտիոս Կ. 26 Թ բ։
Ս. Լոդուվիկոս 23 Բ գ։
Ս. Լուչիա 30 Զ ե։
Ս. Խաչ Գլ. 20 Ե գ։
Ս. Խաչ Լ. 27 Գ գ։
Ս. Խուան 28 Բ գ։
Ս. Խուան 28 Գ բ։
Ս. Կէօրկէն 15 Ե գ։
Ս. Կոթարտ 12 Թ գ։
Ս. Հեղինէ 23 Բ գ։
Ս. Հիղինէ 28 Ա բ։
Ս. Հեղինէ ծոց 23 Գ ե։
Ս. Հոգի Կ. 32 Է ե։
Ս. Հոռքոս Գլ. 28 Դ բ։
Ս. Ղուկաս Գլ. 29 Դ գ։
Ս. Մատաթիա ծոց 28 Բ գ։
Ս. Մարիամ 23 Ա բ։ 30 Ե գ։
Ս. Մարիամ Գլ. 24 Ե ե։
Ս. Մարիամ Կ. 24 Ե գ։
Ս. Մարիամ Ն. 17 Գ գ։
Ս. Մաւրիտիոս Ն. 19 Ա գ։
Ս. Միքայէլ 9 Գ բ։ 23 Ա բ։
Ս. Յովհաննէս 30 Է գ։
Ս. Յովհաննէս 30 Զ ե։
Ս. Յովհ. Կ. 28 Գ բ։
Ս. Նիքոլաս 8 Բ գ։
Ս. Պետրոս 20 Ա ե։
Ս. Պօղոս 30 Ե գ։
Ս. Սեբաստիանոս 11 Գ ե։
Ս. Վիթոյ Գլ. 20 Դ ե։
Ս. Վիչէնցիոս 23 Ա գ։
Ս. Վինչենցիոս Գլ. 17 Բ գ։
Ս. Փաթրիք 5 Դ գ։
Ս. Փէօլթէն 15 Գ բ։
Ս. Քրիսթովալ Կ. 32 Է ե։
Ս. Օգոստինոս Կ. 32 Ը գ։
Ս. Ֆրանցիսքոյ Գ. 28 Գ բ։
Ս. Ֆերնանտոյ 28 Բ ա։
Ս. Ֆերնանտոս 17 Գ գ։
Ս. Ֆիլիփէ 28 Բ գ։
Սուքոնա Գ. 9 Ե բ։
Սոքալ 16 Ը ա։
Սոքորոյ 28 Բ ա։
Սոֆալա 24 Դ ե։
Սոֆիա 21 Դ բ։
Սպանիա 17–18։
*Սպարտա 22 Դ ե։
Սպիտակ Գլ. 19 Բ գ։
Սպիտակ Գլ. 23 Բ բ։
Սպիտակ Գլ. 29 Գ գ։
Սպիտակ խորշ 30 Է գ։
Սպիտակ ծով 9 Դ բ։
Սպիտակ կատար 29 Դ գ։
Սվինեմիւնտէ 14 Է բ։
Սվոլլէ 8 Դ բ։
Սրէպրենիցա 16 Զ գ։
Սրետնա Կորա 21 Դ Ե բ։
Սփա 8 Դ գ։
Սփալաթոյ 15 Դ ե։
Սփատա Գլ 22 Դ գ։
Սփարթիվենթոյ Գլ. 20 Բ ե։
Սփարթիվենթոյ Գլ. 20 Ե գ։
Սփեցիա 19 Բ բ։
Սփէնսըր ծոց 31 Դ է։
Սփիրտիկ լիճ 14 Ի բ։

Սփիցպերկ Կր. 25 Բ բ։
Սփոլեթոյ 19 Դ գ։
Սփորատք 22 Ե Զ ե։
Սփորատք Հիւս. 22 Դ Ե գ։
Սքալա Նովայի ծոց 22 Զ ե։
Սքակա ծոց 7 Ը ե։
Սքայի 5 Գ գ։
Սքարպըրի 6 Զ գ։
Սքելէսթէա 7 Դ գ։
Սքելէսթէա Գ. 7 Դ բ։
Սքիրոս 22 Ե գ։
Սքոթ գլ. 29 Գ գ։
Սքոթորա Կր. 24 Ե գ։
Սքորսպի երկիր 30 Ը ա։
Սքուիլաչէ ծոց 20 Զ ե։
Սքովելոս 22 Դ գ։
Սֆաքս 23 Գ բ։

Վ

Վաակէն 7 Գ բ։
Վաթի 22 Զ ե։
Վաթիքանոյ Գլ. 20 Ե ե։
Վաթնա 7 Թ է։
Վալանս 12 Է գ։
Վալեատոլիտ 17 Դ բ։
Վալենցա 17 Բ բ։
Վալլինցիա 18 Զ գ։
Վալլիէվոյ 21 Բ ա։
Վալլէ տէլ Մէծծանոյ 19 Գ բ։
Վալլիս Կ. 32 Ը ե։
Վալլոյ 20 Ե գ։
Վալլխերէն 8 Բ գ։
Վալտէս թերկ. 28 Բ գ։
Վալտէփենաս 17 Ե գ։
Վալտէք 13 Ե գ։
Վալտիվիա 28 Բ գ։
Վարփարայսոյ 28 Բ գ։
Վալֆիշ ծոց 23 Գ ե։
Վակ Գ. 15 Ե բ։
Վակրամ 15 Ե բ։
Վայկաց Կ. 9 Զ բ։
Վայմար 13 Զ գ։
Վասենպուրկ 13 Դ գ։
Վայսենէ 13 Զ գ։
Վան 11 Գ գ։
Վան 27 Ե գ։
Վանայ լիճ 27 Ե գ։
Վանուա-Լէվու 32 Ը ե։
Վանտէ 11 Դ գ։
Վանտէօ 7 Դ ա։
Վանքուվր 29 Գ գ։
Վանքուվր Կ։ 29 Գ գ։
Վաշարհելի 16 Է գ։
Վաչկա Գ. 9 Ե բ։
Վառնա 21 Զ բ։
Վառնեմիւնտէ 13 Զ ա։
Վասթոյ 19 Ե գ։
Վասիլիքոյ 21 Զ բ։
Վավայ Կ. 32 Թ ե։
Վավըր 8 Գ գ։
Վատի Հալֆէյ 24 Դ բ։
Վատուց 12 Թ գ։
Վատսոյ 7 Զ ա։
Վարալտին 15 Դ գ։
Վարալլոյ 19 Ա բ։
Վարանկեր ծոց 9 Գ բ։
Վարշաւիա 10 Բ գ։
Վարտար Գ. 21 Գ գ։
Վարտհուս 7 Զ ա։
Վարքուլա 23 Գ բ։
Վեաթքա 9 Ե գ։
Վելեա 15 Դ գ։
Վելեծ Մալակա 17 Դ գ։
Վելիչքա 16 Զ բ։
Վելիքիյ Լուքի 9 Գ գ։
Վելիքիյ Ուսթիուք 9 Ե բ։
Վելլեթրի 19 Դ գ։
Վելինկթըն 32 Ը ը։
Վելոք 9 Ե բ։
Վեկենէօէ 7 Բ բ։
Վենեթոյ 19 Գ բ։
Վենետիկ 19 Գ բ։
Վենետկոյ ծոց 19 Դ բ։
Վեներսպորկ 7 Բ գ։
Վենեցուէլա 28 Բ ա։
Վենեցուէլայի ծոց 30 Զ ե։
Վենթա առ Պոնաս 17 Դ բ։
Վենտէն 9 Գ գ։
Վեսթա 21 Ե ա։
Վեսթէրաօ 7 Գ գ։
Վեսթմինսիսթր 29 Գ գ։
Վեսթֆալիա 13 Դ գ։
Վեսուվ Լ. 20 Ե գ։
Վեսփրիմ 16 Զ գ։
Վերա 18 Ե գ։
Վերին լիճ 30 Ե գ։
Վերշէց 16 Է գ։
Վերոնա 19 Գ բ։
Վերչելլի 19 Բ բ։

Վերպաս 16 Զ գ։
Վերսայլ 12 Ե բ։
Վերտոն 12 Է բ։
Վերրիա 21 Գ գ։
Վէթէր լիճ 7 Գ գ։
Վէլլինկթըն կ. 28 Բ գ։
Վէլս 15 Գ բ։
Վէներ լիճ 7 Գ գ։
Վէնթնոր 6 Զ գ։
Վէսթմաննա կղ. 7 Ը է։
Վէսփ 8 Գ բ։
Վէքսիէօ 7 Գ գ։
Վըսուլ 12 Է գ։
Վըվէ 12 Ը գ։
Վըրվիէ 8 Դ գ։
Վիազմա 9 Դ գ։
Վիեննա 12 Է գ։
Վիեննա 11 Դ Ե գ։
Վիեննա 15 Ե բ։
Վիեննա Բարձր 11 Ե գ։
Վիեննա Գ. 11 Ե գ։
Վիեննա առ Քասթէլլոյ 17 Բ բ։
Վիերզոն 12 Ե գ։
Վիերլինկէն կ. 8 Գ բ։
Վիզմար 13 Զ բ։
Վիզոյ Լ. 12 Ը գ։
Վիզպատէն 13 Դ գ։
Վիէլլա 18 Է ա։
Վիէսթէ 19 Ե գ։
Վիէտմա 28 Բ գ։
Վիթեկրա 9 Դ բ։
Վիթերպոյ 19 Գ գ։
Վիթէն կղ. 7 Բ գ։
Վիթէպոք 9 Գ գ։
Վիթթենպերկ 14 Է գ։
Վիթթինկաւ 15 Դ բ։
Վիթթինկէն 13 Զ բ։
Վիթթորիա 18 Ե ա։
Վիթթորիոյ 15 Բ գ։
Վիթթորիոյ 20 Ե գ։
Վիթի-Լէվու 32 Ը ե։
Վիթի կղ. 32 Ը ե։
Վիթնէյ Լ. 29 Գ գ։
Վիթոշ Լ. 21 Դ բ։
Վիթու 24 Դ գ։
Վիթսթոք 14 Է բ։
Վիլէն գ. 11 Գ բ։
Վիլլախ 15 Գ գ։
Վիլլա Նովա 18 Է բ։
Վիլլա Նովա տէ Միլֆոնթէս 17 Բ գ։
Վիլլա Պէլլա 28 Բ բ։
Վիլլա Ռէալ 17 Բ բ։
Վիլլառուպիա 17 Ե գ։
Վիլլինկէն 13 Ե գ։
Վիլնա 14 Թ բ։
Վիլնա 9 Գ գ։
Վիլտուկէն 13 Ե գ։
Վիկոյ 17 Բ ա։
Վիկտորիա 28 Գ բ։
Վիկտորիա լիճ 24 Դ գ։
Վիննիփէկ 29 Ե գ։
Վիննիփէկ լիճ 30 Ե գ։
Վիննիփիկոսս լիճ 29 Դ գ։
Վինշոթթէն 8 Ե ա։
Վինտաւ 9 Բ գ։
Վինտէլ Գ. 7 Դ գ։
Վիշեկրատ 21 Բ բ։
Վիշի 12 Զ գ։
Վիչեկտա 9 Ե բ։
Վիչենցա 19 Գ բ։
Վիպորկ 7 Բ գ։
Վիպորկ 9 Գ բ։
Վիսէու 17 Բ բ։
Վիսպի 7 Դ գ։
Վիսքայա 18 Ե ա։
Վիսքայա ծոց 18 Ե ա։
Վիվերոյ 17 Բ ա։
Վիտին 21 Դ ա։
Վիտ Գ. 21 Դ բ։
Վիտրա 21 Զ ա։
Վիրթոն 8 Դ ե։
Վիւնսթորֆ 13 Ե բ։
Վիւրթեմպէրկ 13 Ե գ։
Վիւրմ լիճ 13 Զ ե։
Վիրցպուրկ 13 Ե գ։
Վիքթորիա 29 Գ գ։
Վիքթորիա 31 Բ է։
Վիքթորիա 31 Ե է։
Վիքթորիա երկիր 29 Դ բ։
Վլասնիցա 21 Գ բ.
Վլատիկաւկաս 27 Ե բ։
Վլատիմիր 9 Դ գ։
Վլատիվոսթոք 26 Է գ։
Վճիտ լիճ 30 Զ գ։
Վոժ 12 Է բ։
Վոժ Լք. 12 Ը բ գ։
Վոլգա Գ. 23 Բ գ։
Վոլթերրա 19 գ։
Վոլկա Գ. 10 Ե գ։
Վոլմիրսթէտ 13 Զ բ։

Վոլշթայն 14 Ը բ։
Վոլոկտա 9 Դ գ։
Վոլոյ 22 Դ գ։
Վոլոյի ծոց 22 Դ գ։
Վոլֆենպիւթէլ 13 Զ բ։
Վոհեմար 24 Ե գ։
*Վոնիցա 22 Գ գ։
Վոշինկթոն 30 Ե գ։
Վոշինկթոն կ. 32 Ժ գ։
Վոսփոր 21 Է գ։
Վորարլպէրկ 15 Ա գ։
Վորմս 13 Դ գ։
Վորնէ 8 Բ գ։
Վորոնէժ 10 Դ գ։
Վուլիչ 6 Զ գ։
Վուլկար 21 Ե գ։
Վուլքանոյ 20 Ե ե։
Վուքարի 23 Գ գ։
Վոքլիւզ 12 Է գ։
Վտանգաւոր կղ. 32 Ժ ե։
*Վրախորի 22 Գ գ։
Վրանիա 21 Գ բ։
Վրանկէլ կ. 29 Ա բ։
Վրացա 21 Դ բ։
Վրեշէն 14 Թ բ։
Վրիպուրկ 24 Դ ե։

Տ

Տալ Արեւելեան 7 Դ գ։
Տալ Արեւմտեան 7 Գ գ։
Տալքիյ 6 Գ ե։
Տակէօ 9 Բ գ։
Տամ 14 Ը բ։
Տամարա 24 Գ ե։
Տամիաթ 24 Դ բ։
Տամփիէր Արշիպ. 31 Բ գ։
Տարթրքասթոյ կ. 31 Ե գ։
Տանիլովկրատ 21 Բ բ։
Տանիմարքա 7։
Տանիմարքայի նեղուց 30 Ը բ։
Տանցիկ 14 Ժ ա։
Տանցիկայ ծոց 14 Ժ ա։
Տավայո 31 Գ գ։
Տարա 24 Դ գ։
Տարենտոն 20 Զ գ։
Տարենտոնի ծոց 20 Զ ե գ։
Տար-էս-Սալամ 24 Դ գ։
Տարիէնի ծոց 28 Բ ա։
Տարլինկ 31 Է է։
Տարլինկթըն 5 Զ գ։
Տարմշթատ 13 Ե գ։
Տարսոն 27 Գ գ։
Տարվին Նւ. 31 Գ ե։
Տարֆուր 24 Դ գ։
Տանփեթքրիք 6 Գ գ։
Տաւրիա 10 Դ գ։
Տաքս 11 Դ ե։
Տեթմոլտ 13 Ե գ։
Տելլիս 18 Ը գ։
Տելկատոյ Գլ. 24 Դ գ։
Տելֆսայլ 8 Ե ա։
Տեմավէնտ 24 Ե բ։
Տենիա 18 Զ գ։
Տենվեր 29 Դ գ։
Տեպրեցին 16 Է գ։
Տեսթեռոյ 28 Գ գ։
Տեսսաւ 13 Զ գ։
Տեսփենափերրոս 17 Դ գ։
Տեսփոթոյ Լք. 21 Դ գ։
Տիտիուխին 9 Զ գ։
Տերփ 9 Գ գ։
Տեւա 16 Ը գ։
Տեֆենթէր 8 Դ բ։
Տէէշ 16 Ը գ։
Տէլավար ծոց 30 Զ գ։
Տէլհի 25 Դ գ։
Տէլֆթ 8 Գ գ։
Տէմիրհիսար 21 Դ գ։
Տէ Մուան 30 Ե գ։
Տէմ Սուլէյման 24 Դ գ։
Տէնիզլի 22 Է ե։
Տէնճըրի կղ. 32 Ժ ե։
Տէն Պոշ 8 Գ գ։
Տէվըն Հս. 30 Ե բ։
Տէտէ Աղաճ 21 Ե գ։
Տէրկ լիճ 6 Բ ե։
Տէրրէյէ 24 Ե բ։
Տէւիսայ Նեղ. 30 Զ բ։
Տէքքան 25 Դ ե։
Տէօթիխեմ 8 Դ գ։
Տէօյչ Այլաւ 14 Ժ բ։
Տէօնկէրվէն 6 Բ ե։
Տէօնքէսպի Գլ. 5 Ե բ։
Տէօնքէրք 12 Ե ա։
Տէօքէսթըր 6 Զ ե։
Տըլըթ 30 Ե գ։
Տընկէնըն 5 Գ գ։
Տընտալք 6 Գ ե։
Տընտին 32 Է ը։

Տընպարթըն 5 Դ գ։
Տըպլին 6 Գ ե։
Տըրհըմ 5 Զ գ։
Տըրպի 6 Զ ե։
Տիա 22 Ե գ։
Տիամանթինա 28 Բ բ։
Տիարպեքիր 27 Դ գ։
Տիաքովա 21 Գ բ։
Տիբերիս Գ. 10 Դ գ։
Տիգրանակերտ 27 Դ գ։
Տիգրիս Գ. 27 Ե գ։
Տիեզերական Լք. 18 Ե բ։
Տիէկոյ Ռամիրէզ կղզիք 28 Բ գ։
Տիէկոյ Ռոտրիկէզ 24 Զ գ։
Տիէկոյ Սուարէզի ծոց 24 Ե գ։
Տիէսթ 8 Գ գ։
Տիէփ 11 Ե բ։
Տիէօ Կ. 11 Գ գ։
Տիժոն 12 Է գ։
Տիլման 27 Ե գ։
Տիլլէ 31 Գ գ։
Տիկրանս 7 Թ գ։
Տինան 8 Գ գ։
Տինել 12 Է գ։
Տինկեու 7 Թ գ։
Տինկլի ծոց 6 Ա ե։
Տինկուէլ 5 Դ գ։
Տիու 29 Դ գ։
Տիպրա 21 Գ գ։
Տիսոն 8 Դ գ։
Տիսքոյ Կ. 30 Է բ։
Տիվրիկ 27 Դ գ։
Տիրշաւ 14 Ժ ա։
Տիւռեննեան ծով 20։
Տիւսսելտորֆ 13 Դ գ։
Տիւրանս 12 Է գ։
Տիւրվիլ Գլ. 31 Դ գ։
Տիփհոլց 13 Ե բ։
*Տիքլիլս 8 Դ ե։
Տնեսթեր Գ. 16 Ը բ։
Տնեփէր 10 Դ գ։
Տոլ 12 Է գ։
Տոլլար ծոց 8 Ե ա։
Տոլկէլի 6 Դ ե։
Տոլցիկ 14 Թ գ։
Տոմպովար 15 Ե գ։
Տոմոյ ա'Օսսոլա 19 Ա ա։
Տոմֆրիս 5 Դ գ։
Տոնաւէօրթ 13 Զ գ։
Տոնայ Ղազախաց Գւռ. 10 Դ գ։
Տոն Գ. 10 Դ գ։
Տոնեցքայա 10 Դ գ։
Տոնկէլ 5 Բ գ։
Տոնկէլի ծոց 5 Բ գ։
Տոնկոլա 24 Դ գ։
Տոպշինա 16 Է բ։
Տոպիլուկ 14 Է գ։
Տոպրուճա 21 Է ա։
Տովըր 6 Է գ։
Տովրէ Ֆիէլտ 7 Բ գ։
Տորթմունտ 13 Դ գ։
Տորմիթոր 21 Բ բ։
Տորնոք 5 Դ գ։
Տորոյ Գլ. 22 Ե գ։
Տորչըսթըր 6 Ե գ։
Տորտոներ Գ. 11 Ե գ։
Տորտրէխթ 8 Գ գ։
Տուգլա 16 Զ գ։
Տուէ 12 Զ ա։
Տուէրոյ Գ. 17 Գ բ։
Տուլկաս 6 Դ գ։
Տուլչինեոյ 21 Բ գ։
Տունա Գ. 9 Գ գ։
Տունապուրկ 9 Գ գ։
Տունապուրկ 9 Գ գ։
Տուպ 12 Է գ։
Տուպ Գ. 12 Է գ։
Տուպանթ լիճ 29 Դ բ։
Տոպնիցա 21 Դ բ։
Տոպովքա 10 Ե գ։
Տուրացցոյ 21 Բ գ։
Տուրնիք 8 Բ գ։
Տուրպան 24 Դ ե։
Տուքաթի 21 Բ գ։
Տուքլա 16 Է բ։
Տոքքում 8 Դ ա։
Տոֆէնայ Ամրոց 24 Ե ե։
Տվինա 9 Ե բ։
Տրակինեան 12 Ը ե։
Տրակիսանի 21 Դ ա։
Տրամա 27 Դ գ։
Տրամմէն 7 Բ գ։
Տրապիզոն 27 Դ բ։
Տրաւ Գ. 15 Ե գ։
Տրաքէնպէրկ Լք. 24 Դ ե։
Տրէզտէն 14 Է գ։
Տրենթէ 8 Ե բ։
Տրին Գ. 21 Բ գ։
Տրինա Գ. 21 Բ բ։
Տրիպօլիս 27 Գ գ։

Տրոկխաը 6 Գ ե։
Տրոմ 12 Է գ։
Տրոմ Գ. 12 Է գ։
Տրոնթհէյմ 7 Բ բ։
Տփխիս Տ. Թիֆլիս։
Տօրոս 27 Գ գ։
Տօրոս լերինք 27 Դ գ։

Ր

Րանկուն 26 Ե ե։
Րեշտ 27 Զ գ։

Ց

Ցարեվոքոքշայսք 9 Ե գ։
Ցարեւ 10 Ե գ։
Ցարիցին 10 Ե գ։
Ցարի Պրոտ 21 Դ բ։
Ցէլ 13 Դ գ։
Ցելլէ 13 Ե բ։
Ցիամտա 26 Ե գ։
Ցիթթաւ 14 Ը գ։
Ցի-Նան 26 Զ գ։
Ցիցիքար 26 Է գ։
Ցնայմ 15 Դ բ։
Ցոմպոր 16 Զ գ։
Ցութֆէն 8 Դ բ։
Ցուկ 12 Թ գ։
Ցումպա 24 Դ գ։
Ցուտատելա 18 Ը բ։
Ցուրիխ 12 Թ գ։
Ցվիքաւ 14 Է գ։

Փ

Փաթակոնիա 28 Բ գ։
Փաթթի 20 Ե ե։
Փաթրաս 22 Գ գ։
Փալաթիա 22 Զ ե։
Փալամպանկ 26 Զ գ։
Փալամպանկ 31 Ա գ։
Փալանքա 21 Գ ա։
Փալաոսի Արշիպ. 31 Դ գ։
Փալենցիա 17 Դ ա։
Փալերմոյ 20 Գ ե։
Փալմա 17 Ը գ։
Փալմաս Գլ։ 23 Բ գ։
Փալմերսթոն 31 Գ ե։
Փալմերսթոն Կք. 32 Ժ ե։
Փալմիրա Կ. 32 Ժ գ։
Փալոս 17 Գ գ։
Փական Կ. 31 Ե բ։
Փակոյ 15 Դ գ։
Փահանկ 26 Զ ե։
Փաղերա 22 Դ ե։
Փամփաս 28 Բ գ։
Փամփելոնա 18 Ե ա։
Փայ Եար 9 Է բ։
Փայթա 28 Ա բ։
Փայն Քրիք 31 Գ ե։
Փայտից լիճ 30 Ե գ։
Փանամա 30 Ե ե։
Փանամայի ծոց 30 Ե ե։
Փանամայի պարանոց 30 Ե ե։
Փանայ 31 Բ բ։
Փանչովա 16 Է գ։
Փառնայիպա 28 Գ բ։
Փասարովից 21 Գ ա։
Փասիր 31 Բ գ։
Փասսաւ 14 Է գ։
Փասսաւ 15 Գ բ։
Փասսարոյ Գլ. 10 Ե գ։
Փատանկ 26 Ե գ։
Փա-տը-Քալէ 11 Ե ա։
Փատուա 19 Գ բ։
Փարակուա Կ. 31 Բ բ։
Փարակուա 28 Բ Գ գ։
Փարանակուա 28 Գ գ։
Փարանակուայի ծոց 28 Գ գ։
Փարամարիպոյ 28 Գ ա։
Փարայիպա 28 Դ բ։
Փարանա Գ. 28 Գ բ։
Փարթինիքոյ 20 Դ ե։
Փարիզ 12 Զ բ։
Փարինա Գլ. 28 Ա բ։
Փարկա 22 Գ գ։
Փարմա 19 Բ բ։
Փարոս 22 Ե ե։
Փարսալիա 22 Դ գ։
Փարսնաթայըն 6 Բ ե։
Փարրէ 19 Բ բ։
Փաւիա 19 Բ բ։
Փափա 15 Ե գ։
Փաքսոյ Կ. 22 Բ գ։
Փեաթիկորսք 27 Ե բ։
Փեզարոյ 19 Դ գ։
Փեթերվարատայն 16 Զ գ։
Փեթրից 21 Դ գ։
Փեթրոսավոտսք 9 Դ բ։

Փեթրովաչ 21 Գ. ա։
Փեթրովսք 27 Զ բ։
Փեթրոփաւլովսք 26 Ը գ։
Փեթրոփաւլոսքոյ 25 Դ գ։
Փեթրոքով 10 Բ դ։
Փեթրպուրկ Ս. 9 Գ բ։
Փելակոզա Կ. 19 Ե գ։
Փեմպա 24 Դ դ։
Փեմպրոք 6 Դ գ։
Փենզա 10 Ե գ։
Փեզլինսքոյէ 26 Թ գ։
Փեչ 21 Գ. բ։
Փեչորա Գ. 9 Զ բ։
Փեչորա ծոց 9 Զ բ։
Փերեքոփ 10 Դ դ։
Փերիմ Լ. 21 Դ գ։
Փերմ 9 Զ գ։
Փերոն 12 Զ բ։
Փերու 28 Բ բ։
Փերուճիա 19 Դ գ։
Փերչովա 21 Դ գ։
Փերսերին 21 Գ բ։
Փեքին 26 Զ գ։
Փէյզլէյ 5 Դ գ։
Փէյփուս լիճ 9 Գ գ։
Փէնանկ 26 Ե ե։
Փէնաս ծոց 28 Բ գ։
Փէնզէնս 6 Դ գ։
Փէնթլընտայ Նեղ. 5 Ե բ։
Փէնմարք Գլ. 11 Բ գ։
Փէրթ 5 Ե գ։
Փէրիկէօ 11 Ե գ։
Փէրնամպուքոյ 28 Դ բ։
Փէրրի Կղ. 29 Դ բ։
Փէրփինեան 12 Զ ե։
Փըրթ 31 Բ է։
Փիանոզա Կ. 19 Ե գ։
Փիաչէնցա 19 Բ բ։
Փիաւ լիճ 9 Գ բ։
Փիեթերզպուրկ 24 Դ ե։
Փիզաւ 19 Գ գ։
Փիզէք 15 Գ բ։
Փիզլինոյ 15 Գ գ։
Փիէմոնթէ 19 Ա բ։
Փիթեսթի 21 Ե ա։
Փիթէա Գ. 7 Դ բ։
Փիթըրպըրի 6 Զ ե։
Փիթէա 7 Դ բ։
Փիթիուսեան Կղ. 18 Է գ։
Փիթսպուրկ 30 Ե գ։
Փիլզէն 15 Գ բ։
Փիլիպեան Կղ. 31 Գ բ։
Փիլքոմայոյ Գ. 28 Բ գ։
Փինդոս Լք. 22 Գ գ։
Փինեկա 9 Ե բ։
Փինեկա Գ. 9 Ե բ։
Փինսք 19 Գ գ։
Փինսքայ ճահիճ 10 Գ գ։
Փիշիոթթա 20 Ե գ։
Փիոմպինոյ 19 Գ գ։
Փիպըրս 5 Ե գ։
Փիսթոյա 19 Գ գ։
Փիսքոյ 28 Բ բ։
Փիրանոյ 15 Գ գ։
Փիրթըրհէտ 5 Ե գ։
Փիրից 14 Ը բ։
Փիրկոս 28 Գ ե։
Փիրոթ 21 Դ բ։
Փիցունտա 27 Դ բ։
Փիւյ-տը-Տոմ 12 Զ գ։
Քիւսփոք-Լատանի 16 Է գ։
Փլաթա Գ. 29 Դ գ։
Փլասենցիա 17 Գ բ։
Փլաւա 21 Բ բ։
Փլաւէն 13 Զ գ։
Փլեւնա 21 Ե բ։
Փլիմըթհ 6 Դ գ։
Փլոմպիէր 12 Ը գ։
Փլոյէշթի 21 Ե ա։
Փլոցք 9 Բ գ։
Փոզեկա 15 Ե գ։
Փոզէն 14 Թ բ։
Փոզոյ Պլանքոյ 17 Դ գ։
Փոթամոս 22 Դ ե։
Փոթենցա 20 Ե գ։
Փոթի 27 Դ բ։
Փոլա 15 Գ գ։
Փոլթաւա 10 Դ գ։
Փոլինեզիա 32։
Փոլիքանդրոս 22 Ե ե։
Փոլիքասթրոյ 20 Զ ե։
Փոլիքասթրոյ Գլ. 20 Ե ե։
Փոլոցք 9 Գ գ։
Փոմերանիա 14 Ը բ։
Փոմոնա 5 Ե բ։
Փոյ 11 Դ ե։
Փոյ Գ. 19 Գ բ։
Փոյլեաք 11 Դ գ։
Փոնէվիի Կ. 32 Զ գ։
Փոնթեպպա 29 Դ ա։

Փոնթէվերտա 17 Բ ա։
Փոնթինակ 31 Ա գ։
Փոնթինեան Կղ. 20 Դ գ։
Փոնթրեմոլի 19 Բ բ։
Փոնտիշէրի 25 Դ ե։
Փոնց 9 Դ բ։
Փովենեց 9 Դ բ։
Փովկիս 22 Դ գ։
Փոտկորիցա 21 Բ բ։
Փոտոժ 9 Դ բ։
Փոտոլիա 10 Գ գ։
Փոտոլսք 10 Գ գ։
Փորթ Ալպերթ 31 Ե Է։
Փորթալեկրէ 17 Գ գ։
Փորթէնտիք 23 Բ գ։
Փորթլէնտ Գլ. 6 Ե գ։
Փորթմութ 6 Զ գ։
Փորթոզի 28 Բ բ։
Փորթոկալ 17։
Փորթոյ 17 Բ բ։
Փորթոյ Ալէկրէ 28 Գ գ։
Փորթոյ Իմփէրիալ 28 Գ բ։
Փորթ Լուի 24 Ե գ։
Փորթոյ Ռիքոյ 30 Զ ե։
Փորթոյ Սանթոյ 23 Բ բ։
Փորթոյ Սքուզոյ 20 Բ ե։
Փորթոյ Փաչէքոյ 28 Բ գ։
Փորթ Տէնիզըն 31 Ե գ։
*Փորթրի 5 Գ գ։
Փոր Վանտըր 12 Զ ե։
Փորտէնոնէ 19 Դ բ։
Փոցտամ 14 Է բ։
Փուակիէ 11 Ե գ։
Փուլիյէ 20 Զ գ։
Փունթա Արենաս 28 Բ գ։
Փու-չէ 21 Զ գ։
Փուսթոսերոք 9 Զ բ։
Փուրուս 26 Բ բ։
Փուցիկ 14 Թ ա։
Փոփերինկէն 8 Ա գ։
Փոփոքափէթլ 29 Դ ե։
Փոքր Ասիա 27։
Փսքով 9 Գ գ։
Փրակա 15 Դ ա։
Փրեթորիա 24 Դ ե։
Փրեսպուրկ 15 Ե բ։
Փրեսփէ լիճ 21 Գ գ։
Փրեվէզա 22 Գ գ։
Փրերաւ 15 Ե բ։
Փրժեմիսլ 16 Ը բ։
Փրիշթինա 21 Գ բ։
Փրիվաս 12 Է գ։
Փրիփեթ Գ. 10 Գ գ։
Փրոսնից 15 Ե բ։
Փրովիտէնս 30 Զ գ։
Փրոքուփլիա 21 Գ բ։

Ք

Քազ Լ. 22 Զ գ։
Քազա Պրանքա 17 Բ գ։
Քազեմպէ 24 Դ գ։
Քազէյրոյ Լ. 28 Բ գ։
Քազէրթա 20 Ե գ։
Քազպէք 27 Ե բ։
Քազոնկոյ 24 Դ գ։
Քաթալոնիա 18 Է բ։
Քաթանիա 20 Ե գ։
Քաթանծարոյ 20 Զ ե։
Քաթարինէնհոլմ 7 Գ գ։
Քաթթարոյ 15 Զ ե։
Քաթթարոյ 21 Բ բ։
Քաթթաք 26 Ե ե։
Քաթթէկաթ 7 Գ գ։
Քաթոշ Գլ. 30 Ե գ։
Քաթվայք 8 Գ բ։
Քալաթայուտ 18 Զ բ։
Քալահարի 24 Դ ե։
Քալամաթա 22 Գ ե։
Քալաչ 10 Ե գ։
Քալապաք 22 Գ գ։
Քալապրիա 20 Ե Զ ե։
Քալաֆաթ 21 Դ ա։
Քալետոնիա Նոր 32 Զ գ։
Քալէ 12 Ե ա։
Քալթաճիրոնէ 20 Ե գ։
Քալիարի 20 Բ ե։
Քալիարիի ծոց 20 Բ ե։
Քալիմնոս 22 Զ ե։
Քալիչ 9 Ե գ։
Քալիքութ 25 Դ ե։
Քալիքս Գ. 7 Ե բ։
Քալիֆորնիա 29 Գ գ։
Քալիֆորնիա Ստորին 29 Դ գ։
Քալիֆորնիոյ ծոց 29 Դ գ։
Քալլաոյ 28 Բ բ։
Քալկան 26 Զ գ։
Քալկարի 29 Դ գ։
Քալկույէվ Կ. 9 Ե բ։
Քալմար 7 Գ գ.

Քալմարի Նեղուց 7 Գ գ։
Քալմիքով 10 Ե գ։
Քալոնիա 22 Ե գ։
Քալոչա 16 Զ գ։
Քալուկա 9 Դ գ։
Քալսպար 6 Բ ե։
Քալվատոս 11 Դ բ։
Քալվէօրտէ 13 Զ բ։
Քալվի 12 Թ ե։
Քաճուելէ 24 Դ գ։
Քաղաքն Քափ 23 Գ ե։
Քաղկիս 22 Դ գ։
Քամա Գ. 9 Զ գ։
Քամափուան անապ. 28 Գ բ։
Քամերուն 23 Գ գ։
Քամէնսքիյ 9 Զ գ։
Քամինոյ Գլ. 20 Բ գ։
Քամիշին 10 Ե գ։
*Քամլա Քարլեպի 9 Գ բ։
Քամմին 64 Ը բ։
Քամչաթքա 26 Ը գ։
Քամպոճ 26 Զ ե։
Քամպոճ Գլ. 26 Զ ե։
Քամպրէ 12 Զ ա։
Քամփանիա 20 Դ գ։
Քամփէն 8 Դ բ։
Քամփոպասսոյ 19 Ե գ։
Քայեննա 28 Գ ա։
Քայզէրսլաութեռն 13 Դ գ։
Քայլիես 23 Բ գ։
Քան 12 Ը ե։
Քան 11 Դ բ։
Քանատայի Տէրութիւն 29-30։
Քանատեան Գ. 29 Դ գ։
Քանարեան Կք. 23 Ա բ։
Քանարիա Կ. 23 Բ բ։
Քանէա 22 Դ գ։
Քանէմ 23 Գ գ։
Քանթալ 12 Զ գ։
Քանթոն 6 Զ գ։
Քանիափուսքաւ լիճ 30 Զ գ։
Քանին Թերկ. 9 Ե բ։
Քանին Նոս 9 Ե բ։
Քանիշա Ն. 15 Ե գ։
Քանկամա 24 Գ գ։
Քանկոմպէ 24 Գ գ։
Քանկորուաց Կ. 31 Դ է։
Քաննա 5 Գ գ։
Քանոյ 23 Գ գ։
Քանտալսքայա 9 Գ բ։
Քանտիա 22 Ե գ։
Քաշաւ 16 Ի բ։
Քաշկար 25 Դ գ։
Քաշմիր 25 Դ գ։
Քաչայ ծոց 25 Դ գ։
Քապանկոյ 24 Գ գ։
Քապէսի ծոց 23 Գ բ։
Քապեցհա-տէ-Մանցհանետա 17 Գ ա։
Քապինուա 23 Գ գ։
Քապուլ 25 Դ գ։
Քառիլ 17 Բ ա։
Քառնապատ 21 Զ բ։
Քառնէնթէս 28 Բ գ։
Քասանիէ 24 Գ գ։
Քասապա 22 Զ գ։
Քասթելեոն-տէ-լա-Փլանա 18 Զ բ։
Քասթելլոյ Պրանքոյ 17 Գ գ։
Քասերես 17 Գ գ։
Քասթէլլամմառէ 20 Դ Ե գ։
Քասթէլլամմառէ 20 Դ ե։
Քասթէլվեթրանոյ 20 Ե գ։
Քասթիլիա Հին 17-18 Դ բ։
Փասթիլիա Նոր 17 Դ Ե գ։
Քասթորիա 21 Գ գ։
Քասթրովիլլարի 20 Ե ե։
Քասոս 22 Զ գ։
Քասսալա 24 Դ գ։
Քասսայի 24 Գ գ։
Քասսըլ 13 Ե գ։
Քավալա 21 Ե գ։
Քատավու Կ. 32 Ը ե։
Քատեաք Կ. 29 Բ գ։
Քատնիքով 9 Դ գ։
Քարա 24 Ե գ։
Քարա Գ. 9 Ի բ։
Քարայի ծով 26 Գ Դ բ։
Քարանթան 11 Գ բ։
Քարապուտաք 10 Զ գ։
Քարա Պօղազ 10 Զ գ։
Քարավէլլաս 28 Գ բ։
Քարաքաս 28 Բ ա։
Քարաքասոն 12 Զ ե։
Քարաքոլ 21 Ե ա։
Քարեմա 24 Դ գ։
Քարթա 23 Բ գ։
Քարթախենա 18 Զ գ։
Քարթաքսոյ 17 Բ գ։
Քարինթիա 15 Գ գ։

Քարիսթոս 22 Ե գ։
Քարիքալ 25 Դ ե։
Քարլայլ 5 Ե գ։
Քարլշթատ 15 Դ գ։
Քարլշպատ 15 Դ ա։
Քարլոյ 6 Գ ե։
Քարլսքրոնա 7 Գ գ։
Քարկոփոլ 9 Դ բ։
Քարմարթըն 6 Դ գ։
Քարմէն 30 Ե ե։
Քարնիոլ 15 Գ Դ գ։
Քարոլինա Կ. 32 Ի ե։
Քարոլինեան Կք. 31 Ե գ։
Քարպոնարա Գլ. 20 Բ ե։
Քարտիկենի ծոց 6 Դ ե։
Քարտիկէն 6 Դ ե։
Քարտիֆ 6 Ե գ։
Քարտուէլ 31 Ե ե։
Քարրարա 19 Գ բ։
Քարրըոն Գ. 17 Դ ա։
Քարփաթոս 22 Զ գ։
Քարփենթարիոյ ծոց 31 Դ ե։
Քափ 23 Գ ե։
Քափէլլա 24 Գ գ։
Քափոշվար 15 Ե գ։
Քափրայա 12 Թ ե։
Քափրի 20 Գ գ։
Քաքոնտա 23 Գ գ։
Քաօր 11 Ե գ։
Քաֆֆա 24 Դ գ։
Քեան Գ. 26 Զ գ։
Քերմատէք Կք. 32 Ը գ։
Քեմփէն 14 Թ գ։
Քենփէր 11 Բ բ։
Քեչքեմէթ 16 Զ գ։
Քերեմփէ Գլ. 27 Գ բ։
Քերզոյ 15 Դ գ։
Քերիկոյ 22 Դ ե։
Քերինա 27 Գ գ։
Քերկան 27 Զ գ։
Քերսըն Սիթի 29 Գ գ։
Քերսոն 10 Դ գ։
Քեֆալոնիա 22 Գ գ։
Քէլաթ 25 Դ գ։
Քէմիթըն 13 Զ ե։
Քէյմպրիճ 6 Զ ե։
Քէնթ 6 Ի գ։
Քէնթիր Թերկ. 5 Դ գ։
Քէնիա Լ. 24 Դ գ։
Քէնթըրպըրի 6 Ի գ։
Քէնմէր 6 Բ գ։
Քէնմէրի ծոց 6 Ա գ։
Քէնսէս քաղաք 30 Ե գ։
Քէպէք 30 Զ գ։
Քէսքէյտ Ռէնճ 29 Գ գ։
Քէրրիք 6 Բ ե։
Քէօթահիա 27 Բ գ։
Քէօլէն 7 Գ գ բ։
Քէօնիկրաց 15 Դ ա։
Քիօնիկշթայն 14 Ի գ։
Քէօնիկսհիւթթէ 10 Բ գ։
Քէօնիկսպէրկ 14 Ի ա։
Քէօնից 14 Թ բ։
Քէօսթէնճէ 21 Ի ա։
Քէօսթէնտիլ 21 Դ բ։
Քէօսլին 14 Ը ա։
Քէֆֆի 23 Գ գ։
Քըմպըրլէնտ 30 Զ բ։
Քըրնարվըն 6 Դ ե։
Քըրքուր 27 Ե գ։
Քըքոտպր 5 Դ գ։
Քիավեննա 19 Բ ա։
Քիզմայիւ 24 Ե գ։
Քիէթթի 19 Դ գ։
Քիէլ 7 Բ ե։
Քիէլց 10 Բ գ։
Քիէվ 10 Գ գ։
Քիթէնէ 23 Գ գ։
Քիթթէմինսթըր 6 Ե ե։
Քիթոյ 28 Ա ա։
Քիթրոս 21 Դ գ։
Քիլի 28 Բ գ։
Քիլիմանա 24 Դ գ։
Քիլմարնըք 5 Դ գ։
Քիլոա 24 Դ գ։
Քիլրուշ 6 Բ ե։
Քիլքէնի 6 Բ ե։
Քիմարա 21 Բ գ։
Քիմպէրլի 31 Գ ե։
Քիմպիրլի 24 Դ ե։
Քիմպունտու 24 Գ գ։
Քինփինա 21 Ե ա։
Քիմփուլուլունկա 21 Ե ա։
Քինապալու Լք. 32 Բ գ։
Քինեշմա 9 Ե գ։
Քինկ Կ. 31 Ի է։
Քինկաթոն 30 Զ ե։
Քինսէյլ 6 Բ գ։
Քինրոս 5 Ե գ։
Քիշմ Կ. 24 Ե բ։

Քիշնեւ 10 Գ գ։
Քիոս 22 Ե գ։
Քիոճճիա 19 Գ բ։
Քիունկ-չէու 26 Զ ե։
Քիուփըր 5 Ե գ։
Քիութոյ 26 Է գ։
Քիսսովոյ 22 Դ գ։
Քիրեսուն 27 Դ բ։
Քիրիլով 9 Դ գ։
Քիրման 25 Գ գ։
Քիրքէլտի 5 Ե գ։
Քիրքուըլ 5 Ե բ։
Քիցինկէն 13 Ե գ։
Քիւսթրին 14 Ը բ։
Քիւսիւ Կ. 26 Է գ։
Քիւրաշի 25 Դ գ։
Քիֆրի 27 Ե գ։
Քլաթթաւ 15 Գ բ։
Քլակենֆուրթ 15 Դ գ։
Քլաւզենպուրկ 16 Ը գ։
Քլաքմէնըն 5 Ե գ։
Քլերմոն 12 Զ գ։
Քլիըր Գլ. 6 Բ գ։
Քլիմանճարոյ Լ. 24 Դ գ։
Քլիվլէնտ 30 Ե գ։
Քլոնմէլ 6 Բ ե։
Քլոֆա 7 Թ է։
Քոզենցա 20 Ե ե։
Քոզէլ 14 Թ գ։
Քոզլով 15 Դ գ։
Քոթելնից 9 Ե գ։
Քոթոնու 23 Բ գ։
Քոթորսքոյ 10 Ե գ։
Քոթպուս 14 Ը գ։
Քոթրոնէ 20 Զ ե։
Քոլ 5 Գ գ։
Քոլա 9 Դ բ։
Քոլա Թերակղզի 9 Դ բ։
Քոլիմա 26 Ը գ։
Քոլիմա 29 Դ ե։
Քոլին 15 Դ ա։
Քոլմար 13 Դ գ։
Քոլոկրիվ 9 Ե գ։
Քոլոմէա 16 Թ բ։
Քոլոմնա 9 Դ գ։
Քոլոմպիա 28 Բ ա։
*Քոլոմպոյ 25 Դ ե։
Քոլոնիա 13 Դ գ։
Քոլորատոյ Գ. 29 Դ գ։
Քոլորատոյի բարձր. 29 Դ գ։
Քոլումպիա 30 Ե գ։
Քոլումպիա Բրիտանական 29 Գ գ
Քոլումպուս 30 Ե գ։
Քոլումպրեթ Կղ. 18 Է գ։
Քոլչեսթըր 6 Է գ։
Քոլպերկ 14 Ը բ։
Քոլվա Գ. 9 Զ բ։
Քոմա Եայլա 21 Ե գ։
Քոմոյ 19 Բ բ։
Քոմոյի լիճ 19 Բ ա։
Քոմոռն 15 Ե գ։
Քոմորեան Կղ. 24 Դ գ։
Քոմորին Գլ. 25 Դ ե։
Քոյիմպրա 17 Բ բ։
Քոնաքրի 23 Բ գ։
Քոնեաք 11 Դ գ։
Քոնիցա 21 Ա բ։
Քոնկ 23 Բ գ։
Քոնկոյ Գաղղիոյ 23 Գ գ։
Քոնկոյի Անկախ Տէրութիւն 24 Գ Դ գ գ։
Քոնկսպէրկ 7 Բ գ։
*Քոննոթ 6 Բ ե։
Քոնչաքով 9 Զ գ։
Քոնսէփսիոն 28 Բ գ։
Քոնտէյմին 31 Է գ։
Քոնքորտ 30 Զ գ։
Քոնքորտիա 28 Բ գ։
Քոնֆլուէնցիա 28 Բ գ։
Քոշմին 14 Թ գ։
Քոչապամպա 28 Բ բ։
Քոչինչին 26 Զ ե։
Քոպուրկ Կոթա 13 Զ գ։
Քոպուրկի Թերկ. 31 Դ ե։
Քոռիէնթէս Գլ. 28 Բ գ։
Քոս 22 Զ ե։
Քոսէյիր 24 Դ բ։
Քոսթա Ռիքա 30 Ե ե։
Քոսթէն 14 Թ բ։
Քոսթրոմա 9 Դ գ։
Քոսի ծոց 22 Զ ե։
Քովել 10 Գ գ։
Քովիլիա 17 Գ բ։
Քովնոյ 9 Գ գ։
Քովրով 9 Դ գ։
Քոտ Գ. 30 Զ գ։
Քորաթոյ 20 Ե գ։
Քորէա 26 Է գ։
Քորէզ 11 Ե գ։
Քորէզ Գլ. 11 Ե գ։

Քորթէ 12 Թ ե։
Քորթոնա 19 Դ գ։
Քորթրայք 8 Ա գ։
Քորիա 17 Գ գ։
Քորիալանոյ 20 Զ ե։
Քորիէնթէս Գլ. 24 Դ ե։
Քորմաքիթի Գլ. 27 Գ գ։
Քորոզքոյ 24 Դ ա։
Քորոն 22 Գ ե։
Քորոնի ծոց 22 Գ ե։
Քորոնիա 17 Բ ա։
Քորումպա 28 Բ բ։
Քորսէօր 7 Բ գ։
Քորսիքա 12 Թ ե գ։
Քորտիլեայք 28 Բ գ գ։
Քորտովա 17 Դ գ։
Քորտոֆան 24 Դ գ։
Քորրիէնթէս Գ. 29 Դ գ։
Քորք 6 Բ գ։
Քորքայ ծոց 6 Բ գ։
Քորֆու 22 Բ գ։
Քութրա 11 Դ գ։
Քուանզա 23 Գ գ։
Քուանտոյ 24 Դ գ։
Քուարներոյ ծոց 15 Գ գ։
Քուարքէն Կղ. 7 Դ գ։
Քուզքոյ 28 Բ բ։
Քուէթթա 25 Դ գ։
Քուէյ-Եանկ 26 Զ գ։
Քուէյ-լինկ 26 Զ գ.
Քուէնքա 18 Ե բ։
Քուէնքա 28 Ա բ։
Քութայիս 27 Ե բ։
Քութնոյ լիճ 9 Գ բ։
Քուինթոյ 18 Զ բ։
Քուինսթաուն 32 Խ ը։
Քուինսլանտ 31 Դ Ե գ։
Քուլա 22 Է գ։
Քուլմ 14 Ժ բ։
Քուլմպախ 13 Զ գ։
Քումասիա 23 Բ գ։
Քումի 22 Դ գ։
Քունանի 28 Գ ա։
Քունէնէ Գ. 23 Գ գ։
Քունէոյ 19 Ա բ։
Քունկրատ 10 Զ գ։
Քունքուր 9 Զ գ։
Քուոփիոյ 9 Գ բ։
Քուպա 27 Զ բ։
Քուպա 30 Ե գ։
Քուպանկոյ 24 Գ գ։
Քուպին 16 Զ բ։
Քուպն 10 Դ գ։
Քուվէն 8 Գ գ։
Քուրասաոյ 28 Բ ա։
Քուրիան Մուրիան Կղ. 24 Ե գ։
Քուրիլեան Կղ. 26 Ը գ։
Քուրինկա 31 Դ է։
Քուրիչ Հաֆ 14 Ի ա։
Քուրլանտիա 9 Գ գ։
Քուրծոլա 15 Ե ե։
Քուրուման 24 Դ ե։
Քուրսք 10 Դ գ։
Քուփանկ 31 Գ ե։
Քուքա 23 Գ գ։
Քուքայ Արշիպ 32 Ժ ե։
Քուքայ Նեղ. 32 Ը ը։
Քուք Լ. 32 Է ը։
Քուք Թաուն 31 Է ե։
Քուքու-խոթոյ 26 Զ գ։
Քուքսհաֆէն 13 Ե բ։
Քուֆերտէն 8 Ե բ։
Քոփեր Գ. 10 Դ գ։
Քոփէնհակ 7 Բ գ։
Քոփիափոյ 28 Բ գ։
Քոփիափոյ Հրբ. 27 Բ գ։
Քոքհամթըն 31 Ե գ։
Քրասնովոտքս 10 Զ գ։
Քրակոյէվաչ 21 Դ ա։
Քրայնպուրկ 15 Դ գ։
Քրայովա 21 Դ ա։
Քրասնոյ-Եար 10 Ե գ։
Քրասնոյեարսք 26 Ե գ։
Քրասնոուֆիմսք 9 Զ գ։
Քրաքովիա 16 Զ ա։
Քրեմենչուկ 10 Դ գ։
Քրեմոնա 19 Բ բ։
Քրեֆէլտ 13 Դ գ։
Քրէմս 15 Դ բ։
Քրէօզ 12 Ե գ։
Քրէօզ Գ. 11 Ե գ։
Քրիոյ Գլ. 22 Դ գ։
Քրիսթիանիա 7 Բ գ։
Քրիսթիանշթատ 7 Գ գ։
Քրիսթիանշթատ 9 Բ բ։
Քրիսթիանսանտ 7 Բ գ։
Քրիսթմաս Կ. 32 Ի գ։
Քրիսթչըրչ 6 Ե գ։
Քրիսթչըրչ 22 Ը ը։
Քրիստիանոս Թագաւորի երկ. 30 Ը բ։

Քրիստիանսունտ 7 Բ գ։
Քրոմարթի 5 Դ գ։
Քրոմէր 6 Է ե։
Քրոյից 14 Ը բ։
Քրոնէ 14 Թ բ։
Քրոնշթատ 9 Գ բ։
Քրոնշթատ 16 Թ գ։
Քրոսսեն 14 Ը բ։
Քրոտոնոյ 9 Գ գ։
Քրու 6 Ե ե։
Քրուզ Գլ. 18 Ը ա։
Քրուշեվաչ 21 Գ բ։

Օ

Օախաքա 29 Դ ե։
Օասիս Ճալոյ 24 Գ բ։
Օասիս Քուֆրա 24 Գ բ։
Օգէր 12 Զ գ։
Օգպոռն 6 Զ գ։
Օգոռնոյ 28 Բ գ։
Օթթավա 30 Ե գ։
Օթրանթոյ 20 Է գ։
Օթրանթոյի Չրանցք 20 Է գ։
Օլերոն կ. 11 Դ գ։
Օլեցքոյ 14 Ի ա։
Օլթի 27 Դ բ։
Օլիմպիա 29 Գ գ։
Օլիվենսա 17 Գ գ։
Օլմիւց 15 Ե բ։
Օլոթ 18 Ը ա։
Օլոնեց 9 Դ բ։
Օլութոռքայ Գլ. 26 Թ գ։
Օլտենպուրկ 13 Դ բ։
Օլտհըմ 6 Ե ե։
Օխանկա 23 Գ գ։
*Օխանսք 9 Զ գ։
Օխոթսք 26 Ը գ։
Օխոթսքայ ծոց 26 Ը գ։
Օխրիտա 21 Գ գ։
Օխրիտա լիճ 21 Գ գ։
Օծիէրի 20 Բ գ։
Օկատէն 24 Ե գ։
Օկուլին 15 Դ գ։
Օկսուէ 23 Գ գ։
Օհիոյ 30 Ե գ։
Օհօ Սիման կ. 26 Է գ։
Օղիմպոս 22 Գ գ գ։
Օմահ 5 Գ գ։
Օմահա 30 Ե գ։
Օմէն 8 Ե բ։
Օմսք 23 Դ գ։
Օմօլոն 26 Թ բ։
Օնեկա 9 Դ բ։
Օնեկա լիճ 9 Դ բ։
Օնեկայի ծոց 9 Դ բ։
Օնթարիոյ լիճ 30 Ե գ։
Օշ 11 Ե ե։
Օուրոյ փրեթոյ 28 Գ գ։
Օպ 12 Զ բ։
Օպ գ. 12 Զ բ։
Օպէյիտ 24 Դ գ։
Օպէն 5 Դ գ։
Օպիաթ 24 Ե գ։
Օպի ծոց 9 Է բ։
Օպիւսոն 12 Ե գ։
Օպտորսք 9 Է բ։
Օռնը 11 Դ բ։
Օսաքա 26 Է գ։
Օսթենտէ 8 Ա գ։
Օսթերզունտ 7 Գ գ։
Օսթերպուրկ 13 Զ բ։
Օսթրաւ 14 Թ գ։
Օսթրաւ 15 Ե բ։
Օսթրով 9 Գ գ։
Օսթրովայի լիճ 21 Գ գ։
Օսթրովեց 19 Բ գ։
Օսնապրիւք 13 Դ բ։
Օսունա 17 Դ գ։
Օվար 15 Ե գ։
Օվար 17 Բ բ։
Օրվիէթոյ 19 Գ գ։
Օվիէտոյ 17 Գ ա։
Օտ 12 Զ ե։
Օտ գ. 12 Ե ե։
Օտեսսա 10 Դ գ։
Օտէնզէ 7 Բ գ։
Օտէնվոլտ 13 Ե գ։
Օտէր գ. 14 Թ գ։
Օրան 18 Զ ե։
Օրանժ 24 Դ ե։
Օրանժ գ. 23 Դ ե։
Օրանժ Գլ. 28 Դ ա։
Օրանիէնպաում 9 Դ գ։
Օրենոք 28 Բ ա։
Օրենպուրկ 10 Զ գ։
Օրենսէ 17 Բ ա։
Օրէ 10 Դ գ։
Օրէֆա 7 Թ է։
Օրթէ 11 Դ ե։

Օրթէկալ Գլ. 17 Բ ա։
Օրթիկուէյրա 17 Բ ա։
Օրիզապա 29 Ե ե։
Օրիուէլա 18 Զ գ։
Օրիսթանոյ 20 Բ գ։
Օրիսթանոյ ծոց 20 Բ ե։
Օրլէան 12 Ե գ։
Օրշովա 16 Է գ։
Օրշովա 21 Դ ա։
Օրոս 21 Գ գ։
Օրուրոյ 28 Բ բ։
Օրպեթելլոյ 19 Գ գ։
Օրսք 10 Զ գ։
Օրտոս 26 Զ գ։
Օրտուպատ 29 Ե գ։
Օփփէլն 13 Թ գ։
Օքա գ. 9 Ե գ։
Օքահանտիա 24 Գ ե։
Օքէմ 6 Զ գ։
Օքինավա կ. 26 Է գ։
Օքլէնտ 32 Ը ե։
Օքլէնտ կ. 32 Է թ։
Օքմէլճի 30 Ե գ։
Օքնա 21 Դ ա։
Օքսֆըրտ 6 Զ գ։
Օֆենպախ 13 Ե գ։
Օֆեր-Այսէլ 8 Դ Ե բ։
Օֆէրֆլաքքէ 8 Բ գ։

Ֆ

Ֆաէնցա 19 Դ բ։
Ֆալ գ. 24 Դ ե։
Ֆալութէր 7 Բ ե։
Ֆալուն 7 Գ գ։
Ֆալքեօփինկ 7 Գ գ։
Ֆալքլէնտ կք. 28 Բ գ։
Ֆանոյ 19 Դ գ։
Ֆաշէր 24 Դ գ։
Ֆաշօտա 24 Դ գ։
Ֆարթաք 24 Ե գ։
Ֆարոյ 17 Գ գ։
Ֆարսան կք. 24 Դ գ։
Ֆարքհար կք. 24 Ե գ։
Ֆաքսայ ծոց 7 Ը է։
Ֆաֆ 24 Ե գ։
Ֆելթրէ 19 Գ ա։
Ֆելմութհ 6 Դ գ։
Ֆեխթա 13 Դ բ։
Ֆեմեռն 13 Զ ա։
Ֆենշոյ 8 Դ գ։
Ֆերմոյ 19 Դ գ։
Ֆերնանտոյ փոյ կ. 23 Գ գ։
Ֆերոսելեէ 17 Գ բ։
Ֆերպելլին 14 Է գ։
Ֆերրոլ 17 Բ ա։
Ֆէզզան 23 Գ բ։
Ֆէթլար 5 Զ ա։
Ֆէլշէօ 16 Ը գ։
Ֆէլտքիրխ 15 Ա գ։
Ֆէննինկ կ. 32 Ժ գ։
Ֆէուէլ Գլ. 30 Է գ։
Ֆէս 23 Բ բ։
Ֆէր 5 Զ բ։
Ֆէրմոյի 6 Բ ե։
Ֆէրրաթոյ Գլ. 20 Բ ե։
Ֆէրրարա 19 Գ բ։
Ֆէքան 11 Ե բ։
Ֆէօլտվար 16 Զ գ։
Ֆէօռն 8 Ա գ։
Ֆէօր 13 Ե ա։
Ֆընտիի ծոց 30 Զ գ։
Ֆթիոթիս 22 Գ Դ գ։
Ֆիանարանցոա 24 Ե ։
Ֆիժաք 11 Ե գ։
Ֆիլատելֆիա 30 Զ գ։
Ֆիլիպպէ 21 Ե բ։
Ֆիլիպվիլ 8 Գ գ։
Ֆիկէրա 18 Ը ա։
Ֆիղիճ 23 Բ բ։
Ֆիճի կ. 32 Ը ե։
Ֆինէն 7 Բ գ։
Ֆինիսթերահոռն 12 Ը գ։
Ֆինիսթերրա 17 Բ ա։
Ֆինիսթէր 11 Բ բ։
Ֆինիքս կք. 32 Թ գ։
Ֆինլանտիա 9 Գ բ։
Ֆինլանտիոյ ծոց 9 Գ գ։
Ֆինմարք 7 Ե բ։
Ֆիորենցա 19 Գ գ։
Ֆիումէ 15 Դ գ։
Ֆիւնֆքիրխեն 15 Ե գ։
Ֆիւրթ 13 Զ գ։
Ֆլաթթէրի Գլ. 29 Գ գ։
Ֆլաթով 14 Թ բ։
Ֆլանտրա Արեւելեան 8 Բ գ գ։
Ֆլանտրա Արեւմտեան 8 Ա գ գ։
Ֆլէնսպուրկ 13 Ե ա։
Ֆլիլանտ 8 Գ ա։
Ֆլինտէրս 31 Դ ե։

Ֆլինտէրս Կ. 31 Ե բ։
Ֆլիսսինկէն 8 Բ գ։
Ֆլորէն 8 Գ գ։
Ֆլորէս 31 Բ գ։
Ֆլորէս Կ. 23 Ա բ։
Ֆլորիտա 30 Ե գ։
Ֆլորիտայ նեղ. 30 Ե գ։
Ֆոլտէնայ ծոց 7 Բ գ։
Ֆոլքեսթըն 6 Է գ։
Ֆոճճիա 19 Ե գ։
Ֆոնդարապիա 18 Ե ա։
Ֆոչա 21 Բ բ։
Ֆոչա 16 Ջ ե։
Ֆորթայ ծոց 5 Ե գ։
Ֆորթավենթուրա 23 Բ բ։
Ֆորլի 19 Գ բ։
Ֆորմենթերա Կ. 18 Է գ։
Ֆորմոզա 31 Բ ա։
Ֆորմոզա Կ. 26 Է գ։
Ֆորոյ 24 Գ գ։
Ֆորֆար 5 Ե գ։
Ֆուէկոյ Կ. 23 Ա գ։
Ֆութա 23 Բ գ։
Ֆուլա 5 Ե ա։
Ֆուլտա 13 Ե գ։
Ֆոքշանի 21 Ջ ա։
Ֆոքսի երկիր 30 Ջ բ։
Ֆոքսի Հրանցք 30 Ե բ։
Ֆրազէր Կ. 31 Ջ գ։
Ֆրայպերկ 14 Է գ։
Ֆրայպուրկ 13 Դ ե։
Ֆրանէքէր 8 Դ ա։
Ֆրանչիսկոս Ս. 29 Գ գ։
Ֆրանսվիյլ 23 Գ գ։
Ֆրանքոնիա 13 Ջ գ։
Ֆրանքֆուրթ 13 Ե գ։
Ֆրանքֆուրթ 14 Ը բ։
Ֆրասքաթի 19 Դ գ։
Ֆրաուշթատ 14 Ը գ։
Ֆրեզերպուրի 5 Ե գ։
Ֆրետրիկթըն 30 Ջ գ։
Ֆրէտէրիքհաապ 30 Է բ։
Ֆրէտէրիքսհաւն 7 Բ գ։
Ֆրիթաւն 23 Բ գ։
Ֆրիոյ Գւ. 28 Գ գ։
Ֆրիոյ Գւ. 23 Գ գ։
Ֆրիպուրկ 12 Ը գ։
Ֆրիսլանտ 8 Դ ա։
Ֆրիտերից 7 Բ գ։
Ֆրիտլանտ 14 Ը բ։
Ֆրիտէրիքշթատ 7 Բ գ։
Ֆրիտէրիքշհալտ 7 Բ գ։
Ֆրոյէն 7 Բ գ։

Гос. Библиотека
ՀՍՍՌ-Арм. ССР
им. А. Мясникяна
Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀՍՍՌ-Арм ССР
им. А. Мясн
Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎ.

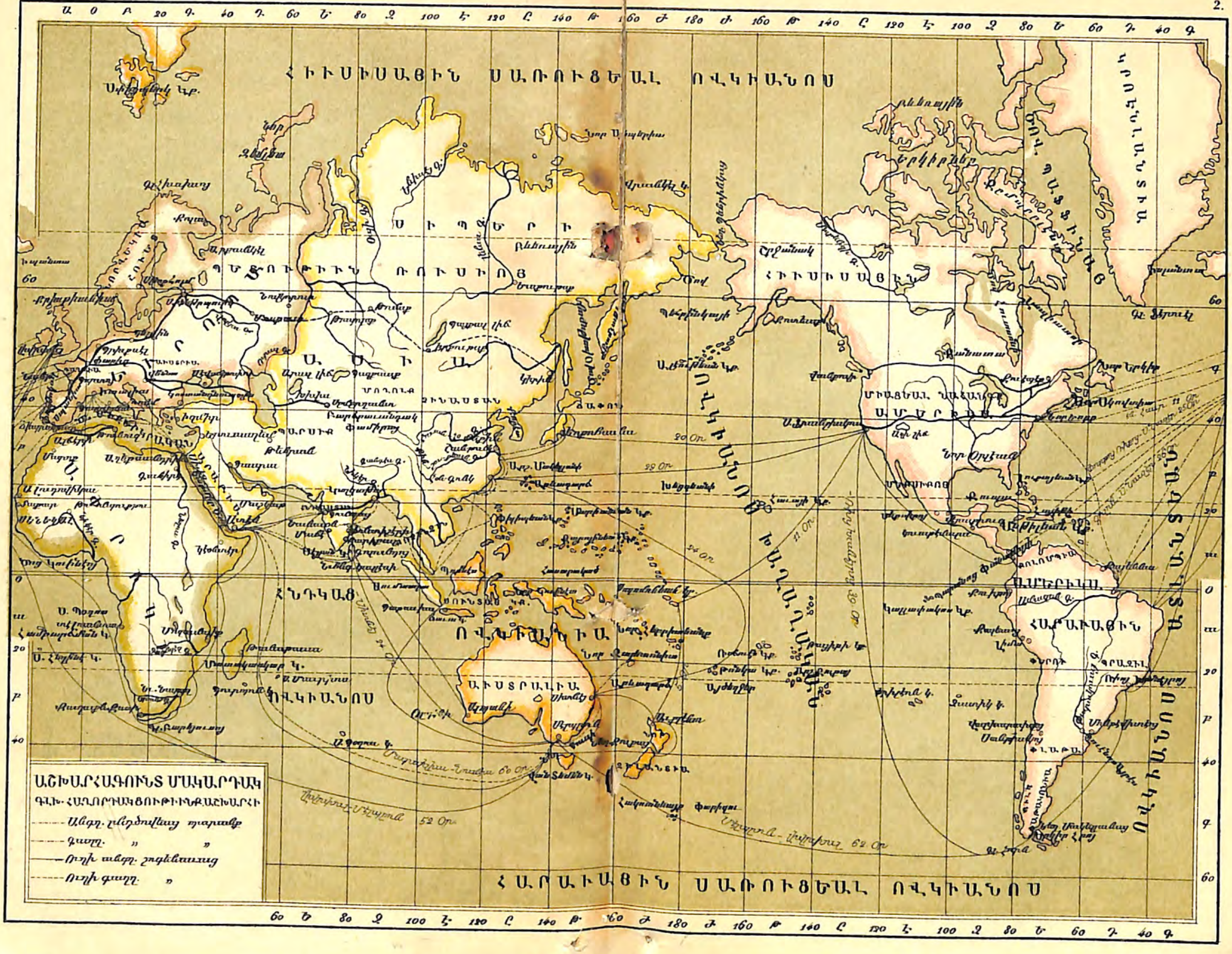
ՀՒՍԻՍԱՅԻՆ ՍԱՌՈՒՑԵԱԼ ՈՎԿԻԱՆՈՍ
ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՍԱՌՈՒՑԵԱԼ ՈՎԿԻԱՆՈՍ
ԱՒՍՏՐԱԼԻԱ
ԱՇԽԱՐՀԱԳՈՒՆՏ ՄԱԿԱՐԴԱԿ
ԳԼԽ. ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ ԱՇԽԱՐՀԻ

ԵՒՐՈՊԱ
Մայրաքաղաք
Երկաթուղի
Սահմանք
Լեռ
ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ՍԱՌՈՒՑԵԱԼ ՈՎԿԻԱՆՈՍ

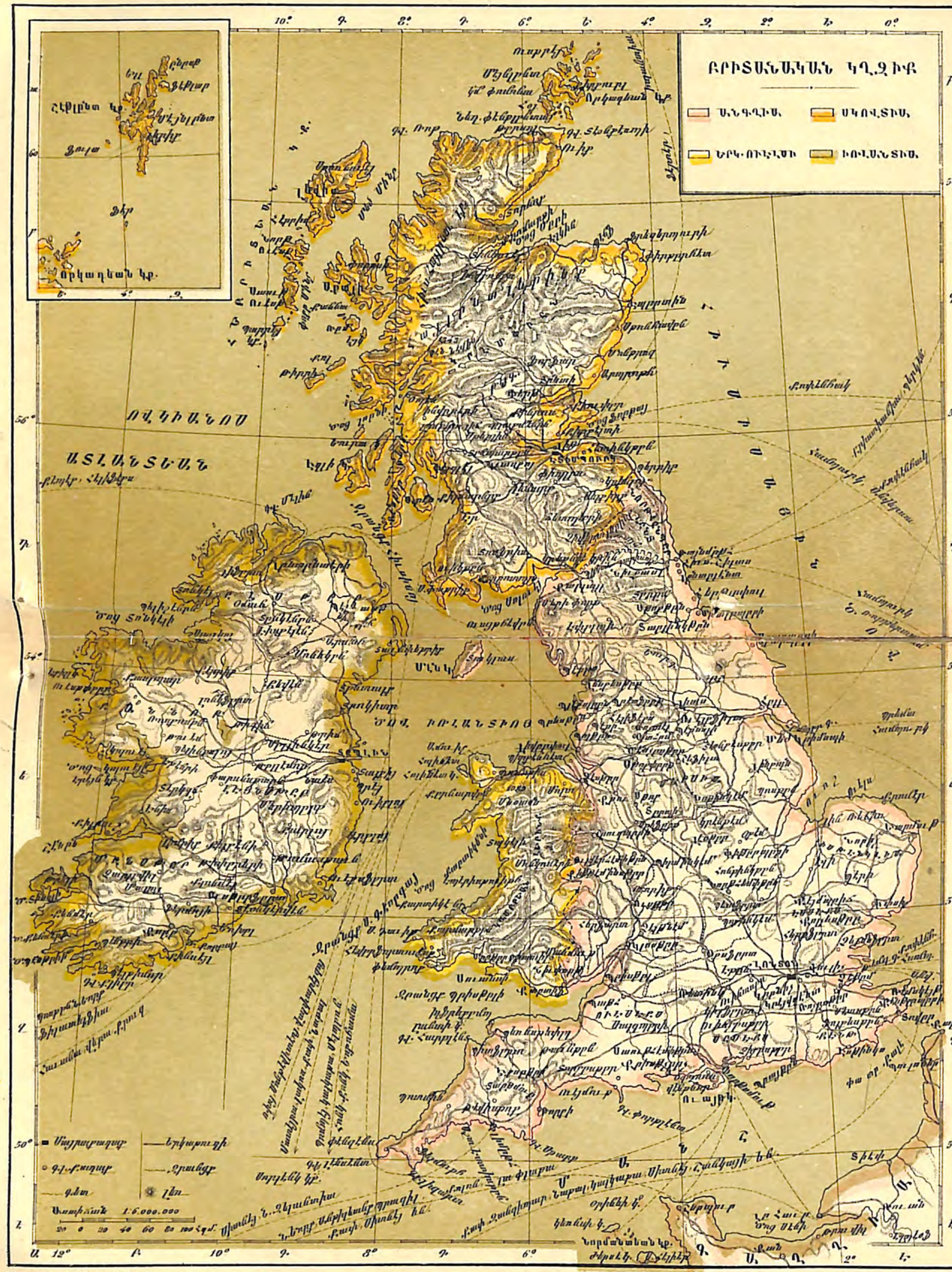
ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԿՂԶԻՔ
ԱՆԳՂԻԱ
ՍԿՈՎՏԻԱ
ԻՌԼԱՆՏԻԱ
ՈՎԿԻԱՆՈՍ
ԱՏԼԱՆՏԵԱՆ

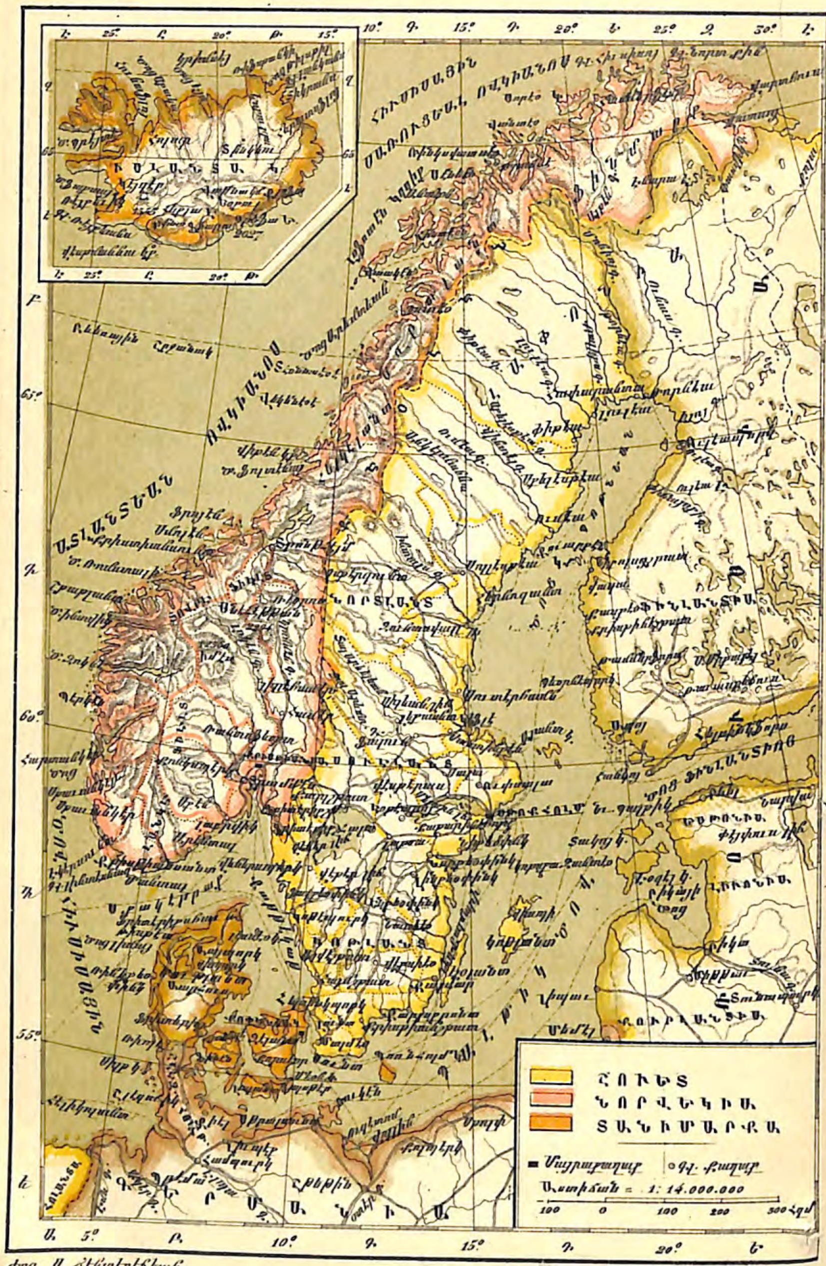

Փոր. Ա. Ճէնտէրէճեան

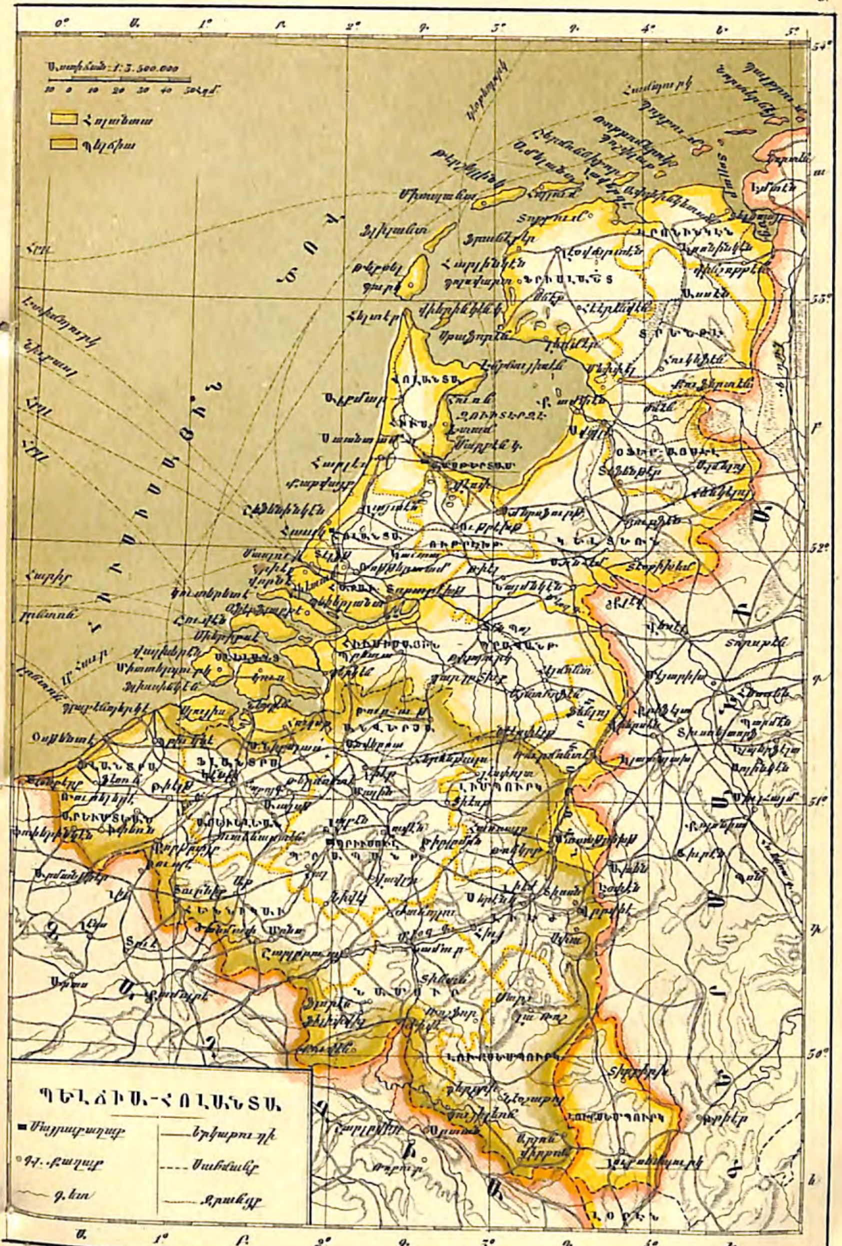

Վենետիկ - Մ. Զաքար

ՌՈՒՍԻԱ
Մայրաքաղաք
Գլ. քաղաք
Գետ
Երկաթուղի
Սահման
Լեռ
1:20.000.000
ՍԱՌՈՒՑԵԱԼ ՈՎԿԻԱՆՈՍ

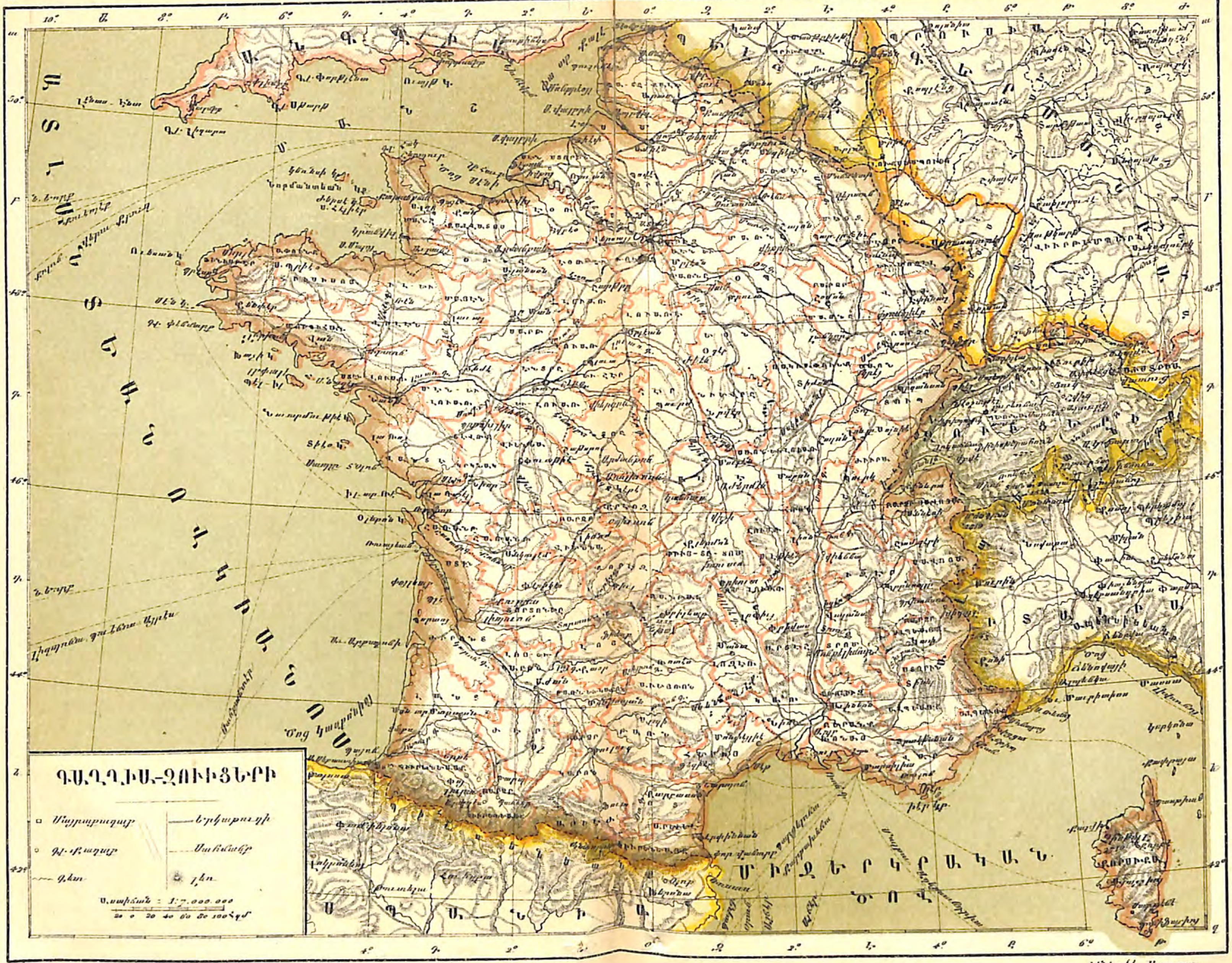
ԳԱՂՂԻԱ-ՁՈՒԻՑՆԵՐԻ
Մայրաքաղաք
Գլ. քաղաք
Գետ
Երկաթուղի
Սահմանք
Լեռ
1:7.000.000
20 0 20 40 60 80 100
ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆ ԾՈՎ

փորգ. Ա. Ճէնտէրճեան

Վենետիկ - Ս. Ղազար

ԱՒՍՏՐԻԱ – ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ
Մայրաքաղաք
Գլ. քաղաք
Գետ
Երկաթուղի
Սահմանք
Լեռ
1:7.000.000
0 20 40 60 80 100 120

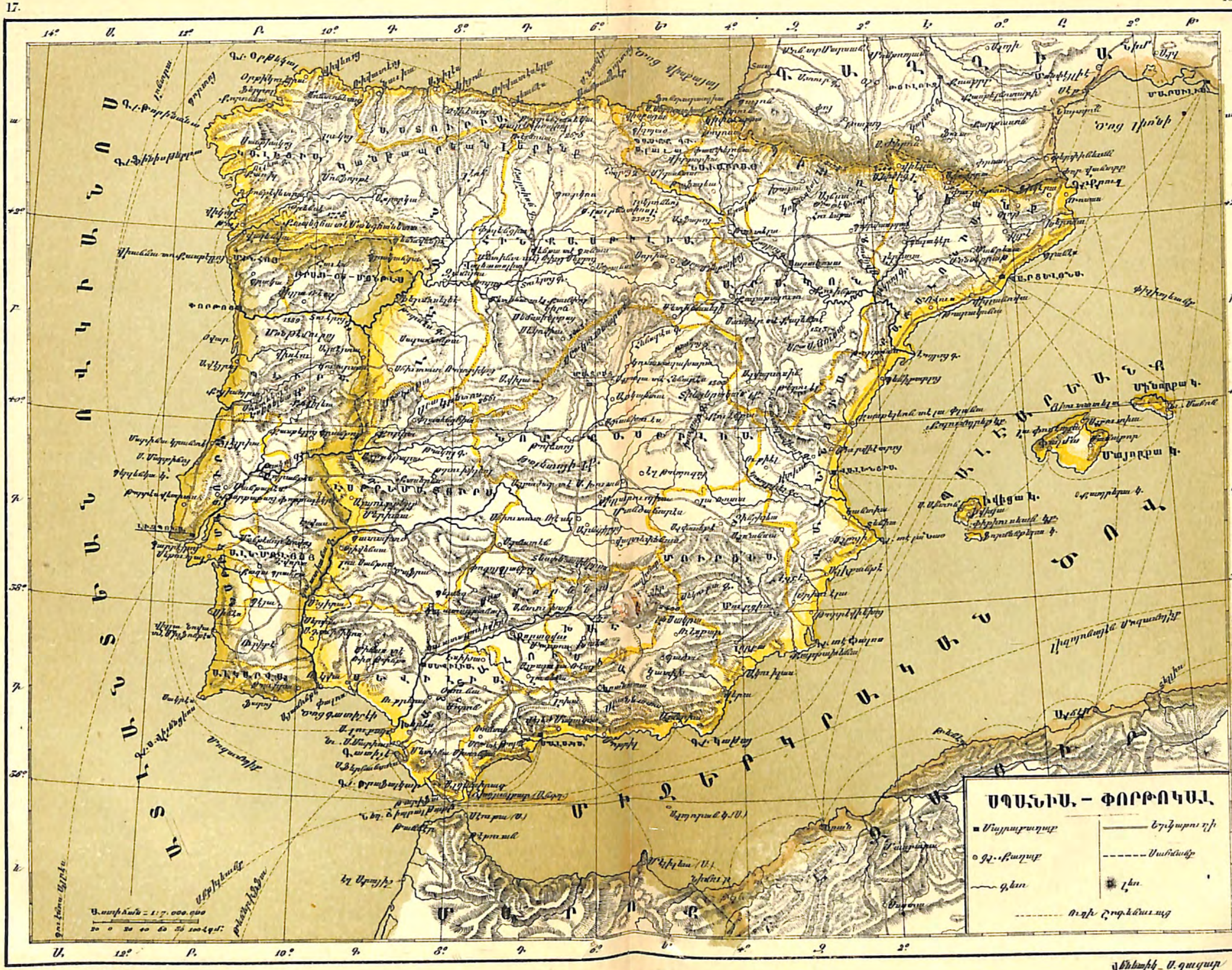

Վենետիկ – Ս. Ղազար

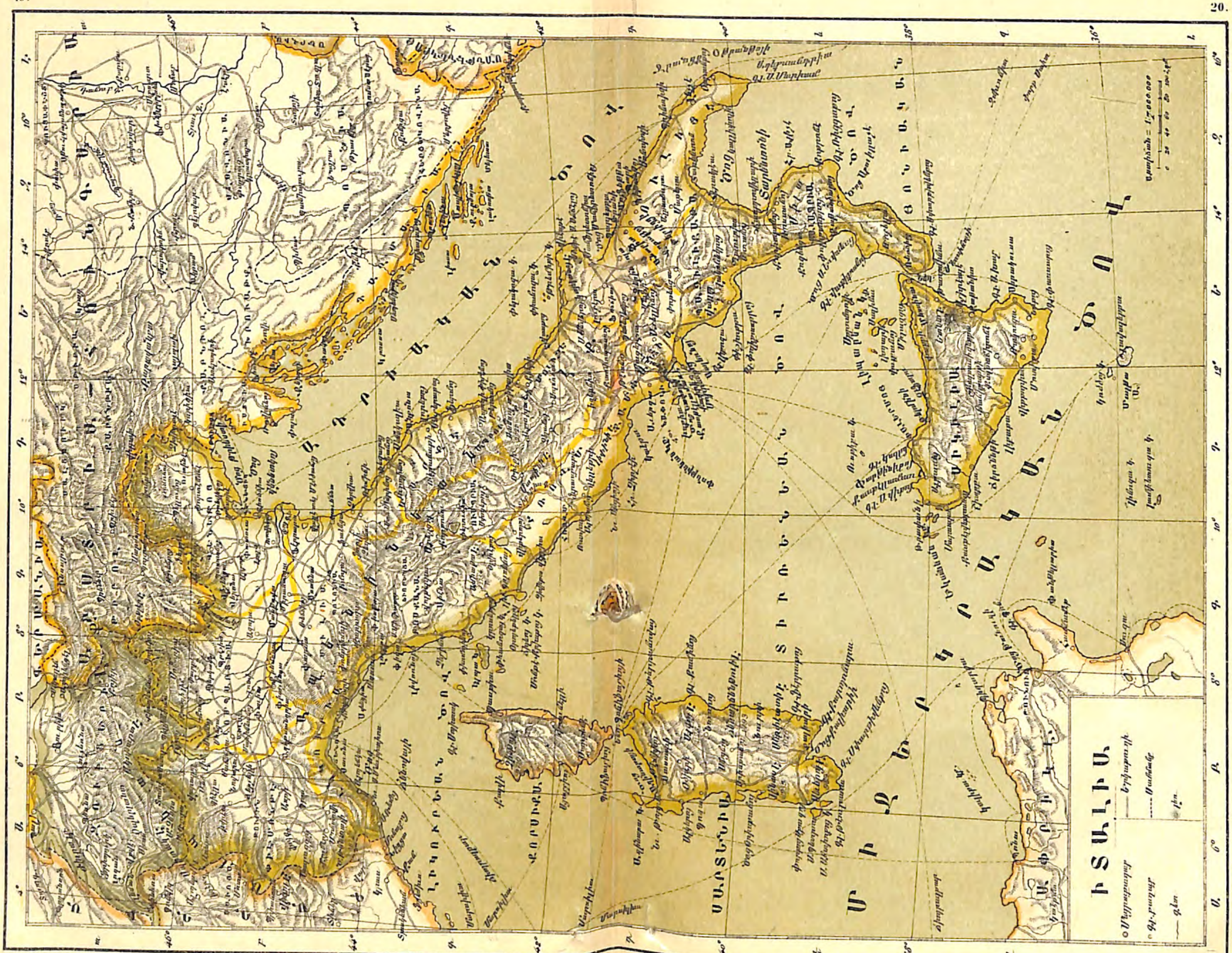
ԻՏԱԼԻԱ

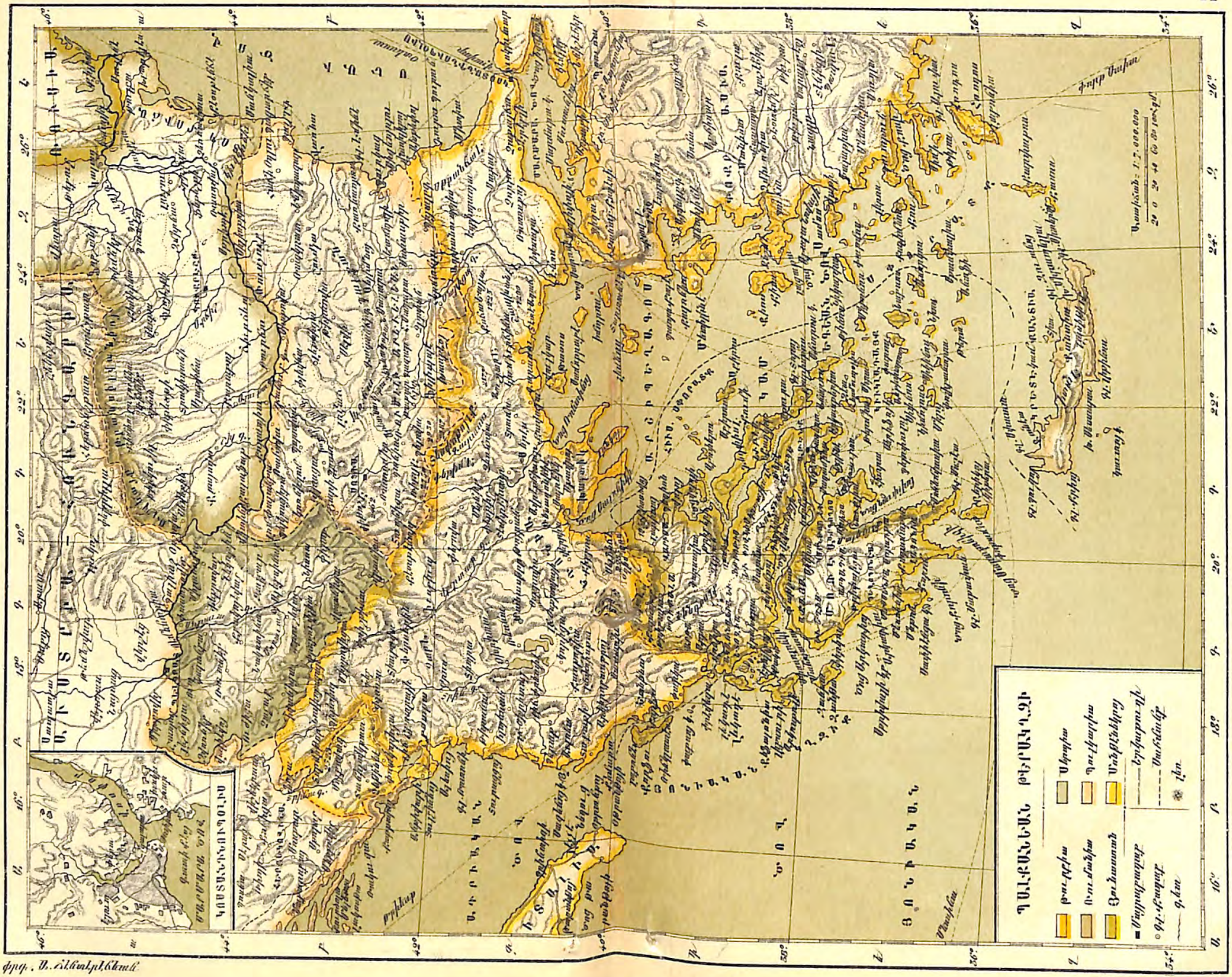

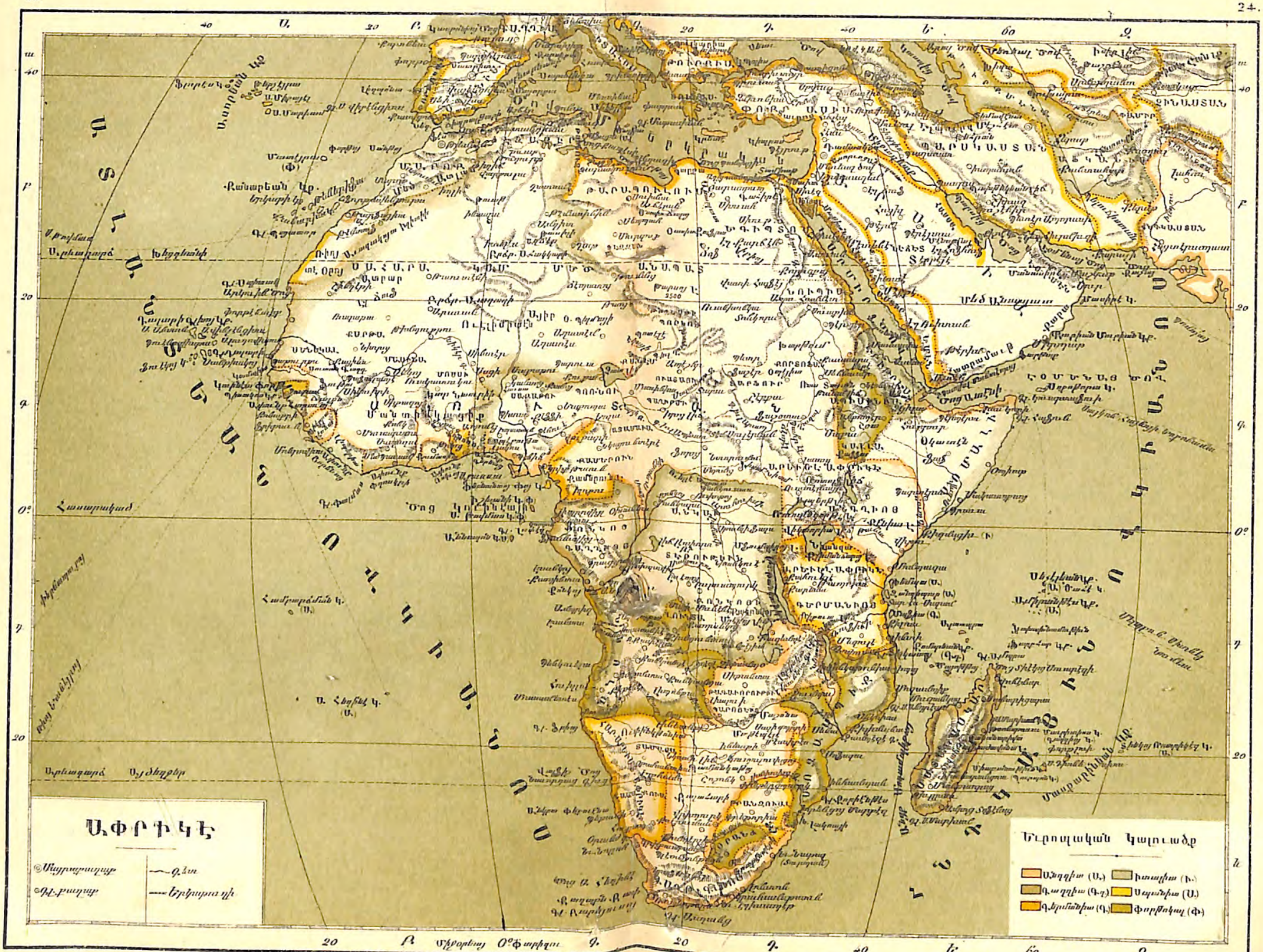
ԱՓՐԻԿԷ
Մայրաքաղաք
Գլ. քաղաք
Գետ
Երկաթուղի
Եւրոպական կալուածք
Անգլիա (Ա.)
Իտալիա (Ի.)
Գաղղիա (Գղ.)
Սպանիա (Ս.)
Գերմանիա (Գ.)
Փորթուգալ (Փ.)
20 Բ Մէջօրեայ Օ°Փարիզու Գ. 20 Դ. 40 Ե 60 Զ

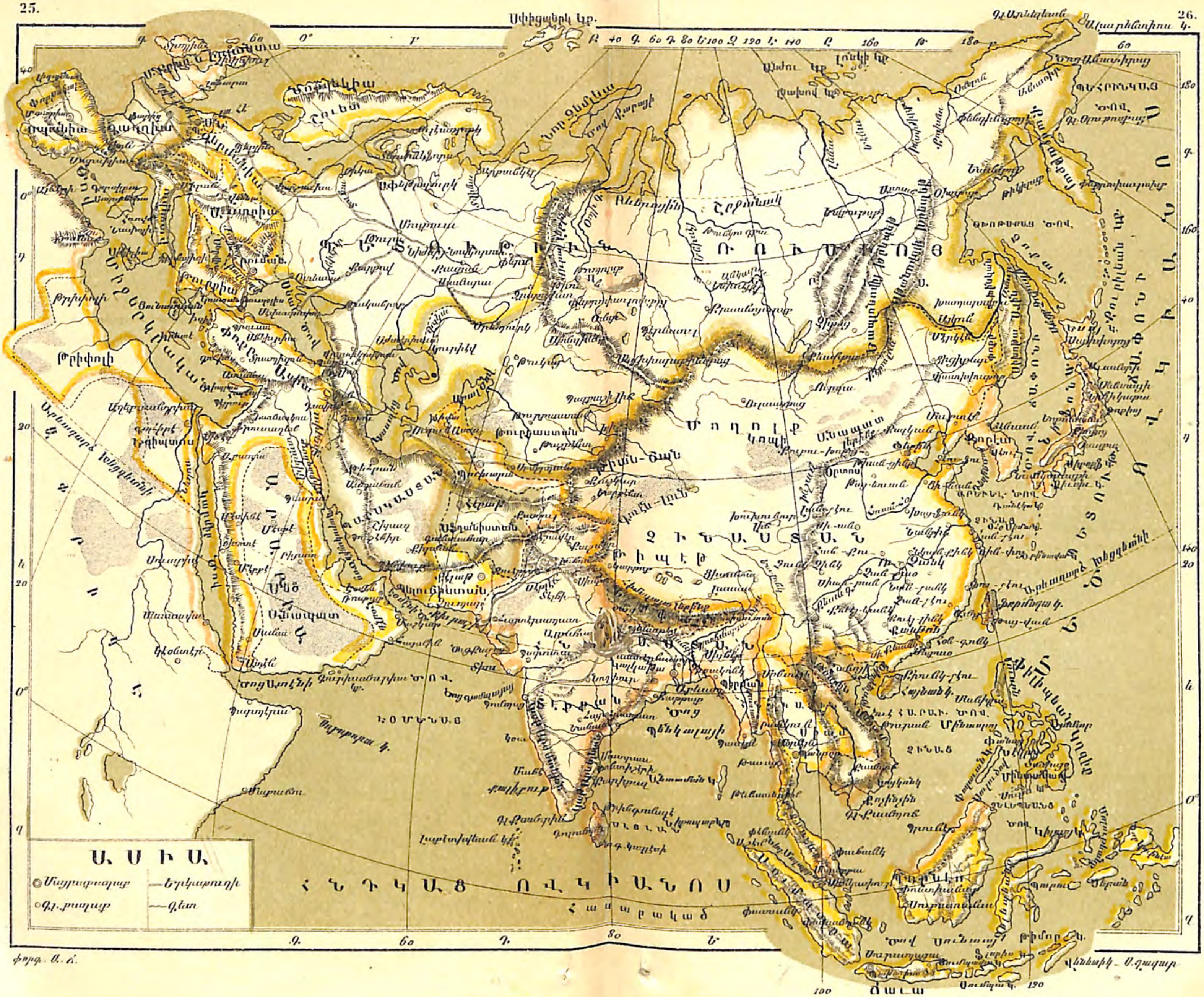
ԱՍԻԱ
Չ Ի Ն Ա Ս Տ Ա Ն
Հ Ն Դ Կ Ա Ց Օ Վ Կ Ի Ա Ն Ո Ս

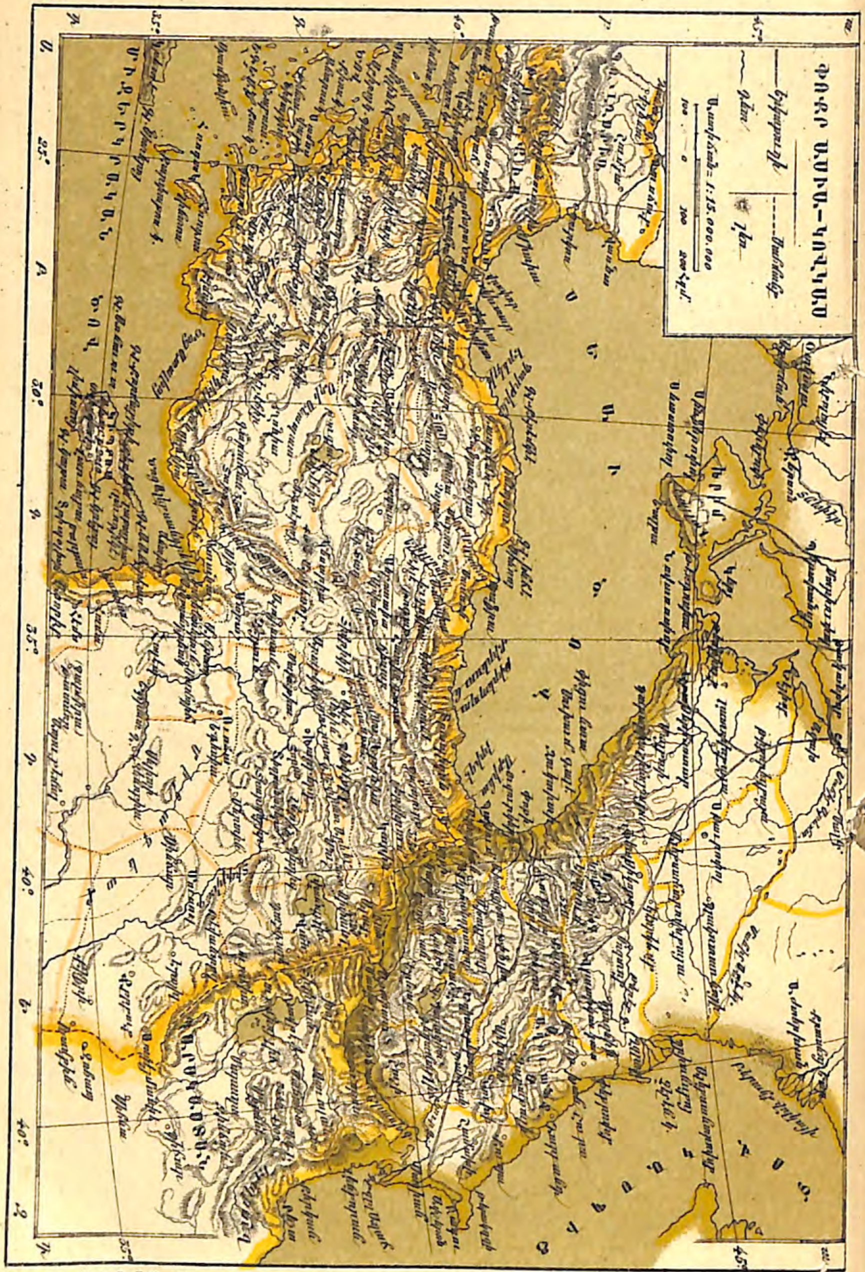
ՓՈՔՐ ԱՍԻԱ–ԿՈՎԿԱՍ
Երկաթուղի
Սահմանք
Գետ
Լեռ
1:15.000.000

ԱՄԵՐԻԿԱ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ
Երկաթուղի
Սահմանք
Գետ
Լեռ
1:60.000.000

Փորփ. Ա. Ճէնտէրէճեան

Վենետիկ-Ս. Ղազար

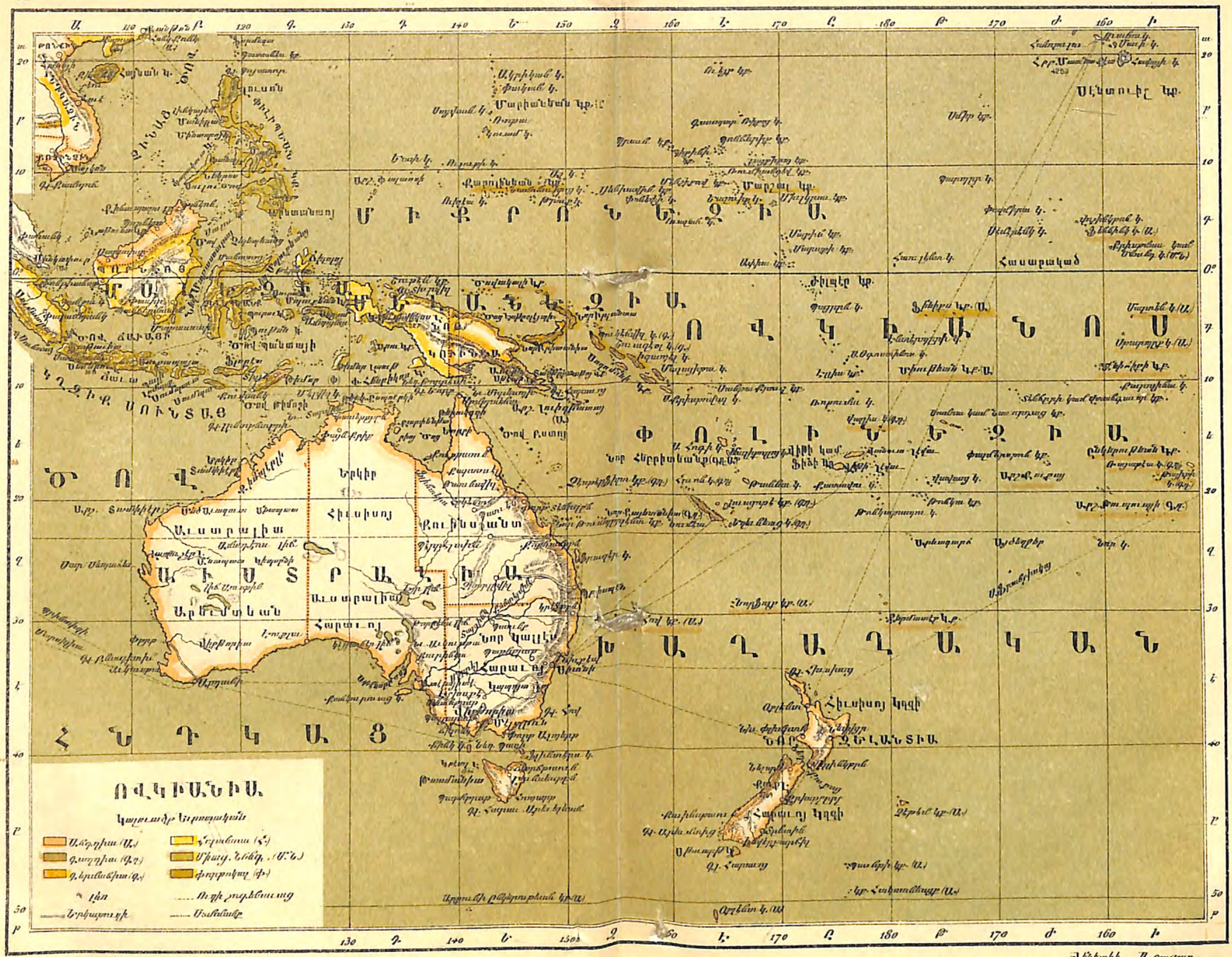
Մ Ի Կ Ր Ո Ն Ե Զ Ի Ա
Փ Ո Լ Ի Ն Ե Զ Ի Ա
Ո Վ Կ Ի Ա Ն Ո Ս
Խ Ա Ղ Ա Ղ Ա Կ Ա Ն
Հ Ն Դ Կ Ա Ց
Ա Ւ Ս Տ Ր Ա Լ Ի Ա
Հիւսիսոյ կղզի
Հարաւոյ կղզի
ՈՎԿԻԱՆԻԱ

ՊԵՏ. ԿՍՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос Б...отека
ՀՍՍՌ-Арм ССР
им. А. Мяс...
Ա. ՄՅԱՍ...ԿՅԱՆ... ...ՎԱՆ

ԴՐՕՇՔ ԶԱՆԱԶԱՆ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆՑ

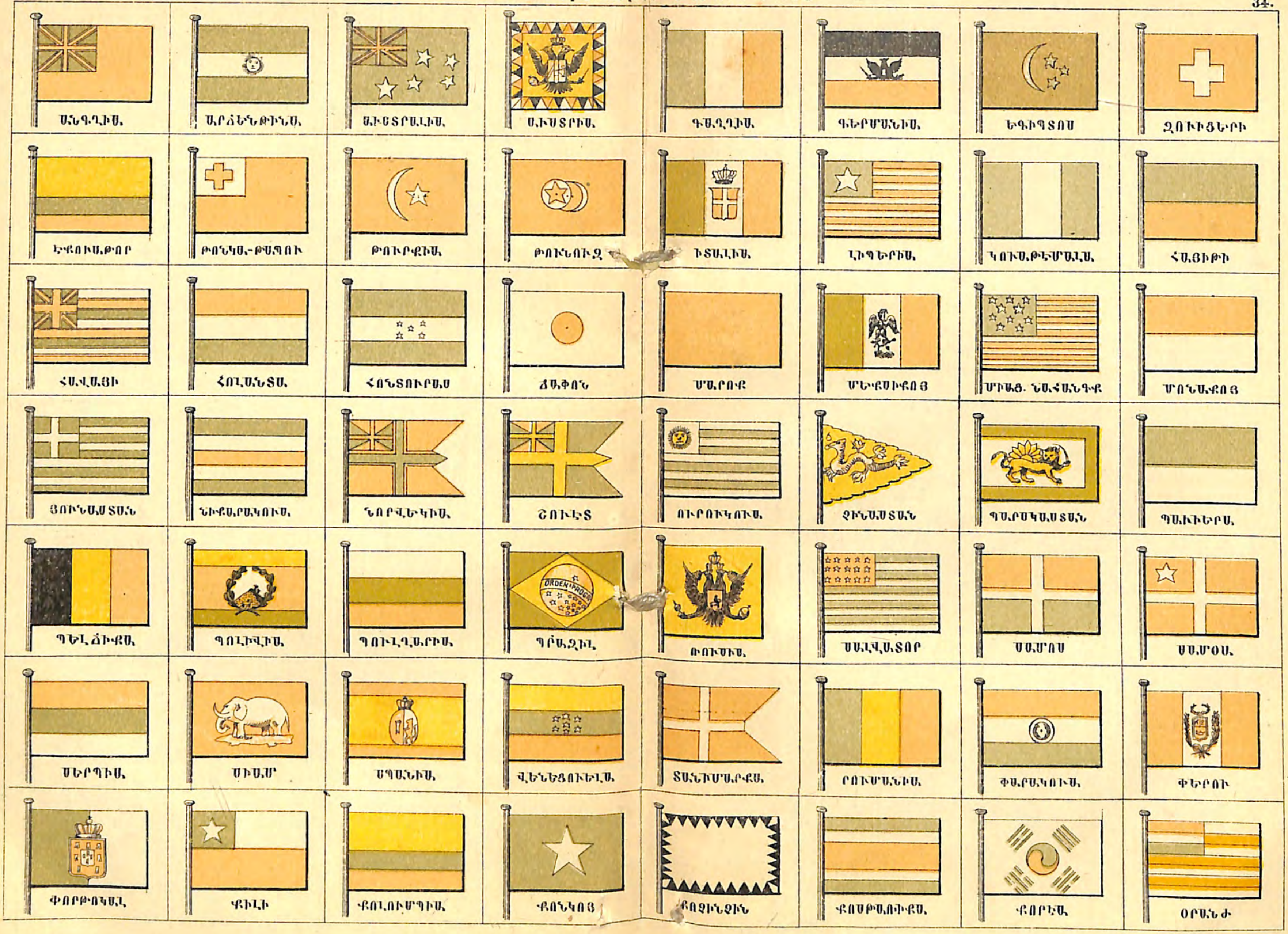

304

7843

0003974

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0003974